

Budsjett 2023

Økonomiplan 2023 - 2026

Kommunedirektørens forslag

Budsjett og økonomiplan
2023 (2023-2026)

**Budsjett og økonomiplan
2023 (2023-2026)**

27.10.2022

Forklaring:

Denne oversikten viser forslag samt nettorammer til avdelingene/ anvarsområdene, for driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet. Oversikten er korrigert for nye tiltak/prosjekt.

Drift - endringer	Ansvar	Justert budsjett 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2 023	2024	2025	2026
Sum frie disponible inntekter - kap 8 (se detaljer neste side)	8000-8999	-1 100 547	-1 189 677	-1 187 968	-1 172 038	-1 163 304
Sum netto finansposter - kap 9 (se detaljer neste side)	9000-9999	39 017	99 669	109 789	111 927	110 088
Sum inntekter og finansposter		-1 061 530	-1 090 008	-1 078 179	-1 060 111	-1 053 216
Til fordeling drift						
Sentraladministrasjon		68 625	66 219	61 869	57 931	55 442
Kirken		6 257	5 757	5 757	5 757	5 757
Fellesfunksjoner - Kap 7		-9 235	11 487	20 141	28 806	37 684
Kultur og oppvekst		431 793	432 603	417 793	398 933	392 175
Helse og omsorg		483 109	510 896	496 388	480 613	477 404
Samfunnsutvikling		23 302	13 481	13 481	13 481	13 481
Tekniske tjenester		117 991	83 166	84 497	70 752	66 973
Vann og Avløp - selvfinansierende						
Sum fordelt til drift		1 121 842	1 123 609	1 099 926	1 056 274	1 048 916
Bruk av fond (inntekt)						
Driftsfondet	9040	-3 554	-3 163			
Pensjonsfond	9040		-5 143	-21 747	0	
Skattereguleringsfond	9040	-7 551	122			
Finansfond	9040	-31 000	-508			
Lønnsfond	9040		-6 052			
Barnehagefond	9040		-2 963			
Barnehage - kommunal bemanning	9040		-510			
Fond barnevern - enslige mindreårige	9040		-4 400			
Fond trossamfunn	9040		-500			
Driftsfond bakkebø borettslag	9040		-59			
Midlertidige brakker Eigerøy	9040		-21			
Virksomh. overdragelse Jernhagen	9040		-261			
Samhandlingsfond	9040		-99			
Kvalifiseringsfond	9040		-1 200			
Eiendomsskattefond	9040		-3 553			
Forsikringsfond	9040		-800			
Vertskommunefond	9040		-4 491			
Ressurskrevende tjenester fond	9040	-5 500				
Flyktningefond	9040	-2 800				
Strømfond	9040	-21 219				
Finansfondet	9040	-7 650				
Bruk av julebyfond - jf utbet KO	9040	-500				
Bruk av BPA fond til økn. Ress.kr.tjenester	9040	-2 000				
Avsetning til fond (kostnad)						
Avsetning til pensjonsfond	9040				3 837	4 300
Driftsfondet	9040	1 500				
Vertskommunefond	9040	1 100				
Finansfond	9040	5 385				
Strømfond	9040	13 472				
Bruk av fond som overføres til inv.						
Overføring til investeringsregnskapet	9080	9 215	17 465			
Vertskommunefond	9080	-6 715	-17 465			
Maskinfond	9080	-2 500				
Overføring til inv: Bolig Lygre	9080	6 000				
Skattereguleringsfond	9080	-6 000				
Overf. Til inv.regnskapet Bakkebø borettslag	9080	2 500				
Driftsfond Bakkebø borettslag	9080	-2 500				
Netto avsetninger		-60 317	-33 601	-21 747	3 837	4 300
Resultat (mindreforbruk/avsetn. fond)		-4	0	0	0	0

Samlet resultat 2023 - 2026 0

Inntekter og finansposter

Drift	Ansvar	Justert budsjett 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Frie inntekter (Kap. 8)						
Skatteinngang	8000	-571 255	-548 449	-548 449	-548 449	-548 449
Skatt: avsetning til skattereg.fond	8000	7 208				
Naturressursskatt fra vindkraft	8000		-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Skatteendring havbruk og vindkraft	8000		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Produksjonsskatt - vindkraft	8000		-2 330	-9 320	-9 320	-9 320
Eiendomsskatt - næring	8010	-14 700	-14 480	-14 480	-14 480	-14 480
Eiendomsskatt - annen fast eiendom	8010	-37 320	-38 040	-38 040	-38 040	-38 040
Eiendomsskatt - verk og bruk	8010	-270	-180	-90	0	0
Eiendomsskatt - vindmøller (næring)	8010	-8 730	-8 315	-8 315	-8 315	-8 315
Eiendomsskatt - el. overføring	8010	-3 600	-3 625	-3 625	-3 625	-3 625
Eiendomsskatt - ubebygde tomter	8010	-300	-300	-300	-300	-300
Eiendomsskatt - vannkraftverk	8010	-1 130	-1 315	-1 315	-1 315	-1 315
Eiendomsskatt - nye bygg	8010	-500	-500	-1 000	-1 500	-1 500
Rammetilskudd	8040	-380 876	-448 307	-450 607	-452 607	-455 807
Rammetilsk: gr.renteslett hav og vind	8040		-2 848	-2 848	-2 848	-2 848
Trekk for konsesj.kraft til fellesskapet	8040		6 000			
Netto inntektsutjevning	8040	6 625	5 687	5 687	5 687	5 687
Skjønnsmidler	8040	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Rente-tilskudd omsorg	8043	-2 500	-2 682	-2 660	-2 638	-2 616
Refusjon rentefrie skolelån	8044	-78	-236	-192	-155	-123
Tilskudd kirkeordning (Husbanken)	8046	-35	-118	-109	-100	-91
Vertskommunetilskudd	8045	-46 200	-41 345	-36 000	-31 000	-21 000
Statstilskudd flyktninger	8050	-13 860	-14 100	-8 453	-4 326	-2 106
Statlige midler Ukraina - fordelt	8055	-4 218	-32 800	-23 350	-11 570	-9 500
Kalk. rent./avd.	8099	-26 308	-35 794	-38 902	-41 537	-43 956
Sum frie disponible inntekter		-1 100 547	-1 189 677	-1 187 968	-1 172 038	-1 163 304
Finansposter (Kap. 9)						
Renteutgifter på eksisterende lån	9000	32 030	51 200	50 200	48 500	46 150
Renteutgifter på fremtidige lån	9000		16 000	23 650	27 000	27 450
Avdrag på eksisterende lån	9010	67 600	70 200	68 750	67 950	67 600
Avdrag på fremtidige lån	9010		10 000	14 850	17 900	19 700
Lån til kirken (Helleland)	9010	150	150	150	150	150
Netto renteutgift på startlån	9020	600	2 997	4 024	3 313	2 778
SUM Finanskostnader		100 380	150 547	161 624	164 813	163 828
Renter innskudd fond	9001	-485	-200	-200	-200	-200
Renter ved for sen betaling	9001	-50	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	9001	-5 000	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Rente av ansv. lån Lyse Energi AS	9001	-1 500	-2 500	-2 350	-2 100	-1 850
Renter av utlån - Lerviksgården	9001	-1 750	-1 248	-1 195	-1 136	-1 080
Konsesjonskraft (flyttet til TT fra B23)	9008	-15 472				
Utbytte Lerviksgården AS	9009	-1 440				
Utbytte Svåheia Eiendom AS	9009	-1 320	-1 980	-2 640	-3 300	-3 960
Utbytte Dalane Energi AS	9009	-12 286	-16 500	-16 500	-16 500	-16 500
Utbytte Lyse Energi AS	9009	-19 180	-20 650	-22 150	-23 650	-25 150
Avdrag og renter fra kirken (Helleland)	9010	-150	-150	-150	-150	-150
Finansbelastning prosjekt	9080	-2 730	-3 100	-2 100	-1 300	-300
SUM Finansinntekter		-61 363	-50 878	-51 835	-52 886	-53 740
Netto finansposter		39 017	99 669	109 789	111 927	110 088

Drift	Ansvar	Justert budsjett 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023			
				2024	2025	2026
Sum inntekter og finansposter		-1 061 530	-1 090 008	-1 078 179	-1 060 111	-1 053 216

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett		69 890	68 625	68 625	68 625	68 625
Fratrekk engangsforhold foregående år		-5 749	-512	-512	-512	-512
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	1xxx	2 123	900	900	900	900
Økte driftsutgifter IKT	1740	200	200	400	400	400
Endr. elektroniske løsninger	1740	800	400	400	400	400
Tilskudd IKA-Rogaland (SA-D-03)	1750		25	25	25	25
KS-kontingent (SA-D-09)	1881		60	60	60	60
OU-kontingent (SA-D-10)	1719		70	70	70	70
FRAM - avvikling av prosjektet	1702	-400				
100%-st Prosjektkoordinator FRAM	1702	-727				
Planrådgiver overført fra Samf.utv.	1900	850				
Kommunejurist overført Teknisk	1900	-185				
Endring driftsreduksjoner	1900	-1 278				
Flytting av midler mellom avdelingene	1xxx	320				
Fra statsbud. 2022:Universell utform. IKT-løsn	1740	92				
Pålagte vedl.avt. til nye innførte IKT-løsn.	1740	-100				
IKT- dr.utg ifm. Digitaliseringstrategi	1740	1 000				
E-helse løsning jfr statsbudsjett 2022	1740	883				
Økte driftsutg. - datakommunikasjon	1741	450				
Div. økte utgifter Kontrollutvalg	1041	-120				
Økte utgifter KON	1041	65				
Sum varige rammeendringer:		3 973				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Valg	1031		800		800	
Vakansbudsjett	1900	-600	-600	-600	-600	-600
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	1xxx		-3 750	-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024	1xxx			-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025	1xxx				-4 738	-4 738
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026	1xxx					-1 690
Velferdsmilder 2022	1xxx	-192				
Ukraina	1xxx	299				
Korona	1xxx	1 005				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		512				
Samlet ramme avdeling		68 625	66 219	61 869	57 931	55 442

Kap. 7 - Fellesfunksjoner

Budsjett og økonomiplan

Tall i hele tusen

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Forsikringer:						
Forsikringer/poliser	7410	1 428				
Prisvekst gruppeliv, yrkesskade mm	7410	507				
Prisvekst skadeforsikring til avdelingene	7410/7500	120				
Forsikring Gruppeliv	7410		1 348	1 348	1 348	1 348
Fritidsulykke (inkl yrkesskade og ulykke §11)	7410		736	736	736	736
Prisvekst skadeforsikring - til fordeling	7410		1 084	1 084	1 084	1 084
		2 055	3 168	3 168	3 168	3 168
Lønnsøkninger/Lønnsnett:						
Helårsvirkning lokale forhandlinger 2021	7490	20 800				
Lønnsmidler til avd. iht lønnsforhandlinger		-19 810				
Lønnsoppgjør 2022 (mai-des)	7490	18 700				
Lønnsmidler til avd. iht lønnsforhandlinger NB; ikke overført for lærere pt		-16 189				
Helårsvirkning lønnsøkning 2022 OBS; gjelder hovedsaklig lærere	7490		9 784	9 784	9 784	9 784
Lønnsoppgjør 2023 (mai-des)	7490		25 706	25 706	25 706	25 706
		3 501	35 490	35 490	35 490	35 490
Pensjonskostnader:						
Pensjon - AFP kostnad	7430	4 000	4 400	4 400	4 400	4 400
Sikringsordning KLP & adm.tilsk. SPK	7430		460	460	460	460
Bruk av premiefond KLP	7430	-10 450	-10 450	-10 450	-10 450	-10 450
Bruk av premiefond KLP - årets avsetning	7430		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Økte pensjonskostnader	7430	10 450	10 450	10 450	10 450	10 450
Økte pensjonskostnader	7430		15 000	15 000	15 000	15 000
Premieavvik KLP	7431	-23 330	-59 805	-59 805	-59 805	-59 805
Amortisert premieavvik - KLP	7431	22 688	23 569	32 113	40 656	49 200
Premieavvik SPK	7431	-1 060	-904	-940	-936	-931
Amortisert premieavvik - SPK	7431	70	109	255	373	702
Avsetning til premieavviksfond	7431		0	0	0	0
		2 368	-27 171	-18 517	-9 852	-974
Koronamidler:						
Statlige overførte midler Korona	7951	-842				
Statlige midler Korona - til fordeling	7951	842				
Statlige midler Korona - fordelt	7951	-17 159				
		-17 159	0	0	0	0
Samlet ramme avdeling		-9 235	11 487	20 141	28 806	37 684

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett		427 465	431 793	431 793	431 793	431 793
Fratrekk engangsføring foregående år		-16 843	-2 311	-2 311	-2 311	-2 311
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	2xxx	9 360	2 309	2 309	2 309	2 309
Komp VA-endr lag/foreninger	2352	65	100	100	100	100
Red. utgifter som følge av Rundevoll BH	2501		-250	-500	-500	-500
Barnevern - Tidlig innsats finansiering	2720	-100	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Søskenmoderasjon Kulturskolen (KD-13)	2310	40	30	30	30	30
Voksenoppl. lavere inntekter	2410	-310	-200	-200	-200	-200
Voksenoppl. Red. lærerstillinger	2410		240	240	240	240
Superlekene - Idrettsarr nedsatt funk.(D-KO-2)	2354		100	100	100	100
Aktiviteter for funksjonhemmede (D-KO-5)	2819		50	50	50	50
Ferieklubb i sommerferien (D-KO-6)	2810		200	200	200	200
SLT(Fritidsfond/Flexid/Sommerjobb) (D-KO-11)	2833		320	360	400	400
Prisjusering kontrakter idrettslag (D-KO-26)	2351		90	90	140	140
Tilskudd til private barnehager (D-KO-29)	2501		6 950	6 950	6 950	6 950
Dalane Folkemuseum - økt dr.tilsk. (D-KO-30)	2355		80	80	80	80
Flyktninger – utvidet språkgrp. (50% st.)	2235		385	385	385	385
Flytting av midler mellom avdelingene	2xxx	-50				
Endring driftsreduksjoner	2103	-648				
Barnevern - ny reform statlig finansiering	27xx	8 800				
Barnevern - Tidlig innsats (nettverkskontakt)	2724	1 200				
Barnevern - reduksjon reverseres	2721	290				
Dalane folkemuseum - Just. Tilskudd (KD-04)	2355	220				
Vitenmuseet - tilskudd	2355	300				
Barnehage - Ekstraressurser vedtak	2500	730				
Endring i demografi HO/KO	2xxx	-1 000				
Ambulerende team - oppfølging skolevegring	2922	-1 500				
Forhold fra Statsbudsjettet 2023:						
Redusert foreldrebetaling barnehage	2500		2 024	2 024	2 024	2 024
Forhold fra Statsbudsjettet 2022:						
Gratis SFO 1 klassinger	22xx	1 856	2 598	2 598	2 598	2 598
Private bhg - økt tilskudd	2501	843	1 011	1 011	1 011	1 011
Ekstra naturfagstime	2200	-18	18	18	18	18
Flere bhglærere i gr.bemanningen	25xx	268				
Uttrekk pensjon private barnehager	2501	-554				
Inntektsgradert foreldrebetaling SFO 3/4.trinn	2201	97				
Ansvar for øk.tilsyn private barnehager	2500	-14				
Kapitaltilskudd barnehager	2501	-706				
Kompetansekrav barnevern	2720	143				
Private bhg - redusert pensjon (Statsbud)	2501	-452				
Sum varige rammeendringer:		18 860				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Vakansesbudsjett	2103	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	2xxx		-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024	2xxx			-14 000	-14 000	-14 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025	2xxx				-18 950	-18 950
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026	2xxx					-6 758
Flyktn. Ukraina- økte kostn. i bhg og skole	2xxx		5 566	5 566	5 566	5 566
Byjubile K-49/22	2396		400			
Mulighetsstudie Pingvinen (KO-09)	2810		200			
Tilskudd KNA-anlegg KS-15/22	2100	1 440				
Finansiering KNA-anlegg KS-15/22	2100	-1 440				
Fritidsfond K-69/22	2833	100				
Korona - kompensasjon for kostnader	2xxx	4 479				
Ukraina - kompensasjon for kostnader	2xxx	1 089				
Velferdsmidler 2022	2xxx	73				
Dalane Friluftsråd - Tilskudd Låvaberget	2100	95				
Kunstprosjekt ENH (KD-14)	2350	75				
Tidlig innsats -skjønnsmidler	2724	-1 100				
T2-22: Utbet. Avsatte midler Julebyen	2363	500				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		2 311				
Samlet ramme avdeling		431 793	432 603	417 793	398 933	392 175

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett		461 624	483 109	483 109	483 109	483 109
Fratrekk engangsforhold foregående år		-30 742	-16 217	-16 217	-16 217	-16 217
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	3xxx	15 098	4 203	4 203	4 203	4 203
Brukerbetalinger	3xxx	-5	-5	-10	-10	-10
Hestnes - borettslag, bemanning	3573		70	70	70	70
Digitale trygghetsalarmer leasing	3165		225	350	350	350
Introduksjons- og sosialstønad mv	3311	2 902	-515	-4 213	-4 070	-4 070
Faglig koordinator	3700		400	850	850	850
Jobbmestring flyktninger	3314	480	270	204		
Bruk av fond arbeidsmarkedstiltak	3114	-480	-270	-204		
Kompenserende tiltak pga manglende inv.	3100		1 500	2 000	2 000	2 000
Ulempetillegg iht ny hovedtariffavtale (HD-38)	3xxx		9 870	9 870	9 870	9 870
Helårsåpen avlastning - røde dager (HD 02)	3571		250	250	250	250
Digital hjemmeoppfølging (HD 07)	3152			1 000	1 250	1 500
Interkommunal kommuneoverlegevakt (HD 17)	3100		250	250	250	250
Leasingbiler HO 1-2 biler (HD 20)	3596		100	200	200	200
Kompetansemidler - legevakt (HD 21)	3231		50	80	80	80
Videreutv. pasientvarslingssystemet (HD 23)	3151			100	350	650
Ress.tj. - 1 årsverk (netto) (HD 25)	3560		260	250	250	250
Red. egenbet. - nødvendig helsehjelp (HD 29)	3165		100	200	300	300
Ress.tj. institusjon/barnebolig (HD 30)	3740		3 020	3 020	3 020	3 020
Økt basistilskudd fastleger (HD 31)	3240		324	324	324	324
Prisjust/beredskapsvakt legevakt (HD 32)	3231		130	130	130	130
Statlige reguleringer legetjenester (HD 33)	3xxx		170	170	170	170
Reg. driftstilskudd fysioterapeuter (HD 34)	3241		105	105	105	105
Prisregulering øvrige eksterne avtaler (HD 35)	3xxx		276	276	276	276
Legevakt - omlegging av vakt og bet. (HD 37)	3230		1 000	1 000	1 000	1 000
Flytting av midler mellom avdelingene		542				
Endring driftsreduksjoner	3411	-885				
Statlige regulering leger og fysio	32/37xx	209				
Velferdsteknologi - pasientvarslingssystem	3151	800				
Ress.tj 3,1 årsverk KS-063/21	3410	50				
Ress.tj. Avviklet KS-063/21	3420	-1 350				
Ress.tj KS-069/22	3900	8 700				
Ress. Bruker (1,2 årsv)	3573	85				
Livsgledehem - medlemsavg.	3100	-55				
Rådgiver/konsulent stab 100%	3100	400				
Takstregulering leger og fysiot.	3100	626				
Reduksjon vertskom.tilskudd	3106	-500				
RNB 2022 - Endring sosialhjelpsats	3303	169				
Endring i demografi HO/KO	3xxx	1 000				
Korttidslager	3221	700				
Differensiert egenbet. Tryggh.alarmer	3165	200				
Kvalifiseringsprg. Forlengelse	3305	26				
Ress. Tjenester - redusert refusjon	3900	1 750				
T2-22: Økte kostn. Ress.krevende tjenester	3740	4 160				

Forhold fra Statsbudsjettet 2023:						
Økt sosialhjelp sfa red. sats for tiltaks penger	33xx		312	312	312	312
Økt basistilskudd - statsbudsjettet	3240		1 294	1 294	1 294	1 294
Forhold fra Statsbudsjettet 2022:						
Just. opptrapping helsestasjon/skolehelsetj.		43	131	131	131	131
Barn og unges psykiske helse		207				
Barnekoordinator		272				
Sosialhjelpsutgifter		187				
Rusreformen		272				
Basistilskudd fastleger		348				
E-helseløsninger - overføres til IKT		0				
Tolkeloven		56				
RH immunisering - overf. Oppg.spes.helsetj.		3				
Sum varige rammeendringer		36 010				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Vakansbudsjett		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	3xxx		-3 750	-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024	3xxx			-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025	3xxx				-4 738	-4 738
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026	3xxx					-1 690
Økte kostnader Ukrainske flyktninger	3xxx		27 234	17 784	6 004	3 934
Driftsreduksjoner		-22 743	0	0	0	0
T2-22: Urealiserte driftsreduksjoner HO	3411	22 700				
Regulering statsbudsjett sosialhjelp	33xx	434				
Økt mengde flyktninger 2022	3311/02	1 940				
T2-22: Økte sosiale ytelser - flyktninger	3302	3 200				
Ukraina - kompensasjon for kostnader	3xxx	2 670				
Rammetilskudd sosialhjelp og strømavg. 2022	33xx	696				
Velferdsmidler 2022	3xxx	98				
Korona - kompensasjon for kostnader	3xxx	10 222				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		16 217				
Samlet ramme avdeling		483 109	510 896	496 388	480 613	477 404

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett		21 676	23 302	23 302	23 302	23 302
Fratrekk engangsforhold foregående år		-7 681	-10 044	-10 044	-10 044	-10 044
Varige rammeendringer:						
Lønnsøkninger	5xxx	440	223	223	223	223
Flytte midler mellom avdelingene	5xxx	-377				
Planrådgiver - se Sentraladministrasjonen	5200	-850				
Økt tilskudd ENH	5510	50				
Sum varige rammeendringer		-737				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Omstillingskommune - 3 årig prosjekt	5550	3 500	3 500			
Tilskudd Omstillingskommune	5550	-3 500	-3 500			
Lagårdshallen - tilskudd	5004	9 000				
St.midler Korona-Komp lokale virks.via ENH	5510	842				
Velferdsmidler 2022	5xxx	2				
T2-22: Trafikkplan Hellvik Skole	5200	200				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		10 044				
Samlet ramme avdeling		23 302	13 481	13 481	13 481	13 481

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett		97 462	117 991	117 991	117 991	117 991
Fratrekk engangsforhold foregående år		-6 300	-25 836	-25 836	-25 836	-25 836
Varige rammeendringer:						
Lønnsendringer	6xxx	2 738	886	886	886	886
Stilling - prosjekteier bygg & eiendom	6310	314	536	536	536	536
Finansiering inv.prosjekt proj.eier BE	6310	-220	-375	-375	-375	-375
Brukerbetaling	6xxx	-5	-5	-10	-10	-10
Leie og drift - midlertidig brannstasjon	6331		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Leie/felleskostn. NAV - overføres fra HO	6316		-200	-200	-200	-200
Drifts lysanlegget Hellvik, Maurholen	6710		75	75	75	75
Driftsutgifter svømmehaller egen sak	6315			3 450	6 900	6 900
Driftsreduksjon innmelding RBR	6510			0	-7 000	-7 000
Driftsutg. brannstasjon (TTD-2)	6316		520	520	520	520
Blåsenborg, økt renholdstilling 30 % (TTD-4)	6316		200	200	200	200
Renhold Lundeåne (ønske HO) - (TTD-6)	6316		400	500	500	500
Økte festeavgifter (TTD-22)	6350		285	285	285	285
Økte priser på varer og tjenester (TTD-23)	63xx		900	900	900	900
Økte priser på varer og tjenester (TTD-24)	67xx		900	900	900	900
Driftsutgifter brannstasjon (uteareal) (TTD-31)	67xx		120	120	120	120
Driftsutgifter nye grøntanlegg (TTD-34)	67xx		300	300	300	300
Drift og renhold aktivitetssenteret (TTD-16)	6316			620	620	620
Endring driftsreduksjoner	6108	-1 269				
Flytting av midler mellom avdelingene	6xxx	-435				
Kommunejurist overført fra sentraladm.	6100	185				
Forsikringer/poliser - prisvekst	6xxx	260				
B&E - Energi eiendommer	6311	-1 000				
Dalane vannomåde EØS forpliktelse	6775	25				
Økning vedlikehold/avtaler (TTD-12)		400				
Sum varige rammeendringer		993				
Tidsbegrensede rammeendringer:						
Vakansbudsjett	6108	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	6xxx		-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024	6xxx			-7 500	-7 500	-7 500
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025	6xxx				-9 475	-9 475
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026	6xxx					-3 379
Driftsreduksjoner	6xxx	-164	0	0	0	0
T2-22: Urealiserte driftsreduksjoner TT	6108	1 030				
Økte strømkostn - K-69/22	6311	4 500	12 470	10 900	8 500	8 150
Konsesjonskraft (flyttet fra kap 9)	6002		-16 000	-9 764	-8 084	-8 134
T2-22: Økte strømkostnader	6311	18 780				
Økte strømkostn. Gatelys - K-69/22	6771	1 000				
Midlertidig brannstasjon	6331	1 489				
Finansiering midlertidig brannst. Drift	6331	-1 489				
Velferdsmilder 2022	6xxx	18				
Ukraina - kompensasjon for kostnader	6xxx	160				
Korona - kompensasjon for kostnader	6xxx	511				
Prisjusteringer 2022 (TTD-23)	6xxx	1 000				
Sum tidsbegrensede rammeendringer		25 836				
Samlet ramme avdeling		117 991	83 166	84 497	70 752	66 973

Finansiering av investeringene

Budsjett og økonomiplan

Tall i hele tusen

Investeringer	Prosjekt	Justert budsjett 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2 023	2024	2025	2026
Til fordeling investering:						
Sentraladministrasjon		10 643	17 042	11 678	8 078	12 975
Kirken		0	0	2 000	0	0
Kultur og skole		13 200	74 100	86 500	500	5 500
Helse og omsorg		9 290	76 400	15 050	6 500	5 850
Samfunnsutvikling		500	1 600	700	0	0
Teknisk		157 596	112 869	61 550	63 900	32 500
Vannsektoren		54 600	58 650	37 700	50 000	15 450
Avløpssektoren		10 154	20 785	10 900	21 300	10 700
Ubrukte midler		2 920	1 000	1 800	1 000	
Reduksjon investeringsramme - nøysom linje	1952	0	0	0	0	
Investeringer i anleggsmidler		258 903	362 446	227 878	151 278	82 975
Start lån	1196	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Årlig finansieringsbehov		288 903	392 446	257 878	181 278	112 975
Avsetning til Investeringfondet	1116/ 1182 /1194	5 950	3 950	3 950	5 950	
Avsetning til fond - jf utlån til ENH 22&23	1951				4 000	
Avsetning til Tomteutv.fondet	1140		8 000	4 000	4 000	
Avsetning Egenkapitalfond bygg	1140					
Sum avsetning til fond		5 950	11 950	7 950	13 950	0
Sum alle utgiftsposter investering		294 853	404 396	265 828	195 228	112 975
Finansiering						
Bruk av lånemidler (VA)	1999	53 700	79 435	48 600	71 300	26 150
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	193 250	164 459	97 020	33 978	3 075
Redusert låneopptak sfa forkynnning og kutt	1999	-39 759				
Økt låneopptak Revsvatnet i 22 & red. i 23	1999	20 000				
Låneopptak Start lån	1196	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Tilskudd fra Staten/private (til flomprosjekt)	1110xx	-16 100	16 100			
Sum eksternt finansiering		241 091	289 994	175 620	135 278	59 225
Bruk av egenkapital						
Momsrefusjon	1999	33 900	38 900	24 500	11 000	7 800
Redusert momskomp sfa flytting fra 22 til 23	1999	-8 064				
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1116	2 950	2 950	2 950	2 950	2 950
Avdrag ansvarlig lån Lerviksgården AS	1182		1 000	1 000	1 000	1 000
Salg av tomter og boligfelt	1140		34 000	18 000	42 000	42 000
Salg av bygninger	1194		6 000	3 000	3 000	
Husbanken tilskudd Aktivitetssenter	1329			40 758		
Overføring fra drift (Vertskom.fond til Aktiv.senter)	1329	6 715	17 465			
Overføring fra drift (dr.fond Bakkebø Borettslag)	1329	2 500				
Overføring fra drift(sk.reg.fond) Bolig Lygre	1184	6 000				
Bruk egenkapitalfond (Aktivitetssenteret)	1139		0			
Bruk egenkapitalfond (Husabø u skole)	1240/41		0	0		
Bruk egenkapitalfond (Grøne Bråden skole)	1209				0	
Bruk av fond til utlån EN&H	1951	2 000	2 000			
Bruk av fond Husabø skolene forprosjekt	1241		10 000			
Bruk av maskinfond (overføring fra drift)	171304	2 500				
Bruk av fond opprinnelig til rådhus/kulturhus brukes nå til torg	1423	4 000				
Bruk av investeringsfond	Flere	1 353	1 995			
Bruk av bundet inv fond - til el.bil ladestasjoner	1416	-92	92			
Sum egenkapital		53 762	114 402	90 208	59 950	53 750
Sum all finansiering av investering		294 853	404 396	265 828	195 228	112 975
Udekket / udisponert		0	0	0	0	0

Investeringer	Prosjekt	ID	Tj.omr	Justert budsjett 2022	Økonomiplan			
					Budsjett 2023	2024	2025	2026
Egersundshallen - oppgradering	1814	A	BE	1 000	2 000			
Bolig Hestnesveien 21 - FS-sak 85/22	1184	B	BE	6 000				
El-bil lader for kommunalt eide biler (TTI 1)	1416	B	BE	-111	311	200	200	200
ENØK-tiltak bygg	1801	B	BE	2 500	5 000	5 000	5 000	5 000
Tilpasninger kommunale bygg (TTI 14)	1820	B	BE		1 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering Fjellheim etter brannrapport (TTI 4)	1821	B	BE			2 000	2 000	
Oppgradering skoler/bygninger (kommunale bygg)	1830	B	BE	6 500	10 000	10 000	10 000	10 000
Kjerjanaset; ventilasjon og sprinkling (TTI-4)	183073	B	BE		2 000	10 000	10 000	
Sprinkling av 2 Vest og 3 ABC (TTI-7)	183074	B	BE		1 000	15 000	15 000	
Fornylse maskinpark BE	1832	C	BE		1 500	600	600	600
Utskifting 2 varebiler B&E	183201	C	BE	550				
Utskifting bil feier	1970	C	EBR			600		
Hestnes boligfelt - infrastruktur	1140	A	PU	2 100				
Torget - oppgradering	1423	A	PU	20 000				
Hestnes gravlund (ferdigstilt 2022)	1588	A	PU	-2 620				
Boligfelt Helleland	1703	A	PU	-13 450	13 450			
Kryssutbedring Svanavågen (avviklet 2022)	1723	A	PU	-5 300				
SUS-Bidrag og delfinansiering	1755	A	PU	-2 925	-3 000			
Sykehusomt Lagård- Rekkefølgekrav	1756	A	PU	5 850	6 000			
Teknisk driftsbasis Tengs - nybygg - HP	1758	A	PU	53 500	5 000			
Brannstasjon - Nybygg - HP	1852	A	PU	80 400	0			
Flomsikr. tiltak 16-18 (Nyeveien 39-54)	110112	A	PU	-1 418	1 418			
Flomsikring Nyeveien del 2 - Tiltak 22	110116	B	PU	-450	2 830			
Flomsikring, Nyeveien: Tiltak 19-21 (TTI-27)	110117	B	PU	-15 240	33 560			
Lys tursti Hellvik	1530	B	VU	500	500			
Turvei Langevann vest	1775	B	VU	0	0	0		
Oppgrad. Fortau, vei, mur Tyskerbrygga (TTI-65)	171405	B	VU		11 500			
Oppgradering lekeplasser og nærmiljøanlegg	1401	C	VU	3 000	1 500	1 500	1 500	
Park og miljø (TTI-58)	1414	C	VU	800	2 000	900	1 000	900
Friluftsområder (TTI-59)	1425	C	VU	450	800	800	800	800
Oppgradering kommunale broer	1709	C	VU	800				
Oppgradering gatetys (TTI-55)	1710	C	VU	800	4 200	4 200	4 200	3 400
Tiltak på veianlegg (TTI-54)	1711	C	VU	800	1 500	1 000	1 000	1 000
Fornylse maskinpark VU (TTI-56)	1713	C	VU	510	4 300	4 250	4 300	8 100
Større oppgraderingsprosjekt veisektor (TTI 51)	1714	C	VU	3 700	4 000	4 000	4 000	1 000
Egenandel trafiksikkerhetstiltak	1774	C	VU	300	500	500	500	500
Lysanlegg turvei Vannbassengene (TTI-60)	142503	C	VU				2 800	
Anskaffelse sopemaskin	171302	C	VU	3 550				
Gravemaskin/hjulgraver	171304	C	VU	2 600				
Utstyr til vintervedlikehold	171305	C	VU	800				
Ny varebil VU	171306	C	VU	500				
Ny gravemaskin gravlund	171309	C	VU	1 000				
Hjullaster VU	171310	C	VU	600				
Fornylse maskinpark - POLITISK forslag red. 3 mill					0	0	0	
Samlet investering avdeling				157 596	112 869	61 550	63 900	32 500

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

TJ.OMR	FORKLARING TJENESTEOMRÅDE
BE	Bygg og eiendommer
EBR	Egersund brann og redning
OM	Oppmåling
SB	Sykelbyen
PU	Prosjekt og utbygging
VA	Vann og avløp
VU	Vei og utemiljø

Investeringer	Prosjekt	ID	Justert budsjett 2022	Økonomiplan			
				Budsjett 2023	2024	2025	2026
Vannforsyning							
Utbygging ny vannkilde	1604	A		0		17 000	
VA Hellvik GS vei F44 (TTI-44)	1612	A		300	300	7 000	10 000
VA - Krossmoen - Brynningslandsvatnet	1668	A	2 500	0			
Ledningstrase Revsvatnet (TTI-36)	160403	A	50 000	52 000	35 000	15 000	
Sanering VA Lindøyveien	1611	B	0			5 400	
Utskiftning maskiner/utstyr VA (TTI-28/39)	1601	C		1 150	300	1 100	1 150
Sanering vannledning	1605	C	1 000	1 000	1 000	2 000	2 000
GPS-utstyr landmåling	1607	C			300		
Tiltak på vannledningsnett (TTI-32)	1647	C	1 100	4 200		2 500	2 300
Utskifting varebil VA (TTI-26)	160101	C			800		
Sum vannforsyning			54 600	58 650	37 700	50 000	15 450
Avløp							
VA Leidlandsveien - Krossvikveien (TTI-40)	1667	A	-1 000	8 000		2 000	
VA - Krossmoen - Brynningslandsvatnet	1668	A	1 739	0			
Sanering Prestegårdsveien (TTI-42)	1663	B				4 600	
Saneringsanlegg Høgevollsveien	1674	B	2 100				
Sanering Havsøyveien m/smågater (TTI-37)	1675	B	1 600	4 300	5 400	5 000	3 000
Sanering Korsørveien - Bruvik (TTI-43)	1676	B				3 000	
Gravemaskin VA	160102	C	-285	885			
VA - Torget	1608	C	2 500				
Kloakkpumpestasjon (TTI-33)	1650	C	-1 000	2 100	1 000	1 200	1 200
Sanering avløpsledning (TTI-35)	1657	C	2 500	3 000	2 000	3 000	4 000
Tiltak på avløpsnettet (TTI-34)	1697	C		2 500	2 500	2 500	2 500
Anskaffelse ny lastebil VA	160103	C	2 000	0			
Sum avløp			10 154	20 785	10 900	21 300	10 700
Samlet investering avdeling			64 754	79 435	48 600	71 300	26 150

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjekt
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

Forklaring til regnearkoppsettet.

Fra og med budsjettet for 2005 ble budsjettoppsettet endret noe, dette pga:

- * Det tidligere oppsettet ble ved noen enkelt ganger feiltolket i budsjettbehandlingen.
- * Vi får nå oppsettet likt for resultatsiden, driften og investeringene.
- * Det blir lettere å avstemme Unique Økoplan (budsjettssystem i økonomisystemet vårt).
- * I forbindelse med selvkostberegningene innenfor vann- og avløpssektoren må vi vise kostnadene på en noe annen måte enn tidligere.
- * Vi skiller videre mellom **varige rammeendringer** (dette er varige driftstiltak som varer over mange år eller er "uendelig") og **tidsbegrensede rammeendringer** (som er kortvarige tiltak, dvs. tiltak som gjelder for ett eller noen få år).
- * Eksempelet er et **hypotetisk eksempel - dog hentet fra en tidligere økonomiplan.**

I vedlagt **eksempel** vil vi vise hvordan tabellene "leses".

Budsjett og økonomiplan

Tall i hele tusen

Drift - endringer	Ansvar	Vedtatte endringer 2022	Økonomiplan			
			Budsjett 2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett		35 621	38 422	38 422	38 422	38 422
Fratrekk engangsforhold		-1 737	-2 145	-2 145	-2 145	-2 145
Varige rammeendringer:						
Næringsutvikler	1110	400	250	250	250	250
Tilskudd Julebyen	1076	120	30	30	30	30
Sum varige rammeendringer		2 393				
Tidsbegrensede rammeendringer						
Storingsvalg	1031			500		
Kommunevalg	1031					800
Samlet ramme avd.		38 422	39 247	39 337	38 487	39 287

Nettorammen er hentet fra 2022. Videre er denne ført videre for hele perioden.

Det enkelte tiltak legges inn kun for det året tiltaket skal gjelde. For nevnte konkrete tiltak gjelder kun i 2026, men ikke i 2023-25.

Rammen til avdelingen summeres nedover for det enkelte år. Utgangspunktet er nettorammen fra 2022.

Nevnte tiltak viser hva som ble lagt inn i bud. 2022 og eventuelle endringer i kommende år. For tilskuddet til Julebyen betyr dette at at det ble avsatt 120.000 kr i 2022 og at denne økes med 30.000 kr i 2023 - dvs. et total tilskudd på 150.000 kr.

Investeringer - forklaring til kolonner

ID	FORKLARING
A	Større og komplekse bygge og anleggsprosjek
B	Mellomstore prosjekt med få fag
C	Sekkeposter som løper gjennom året
D	Feltutbyggingsprosjekt - bolig og næring

TJENESTEOMRÅDE	FORKLARING
BE	Bygg og eiendommer
EBR	Egersund brann og redning
FA	Finans og analyse
OM	Oppmåling
PU	Prosjekt og utbygging
SB	Sykelbyen
VA	Vann og avløp
VU	Vei og utemiljø

Budsjett og økonomiplan 2023 (2023-2026)

Økonomiske oversikter

Drift og investering

- Bevilgningsoversikt drift § 5-4
- Bevilgningsoversikt investering § 5-5
- Økonomisk oversikt etter art drift § 5-6
- Oversikt gjeld og andre vesentlige forpliktelser § 5-7

Forklaring:

*Dette er de obligatoriske skjema i hht. forskrift.
Viser sum inntekter, utgifter, avsetninger og
resultat i drift og investering, samt hvor mye som
fordeles den enkelte avdeling.*

Oversikt gjeld og langsiktige forpliktelser §5-7 - Budsjett 2023 / Økonomiplan 2023-2026						Forslag
						Tall i hele tusen
<i>Kun ett anslag</i>						
	Regnskap 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026

Lånegjeld						
Lånegjeld	3 162 355	3 415 710	3 661 404	3 805 424	3 906 852	3 930 377

Herav

Startlån	191 333	206 433	223 433	240 433	257 433	274 033
Pensjonsforpliktelser	1 583 082	1 648 082	1 713 082	1 778 082	1 843 082	1 908 082
Lån til kirkelig fellesråd	6 095	5 734	5 373	5 012	4 651	4 290

Lån til investeringer	1 381 845	1 555 461	1 719 516	1 781 897	1 801 686	1 743 972
------------------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------	------------------

Budsjett og økonomiplan
2023 (2023-2026)

**Kommunaldirektørens forslag
(tekstdel)**

Forklaring:

Denne beskrivelsen viser hvilke tiltak og prosjekt Kommunaldirektøren har lagt inn i sine prioriteringer.

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	1
DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2023	6
KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING	7
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK	10
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK	12
KOMMUNEDIREKTØRENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER.....	13
UTGANGSPUNKT FOR BUDSJETTBEHANDLINGEN.....	13
ØKONOMISKE UTVIKLINGSTREKK I ØKONOMIPLANPERIODEN.....	13
KOMMUNEPLANENS HANDLINGSPLAN ER ØKONOMIPLAN	14
ØKONOMISK FORDELING AV BUDSJETTMIDLER – BRUTTO DRIFTSRAMMER.....	15
PRESSET KOMMUNEØKONOMI – MED LITE ELLER INTET HANDLINGSROM	16
FORHOLD SOM KOMMUNEDIREKTØREN VIL KOMME TILBAKE TIL I 2023	17
HOVEDTALL I BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN	18
BUDSJETTERT NEGATIVT NETTO DRIFTSRESULTAT (MERFORBRUK) OG ØKONOMISK STATUS	18
REGNSKAPSMESSIG OG BUDSJETTMESSIG DRIFTSRESULTAT	19
SAMLEDE ØKONOMISKE HOVEDTALL FOR EIGERSUND KOMMUNE	20
<i>Samlede driftsinntekter og driftsutgifter 2023 – 2026</i>	<i>21</i>
<i>Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden.....</i>	<i>22</i>
NETTO RAMMER FOR AVDELINGENE	22
DRIFTSREDUKSJONER 2017– 2022	24
BUDSJETTERTE LØNNSREDUKSJONER (NYE) 2023 – 2026	25
<i>Konkrete forslag til reduksjoner</i>	<i>26</i>
Tusenbeinet åpen barnehage.....	26
Hellvik skole - ungdomsskolen.....	26
FORMANNSKAPET	28
BUDSJETT: KAP 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD	29
NØKKELDATA FOR KAP. 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD	29
<i>Enheter ved Kap. 8.....</i>	<i>29</i>
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 8.....</i>	<i>29</i>
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KAP. 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD.....	29
KOMMENTARER KNYTTET TIL SPEIELLE INNTEKTER	30
<i>Forventet skatteinngang 2023 - 2026</i>	<i>30</i>
<i>Forventet rammetilskudd i 2023 - 2026</i>	<i>32</i>
<i>Skjønnsmidler for 2023 - 2026.....</i>	<i>33</i>
<i>Endringer knyttet til reduksjon og endringer i vertskommunetilskuddet</i>	<i>33</i>
<i>Statstilskudd flyktninger</i>	<i>34</i>
<i>Kalkulatoriske poster</i>	<i>34</i>
<i>Skattemessige endringer – konsekvenser for Eigersund kommune.....</i>	<i>34</i>
ENDRINGER I BETALINGSSATSER FOR TJENESTER VED KAP. 8	35
<i>Kommentarer knyttet opp mot eiendomsskatt</i>	<i>35</i>
BUDSJETT: KAP 9 FINANSPOSTER	38
NØKKELDATA FOR KAP. 9 FINANSPOSTER.....	38
<i>Enheter ved Kap. 9.....</i>	<i>38</i>
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 9.....</i>	<i>38</i>

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KAP. 9 FINANSPOSTER	38
<i>Renteutgifter på lån.....</i>	39
<i>Renteinntekter av bankinnskudd.....</i>	41
<i>Utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS, Lerviksgården AS og Lyse AS.....</i>	42
<i>Avdrag på lån</i>	42
<i>Tilbakebetaling lån fra EIK.....</i>	42
<i>Netto renteutgifter på Startlån</i>	42
<i>Finansbelastning prosjekt.....</i>	42
<i>Bruk og avsetning til fond – herunder overføring til investeringsbudsjettet.....</i>	43
BUDSJETT OG TILTAK: SENTRALADMINISTRASJONEN.....	44
NØKKELDATA FOR SENTRALADMINISTRASJONEN	44
<i>Enheter ved avdelingen:</i>	44
<i>Økonomiske hovedtall for Sentraladministrasjonen.....</i>	44
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR SENTRALADMINISTRASJONEN	45
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved sentraladministrasjonen:</i>	45
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	45
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR SENTRALADMINISTRASJONEN.....	46
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Sentraladministrasjonen</i>	46
BUDSJETT OG TILTAK: KIRKEN	48
ØKONOMISK ANSVAR OVERFOR EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD (KIRKEN)	48
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KIRKEN	48
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kirken.....</i>	48
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD (KIRKEN)	49
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken).....</i>	49
BUDSJETT: KAP 7 FELLESOMRÅDET/ FELLESUTGIFTER.....	50
NØKKELDATA FOR KAP. 7 FELLESOMRÅDET/FELLESUTGIFTER.....	50
<i>Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter</i>	50
<i>Økonomiske hovedtall for Kap. 7.....</i>	50
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN KAP. 7 FELLES	51
<i>Kommentarer knyttet opp mot budsjettert ramme:.....</i>	51
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED KAP. 7	52
LEVEKÅRSUTVALGET	53
BUDSJETT OG TILTAK: KULTUR OG OPPVEKST (KO)	53
NØKKELDATA FOR KULTUR OG OPPVEKST	53
<i>Enheter ved avdelingen Kultur og oppvekst</i>	53
<i>Økonomiske hovedtall Kultur og oppvekst</i>	53
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR KULTUR OG OPPVEKST	54
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kultur og oppvekst.....</i>	55
<i>Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2023</i>	56
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	57
<i>Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold.....</i>	57
<i>Kommentarer knyttet til andre brukerbetalinger.....</i>	57
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR KULTUR OG OPPVEKST.....	57
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Kultur og oppvekst</i>	58
BUDSJETT OG TILTAK: HELSE OG OMSORG (HO).....	59
NØKKELDATA FOR HELSE OG OMSORG	59
<i>Enheter ved avdelingen Helse og Omsorg</i>	59
<i>Økonomiske hovedtall Helse og omsorg.....</i>	59
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR HELSE OG OMSORG	60
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Helse og omsorg</i>	61
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	62

FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR HELSE OG OMSORG	62
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Helse og omsorg</i>	63
PLANTEKNISK UTVALG	64
BUDSJETT OG TILTAK: SAMFUNNSUTVIKLING (SU).....	64
NØKKELDATA FOR SAMFUNNSUTVIKLING	64
<i>Enheter ved avdelingen Samfunnsutvikling</i>	64
<i>Økonomiske hovedtall Samfunnsutvikling</i>	64
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR SAMFUNNSUTVIKLING.....	65
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Samfunnsutvikling</i>	65
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	65
<i>Endringer i generelle priser</i>	65
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR SAMFUNNSUTVIKLING.....	65
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Samfunnsutvikling</i>	66
BUDSJETT OG TILTAK: TEKNISKE TJENESTER (TT).....	67
NØKKELDATA FOR TEKNISKE TJENESTER.....	67
<i>Enheter i avdelingen Tekniske tjenester</i>	67
<i>Økonomiske hovedtall Tekniske tjenester</i>	67
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN FOR TEKNISKE TJENESTER.....	67
<i>Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Tekniske tjenester</i>	68
<u>Informasjon om forhold som burde vært lagt inn</u>	69
ENDRINGER I BRUKERBETALINGER FOR TJENESTER VED AVDELINGEN.....	69
<i>Endringer i generelle priser</i>	69
<i>Endring av husleie – til gjengs leie</i>	69
<i>Selvkost – brukerfinansiering – fremføring av eventuelt underskudd</i>	70
<i>Endringer i kommunale gebyrer for vann og avløp</i>	71
Avløpsgebyr	72
Vanngebyr	72
Endringer i Feiegebyr.....	72
Endringer i Renovasjonsgebyr	72
Dato for fakturering av kommunale gebyr	73
SAMLET ENDRING I KOMMUNALE GEBYR FOR VANN, AVLØP OG FEIER	73
FORSLAG TIL INVESTERINGER INNENFOR TEKNISKE TJENESTER	75
<i>Forslag til investeringer innenfor Vann- og avløpssektoren</i>	75
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester – VA-sektoren</i>	76
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester</i>	77
<i>Forslag til investeringer innenfor Tekniske tjenester – kommunal del</i>	77
<i>Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester</i>	79
LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON	80
FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER	82
KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL FINANSIERING AV INVESTERINGENE	82
SALG AV TOMTER OG BYGNINGER	83
INFORMASJON OM STARTLÅN	84
GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE	86
INNLEDNING.....	86
HISTORISK GJELDSUTVIKLING INKLUDERT BUDSJETTERTE BELØP I ØKONOMIPLANPERIODEN	86
GJELDSUTVIKLINGEN I ØKONOMIPLANPERIODEN	87
GJELD I PROSENT AV DRIFTSINNTEKTER	88
UTVIKLING FINANSKOSTNADER.....	89
STRESSTEST RENTEKOSTNADER MED ØKNING PÅ 1% OG 2%	90
ANDRE KOMMENTARER TIL GJELDSSITUASJON I EIGERSUND KOMMUNE	92
MULIGE TILTAK FOR Å REDUSERE GJELDEN TIL EIGERSUND KOMMUNE.....	92

LÅNEGJELDEN – ER DEN BÆREKRAFTIG?	92
AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET	94
VEDLEGG 1 – BUDSJETTBREV EIGERSUND KIRKELIGE FELLESRÅD	96
VEDLEGG 2 – BUDSJETTINNSPILL KONTROLLUTVALGET.....	96
VEDLEGG 3 – KOMMUNEN SOM REGIONENS STØRSTE ARBEIDSGIVER	97
STATUS, UTFORDRINGER OG MULIGHETER	97
REKRUTTERE OG BEHOLDE	97
LÆRLINGER OG PRAKSISPLASSER	98
LIVSFASEPOLITIKK – HØYERE AVGANGSALDER	99
FRA DELTID TIL HELTID	99
TØRN - SAMMEN OM FREMTIDENS OMSORGSTJENESTER	99
LEDERUTVIKLING	100
SYKEFRAVÆR OG NÆRVÆRSARBEID	100
HELSE, MILJØ OG SIKKERHET	100
SAMARBEID MED TILLITSVALGTE OG VERNETJENESTEN.....	101
FOLKEVALGTOPPLÆRING	101
FELLES INNFORINGS DAG FOR NYANSATTE	101
LIKESTILLING OG MANGFOLD.....	101
DIGITALISERING	101
KOMMUNIKASJON 2023	102
MÅL FOR LANGTIDSPERIODEN	103
MÅL OG TILTAK FOR AVDELINGEN I 2022	104
VEDLEGG 4 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR KULTUR OG OPPVEKST	106
INNLEDNING.....	106
FOKUSOMRÅDER I 2023.....	106
FREMHEVEDE TEMA FOR 2023	107
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	108
VEDLEGG 5 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR HELSE OG OMSORG	111
INNLEDNING.....	111
FOKUSOMRÅDER I 2023.....	112
FREMHEVEDE TEMA FOR 2023	112
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	113
VEDLEGG 6 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR SAMFUNNSUTVIKLING	116
INNLEDNING.....	116
FOKUSOMRÅDER I 2023.....	116
FREMHEVDE TEMA FOR 2023	116
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	117
VEDLEGG 7 – MÅL OG PRIORITERINGER FOR TEKNISKE TJENESTER	119
INNLEDNING.....	119
FOKUSOMRÅDER I 2023.....	120
FREMHEVDE TEMA FOR 2023	120
MÅL OG TILTAK I AVDELINGEN KNYTTET OPP MOT KOMMUNEPLANEN	121
VEDLEGG 8 – FINANSIELLE MÅLTALL FOR EIGERSUND KOMMUNE	123
VEDLEGG 9 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER SENTRALADMINISTRASJONEN	126
BORGERLIG VIELSE	126
VEDLEGG 10 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR KO.....	127

VEDLEGG 11 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR HO	129
VEDLEGG 12 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER FOR TT.....	131
BYGG OG EIENDOM UTLEIEPRISER: GYMSALER, IDRETTS- OG SVØMMEHALLER	131
TEKNISKE TJENESTER – GRAVEGEBYR, BÅTPASS, FRILUFTBYGG, UTESERVERING OG TORGPLASS	133
FEIERVESENET.....	134
VANN OG AVLØP	134
VEDLEGG 13 – KOMMUNALE GEBYRER OG BETALINGSSATSER SU	136
OPPMÅLING	136
BYGGESAK	137
PLANKONTOR	140
VEDLEGG 14 – MOMENT ANG FORSLAG TIL STATSBUJSJETT FOR 2023.....	143
VERTSKOMMUNETILSKUDET I STATSBUJSJETTET	145
SAMLET ØKONOMISK ENDRING FOR EIGERSUND KOMMUNE FRA 2022 – SAMT DEKNING.....	145
VEDLEGG 15 – PRESSET KOMMUNEØKONOMI – MED LITE HANDLINGSROM.....	146
GENERELLE FORHOLD SOM FORKLARER EN PRESSET KOMMUNEØKONOMI	146
FORUTSETNINGER I FREMLAGT BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN.....	147
POSITIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER)	147
NEGATIVE INDIKATORER (MULIGE SCENARIER).....	147
KONSEKVENSER OG ALTERNATIV HVOR BUDSJETTFORUTSETNINGENE IKKE HOLDER	148
<i>Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder.....</i>	<i>148</i>
Informasjon om ROBEK	148
<i>Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder</i>	<i>149</i>
VEDLEGG 17 – OVERSIKT OVER FOND I EIGERSUND KOMMUNE	150
VEDLEGG 18 – INFORMASJON OM ENKELT INV-PROSJEKT – OVER FLERE ÅR.....	152

DEN VIDERE FREMDRIFTSPLAN FOR BUDSJETTET 2023

Hvem	Hva	Tidspunkt
Regjeringen	Fremleggelse av forslag til statsbudsjett 2023.	06.10.2022
Kommunedirektøren	Presentasjon av administrasjonens forslag til budsjett og økonomiplan 2023 – 2026	27.10.2022
Utvalg for samfunnsutvikling	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	09.11.2022
Administrasjonsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	15.11.2022
Felles brukerutvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	16.11.2022
Levekårsutvalget	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	17.11.2022
Planteknisk utvalg	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	21.11.2022
Arbeidsmiljøutvalget (HAMU)	Avgi høring til Formannskapetets behandling.	22.11.2022
Formannskapet	Behandle budsjett og øk.plan 2023 – 2026. «Arbeidsmøte» for FS ang B23 – 23.11.2022.	30.11.2022
«Allmennheten»	Budsjettet ligger ute til offentlig ettersyn.	05.12.22 - 19.12.22
Kommunestyret	Vedta budsjett og øk.plan 2023 – 2026.	19.12.2022
Stortinget	Vedta statsbudsjett.	Desember 2022

KOMMUNEDIREKTØRENS INNLEDNING

Eigersund kommune sin visjon «Sammen for alle» er en visjon som forplikter at vi som kommune klarer å ivareta alle innbyggerne på en god måte, og at vi klarer å stå sammen om å løfte de store oppgaver og utfordringer. Håndtering av pandemi og mottak av et stort antall flyktninger i 2022 viser styrken i dette samholdet. Min overordnede vurdering er at Eigersund kommune leverer kvalitativt gode tjenester til sine innbyggere og næringsliv, og at det gjøres på en effektiv og målrettet måte. Vi tilstreber oss å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel om «Kultur for verdiskaping», en «Småby i vekst», å være «Sammen om det gode liv» samt være «En attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft».

Budsjettforslaget for 2023 og for økonomiplanperioden frem mot 2026 er stramt og vi må vise høy grad av måtehold ved våre økonomiske disposisjoner. Eigersund kommune er i en situasjon hvor de samlede utgifter må tilpasses de inntekter vi har. Basert på dette er det nødvendig å legge inn lønnsreduksjoner innenfor alle avdelingene i hele økonomiplanperioden, noe som vil være en krevende oppgave. Vi har mange dyktige medarbeidere i Eigersund kommune som arbeider for våre felles mål. At medarbeidere ikke vil bli erstattet ved pensjonering og jobbskifte vil merkes, og det vil få konsekvenser for de tjenester vi leverer. En annen konsekvens av den stramme økonomien, er at det har kommet inn mange innspill på gode tiltak som det dessverre ikke har vært rom for å legge inn i kommunedirektørens budsjettforslag.

Budsjettet og økonomiplanen er de viktigste verktøyene som skal støtte opp under kommuneplanens målsettinger. En hovedutfordring for Eigersund kommune er å arbeide for en positiv befolkningsutvikling. Dette betyr at faktorer som bidrar til økt attraktivitet er viktig å ta hensyn til og stimulere. Befolkningsøkning vil sikre arbeidskraft til næringsliv og offentlige tjenester og danne basis for å ha en sunn kommuneøkonomi og et godt utviklet velferdstilbud i kommunen. En annen utfordring er å ivareta klima- og bærekraftsspørsmålet på en god måte.

Kommunene i Norge står generelt overfor utfordringer, noe også Kommunenes Sentralforbund (KS) har pekt på. Dette omfatter en underfinansiering av kommunesektoren sett i forhold til investeringer, demografi, vedlikehold, økt markedsrente, pensjonsutgifter og lønnsoppgjør.

I fremlagt forslag til økonomiplan er økonomien i balanse, men inntektene er utnyttet så mye vi finner det forsvarlig. For å skape noe rom for de endringer som må gjøres disponeres driftsfondene våre i 2023 og 2024. I fremlagt forslag til budsjett og økonomiplan har kommunedirektøren ikke i foreslått endringer på promillesatsene knyttet opp mot eiendomsskatt. En økning av satsene på næring, boliger og fritidseiendommer ville skape en økt inntekt og det kan ikke utelukkes at dette vil måtte gjennomføres i årene fremover. Jeg vil påpeke at det er kommunedirektørens plikt å fremlegge et budsjett og en økonomiplan i balanse, samtidig som tjenestetilbudet skal være forsvarlig.

Innenfor rammen av budsjettforslaget er det flere viktige fokusområder for 2023. Et av de store områdene er demografiske endringer (sammensetningen i befolkningsendring), hvor vi må omfordele disponible midler. Dette blir ekstra krevende når det må foretas lønnsreduksjoner som følge av høy lånegjeld og økt markedsrente. For å lykkes er det avgjørende at vi videreutvikler bruk av velferdsteknologi innenfor helse- og omsorg til beste for både pasienter, pårørende og medarbeidere. Den boligsosiale handlingsplanen skal ferdigstilles og følges opp. Denne har også sammenheng med å få en mer hensiktsmessig portefølje av kommunens eiendomsmasse og salg av eiendom. Vi skal videre arbeide med en klima- og energiplan, fokusere på energieffektivisering og klimatilpasningstiltak. Høye energikostnader gjør i tillegg investeringer i energibesparende tiltak mer

lønnsomme. Et fagsystem til byggesaks- og plankontoret skal gjøre våre tjenester til publikum og næringsliv bedre. Menneskene er den største ressursen i Eigersund kommune, og satsing på heltidskultur og arbeidsnærvær (sykefravær), er prioriterte fokusområder internt i organisasjonen i 2023.

Det er Eigersund kommune ved kommunestyret som fatter endelig vedtak for budsjett og økonomiplan. Med budsjettet menes året 2023, mens økonomiplanen er for perioden 2023 – 2026. Når budsjett og økonomiplan er vedtatt oversendes det til Statsforvalteren i Rogaland, som kan underkjenne budsjettvedtak hvis budsjettet det enkelte år ikke er i balanse og/eller at det ikke foreligger spesifikke nok inntekter, utgifter og/eller reduksjoner. Budsjettforskriftene peker på at både økonomiplanperioden og det enkelte år skal og må være i balanse. Reduksjoner, herunder tiltak, må også synliggjøres ved at ansvar legges på den enkelte avdeling.

For at det enkelte politiske utvalg skal kunne uttale seg om kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan sendes dokumentet på høring.

Utvalgene kan gi uttalelse om kommunedirektørens forslag i forkant av formannskapetets behandling av budsjettet. Det er formannskapet som innstiller til kommunestyret i saken, mens det er kommunestyret fatter endelig politiske vedtak på nettoramme. Endringer som kommunestyret gjør blir innarbeidet i detaljbudsjettene for den enkelte avdeling. Detaljbudsjettene vil ikke bli behandlet som egen sak i utvalgene. Detaljbudsjettet blir i utgangspunktet periodisert for den enkelte måned.

Filer knyttet til dette dokument vil bli lagt ut på kommunens internettsider (www.eigersund.kommune.no) og kan hentes derfra. Jeg og min stab vil være behjelpelige mht. spørsmål, oppklaringer og eventuelt andre forhold knyttet opp mot budsjettet.

Eigersund kommune har hatt gleden av å samarbeide med den lokale tegneren/kunstneren Siw Grethe Bøhn-Pettersen, om den tegning som en vil finne på forsiden av dokumentet.

Eigersund, 27. oktober 2022

Siri Meling

Kommunedirektør

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL BUDSJETTVEDTAK

Overordnet

- 1) Kommunedirektørens forslag til drifts- og investeringsbudsjett for Eigersund kommune for 2023 vedtas.
- 2) Budsjetttrammene for 2023 for Eigersund kommune fastsettes som bindende og må ikke overskrides uten at det skjer etter samtykke fra bevilgende myndigheter etter fullmakter gitt i reglement for delegering av myndighet i budsjettsaker.
- 3) Endringer i løpet av året knyttet opp mot økonomiske rammer pr avdeling fremmes som sak for Kommunestyret.
- 4) Formannskapet skal snarest underrettes dersom det viser seg at bevilgede midler ikke vil bli tilstrekkelig, eller de oppførte inntektsanslag vil svikte.

Skatt

- 5) Inntektsskatten for 2023 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.
- 6) Formuesskatten til kommunen for 2023 utliknes etter de satser som Stortinget bestemmer.

Selvkostgebyrer

- 7) Iht. «Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer» bruker Eigersund kommune selvkostprinsippet for tjenester hvor dette er lov. Der det er lov skal 100 % av kostnadene på området inn i grunnlaget. Et eventuelt underskudd fremføres iht selvkostforskriftens § 8.
- 8) Fra 01.01.2023 settes renovasjonsgebyret til
 - a) 3.700 kroner for boliger.
 - b) 2.050 kroner for hytter/fritidsboliger.
 - c) 2.000 kroner for septiktanktømming (standard tank)
 - d) Alle beløp er oppgitt eksklusivt merverdiavgift.
 - e) Dalane Miljøverk AS fakturerer alle beløp for Eigersund kommune.
- 9) Fra 01.01.2023 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av vann med +10 % - i forhold til nivået i 2022.
- 10) Fra 01.01.2023 økes gebyrene knyttet opp mot forbruk (målt forbruk etter måler eller areal samt abonnement) av avløp med +5 % - i forhold til nivået i 2022.
- 11) Gebyr for feieravgift videreføres på samme nivå som i 2022.

Organisasjon

- 12) Kommunedirektøren får fullmakt til å foreta stillingsendringer innenfor budsjetttrammen.
- 13) Følgende enheter avvikles fra og med 2023:
 - a) Tusenbeinet åpen barnehage (fra 01.01.2023).
 - b) Hellvik ungdomsskole (fra skoleåret 2023/2024).

Finans

- 14) For 2023 legges det opp til en samlet låneramme på 273.894.000 kroner (inkl. Start-lån).
- 15) Det tas opp kommunale Startlån til videre utlån på 30.000.000 kroner
- 16) Avdragstid på nye lån settes til maksimalt 40 år.
- 17) Finansielle måltall vedtas, jamfør vedlegg.
- 18) Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp likviditetslån / økt trekkrettighet på bankkonto innenfor en kredittramme begrenset oppad til 50 millioner kroner. Likviditetslån / økt trekkrettighet må være innfridd innen årets utgang.

Investeringer

- 19) Ubrukte investeringsmidler i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2024.
- 20) Kommunedirektøren får fullmakt til å se IKT-prosjektene under ett.

Prisjustering

- 21) Kommunale gebyr og betalingssetter for 2023 vedtas iht. vedleggene i sak om budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026. De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2023.
- 22) Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i henhold til vedlagte oversikter i saken (endring knyttet opp mot kjent deflator i RNB2022). De inntektene som kan, justeres fra 1/1-2023.

Avsetning til fond i løpet av budsjettåret

- 23) 100 % av mindreutgiftene i forhold til vedtatt budsjett gjøres overførbare til 2024 – forutsatt driftsoverskudd.
- 24) Ved mindreforbruk innen avdelingene og enkelt-ansvar, har Kommunedirektøren fullmakt til å sette av inntil 100 % av mindreforbruket innen drift på driftsfond – forutsatt driftsoverskudd.
- 25) Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over eventuelt justert budsjett settes av på «Skattereguleringsfondet».
- 26) Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på «Finansfondet». I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- 27) Et positivt premieavvik – ut over budsjett - settes av på «Premieavviksfondet». Kostnader relatert til tidligere positive premieavvik dekkes av «premieavviksfondet» og / eller et positivt premieavvik i kalenderåret.
- 28) Ved tilførsel av mer midler avsettes disse til driftsfond eller investeringsfond.

Eiendomsskatt

- 29) For eiendomsskatt 2023 vedtas følgende:
 - a. I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det for skatteåret 2023 ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen.
 - b. For utskrivning av skatt på boligeiendommer benytter kommunen Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet (esktl. § 8 C-1).
 - c. Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 5,9 promille.
 - d. I medhold av eiendomsskatteloven § 12 differensieres satsene ved at
 - i. skattesatsen for boliger og fritidsboliger settes til 3,0 promille (esktl. § 12 bokstav a).
 - ii. skattesatsen for ubebygde tomter settes til 1,0 promille (esktl. § 12 bokstav b).
 - e. Det gis ikke bunnfradrag på bolig/fritidsbolig.
 - f. Det skrives ut skatt på et særskilt skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og -installasjoner ikke skal medtas i takstgrunnlaget når de tidligere verk og bruk skal takseres og regnes som næringseiendom fra 2019. Grunnlaget er differansen mellom skattegrunnlaget i 2018 og ny takst for objektene i 2019. Grunnlaget skal i 2023 være redusert med fem syvendedeler (jf. overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 7 promille.
 - g. For skatteåret 2023 skal det gis fritak for eiendommer i henhold til eiendomsskatteloven § 7 bokstav a). Fritak innrømmes ikke hvis bruken av eiendommen bidrar til en konkurransevridning i forhold til private foretak. Dette gjelder tilsvarende for del av eiendom. Eiendom tilhørende andre stiftelser/organisasjoner kan bli vurdert fritatt av kommunestyret på grunnlag av søknad. Følgende eiendommer skal fritas:
 - i. Private barnehager
 - ii. Idrettslag tilsluttet Norges idrettsforbund
 - iii. Bedehus og lokaler tilhørende religiøse samfunn og -foreninger
 - iv. Eiendom tilhørende ikke-kommersielle stiftelser, institusjoner og foreninger.
 - h. For skatteåret 2023 skal fredede bygninger gis fritak i henhold til eiendomsskatteloven § 7 bokstav b).

- i. Nye boliger fritas etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav c i 2 år, eller til kommunestyret endrer eller opphever fritaket.

KOMMUNEDIREKTØRENS FORSLAG TIL ØKONOMIPLAN VEDTAK

1. Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2023 - 2026 vedtas og drifts- og investeringsrammer legges til grunn ved kommunens budsjettarbeid og øvrige planleggingsvirksomhet.
2. Pris for kommunale tjenester – som ikke er endret gjennom egne reguleringer – justeres i den grad det er mulig med den kommunale deflatoren fra året i forkant (gjengitt i revidert nasjonalbudsjett). De inntektene som kan justeres fra 1/1.
3. Neste rullering av økonomiplan finner sted høsten 2023.

KOMMUNEDIREKTØRENS OPPSUMMERING OG KOMMENTARER

Utgangspunkt for budsjettbehandlingen

Kommunedirektøren peker på at utgangspunktet for budsjettet og budsjettbehandlingen er krevende. Utgiftene øker mer enn inntektene for Eigersund kommune. For 2023 ser vi en kraftig økning i både pensjon, energi og finansutgiftene. Dette er forhold som ikke dekkes av økt rammetilskudd/skatt. Det er derfor nødvendig for kommunedirektøren å foreslå lønnsreduksjoner over hele økonomiplan-perioden. Det påpekes videre at kommunedirektøren ikke har hatt rom for å ta inn de forhold som har blitt spilt inn i budsjettprosessen, men har måtte legge forhold som er styrt av f.eks. lovverk. For å kunne skape noe rom for de endringer som nå må gjøres disponeres driftsfondene våre i 2023 og 2024.

Utgangspunktet for budsjettet for 2023 (B2023) er justert budsjett for 2022. Kommunedirektøren viser her til tertialrapporten for perioden januar – august 2022 som også inkluderer endringer i investeringsbudsjettet for 2022.

Med justert budsjett menes budsjettet for 2022 som kommunestyret vedtok i desember 2021 – korrigerert med de endringer som fremkommer i forbindelse med økonomirapporter og/eller egne saker i 2022.

Videre har en lagt til grunn Kommuneproposisjonen for 2023 og regjeringens forslag til Statsbudsjett for 2023.

Det er alltid knyttet usikkerhet til fremtidige forhold. Det gjelder også for kommunens virksomhet og påvirker selvsagt budsjettbehandlingen for 2023.

Økonomiske utviklingstrekk i økonomiplanperioden

Kommunedirektøren viser til følgende utviklingstrekk i den økonomiplan som fremlegges – og hvor perioden 2020 – 2021 tas med. Det påpekes at 2020 og 2021 er etter avlagte årsregnskap, mens de andre årene er etter budsjett. Oversikten viser følgende utviklingstrekk – i driften:

	R2020	R2021	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026
Driftsinntekter	-1 332 829 085	-1 449 010 675	-1 475 411 849	-1 499 933 000	-1 492 033 000	-1 476 774 000	-1 471 726 000
Driftsutgifter	1 253 386 135	1 359 187 521	1 484 823 117	1 447 184 000	1 411 457 000	1 367 819 000	1 362 690 000
Finansinntekter	-64 766 809	-61 321 878	-76 277 000	-91 555 000	-95 163 000	-98 979 000	-102 268 000
Finanskostnader	96 142 951	107 029 503	130 690 772	191 275 000	205 001 000	210 957 000	212 407 000
Finansiering - bruk av fond	-52 119 805	-81 865 913	-130 204 040	-66 368 000	-30 733 000	-8 477 000	-7 781 000
Finansiering - avsetning	84 721 491	119 621 215	45 952 000	1 932 000	1 471 000	5 454 000	6 678 000
Overføring til investering	15 465 122	6 360 227	20 427 000	17 465 000	0	0	0
Totalsum	0	0	0	0	0	0	0

Som oversikten viser så fremlegges budsjettet og økonomiplan i budsjettmessig balanse, ved bruk av driftsfond og lønnsreduksjoner. Netto driftsresultat viser følgende (avrundet):

- 2020: -47 292 000 kr («overskudd»)
- 2021: -44 116 000 kr («overskudd»)
- 2022: 63 825 000 kr («underskudd»)
- 2023: 46 971 000 kr («underskudd»)
- 2024: 29 262 000 kr («underskudd»)
- 2025: 3 023 000 kr («underskudd»)
- 2026: 1 103 000 kr («underskudd»)

Hvis vi tar utgangspunkt i perioden 2020 til 2026 så trekkes spesielt følgende forhold frem:

- Økende bruk av driftsfond. Mot slutten av perioden blir driftsfondene redusert betydelig. En viser her til eget vedlegg.
- Det pekes på at overføring av midler mellom årene (i forbindelse med årsregnskapet) betyr bruk av driftsfond knyttet opp mot finansieringen av de overførte midlene. Dette vil gjelde perioden 2020 til 2022.
- Det ligger inne lønnsreduksjoner hvert år og for den enkelte avdeling. Dette beskrives i et eget kapittel – herunder fordeling og enkelt forslag til tiltak.
- Finansutgiftene øker betydelig. Går vi videre ned i oversiktene så ser vi:
 - Renteutgifter på lån øker fra 22,4 millioner kroner i 2021 til nesten 81 millioner kroner i 2026.
 - Avdrag på lån øker fra 53 millioner kroner i 2020 til 87,5 millioner kroner i 2026.
 - Økte finansutgifter blir ikke kompensert via inntektssystemet (er ikke et eget kriterium).

Kommuneplanens handlingsplan er økonomiplan

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens viktigste overordnede plan. Samfunnsdelen er mer enn et styringsdokument. Den er med å definere og formidle kommunens identitet og hvor en vil. Perspektivet i samfunnsdelen må være langsiktig, men satsingsområder med mål og strategier må være utformet på en måte som gjør at de gir føringer for arbeidet i avdelingene, og for arbeidet med handlingsdel som fremmes via økonomiplan.

Skal vi få til en velfungerende samfunnspolitikk i tråd med lov og forsvarlighet er vi avhengig av en god sammenheng mellom politikk og økonomi. God økonomistyring gir økt politisk handlingsrom, både på kort og lang sikt. Samtidig trenger virksomhetsstyringen klare politiske føringer for hva som er kommunestyrets satsingsområder og hovedstrategier. Disse føringene legges i kommuneplanens samfunnsdel.

Arbeidsdelingen i det kommunale plansystemet

Planene i det kommunale plansystemet må ha en god funksjon i forhold til hverandre.

I oversikten nedenfor er det vist hvilken funksjon de ulike planene har.

Kommuneplan	Kommunedelplan	Fag- og temaplaner	Handlingsdel med økonomiplan
"Visjon og satsingsområder"	"Eventuell utdyping av kommuneplanen"	"Konkretisering"	"Prioriteringer og tildeling av ressurser"
PBL § 11	PBL § 11		PBL § 11 og KL § 44
<ul style="list-style-type: none">• Visjon• Satsingsområder• Hovedtrekk arealbruk	<ul style="list-style-type: none">• Samfunnstema• Areal- for en del av kommunen	<ul style="list-style-type: none">• Hovedmål og delmål for område/tema• Forslag til tiltak	<ul style="list-style-type: none">• Oppfølging av satsingsområder i samfunnsdelen• Sortering og prioritering av tiltak fra fag- og temaplaner og eventuelle kommunedelplaner• Fordeling av driftsbudsjett og investeringer i fireårsperioden

PBL viser til plan- og bygningsloven, og KL viser til kommuneloven. I tillegg til planene vist i oversikten lages det virksomhetsplaner som vedtas administrativt og er nært knyttet opp mot årsbudsjettet.

I kommuneplanens samfunnsdel tas kommunens situasjon og de langsiktige samfunnstrendene opp til diskusjon. Som for eksempel utviklingstrekk knyttet til befolkning, næringsliv, innbyggernes

forventninger til kommunens tjenester, skole, boligpolitikk og miljøutfordringer. Dette er også forhold som har stor betydning for kommunens økonomiske situasjon og økonomiplanlegging.

Skal plansystemet fungere må samfunnsdelen føringer for arbeidet med handlingsdel med økonomiplanen. Gjør den ikke det, mister samfunnsdelen mye av sin funksjon.

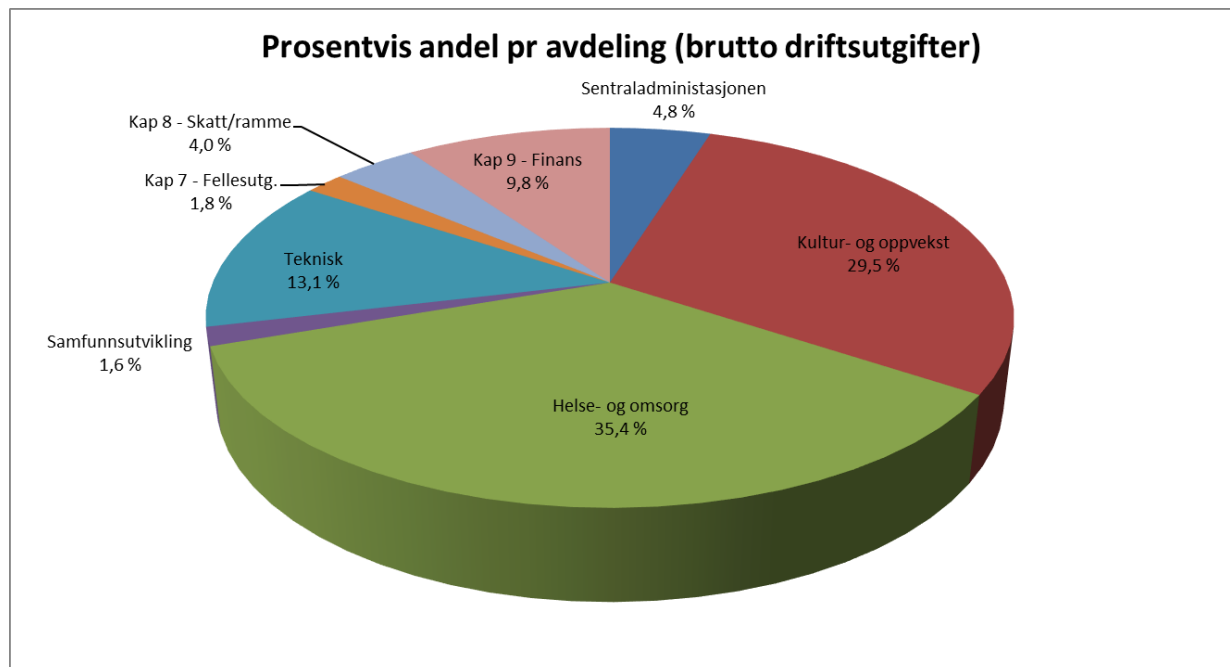
Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen kan etter kommunelovens § 14-4 inngå i handlingsdelen. Ved å koble handlingsdelen sammen med økonomiplan blir det generelt lettere å forstå økonomiplanen. En ønsker å ha en samlet økonomiplan med handlingsdel for å få frem disse koblingene.

Kommunedirektøren har lagt til grunn kommuneplanens samfunnsdel i utarbeidelsen av forslag til budsjett og økonomiplan. Avdelingene bruker kommuneplanen for å sette mål – samt å si noe om hvordan disse skal nås. Disse er lagt som vedlegg for den enkelte avdeling.

Samtidig så peker kommunedirektøren på at inntektene til Eigersund Kommune setter økonomiske rammer som vi må forholde oss til. Ut fra det så må det foretas en prioritering av de tiltak som både ligger i kommuneplan, men også som er meldt inn. Vi er i en situasjon hvor samlede utgifter må tilpasses de inntekter vi har.

Økonomisk fordeling av budsjettmidler – brutto driftsrammer

Figuren nedenfor viser hvordan budsjettmidlene er disponert mellom avdelingene. Med brutto driftsutgifter menes de økonomiske midler (pengene) som avdelingene har til rådighet og som brukes til drift (driftsutgifter – herunder lønn).

For 2023 er brutto driftsutgifter (kostnader) fordelt på følgende måte mellom avdelingene:

Tall i 1000 kr

Avdeling	Budsjett 2023	Prosentvis andel	Oppr. budsjett 2022 (BLÅ BOK)	Prosentvis andel
Sentraladministrasjonen	84 238	4,8 %	84 107	5,4 %
Kultur- og oppvekst	515 263	29,5 %	499 991	32,0 %
Helse- og omsorg	619 778	35,4 %	516 176	33,1 %
Samfunnsutvikling	27 605	1,6 %	26 676	1,7 %
Teknisk	228 409	13,1 %	205 976	13,2 %
Kap 7 - Fellesutg.	32 145	1,8 %	35 023	2,2 %
Kap 8 - Skatt/ramme	70 000	4,0 %	70 000	4,5 %
Kap 9 - Finans	171 709	9,8 %	123 049	7,9 %
TOTALT	1 749 147	100 %	1 560 998	100 %

Tabellen ovenfor viser brutto driftsutgifter i hele tusen kroner. Videre er det gitte ansvar som har betydelige inntektsposter, som ikke fremkommer i denne tabellen. En peker videre på at under Kap. 7 ligger det felles poster – bla. lønnsporten – som blir overført til avdelingene i løpet av driftsåret.

Netto driftsutgifter/netto driftsramme danner den økonomiske rammen til avdelingene. Netto driftsramme fremkommer ved at en tar driftsutgifter (alle utgiftene avdelingene har) og trekker fra inntektene som avdelingene har selv (for eksempel brukerbetaling). Det er kommunestyret som vedtar hvilken nettoramme den enkelte avdeling skal ha.

Presset kommuneøkonomi – med lite eller intet handlingsrom

Både justert budsjettet, politiske budsjettsaker og tidligere tertialrapporter viser at økonomien gir lite (eller intet) handlingsrom og hvor det også er interne forhold som gjør den økonomiske situasjonen vanskelig – dette omfatter også allerede vedtatte driftsreduksjoner som ikke har blitt realisert i varige endringer. Det er derfor viktig å ha fokus på økonomisk styring.

De endringer som har skjedd i løpet av 2021 og 2022 er dramatiske. Uten å gå inn på alle forhold som spiller direkte og indirekte inn på vår økonomi må det trekkes frem følgende forhold:

- Russlands krigføring mot Ukraina – som (foruten de menneskelige tragediene) også har store økonomiske konsekvenser både direkte og indirekte.
- Flyktningssituasjon – som startet i 2015 og som økte betydelig i 2022 (også som en følge av Ukraina – krigen).
- Økte energipriser (herunder strøm, men også på andre energikilder som drivstoff)
- Generelt økte priser – inflasjon.
- Økt markedsrente
- Økte lønnsutgifter
- Økte pensjonsutgifter
- Eigersund kommune har hatt og har en høy lånegjeld og som vil øke.

Dette fører til at vi nå får en økonomisk situasjon hvor løpende inntekter IKKE dekker løpende utgifter. Over en periode har vi økt fondsbruken – noe tertialrapporter i 2022 viser. Dvs. at vi har balansert økonomisk med en lav markedsrente, når markedsrenten nå øker så øker finansutgiftene (utgifter til renter og avdrag) så mye at vi får økonomiske problemer med å dekke disse. Videre ser vi – som tidligere varslet – at statens overføringer knapt vil dekke økte lønnskostnader. I tillegg kommer inndekning av demografiske endringer.

Dette gjør at Eigersund kommune får en meget anstrengt økonomi i kommende økonomiplanperiode – basert på de forhold vi kjenner i dag. Det har derfor ikke vært et økonomisk handlingsrom for kommunedirektøren i økonomiplanperioden. Fokuset fremover blir hvilke tiltak og oppgaver som må

tas ut for å skape økonomisk stabilitet. Det påpekes at det enkelte år i økonomiplan-perioden har et negativt netto driftsresultat (underskudd), mens anbefalingene til KS er å ha et positivt netto driftsresultat på 1,75% (noe som også er kommunedirektørens mål).

I dette dokument legger Kommunedirektøren til grunn driftsmessig endringer og må legge inn nye budsjetterte lønnsreduksjoner.

Samtidig viser ulike dokument og dialog med andre kommuner at den økonomiske situasjonen for kommunene er presset.

Forhold som Kommunedirektøren vil komme tilbake til i 2023

Kommunedirektøren viser også til at det er forhold som en ikke legger frem i budsjettforslaget. Dette er forhold som skal eller må utredes nærmere før politisk behandling, men også forhold som staten kan komme tilbake til. Kommunedirektøren viser bl.a. her til:

- Korona-pandemien. Det er ikke lagt inn midler ettervirkning eller konsekvenser av pandemien i 2023. Det er videre varslet at det vil bli tilført midler som skal kompensere for utgifter kommunene har hatt knyttet til Korona-pandemien i 2022 – i saldert nasjonalbudsjett (november 2022).
- Oppfølging av foreslåtte lønnsreduksjoner – herunder strategiske valg.
- Investeringsmessige forhold – herunder rapportering på salg av tomter (som er en viktig forutsetning i forslag til finansiering).
- Eventuell overtakelse/kjøp av Helse Stavanger sin andel av Lagård Sjukeheim.
- Det vil bli fremmet egen sak knyttet opp mot lokalisering av biblioteket.
- Konsekvenser av demografiske endringer (dvs. endringer i folketall og sammensetningene). Kommunedirektøren peker på at dette blir en betydelig utfordring for både Eigersund kommune og andre kommuner.
- Tilbakemelding på satte mål (oppfølging).
- Status og utvikling knyttet opp mot arbeidsplasser i Eigersund Kommune – via Mulighetskommunen og Eigersund Næring og Havn KF.
- Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om økte midler. Dette er forhold som kommunedirektøren ikke har funnet økonomisk rom for.
- Rapportering på ENØK og klimatiltak, samt vedlikehold på bygg og anlegg.
- Oppfølging og rapportering på sykefravær.
- Sak knyttet opp mottak av flyktninger i 2023.
- Investeringsprosjekt – herunder sluttregnskap.
- Konsekvenser av et nytt inntektssystem for kommune fra 2023. Det har blitt utarbeidet en NOU som ser på inntektssystemet for kommune, og som nå er sendt på høring. Samtidig har det blitt foretatt omfattende skatteendringer knyttet opp mot bla. vannkraft utenom omtalte høring.

Det pekes på at i forbindelse med budsjettet så skal dette sendes inn til Statsforvalteren i Rogaland, som skal foreta en gjennomgang og vurdering av budsjettet.

HOVEDTALL I BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN

Budsjettet negativt netto driftsresultat (merforbruk) og økonomisk status

Eigersund kommune er i en situasjon hvor statens anslag på frie inntektene (skatt og rammetilskudd) er stabile og uten særlig forventet vekst i økonomiplanperioden. Vi har lagt til grunn en viss endring i folketall – knyttet opp mot SSB sine anslag og antall flyktninger. Veksten i skatt og rammetilskudd øker med 54,1 millioner kroner fra justert budsjett 2022 til kommunedirektørens forslag for 2023. Kommunedirektørens forslag bygger på anslagene til både Staten og KS. Samtidig pekes det på store endringer i forhold til skatt og rammetilskudd – som må sees i sammenheng. For 2023 går skatteinngangen ned – som en konsekvens av statens anslag og at rammetilskuddet øker betydelig. Videre ble det i budsjettet for 2022 lagt inn en forventet økning i skatt og rammetilskudd – som «spiser opp» deler av veksten. Det vil si at inntektene er brukt på forhånd. Det vi ser et at økte frie inntekter (skatt/rammetilskudd) knapt dekker økte lønnsutgifter. Dette betyr at økte driftsutgifter for oss – som f.eks. ressurskrevende tjenester, finansutgifter, leie av ny svømmehall, pensjon og strøm – må dekkes på en annen måte. Den tid våre egne inntekter ikke strekker til for å dekke disse forhold fører dette til at vi må bruke opp våre driftsfond og i tillegg foreta betydelige lønnsreduksjoner. En må forvente at dette kan føre til endringer innenfor dagens tjenesteproduksjon – på en måte som vi ikke kjenner i dag.

KOSTRA-oversikten viser at vi har høyere utgifter enn normert på flere områder. Selv om det er gode forklaringer på dette er resultatet likevel at vi har høyere utgifter enn det som våre økonomiske ramme skulle tilsi.

Kommunedirektøren viser til Gul bok for 2022 – hvor følgende setning ble bla skrevet:

Selv om foreslåtte og vedtatte investeringer er nødvendige, rent tjenestemessig, så er økningen i finansutgiftene vanskelig å bære for Eigersund kommune og må defineres som for store.

Dette var med en lav markedsrente. Nå har Norge (og resten av verden) fått en kraftig økt markedsrente og som gjør at vi nå er midt oppi den situasjonen kommunedirektøren tidligere har advart mot. Konsekvensene er at finanskostnadene isolert sett øker betydelig i forhold til 2022.

Fremlagt forslag til budsjett og økonomiplan for perioden 2023 – 2026 er i balanse. Dert påpekes at dette skjer ved bruk av disponible driftsfond og lønnsreduksjoner i samtlige avdelinger.

Kommunedirektøren er bekymret for den økonomiske situasjonen for Eigersund kommune. Årlige investeringer skulle ha ligget rundt 50 millioner kroner for å ha redusert lånegjelden samlet. Som det framkommer, ligger dette årlig betydelig høyere. Det å øke kommunale inntekter er videre vanskelige. I en situasjon hvor inntektene er stabile, mens utgiftene stiger så tilsier dette at en vanskelig økonomisk situasjon blir ytterligere forverret. En viser videre til at fondsmidler og økonomisk balanse har framkommet i forbindelse med årsregnskap og ikke budsjett tidligere. Både pensjon, finans og skatt har blitt bedre enn budsjettet tidligere år. Dette er noe som vi ikke kan forvente kommende år.

I Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan fremkommer følgende resultat for de siste årene – samt for kommende økonomiplanperiode 2023 – 2026 (det vises også til samlet oversikt under):

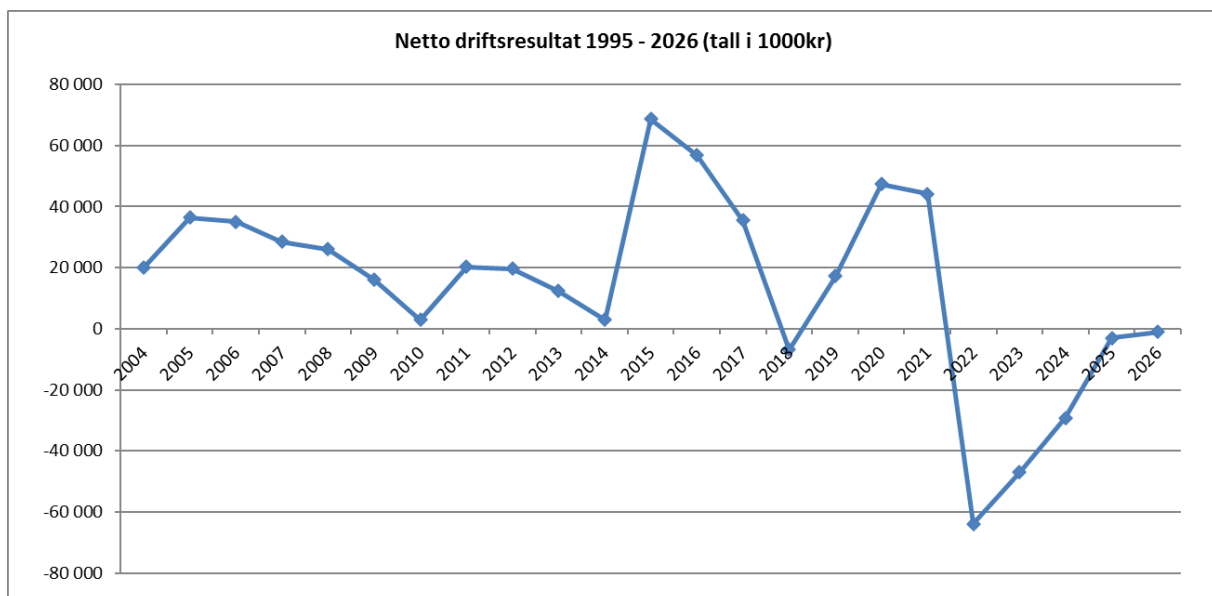
2015:	Udisponert mindreforbruk var 1.691.073 kr. Netto driftsresultat var 68.693.758 kroner.
2016:	Udisponert mindreforbruk var 21.266.905 kr. Netto driftsresultat var 56.705.271 kroner.

- 2017: Udisponert mindreforbruk var 1.863.930 kr. Netto driftsresultat var 35.518.446 kroner.
- 2018: Netto driftsresultat på -6.809.420 kr (merforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 2.047.357 kr.
- 2019: Netto driftsresultat på 17.269.938 kr (mindreforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 774.499.
- 2020: Netto driftsresultat på 47.292.308 kr (mindreforbruk). Etter bruk/avsetning til fond fikk vi et regnskapsmessig mindreforbruk på 1.442.039 kr.
- 2021: Netto driftsresultat på 44.115.530 kr (mindreforbruk). Bruk av fond på 81,9 millioner kroner. Videre avsatt 119,6 millioner kroner på fond. Merk at fondsdisponeringen omfatter også midler overført mellom år
- 2022: Budsjettert med bruk av fond på 130,1 millioner kroner for å balansere budsjettet. Pr oktober 2022 er det gjort endringer underveis i året og budsjett for 2022 inkludert endringer er budsjettert med bruk av fond på 60.317.000 kroner i kap. 9 for å balansere budsjettet. Budsjettert med negativt netto driftsresultat (merforbruk) på 63,7 millioner kroner.
- 2023: Negativt netto driftsresultat – som bla balansers ved bruk av driftsfond og budsjetterte nye lønnsreduksjoner.
- 2024: Negativt netto driftsresultat – som bla balansers ved bruk av driftsfond og budsjetterte nye lønnsreduksjoner.
- 2025: Negativt netto driftsresultat – som bla balansers ved bruk av driftsfond og budsjetterte nye lønnsreduksjoner.
- 2026: Negativt netto driftsresultat – som bla balansers ved bruk av driftsfond og budsjetterte nye lønnsreduksjoner.

Regnskapsmessig og budsjettmessig driftsresultat

I det kommunale regnskapet brukes netto driftsresultat (etter finansposter, men før interne avsetninger til fond og bruk av fond) som «resultatmål». Tabellen nedenfor viser netto driftsresultat over tid – herunder kommende økonomiplanperiode – for Eigersund kommune.

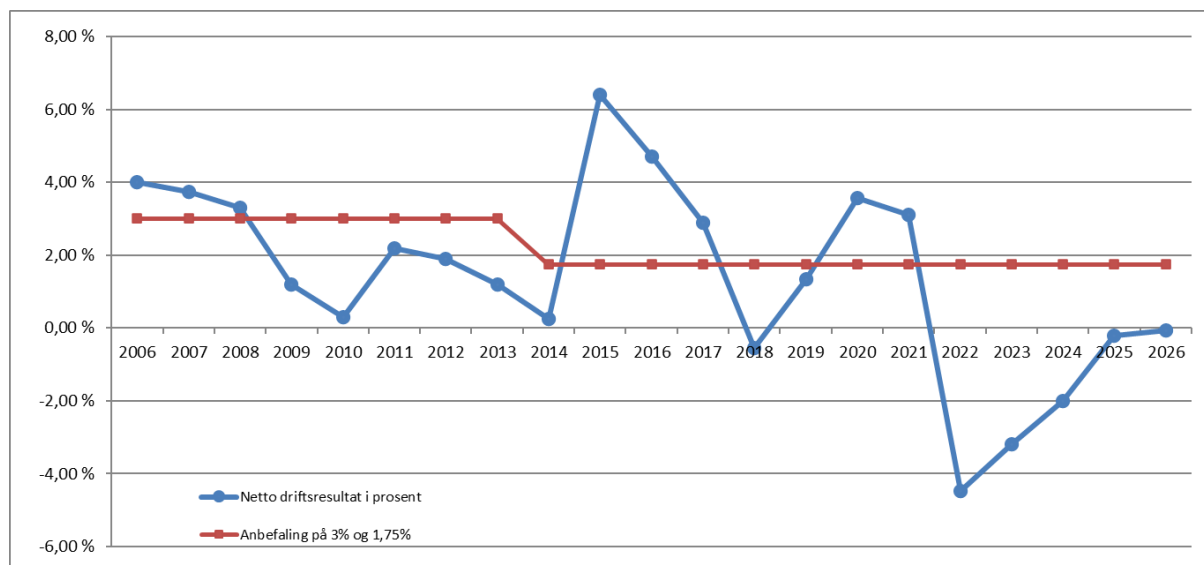

Oversikten viser at Eigersund kommune i en periode fra 2003 til 2021 (med unntak av enkelt år) har hatt positivt netto driftsresultat (mindreforbruk/overskudd). Det er også grunn til å peke på at regnskapet har blitt mer positivt enn det som har vært budsjettert i disse årene. For 2022 forventer vi et negativt netto driftsresultat. Budsjettert netto driftsresultat for inneværende og kommende år er vesentlig forverret siden budsjett 2022. Etter 2. tertialrapport er det budsjettert med et kraftig

merforbruk i 2022 som i stor grad dekkes av fondsmidler. Den økonomiske situasjonen bedrer seg utover økonomiplanperioden, men det er gitt at de planlagte lønnsreduksjoner realiseres.

Oversiktene viser svingninger. Det er derfor viktig at en kommune setter av penger på ulike fond når økonomien tillater det, noe som vi klarte i enkelte perioder. Det er foreslått at kommunene bør ha et netto driftsresultat på 1,75 % av driftsinntektene.

Oversikten nedenfor viser netto driftsresultat for Eigersund kommune i perioden 2006 til 2026, oppgitt i prosent av driftsinntekter (blå linje er netto driftsresultat for Eigersund kommune, mens rød linje viser KS sin anbefaling):

Perioden 2006 – 2021 er regnskapsmessig – dvs. etter avlagt årsregnskap. Også i denne sammenheng kan vi vise til at for perioden 2015-2019 og i 2020 -2021 har regnskapet blitt bedre økonomisk enn budsjettet. Dette henger bl.a. sammen med lavere netto utgifter knyttet opp mot pensjon.

Samlede økonomiske hovedtall for Eigersund kommune

Eigersund kommune har følgende hovedtall i fremlagt forslag til budsjett 2023:

Sum driftsinntekter	1 467 040 000
Sum driftsutgifter (eksl avskrivinger)	1 414 341 000
Sum finansposter (netto kostnad)	99 670 000
Netto driftsresultat (-3,20%)	-46 971 000
Overføring til investeringsprosjekter	-17 465 000
Bruk av driftsfond til investeringsprosjekter	17 465 000
Netto bruk av fond	46 971 000
Regnskapsmessig mindreforbruk (avsatt til fond)	0
Resultat 2023	0

Samlede driftsinntekter og driftsutgifter 2023 – 2026

Oversikten viser følgende hovedposter (standard oppsett for denne oversikt iht forskrift):

	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026
				<i>Tall i 1000</i>
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	441 968	450 268	452 268	455 468
2 Inntekts- og formuesskatt	555 194	562 184	562 184	562 184
3 Eiendomsskatt	65 440	65 850	66 260	66 260
4 Andre skatteinntekter	130	130	130	130
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	50 436	45 025	39 966	29 912
6 Overføringer og tilskudd fra andre	186 991	168 285	152 369	148 070
7 Brukerbetalinger	30 969	30 974	30 974	30 974
8 Salgs- og leieinntekter	135 912	136 424	139 730	145 735
9 Sum driftsinntekter	1 467 040	1 459 140	1 443 881	1 438 733
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	821 010	781 440	730 641	717 534
11 Sosiale utgifter	195 630	204 042	212 707	221 585
12 Kjøp av varer og tjenester	308 290	304 221	302 667	301 667
13 Overføringer og tilskudd til andre	89 411	88 911	88 961	88 961
14 Avskrivninger	70 000	70 000	70 000	70 000
15 Sum driftsutgifter	1 484 341	1 448 614	1 404 976	1 399 747
16 Brutto driftsresultat	-17 301	10 526	38 905	38 986
Finansinntekter				
17 Renteinntekter	16 631	14 971	13 992	12 702
18 Utbytter	39 130	41 290	43 450	45 610
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0
20 Renteutgifter	75 081	82 299	83 370	80 951
21 Avdrag på lån	80 350	83 750	86 000	87 450
22 Netto finansutgifter	-99 670	-109 788	-111 928	-110 089
23 Motpost avskrivninger	70 000	70 000	70 000	70 000
24 Netto driftsresultat	-46 971	-29 262	-3 023	-1 103
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-17 465	0	0	0
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	9 326	3 537	3 086	1 629
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjon	55 110	25 725	-63	-526
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0	0
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	46 971	29 262	3 023	1 103
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Det som er spesielt viktig i denne tabellen er netto driftsresultat og utviklingstrekk innenfor flere områder. Herunder vises det til at finansutgiftene øker – men det som det påpekes er at den største økningen knyttet opp mot renteøkningen skjer i 2022. Hvis vi skal sammenlikne med det som ble vedtatt i B22 for 2023 – knyttet opp mot renteutgiftene – var disse da budsjetter til ca. 45 mill.kr.

Det påpekes at avskrivningene skal budsjetteres både som en utgift, men også som en motpost til dette (dvs. som en inntekt). Årsakene til dette er at i kommunebudsjettene/-regnskapene føres avdrag som en driftsutgift. Ut fra det skal avskrivninger vises, men har ikke en direkte økonomisk effekt (avskrivningene blir nulltet ut). Ut fra det er avskrivningene for Eigersund kommune budsjettert

med samme beløp i økonomiplanperioden. Dette vil endre seg knyttet opp mot de investeringer som blir foretatt.

Samlet investeringsbudsjett for økonomiplanperioden

Investeringer i anleggsmidler for Eigersund kommune i perioden 2021 – 2026:

- 2021 – 124.050.000 kroner (opprinnelig 331.775.000 kroner før forskyvninger og kutt)
- 2022 – 258.903.000 kroner (opprinnelig 300.268.000 kroner BLÅ BOK for 2022)
- 2023 – 362.446.000 kroner
- 2024 – 227.878.000 kroner
- 2025 – 151.278.000 kroner
- 2026 – 82.975.000 kroner

Samlede investeringer for perioden 2021 – 2026 er på 1.207.530.000 kroner.

I tillegg til dette ligger tildeling av Start-lån (lån som Eigersund kommune viderefremidler / låner ut til andre) som er totalt på 185 millioner kroner for perioden 2021-2026. Iht. regnskapsforskriftene skal Startlån føres i investeringsbudsjettet.

Netto rammer for avdelingene

Nettorammene (utgifter fratrukket egne inntekter) ser slik ut:

Tall i 1000 kr

Til fordeling drift	2022	2 023	2024	2025	2026
Sentraladministrasjon	68 625	66 219	61 869	57 931	55 442
Kirken	6 257	5 757	5 757	5 757	5 757
Fellesfunksjoner - Kap 7	-9 235	11 487	20 141	28 806	37 684
Kultur og oppvekst	431 793	432 603	417 793	398 933	392 175
Helse og omsorg	483 109	510 896	496 388	480 613	477 404
Samfunnsutvikling	23 302	13 481	13 481	13 481	13 481
Tekniske tjenester	117 991	83 166	84 497	70 752	66 973
Vann og Avløp - selvfinansierende					
Sum fordelt til drift	1 121 842	1 123 609	1 099 926	1 056 274	1 048 916

Som det fremkommer så er det en samlet økning mellom 2022 og 2023 – hvor endringen er slik:

Avdeling	2 022	2 023	Endr B23-B22
Sentraladministrasjon	68 625	66 219	-2 406
Kirken	6 257	5 757	-500
Fellesfunksjoner - Kap 7	-9 235	11 487	20 722
Kultur og oppvekst	431 793	432 603	810
Helse og omsorg	483 109	510 896	27 786
Samfunnsutvikling	23 302	13 481	-9 821
Tekniske tjenester	117 991	83 166	-34 824
Vann og Avløp - selvfinansierende			
Sum fordelt til drift	1 121 842	1 123 609	1 767

Alle tall oppgitt i hele tusen kroner.

Som tabellene viser så øker rammene til avdelingene totalt sett, men med betydelige forskjeller.

Endringene omfatter følgende:

- Koronamidler videreføres ikke i avdelingene.
- Tidsbegrensede rammeendringer trekkes ut (forhold som f.eks. gjelder kun i 2022)

- Ikke realiserte driftsreduksjoner ved HO er trukket ut. I 2022 ble dette dekket ved bruk av driftsfond – i B2023 er driftsreduksjonene ved HO trukket ut.
- Endringer i statsbudsjettet legges inn. Flere av disse endringene er også reduksjoner i avsatte beløp ved avdelingene.
- Det flyttes midler mellom avdelingene. Herunder konsesjonskraftsinntektene er flyttet fra kap. 9 til Tekniske Tjenester.
- Forslag om nye endringer/tiltak ved avdelingene.
- Lønnsøkninger – som er lagt inn i avdelingene og på lønnpotten (forhold som vi ikke kjenner fordelingen på i skrivende stund).
- Endringer i Kap. 7 Fellesfunksjoner. Noen momenter her er:
 - Avsetning til lønnpotten. Dette omfatter både lønnsoppgjøret for 2023 og lokale forhandlinger i 2022 (som ikke er slutført eller kompensert avdelingene – f.eks. læreroppgjøret). Det presiseres at det er overført midler fra lønnpotten til avdelingene – som også har økonomiske konsekvenser for B23.
 - Uttrekk av mottatte korona-tilskudd (videreføres ikke av staten i 2023).
 - Betydelige endringer knyttet opp mot pensjon og premieavvik.
 - Det påpekes at det for B23 foretas en endring – hvor årets premieavvik ikke settes av på Premieavviksfondet, men brukes direkte i driften. Dette er budsjettmessig mulig og lovlig, selv om det ikke er ønskelig – verken budsjettmessig eller likviditetsmessig. Dette betyr at vi bruker «monopol-penger» likviditetsmessig – som vil gi oss likviditetsmessige problemer alt i 2023.
 - Økte forsikringsutgifter – hvor samlet økning for Eigersund Kommune legges under Kap. 7 og blir fordelt til avdelingene på et senere tidspunkt. Det pågår videre et større anbud knyttet opp mot anbud på forsikring – hvor vi ikke har samlet oversikt over detaljene (noe vi arbeider med parallelt med budsjettet)
- Det vises til de enkelte kapitler for hver avdeling for mer informasjon.

Driftsreduksjoner 2017– 2022

Siden 2017 har Eigersund kommune arbeidet med driftsreduksjoner, tidligere også kalt gevinstrealisering. Årsaken til budsjetterte driftsreduksjoner henger bla. sammen med økte finansutgifter knyttet opp mot vedtatte investeringer og økt tjenesteproduksjon. Dagens driftsreduksjoner ble lagt inn fra 2017. Disse skulle årlig økes, og hvor budsjetterte driftsreduksjoner i 2022 skulle utgjøre 107.529.000 kroner.

Følgende budsjetterte krav til driftsreduksjoner ble lagt til grunn og videreført i tidligere budsjett – med tilhørende gjennomføringer (alle beløp oppgitt i hele tusen kr):

Beløp i hele tusen										
Driftsreduksjoner status	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Sum
Opprinnelig vedtatte krav til driftsreduksjoner i budsjett og økonomiplaner	-8 580	-22 645	-28 400	-16 800	-19 260	-11 844	-	-	-	-107 529
Redusert krav til driftsreduksjon iht KS vedtak 065/19 - 17.06.2019	-	-	6 355	500	-	-	-	-	-	6 855
Netto vedtatte krav til driftsreduksjoner	-8 580	-22 645	-22 045	-16 300	-19 260	-11 844	-	-	-	-100 674
Driftsreduksjonskrav vedtatt i budsjett tidligere år, uten varige tiltak	-	-5 189	-13 302	-19 005	-33 085	-50 085	-25 907	-	-	-
Akkumulert krav til driftsreduksjoner iht budsjett og øk.plan	-8 580	-27 834	-35 347	-35 305	-52 345	-61 929	-25 907	-	-	-100 674
Årlig endring iverksatte tiltak:										
Varig tiltak 2017	3 391	2 189	-	-	-	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2018	-	12 343	11 967	1 150	300	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2019	-	-	4 375	1 070	-	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2021	-	-	-	-	1 960	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2022	-	-	-	-	-	36 022	-	-	-	-
Varig tiltak 2023	-	-	-	-	-	-	25 907	-	-	-
Varig tiltak 2024	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varig tiltak 2025	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum besluttede tiltak omstilling/innsparing	3 391	14 532	16 342	2 220	2 260	36 022	25 907	-	-	100 674
Rest - krav til driftsreduksjoner uten varige	-5 189	-13 302	-19 005	-33 085	-50 085	-25 907	-	-	-	-

Kommentarer:

- Som følge av redusert pensjonsstøtte ble det foretatt en varig driftsreduksjon i 2022 (15.045.000 kroner). Denne har vi måtte øke i 2023 igjen.
- Som tabellen viser, har det blitt foretatt endringer i B2023 – hvor gjenstående reduksjoner er trukket ut – og da primært i HO.

Oversikten over gjenstående driftsreduksjoner fordeles slik (alle beløp oppgitt i hele tusen kr):

Beløp i hele tusen										
Samlet oversikt urealiserte driftsreduksjoner	2 017	2 018	2 019	2 020	2 021	2 022	2 023	2 024	2 025	Sum
Krav til driftsreduksjoner	-	-	-	-640	-1 361	-	-	-	-	-
Felles (adm) KOLFA	-	-	-	-640	-1 361	-	-	-	-	-
Kultur og oppvekst	-2 189	-3 200	-4 290	-9 243	-15 270	-	-	-	-	-
Helse og omsorg	-3 000	-10 102	-14 715	-21 984	-29 988	-22 743	-	-	-	-
Teknisk avdeling	-	-	-	-1 218	-3 466	-3 164	-	-	-	-
Samfunnsutvikling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kapittel 7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sum tjenestoområdene	-5 189	-13 302	-19 005	-33 085	-50 085	-25 907	-	-	-	-

Dette betyr at budsjetterte driftsreduksjoner er tatt ut av budsjett og økonomiplan – som kommunedirektøren varslet i både budsjettbehandlingen for B22 og i løpet av 2022.

Budsjetterte lønnsreduksjoner (nye) 2023 – 2026

Økte utgifter og negativt nettodriftsresultat fører til at kommunedirektøren må foreslå lønnsreduksjoner i avdelingene i kommende økonomiplan-periode. Disse fordeles på følgende måte mellom den enkelte avdeling (alle tall oppgitt i hele kr):

Kontor-Art(t)	Summer av B2023	Summer av B2024	Summer av B2025	Summer av B2026
LØNNSREDUKSJON	-30 000 000	-59 000 000	-96 901 000	-110 416 000
Sentraladministrasjon	-3 750 000	-7 500 000	-12 238 000	-13 927 000
KO	-15 000 000	-29 000 000	-47 950 000	-54 708 000
HO	-3 750 000	-7 500 000	-12 238 000	-13 927 000
Teknisk	-7 500 000	-15 000 000	-24 475 000	-27 854 000
VAKANSEBUDSJETT	-7 050 000	-7 050 000	-7 050 000	-7 050 000
Sentraladministrasjon				
KO	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
HO	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000	-3 000 000
Samfunnsutvikling	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Teknisk	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
Sum	-37 050 000	-66 050 000	-103 951 000	-117 466 000

Det påpekes at oversikten viser utviklingen hvert år og akkumulert. Oversikten viser at i 2023 må budsjettere med lønnsreduksjoner på totalt 37 millioner kroner. Videre at budsjetterte lønnsreduksjoner kommer opp i 117,5 millioner kroner i 2026 (med utgangspunkt i 2023).

Kommunedirektøren peker på at dette betyr at dette vil føre til stillingsreduksjoner i Eigersund kommune – med de formelle prosesser som det vil kreve. Samtidig pekes det på at alternativet er å øke inntektene eller redusere driftsutgifter (f.eks. finansutgifter).

Kommunedirektøren peker samtidig på at det ligger inne et politisk vedtak på en økonomisk gevinst knyttet opp mot medlemskap i Rogaland Brann og Redning på 7 millioner kroner. Dette er videreført, men skjøvet fra 2023 til 2025 og 2026.

Kommunedirektøren peker på at en stor del av våre utgifter er knyttet lønnsområdet. Da inntektene og driftsutgiftene våre ikke samsvarer må kommunaldirektøren foreslå lønnsreduksjoner. Dette betyr at antall ansatte må ned – noe som det legges opp til at skal skje ved vurdering av vakante stillinger. Konkrete tjenestetiltak må vurderes.

Budsjetterte lønnsreduksjoner utgjørende følgende årsverksreduksjoner:

	2023	2024	Sum	Total fast ansatte pr 30.09.2021 ref gul bok 2022	Reduksjon i %
SA	5	5	10	45,39	22,03 %
KO	20	20	40	417,55	9,58 %
HO	5	5	10	494,82	2,02 %
SU	0	0	0	16,1	0,00 %
TT	10	10	20	116,24	17,21 %
	40	40	80	1090,1	7,34 %

Kommunedirektøren påpeker videre:

- Dette gjelder for 2023 og 2024. Basert på økonomiplanen må tilsvarende årsverksreduksjoner legges inn i perioden 2025 – 2026.
- Fordelingen kan/vil bli endret i de videre prosesser som vil bli videreført. For eksempel vil kommunedirektøren se Samfunnsutvikling og Sentraladministrasjonen samlet.
- Det er ikke mulig å balansere budsjetterte driftsreduksjoner (over flere år) ved bruk av driftsfond.
- Det vises til at budsjetterte lønnsreduksjoner er utfordrende å gjennomføre og vil ha mange konsekvenser – spesielt for de som dette vil omfatte.

Konkrete forslag til reduksjoner

Kommunedirektøren peker på at det kan bli foretatt ulike lønnsreduksjoner, som vil få ulikt utslag. Samtidig peker kommunedirektøren på at konkrete tiltak vil bli foreslått avvirket – hvor enkelte blir foreslått under.

På bakgrunn av den økonomiske situasjonen er det nødvendig å se på strukturelle endringer innenfor kultur og oppvekst. Når en ser på KOSTRA bruker Eigersund kommune mer på området enn sammenlignbare kommuner. Som følge av den økonomiske situasjonen må Kultur og oppvekst forholde seg til innsparingstiltak og harde prioriteringer i tiden fremover. Handlingsrommet til drift og investeringer vil bli mindre. Kommunedirektøren foreslår derfor at en allerede fra neste år foretar strukturendringer og avvikling av konkrete tiltak – som omfatter Tusenbeinet åpen barnehage og ungdomsskoletrinnet på Hellvik skole.

Tusenbeinet åpen barnehage

Kommunedirektøren foreslår at Tusenbeinet åpen barnehage blir lagt ned. Tilbudet er godt brukt i dag. Det er på bakgrunn av den økonomiske situasjonen og at det er full barnehagedekning i kommunen. Det er synkende fødselstall og tilbudet er ikke lovpålagt. Åpen barnehage har i dag 50% styrerstilling og 60% barnehagelærer.

Hellvik skole - ungdomsskolen

I dag er det tre ungdomsskoler i Eigersund kommune. Kommunedirektøren foreslår å legge ned ungdomsskoledelen på Hellvik og flytte elevene til Lagård ungdomsskole. Dette blir først og fremst gjort som følge av faglige, administrative og sosiale grunner og vil i tillegg ha en økonomisk konsekvens. Da vil det bli to robuste ungdomsskoler i kommunen.

I dag er gjennomsnittsklassen på Hellvik på 12 elever, med en variasjon fra 8 – 18 (2022/2023) Ungdomstrinnet har utgjort 30 – 35 elever de siste årene, og samlet lærerressurs er på om lag 4 stillinger.

Faglig: I små klasser kan det av og til være vanskelig for enkeltelever å finne noen som «matcher» faglig. Noen å arbeide sammen med på samme faglige nivå. Det kan være elever som er faglig sterke, og elever som har utfordringer faglig. Dette kan da ha innvirkning på den enkeltes læring. Når klassen er liten kan det og være utfordrende å få til de gode diskusjonene i de muntlige fagene. Man får kanskje ikke nok bredde i meningsutvekslingene, elevene imellom.

Sosialt: Klassestørrelse under 17 elever kan gi utfordringer i forhold til sosialisering mellom elevene. Statistisk blir utvalget for lite til at alle elevene klarer å finne noen som de «passer sammen med». Å ha elever å være på «bølglengde» med er avgjørende for om elever opplever skolemiljøet som trygt og godt. Vi har sett, både på Hellvik og Helleland, at små klasser har gjort det vanskelig for enkeltelever å finne noen som en kan være sammen med. De siste årene har vi hatt flere elever som har søkt seg fra Hellvik til Lagård, med begrunnelse at de ikke får det til sosialt.

Det med klassestørrelse er det flere forskere som har underbygget. På Hellvik går de sammen fra barnehage og ut ungdomsskolen. Det er mange år, og noen kan ha godt av å skifte fra barneskole til ungdomsskole for å få et større sosialt nettverk. Det er heller ikke langt fra Hellvik til Lagård. Mange elever kjenner til hverandre fra før.

Administrative og faglige utfordringer: Det kan være utfordrende å få faglig kompetente lærere i alle fag på ungdomsskolen jf. lovkrav og ny læreplan. Før hadde lærere en større fagkrets, der læreren kunne undervise i flere fag. Nå blir det utdannet lærere med færre fag, men som har høyere kompetanse i fagene de er kvalifiserte for.

Når det gjelder valgfag klarer ikke skolen å tilby en variasjon som treffer alle elevene.

Kan bli utfordrende å legge en god timeplan for ansatte og elever.

Det kan være utfordrende å opprettholde et godt nok tilbud når det gjelder 2.fremmedspråk. Skolen klarer ofte ikke å tilby mer enn et fremmedspråk: tysk eller spansk.

Det kan være utfordrende å få til gode fagmiljø i en del fag, der en kan gjøre profesjonsfaglig utviklingsarbeid for å få enda bedre kvalitet på undervisningen. Lærerne blir sittende alene med sitt fag.

Økonomisk: Om en flytter elevene til Lagård ungdomsskole kan de gå inn i allerede etablerte klasser uten økte ressurser.

Eigersund kommune sparer da:

- 4 lærerstillinger
- 30 % ledelse
- 50 % assistent/miljøarbeider.

De som har faste stillinger vil få tilbud om stilling i kommunen før hovedutlysningen av stillinger neste år.

FORMANNSKAPET

Formannskapet ledes av ordfører, varaordfører er nestleder. Som eneste utvalg, må alle medlemmer (11) og varamedlemmer i formannskapet også være medlem av kommunestyret. For de partiene som er representert i formannskapet, er det vanlig at de har sin gruppeleder som representant i utvalget.

Formannskapet er hovedutvalg for saker innen

- Økonomi, budsjett og regnskap.
- Personal.
- Organisasjonsspørsmål.
- Næringssaker, inklusiv turisme og havnesaker.
- Beredskap.

Kommunestyret har gitt formannskapet myndighet, jf. kommunelovens § 13 Utvidet myndighet i haste-saker, til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av et annet utvalg, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle det aktuelle utvalget.

Formannskapet er også kommunens særskilte klagenemnd og avgjør alle klagesaker der det ikke er andre klageinstanser, f.eks. barnehageopptak, enkelte forurensningssaker mv. Unntaket er klagesaker innen parkering som har sin egen klageinstans.

Følgende avdelinger/enheter ligger under Formannskapets område:

- Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd
- Kap. 9 Finansposter
- Sentraladministrasjonen – herunder overføringene til Kirken
- Kap. 7 Fellesområde for Eigersund kommune (Kommunedirektør fullmakt til å fordele lønnsnett iht reglement)

BUDSJETT: KAP 8 SKATT OG STATLIGE TILSKUDD

Nøkkeldata for Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd

Enheter ved Kap. 8

Området inneholder følgende:

- Skatt på inntekt og formue (kommunens andel)
- Eiendomsskatt (inntekter og utgifter, men ikke selve Eiendomsskattekontoret)
- Statlige rammeoverføringer (rammetilskudd og skjønnsmidler)
- Vertskommunetilskuddet
- Statstilskudd knyttet opp mot flyktninger
- Ordninger knyttet opp mot endringer i rammetilskuddet relatert til endringer knyttet opp mot konsesjonskraft, skatt havbruk og vindkraft.
- Ulike statlige tilskudd (bl.a. rentefrie skolelån og tilskudd for omsorgsboliger / sykehjemsplasser).

Økonomiske hovedtall for Kap. 8

Tall i 1000 kr

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	70 000	102 905	83 890
Inntekter	-1 259 677	-1 203 452	-1 142 418
Netto ramme	-1 189 677	-1 100 547	-1 058 528

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kap. 8 Skatt og statlige tilskudd

Tall i 1000 kr

Drift	2023	2024	2025	2026
Frie inntekter (Kap. 8)				
Skatteinngang	-548 449	-548 449	-548 449	-548 449
Skatt: avsetning til skattereg.fond				
Naturressursskatt fra vindkraft	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Skatteendring havbruk og vindkraft	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Produksjonsskatt - vindkraft	-2 330	-9 320	-9 320	-9 320
Eiendomsskatt - næring	-14 480	-14 480	-14 480	-14 480
Eiendomsskatt - annen fast eiendom	-38 040	-38 040	-38 040	-38 040
Eiendomsskatt - verk og bruk	-180	-90	0	0
Eiendomsskatt - vindmøller (næring)	-8 315	-8 315	-8 315	-8 315
Eiendomsskatt - el.overføring	-3 625	-3 625	-3 625	-3 625
Eiendomsskatt - ubebygde tomter	-300	-300	-300	-300
Eiendomsskatt - vannkraftverk	-1 315	-1 315	-1 315	-1 315
Eiendomsskatt - nye bygg	-500	-1 000	-1 500	-1 500
Rammetilskudd	-448 307	-450 607	-452 607	-455 807
Rammetilsk: gr.renteskatt hav og vind	-2 848	-2 848	-2 848	-2 848
Trekk for konsesj.kraft til fellesskapet	6 000			
Netto inntektsutjevning	5 687	5 687	5 687	5 687
Skjønnsmidler	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500

Rente-tilskudd omsorg	-2 682	-2 660	-2 638	-2 616
Refusjon rentefrie skolelån	-236	-192	-155	-123
Tilskudd kirkeordning (Husbanken)	-118	-109	-100	-91
Vertskommunetilskudd	-41 345	-36 000	-31 000	-21 000
Statstilskudd flyktninger	-14 100	-8 453	-4 326	-2 106
Statlige midler Ukraina	-32 800	-23 350	-11 570	-9 500
Kalk. rent./avd.	-35 794	-38 902	-41 537	-43 956
Sum frie disponible inntekter	-1 189 677	-1 187 968	-1 172 038	-1 163 304

I tabelloversikten ligger IKKE bruk av fond, avsetning til fond og overføring til investeringsbudsjettet.

Kommentarer knyttet til spesielle inntekter

Forventet skatteinnngang 2023 - 2026

Grunnlaget for skatteanslaget er basert på forventet skatteinnngang og rammetilskudd – iht. de anslag som ligger i forslag til statsbudsjett for 2022. Dette er videre kontrollert opp mot KS sin beregningsmodell for inntektssystemet (1 årig versjon). Ut fra dette har kommunedirektøren budsjettert skatt og rammetilskudd likt KS – som er høyere enn statens anslag for 2023. Det pekes på at skatteinnngangen for 2023 vs. budsjettert anslag for 2022 går da ned – men dette må sees i sammenheng med følgende forhold:

- Økt rammetilskudd i forhold til 2022.
- Skatteinnngangen for 2022 er for Eigersund kommune nå justert ned i forholdene til tidligere statlige anslag.
- Skatteinnngangen i 2022 er ekstraordinært høy for kommunene samlet sett – knyttet opp mot massive utbytter som er tatt ut. Slik sett korrigeres skatteinnngangen ned til vekst fra 2021.

Kommunedirektøren vil påpeke at for skatteinnngangen 2023 er det heftet betydelig usikkerhet til skatteinnngangen – av flere årsaker. Herunder kan lønnsreduksjoner internt i Eigersund kommune føre til redusert skatteinnngang for oss.

Usikkerheten er knyttet opp mot følgende forhold:

- Skattøren ble i 2022 redusert med 1,2% fra 2021 til 10,95%. For 2023 blir skattøren økt til 11,15% for 2023 (men dette er likevel en reduksjon fra 2021). Skattøren sier noe om hvor mye kommune, stat og fylke får beholde av samlet skatteinnngang.
- Det forutsettes en skattevekst for 2022 – ut over våre justerte anslag. Dette betyr at skatteinnngangen i november må være betydelig over dagens justerte budsjett.

En viser videre til at rammetilskuddet blir påvirket av skatteinnngangen – med løpende inntektsutjevning som kan redusere rammetilskuddet – eller øke dette ved redusert skatteinnngang.

Vår skatteinnngang – og prosentvis vekst – henger sammen med aktiviteten ved Aker Solution Egersund– både direkte og indirekte. Økningen for både 2020 henger sammen med bla. betydelig restskatt for 2019, mens vi ikke har informasjon som godt nok kan si noe om økningen i 2021. Forskjellene i den prosentvise veksten kan vises slik:

Forhold	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kommunene	5,7 %	1,9 %	6,0 %	9,7 %	4,5 %	3,8 %	4,7 %	-0,7 %	16 %	7,8%	-4,9%
Eigersund	13,9 %	8,8 %	-1,0 %	3,9 %	0,6 %	0,1 %	8,1 %	10,0 %	7 %	7,6%	-4,6%
Skatt i % av gjennomsnitt	102,1 %	108,9%	102,1%	97,4 %	94,8 %	92,1 %	96,2 %	107,5%	99,8 %	99,7%	101,1%

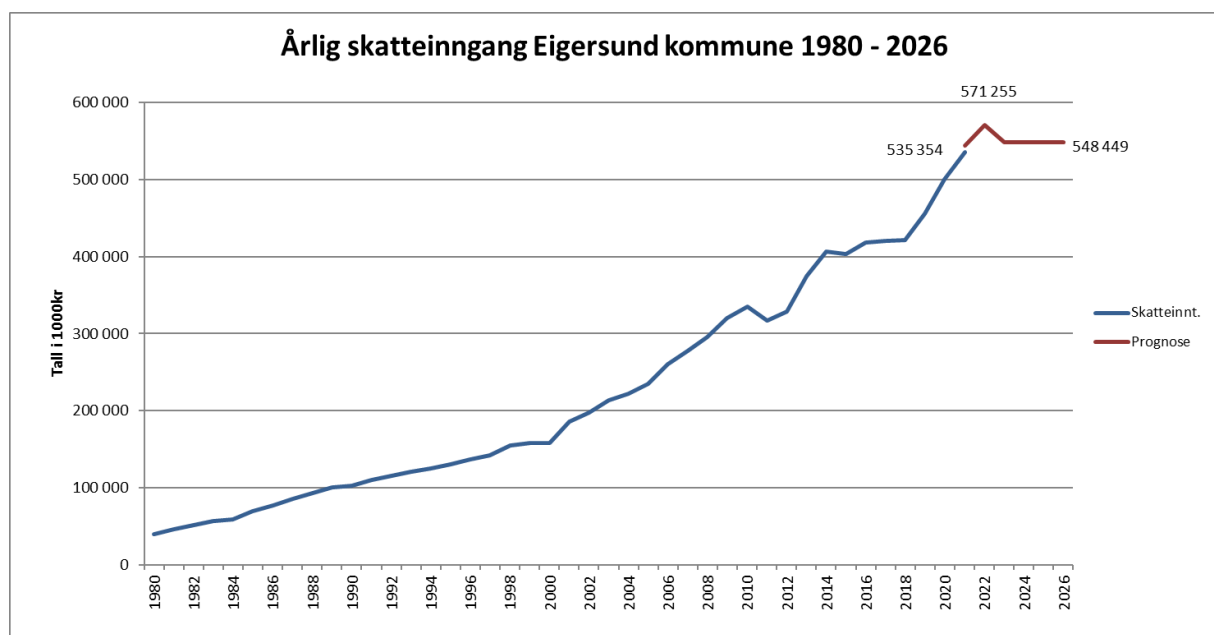
En peker på at den prosentvise skatteveksten i 2022 og 2023 er basert på anslag. Hvis vi ser på skatteandelen i prosent av landet kan en her trekke frem følgende kommuner, som vi kan sammenlikne oss med (innenfor flere områder) for 2023:

- Haugesund – 95 %
- Hå – 83 %
- Klepp – 92 %
- Time – 94 %
- Kristiansand – 86 %
- Flekkefjord – 85 %
- Karmøy – 85 %
- Gjesdal – 86 %
- Lindesnes – 81 %
- Stord – 91 %
- Strand – 87 %
- Grimstad – 81 %

Opgitt skatteandel er hentet fra en beregningsmodell vi benytter – utarbeidet av KS.

Alle forholdene er som skatt i prosent av landsgjennomsnittet (som er 100 %). I utgangspunktet så vil en historisk se at Eigersund kommune ligger på 92 % - 108,9 % av landsgjennomsnittet (ett år var vi oppe i 113%). En viser videre til at i enkelt år har det vært en del engangsforhold som har trukket skatteinngangen opp. Dette gjelder også fordelingsoppgjør som har gitt oss flere millioner kroner i pluss (som forklares med høy aktivitet ved Aker Solutions Eigersund). Samlet sett må vi konkludere med at vi har god skatteinngang i forhold til andre kommuner. Samtidig må vi være klar over at dette også kan gi betydelige endringer i negativ retning. Det påpekes videre at det ikke må legges til grunn en årlig vekst i skatteinngangen – det må tas hensyn til særlige forhold (herunder engangsforhold).

Årlig skatteinngang for Eigersund kommune har hatt en stigning og kan vises på følgende måte, og har de siste årene hatt høyere prosentvis vekst enn landets kommuner i gjennomsnitt:

En må i denne sammenheng være klar over at skatteinngangen styres av ulike forhold, herunder:

- Ekstraordinære forhold.
- Lønnsutvikling og antall skatteyttere er to vesentlige forhold.
- En annen viktig faktor er kommunens andel av innkommet skatt (styres via skattøre). Den kommunale skattøren for personlige skattytere. Denne ble redusert for både 2022, 2020, 2019 og 2018. På denne måten reduseres statens skatteinngang til kommunene (vi får ikke beholde veksten).

- Fastsettelse av marginavsetning på skatt. Denne skal brukes til å dekke restskatt. Basert på at skatteinnkrevningen ble statlig fra 1/11-2020 blir denne marginen styrt av staten og tidligere har staten ønsket å øke denne avsetningen for Eigersund kommune. Hvis det skjer, vil dette gi et betydelig økonomisk utslag for oss det første skatteåret – hvor vi snakker om millioner. Informasjonen som vi har mottatt er at marginavsetningen på 9% videreføres i 2023.
- Fordelingen mellom rammetilskudd og skatt er styrt av statlige beregninger.
- Arbeidsledighet.
- For Eigersund kommune er utviklingen ved Aker Solutions Eigersund viktig og betyr mye skattemessig.

Forventet rammetilskudd i 2023 - 2026

Rammetilskuddet er et tilskudd som kommunene får fra staten – basert på et større antall kriterier og flere overgangsordninger. Størrelsen på rammetilskuddet blir påvirket av skatteinngangen og netto inntektsutjevning.

Rammetilskuddet består av ulike elementer. Henger sammen med følgende forhold:

- Innbyggertilskuddet og andre enheter – som er faste og fremkommer i statsbudsjettet.
- Budsjettet skatteinngang – får konsekvenser for netto inntektsutjevning.
- Skjønnsmidler fra fylkesmann. Videreføres ut hele perioden (lokal forutsetning)
- Løpende inntektsutjevning (endringer knyttet opp mot skatteinngang).

Merk at det ligger føringer fra staten hvordan disse midlene skal brukes.

Rammetilskuddet omfatter flere kriterier som påvirker rammetilskuddet – hvor demografiske endringer (endringer i folketallets sammensetning) gir store utslag. Vi har foretatt ulike vurderinger på dette for perioden og enkelte prognoser gir negative utslag – i form av lavere rammetilskudd. Dette går på sammensetningen av befolkningen og viser bla. at vektingen for «eldre innbyggere» er for lav knyttet opp mot forventet tjenestebehov. En full simulering iht. gitte modeller fra SSB gir negative effekter, som en valgte å gå bort fra. Dette basert på usikkerhet knyttet opp mot sammensetningen av befolkningen. Rammetilskuddet er lagt på statens anslag, men i perioden har Kommunedirektøren lagt til grunn gitte endringer innenfor demografiske endringer iht. prognoser fra SSB (forhold som en må betrakte som sikre – bla. antall 90 åringer). Dvs. en har tatt hensyn til lokale forhold.

Kommunedirektøren har lagt inn endringer knyttet opp mot informasjon i demografianalyse fra Telemarksforskning – som bygger på SSB sine analyser (positiv modell). Videre har det blitt lagt inn økt antall flyktninger. Dette betyr at inntektene våre blir oppjustert til 15.079 innbyggere innen 1/7-25. Dette gir følgende inntektsøkning (i rammetilskudd) i forhold til en uendret befolkningsendring:

- 2023 – 0 kroner
- 2024 – 2.300.000 kroner
- 2025 – 4.,000.000 kroner
- 2026 – 7.500.000 kr

Det påpekes at frie inntekter styres i stor grad av antall innbyggere og sammensetningen av denne. Gitt at SSB sin «negative» prognose blir resultatet vil det føre til lavere inntekter i årene framover. Samtidig som våre finansutgifter øker. Vi snakker da om at de kommende årene blir mer krevende økonomisk enn de årene vi har hatt foran oss – hvor det i tillegg skal gjennomføres driftsreduksjoner. Ut fra dette vil fokus på tiltak som sikrer befolkningsvekst være viktig for Eigersund kommune.

Fra 2024 så kan nytt inntektssystem for kommune bli innfaset – dette kan gi endringer i fordelinger.

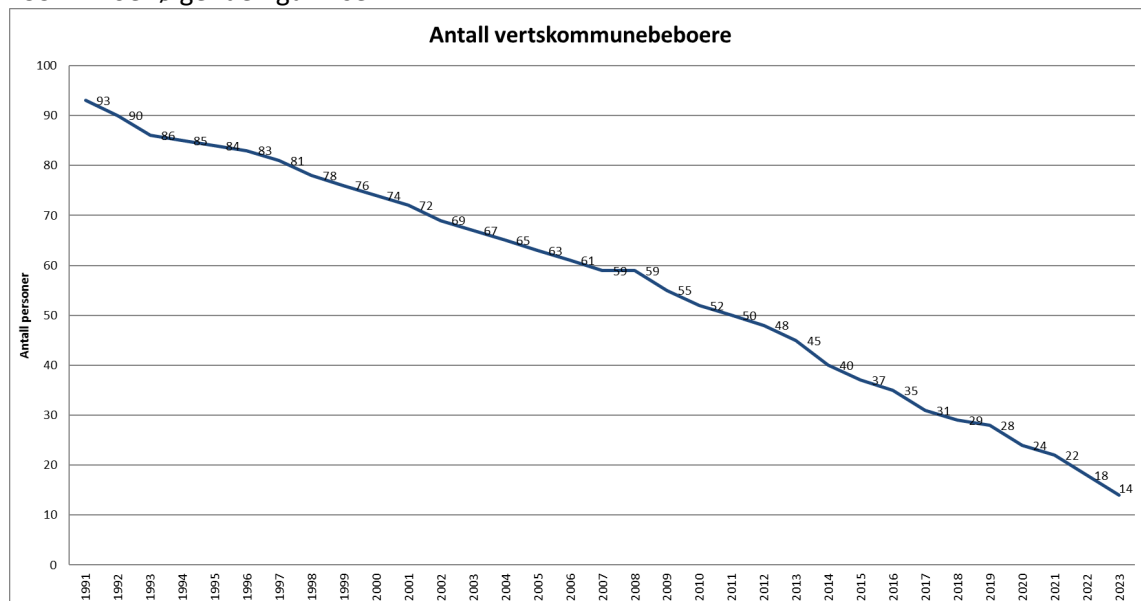
Skjønnsmidler for 2023 - 2026

For 2023 har vi fått totalt 2,5 millioner kroner i skjønnsmidler. Skjønnsmidlene blir tildelt av Statsforvalter i Rogaland som en del av rammetilskuddet – etter søknad. Dette er frie driftsmidler. Årsaken til at vi får skjønnsmidler henger sammen med en totalvurdering og hvor bla. kompensasjon knyttet opp mot betaling av plasser ved Uninor har blitt vektlagt. Kommunedirektøren viser til at Statsforvalter i Rogaland følger tidligere avtale og en oppfatter dette positivt. Samtidig så peker vi på at vi ikke har fått økte skjønnsmidler knyttet opp mot andre forhold som vi har søkt om. Samme beløp er lagt inn i hele økonomiplan-perioden.

Endringer knyttet til reduksjon og endringer i vertskommunetilskuddet

Vertskommunetilskuddet er et tilskudd som nå 32 kommuner mottar som følge av at de hadde spesielt store institusjoner for mennesker med psykisk utviklingshemming i 1991. Vertskommunetilskuddet har nå blitt lagt inn som et eget tilskudd for disse kommunene. I forslag til statsbudsjett videreføres nedtrappingsordning (som har blitt endret flere ganger). Videre ligger det inne at vertskommune-tilskuddet skal være et eget tilskudd så lenge det fortsatt lever vertskommunebeboere. En viser videre til at nedtrappingsordningen er god for vertskommunene. I Kommunedirektørens budsjettforslag legges samme nominelle tilskudd til grunn og hvor nedtrappingen må tas ved naturlig bortgang. Tilskuddet reduseres årlig – som herunder med en nedtrapping for HO.

Antall brukere som omfattes av ordningen, har (som følge av naturlig bortgang) blitt redusert siden 1991 – noe følgende figur viser:

Opprinnelig var 94 personer omfattet av ordningen. Pr oktober 2022 har vi 14 personer i ordningen. En viser til at det foreligger ulike beregninger knyttet opp mot vertskommunetilskuddet og hvor ordningen på sikt skal avvikles (ved naturlig bortgang).

Vertskommunetilskuddet er beregnet til å utgjøre 41.345.000 kroner i 2023. Beløpet er beregnet basert på den informasjon vi har mottatt. Dette føres som en inntekt i driftsbudsjettet. Dvs. midlene går med til dekning av direkte og indirekte utgifter for brukerne. En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektrekskap for det enkelte år.

En peker på at dette er en ordning som vil bli gradvis avviklet – i form av naturlig bortgang, men hvor ordningen vil fortsette så lenge det fortsatt er vertskommunebeboere i vertskommunene.

Styret i LVSH har foreslått at organisasjonen avvikles – noe Eigersund kommune er uenig i. Videre fremtid for LVSH vil bli avklart på et ekstraordinært årsmøte 28/10-2022. Nevnte forhold har blitt tatt opp i Budsjett-sak nr 3/2023.

Statstilskudd flyktninger

Statstilskuddet er budsjetter med bakgrunn i faktiske personer – med informasjon og utregning fra flyktningetjenesten pr utgangen av 2022. For mottak av flyktninger i 2023 blir det fremmet egen sak – som også tar opp de økonomiske konsekvensene. Dvs. forhold for mottak av flyktninger for 2023 er ikke lagt inn i kommunedirektørens forslag.

Det pekes på at Eigersund kommune får flyktningetilskudd de første 5 årene – noe som gjør at inntektene går ned. Oversikt viser at utgiftene går ikke tilsvarende ned. Inkludering av flyktninger er et forhold som det bør sees særskilt på da det er viktig å lykkes – ellers vil differansen mellom inntekter og utgifter gi oss betydelige økonomiske utfordringer. Dette må være et fokusområde.

Kalkulatoriske poster

Dette er – kort fortalt – dekning av finansutgifter som vi har knyttet opp mot selvkostområdene. Det foreligger selvkostberegninger for samtlige selvkostområder til Eigersund kommune (disse blir revidert av Rogaland Revisjon i forbindelse med årsregnskapet). Beregningene er foretatt i tråd med en egen forskrift og omfatter investeringer innenfor samtlige selvkostområder (som har anleggsmidler).

Skattemessige endringer – konsekvenser for Eigersund kommune

I forslag til statsbudsjett er det foreslått vesentlige endringer i forbindelse med beskatning av energiproduksjon fra vind og vann og i forhold til havbruk. Dette omfatter også konsesjonskraft. Regjeringens omfattende skatteforslag er primært begrunnet i behovet for å overføre grunnrenteinntekter fra naturressurser – vannkraft, vindkraft og havbruk – til fellesskapet. Endringen som er foreslått i statsbudsjettet gjelder i hovedsak de høye prisene på energi, og at en større del av overskuddet hos produsentene trekkes inn til staten og fordeles ut til kommunene.

De nøyaktige konsekvensene i form av beløp for Eigersund kommune er ikke klarlagt/formidlet, men det er gjort estimat på konsekvensene, se tabell nedenfor. Forholdet er omtalt i både budsjettproposisjonen fra Finansdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet. I tillegg er vurderinger diskutert i NOU 2022:10 «Inntektssystemet for kommunene» (her med tanke på eventuelle endringer fra 2024). Endringen har konsekvenser fra 2022 og for 2023, men det er uklarheter om utslagene. Det legges blant annet opp til en søknadsprosess hvor bruk av konsesjonskraft er et moment. Vi har hatt dialog med Telemarksforskning for å få utredet konsekvensene for Eigersund kommune og har lagt disse til grunn.

Det som oversiktene ikke viser, er redusert utbytte fra både Lyse og Dalane energi for oss. Begge selskap planla ekstraordinære utbytter for både 2022 og 2023 som da ikke blir realisert. Det foreligger ulike beregninger på hva dette ville utgjort for den enkelte eier (spesielt knyttet opp mot Lyse og aksjonærene der). En oversikt (som også er presentert i Stavanger Aftenblad 25.10.22) viser at Eigersund kommune får et redusert utbytte på totalt 99 millioner kroner – fordelt på 2022 og 2023. Vi kan ikke si noe om beløpet størrelse, men gitt at et slikt utbytte var blitt utbetalt til oss ville budsjettsituasjonen for 2023 vært forskjellig fra dagens situasjon. Det påpekes videre at beskatningen ikke er endelig vedtatt og hvor finansministeren har gitt signaler som kan tyde på endringer knyttet opp mot havbruk, som da kan slå ut negativt for oss.

Tall i 1000 kroner

Beskatning innen		Effekt Eigersund kommune B2023	Effekt Eigersund kommune B2024
Vindkraft			
Grunnrentebeskatning, hvorav ca. halvparten til kommunen;			
Produksjonsskatt vindmøller	334 mill.kr	2 330	9 320
Naturressursskatt	217 mill.kr	2 100	2 100
Økt rammetilskudd	700 mill.kr	2 000	2 000
Indirekte virkning skatt		500	500
Vannkraft			
Økt grunnrenteskatt vannkraft			
Ekstraordinær avgift vannkraft			
Trekk i kommunene for økt inntekt fra konsesjonskraft - til fellesskapet	2,2 mrd	-6 000	-
Havbruk			
Naturressursskatt	750 mill.kr	-	-
Produksjonsavgift	750 mill.kr	-	-
Økt rammetilskudd	325-400 mill.kr	848	848
Indirekte virkning skatt		500	500
Sum endringer innen skatt og ramme-tilskudd sfa endringer innen beskatning	Økt inntekt ->	2 278	15 268

Avgiften for landbasert vindkraft ble vedtatt i statsbudsjettet for 2022. Det ble lagt inn en forventet inntekt på 4,9 mill.kr for 2023. Men: A) skatten ble innført fra 1.juli 2022 og B) skatteinntekten etterbetales til kommunene via NVE **året etter** skatten er påløpt. Satsen pr produsert kWh var/er for 2022 1 øre, mens for 2023 er det forslag om å øke satsen til 2 øre pr produserte kWh. Det vil si at Eigersund kommune i 2023 får etterbetalt 2022 skatten tilsvarende 1 øre pr kWh som er estimert til 2,33 mill.kr. Mens det fra 2024 er budsjettert med helårseffekten og sats 2 øre tilsvarende 9,32 mill.kr.

Endringer i betalingssetser for tjenester ved Kap. 8

Innenfor kapittel 8 må en skille mellom forhold som er satt av staten – for eksempel skattenivå og rammetilskudd – og forhold som den enkelte kommune selv kan bestemme. Den ordningen som kommunen selv kan fastsette innenfor Kap. 8 er nivået på eiendomsskatt. Dette kan skje med skattepromille (og eventuelt bunnfradrag) beregnet av eiendomsskattegrunnlaget for eiendommen.

Kommentarer knyttet opp mot eiendomsskatt

Kommunedirektørens forslag til budsjett legger opp til uendret promillesats for beregning av eiendomsskatt. Skattesatsene er satt (foreslått) slik:

- Generell sats (næring): 5,9 ‰ (i 2022: 5,9 ‰)
- Ubebygde tomter: 1,0 ‰ (i 2022: 1,0 ‰)
- Boliger og fritidsboliger: 3,0 ‰ (i 2022: 3,0 ‰)

Det gjøres oppmerksom på følgende forhold og bestemmelser om eiendomsskatt:

- Eiendomsskatten er en fri inntekt. Dvs. at kommunen kan disponere inntekten til de driftstiltak (den tjenesteproduksjonen) en ønsker.
- Eiendomsskatten kan ligge mellom 1 og 7 promille, med unntak av promillen for bolig og fritidseiendom hvor maks sats er satt til 4 promille (lovbestemt fra 2021).
- Eiendomsskatten kan ikke økes med mer enn 1 promille hvert år.
- Eiendomsskatten kan settes ned til et gitt nivå fra ett år til det neste – uansett hvor høyt skattesatsen var fra før.
- Det er ikke lov til å fjerne bunnfradrag og sette opp promillesatsen samme år (for samme gruppe). Eiendomsskatteoven § 13.1.
- I 2020 ble samtlige eiendommer taksert på ny. Dette har gitt et økt eiendomsskattegrunnlag.
- Klagebehandlingen etter retaksering er ferdig.
- Det er kommunestyret som fastsetter skattesatsen, men ikke skattegrunnlaget.
- Etter retakseringen blir eiendomsskattegrunnlaget for bolig og fritidsbolig satt av skatteetaten. Eiendomsskattegrunnlaget for 2023 blir først kjent mot slutten av året i 2022. Det understrekes at det dermed er usikkerhet knyttet til eiendomsskattegrunnlaget som eiendomsskatten er beregnet ut fra og endringer kan forekomme. Det vil eventuelt bli tatt opp i 1.tertialrapport.
- Eiendomsskatt er uten mva og faktureres samtidig som kommunale avgifter.
- Det må være årlige vedtak på forhold knyttet til eiendomsskatt. I vedtaket må det tas med at kommunen skriver ut eiendomsskatt og hvilket utskrivings-alternativ en benytter (punkt a) samt hvilke eiendommer kommunestyret fritar etter § 7 (punktene f – h).

Utviklingen i eiendomsskatt 2008 - 2023:

År	Regnskap	Budsjett
2008	-15 104 273	-14 400 000
2009	-15 522 819	-15 100 000
2010	-15 978 608	-15 500 000
2011	-16 149 810	-16 000 000
2012	-24 534 993	-24 500 000
2013	-26 185 664	-26 440 000
2014	-27 156 161	-27 150 000
2015	-27 707 987	-27 750 000
2016	-28 120 182	-28 750 000
2017	-43 586 177	-43 500 000
2018	-59 452 868	-58 800 000
2019	-64 049 588	-63 657 000
2020	-68 110 371	-63 950 000
2021	-66 107 930	-65 850 000
2022*	-66 317 760	-66 550 000
2023		-66 755 000

* Regnskapsbeløp 2022 er anslag basert på foreløpige tall pr sept 2022

En viser til at det i løpet av perioden har kommet inn eiendomsskatt på vindmøller som utgjør 8,3 millioner kroner i 2022.

Beregning av eiendomsskatt for 2023

Ved beregning av eiendomsskatteinntekten for 2023 er det lagt til grunn nåværende eiendomsskattegrunnlag. Viser til kulepunkt ovenfor om usikkerhet knyttet til eiendomsskattegrunnlaget for 2023.

Tall i hele kroner

Eiendomstyper	Promillesats 2023	Skattegrunnlag 2023	Inntekt fra Eiendomsskatt 2023
Næring og naust	5,9	2 454 995 000	14 480 000
Bolig og fritidsbolig	3,0	12 681 546 500	38 040 000
Verk og bruk	7,0	25 842 667	180 000
Vindmøller	5,9	1 409 530 000	8 315 000
El. overføring	5,9	614 438 000	3 625 000
Ubebygde tomter	1,0	299 770 000	300 000
Vannkraftverk	5,9	222 721 000	1 315 000
Politisk vedtak B22: nye boliger	3,0	166 667 000	500 000
			66 755 000

Ved politisk behandling av budsjett 2022 ble det lagt inn en forventet årlig økning i eiendomsskatteinntekt på 500.000 kr. Dersom den økte inntekten skal bli en realitet må det være bygget boliger og fritidsboliger for over 238 mill.kr i 2019 (166,7mill/70%). Eiendomsskattegrunnlaget blir som nevnt fastsatt av skatteetaten og kjent mot slutten av året 2022. Eventuelle avvik i forventet inntekt vil bli rapportert i 1.tertialrapport.

BUDSJETT: KAP 9 FINANSPOSTER

Nøkkeldata for Kap. 9 Finansposter

Enheter ved Kap. 9

Kap. 9 Finansposter omfatter følgende forhold:

- Renteinntekter/-kostnader
- Avdrag på lån
- Utbytte
- Bruk og avsetning av fond
- Overføringer fra drift til investeringsbudsjettet foregår regnskapsmessig via Kap. 9.

Økonomiske hovedtall for Kap. 9

Tall i 1000 kr

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	171 709	147 189	114 531
Inntekter	-105 641	-168 485	-81 025
Netto ramme	66 068	-21 296	33 506

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kap. 9

Finansposter

Tall i 1000 kr

Drift - endringer	2023	2024	2025	2026
Finansposter (Kap. 9)				
Renteutgifter på eksisterende lån	51 200	50 200	48 500	46 150
Renteutgifter på fremtidige lån	16 000	23 650	27 000	27 450
Avdrag på eksisterende lån	70 200	68 750	67 950	67 600
Avdrag på fremtidige lån	10 000	14 850	17 900	19 700
Lån til kirken (Helleland)	150	150	150	150
Netto renteutgift på startlån	2 997	4 024	3 313	2 778
SUM Finanskostnader	150 547	161 624	164 813	163 828
Renter innskudd fond	-200	-200	-200	-200
Renter ved for sen betaling	-50	-50	-50	-50
Renteinntekter av bankinnskudd	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Rente av ansv. lån Lyse Energi AS	-2 500	-2 350	-2 100	-1 850
Renter av utlån - Lerviksgården	-1 248	-1 195	-1 136	-1 080
Konsesjonskraft (flyttet til TT fra og med B23)				
Utbytte Lerviksgården AS				
Utbytte Svåheia Eiendom AS	-1 980	-2 640	-3 300	-3 960
Utbytte Dalane Energi AS	-16 500	-16 500	-16 500	-16 500
Utbytte Lyse Energi AS	-20 650	-22 150	-23 650	-25 150
Avdrag og renter fra kirken (Helleland)	-150	-150	-150	-150
Finansbelastning prosjekt	-3 100	-2 100	-1 300	-300
SUM Finansinntekter	-50 878	-51 835	-52 886	-53 740
Netto finansposter – kostnad pr år->	99 669	109 789	111 927	110 088

Renteutgifter på lån

Rentenivået har hatt en historisk brå økning på kort tid det siste året. Ettervirkninger av pandemien og krigen i Ukraina er to faktorer som spiller inn. Styringsrenten har steget fra 0,00 % i august 2021 til 2,25% i september 2022.

Oversikten til høyre viser sentralbankens kunngjøringer og nivå på styringsrenten.

Den renteøkningen som nå har skjedd i 2022 har store økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune. I tillegg er det varslet ytterligere økning i markedsrenten. Hvis (og når) renten øker ytterligere vil dette få økte økonomiske konsekvenser for oss – basert på den lånegjelden vi har og er i ferd med å ta opp.

Det som kan påvirke en høyere rente er:

- Mangel på energi – prisøkninger
- Mangel på matvarer – prisøkninger
- Mangel på varer – prisøkninger
- Pengepolitikken er fortsatt for ekspansiv (rentene er for «lave»)
- Finanspolitikken er for ekspansiv
- Stor fare for varig høyere inflasjon, over 2,5%
- Stor fare for lønnspress
- Stor fare for finansielle ubalanser
- Krigen i Ukraina

Det som kan påvirke lavere rente er:

- Svakere vekst (stagflasjon)
- Endring i tilførsel av sentralbanklikviditet
- Lavere vekst
- Børsfall
- Gjeldsbyrde

Rentebeslutninger

OFFENTLIGGJØRING	STYRINGSRENTE
22.09.2022	2,25
18.08.2022	1,75
23.06.2022	1,25
05.05.2022	0,75
24.03.2022	0,75
20.01.2022	0,50
16.12.2021	0,50
04.11.2021	0,25
23.09.2021	0,25
19.08.2021	0,00
17.06.2021	0,00
06.05.2021	0,00
18.03.2021	0,00
21.01.2021	0,00
17.12.2020	0,00
05.11.2020	0,00
24.09.2020	0,00
20.08.2020	0,00
18.06.2020	0,00

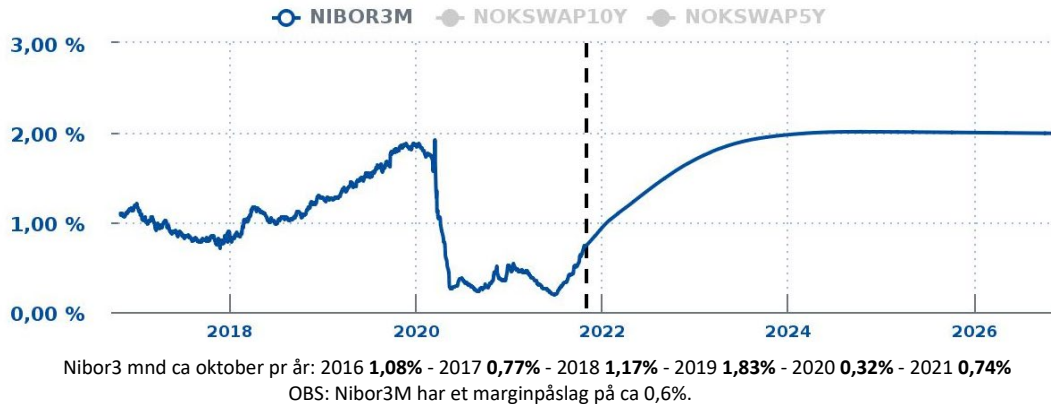
I økonomiplan-perioden har en lagt til grunn eksisterende gjeld, budsjettert låneopptak og en lånerente som varierer det enkelte år og med marginen som bankene i dag opererer med (renteprognosene er fra Kommunalbanken).

- Ved beregning av estimat for fremtidig rentekostnad er nåværende låneportefølje, låneopptak i 2022 på de resterende 172 mill.kr, og låneopptak for 2023 – 2026 som foreslått i investeringsbudsjettet på hhv 244 mill, 145,6 mill, 105 mill, 29,2 mill lagt til grunn. Videre er det lagt til grunn rentebetingelser på Nibor3mnd + 0,6 % margin og renteutvikling iht Kommunalbankens prognoser, samt 40 års nedbetaling (Tidligere brukt 25 års nedbetaling).
- Rentekostnadene øker fra 22,7 mill i 2021 til 32 mill i 2022 og en drastisk økning opp til 67 mill i 2023. Økningen på 35 mill knytter seg til den renteøkningen som har skjedd så langt i 2022, men også økt lånegjeld i forbindelse med låneopptak for 2022 og 2023. Rentekostnaden øker ytterligere i 2024 og 2025, men reduseres med 2 mill da man med budsjettert låneopptak i 2026 vil betale mer avdrag enn opptak av lån og dermed begynne på en nedadgående kurve.
- Tidspunkt for låneopptak: Når på året lånet blir tatt opp vil påvirke rente- og avdragskostnaden for året. De siste årene har låneopptakene formelt blitt tatt opp i desember, men utbetalingen har skjedd i januar. I disse tilfellene har driftsregnskapet for det

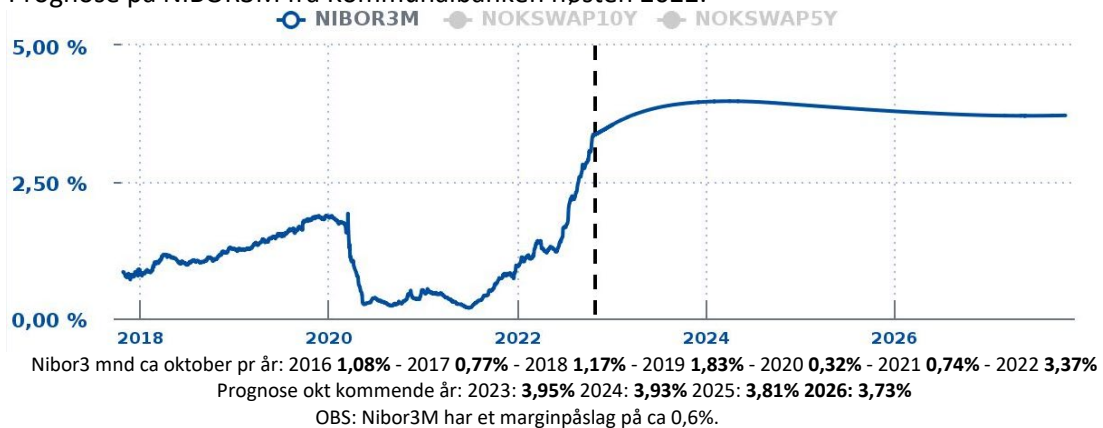

gjeldende året ikke blitt belastet med rente- eller avdragskostnader. Dette er kun mulig dersom kommunen har god likviditet og mulighet til å dekke løpende kostnader med god margin. Det vil i løpet av 2023 gjøres løpende vurderinger på likviditeten og fremdrift på sentrale investeringsprosjekter for å avgjøre når låneopptak for 2023 bør gjøres.

- Prognose på NIBOR3M fra Kommunalbanken høsten 2021:

- Prognose på NIBOR3M fra Kommunalbanken høsten 2022:

- Fra høsten 2021 til høsten 2022 har prognosen på rentenivå for eksempel for 2024 økt fra 2% til nærmere 4%. Med en lånemasse på over 1,5 milliard kroner fører det til en utfordrende økt kostnad for Eigersund kommune.

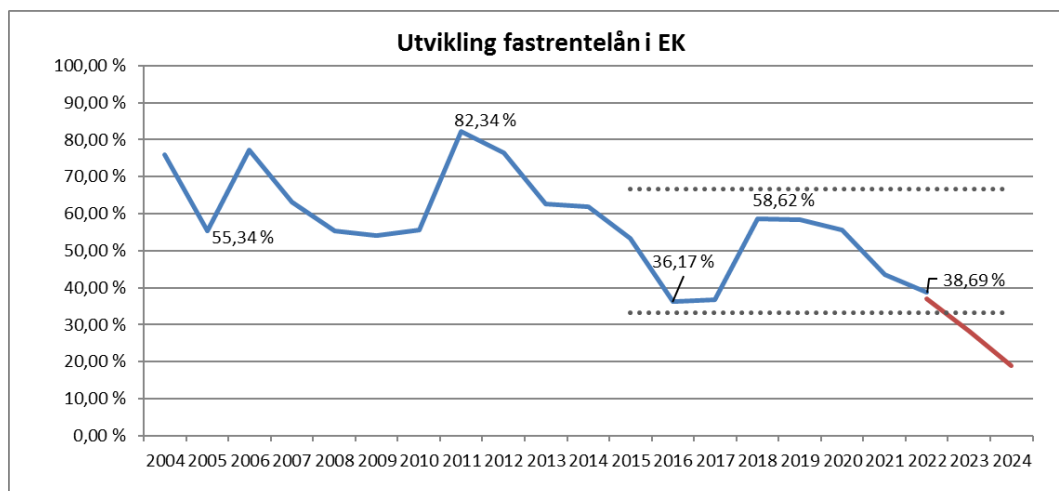
- Gjennomsnittrenten for eksisterende lån (inkludert rentebindinger) er 2,89 % i skrivende stund i 2022. Fremtidige lån med Nibor3M anslås å ligge på følgende nivå:

Norges Bank-anslag hentet fra rentemøte september 2022					Bank margin-påslag på Nibor	Oppdatert 13/10/22	FRA Markedet, (NIBOR 3 MND)	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettet lånerente ved bruk av NB anslag	Budsjettet lånerente ved bruk av markedsrenter
ÅR	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	FRA						
2023	3,15	0,40	3,55	0,60	4,15	3,95	0,6	4,55		
2024	3,05	0,40	3,45	0,60	4,05	3,90	0,6	4,50		
2025	2,80	0,40	3,20	0,60	3,80	3,75	0,6	4,35		
2026	2,60	0,40	3,00	0,60	3,60	3,65	0,6	4,25		

Til sammenligning var tilsvarende oversikt fra i fjor på disse nivåene:

ÅR	Norges Bank-anslag hentet fra Pengepolitisk rapport 3/21				Budsjettert lånerente ved bruk av NB anslag	Oppdatert 23.09.2021	Bank margin-påslag på Nibor	Budsjettert lånerente ved bruk av markedsrenter
	NB anslag styringsrente	NB anslag påslag i pengemarkedet	NB anslag 3 mnd Nibor	Bank margin-påslag på Nibor				
2022	0,86	0,35	1,21	0,60	1,81	1,10	0,6	1,70
2023	1,40	0,35	1,75	0,60	2,35	1,58	0,6	2,18
2024	1,65	0,35	2,00	0,60	2,60	1,78	0,6	2,38
2025	1,70	0,35	2,05	0,60	2,65	1,81	0,6	2,41

- Iht. finansreglementet kan Kommunedirektøren foreta rentebindinger på lån – noe som gjennomføres. Grunnen til at dette gjøres er å sikre mest mulig stabile finansutgifter og samtidig unngå å tape penger på varslede renteøkninger. Dagens nivå på fastrente har vært høy grunnet markedets forventning til økt rentenivå og det er ikke tatt opp fastrentelån så langt i år.
- Utvikling av andel fastrentelån av total låneportefølje:
Merk at den røde linjen viser prognose ut fra dagens låneportefølje og simulerte låneopptak til flytende rente 3 MNIBOR. For at finansreglementet skal overholdes (minimum 1/3 andel fastrentelån) må noen av de kommende låneopptak være fastrentelån.

Renteinntekter av bankinnskudd

- Renter av bankinnskudd beregnet etter forventet likviditet, forventet rente og historiske tall.
- Virkelige renteutgifter knyttet til investering i Lerviksgården AS er høyere enn det beløpet som blir mottatt i refusjon, noe som knytter seg til forskjell i beløpet som Lerviksgården AS regnskapsmessig er skyldig Eigersund Kommune sett opp mot lånebeløpet Eigersund Kommune har knyttet til kjøp av aksjer i Lerviksgården AS.
- Renter ved for sen betaling settes til 50.000 kr.
- Lyse energi AS betjener ansvarlig lån med markedsrenten (3 mnd. Nibor) +2 %. Fra og med 2009 er lånet blitt nedbetalt med årlige avdrag. Avdraget som blir betalt av Lyse blir regnskapsført i investeringsregnskapet og blir satt av på Investeringsfondet.
- Renter av bankinnskudd kan bli redusert som følge av både ny hovdbankavtale og som følge av redusert likviditet (herunder hvor fondsmidler brukes opp).

Utbytte fra Svåheia Eiendom AS, Dalane energi AS, Lerviksgården AS og Lyse AS

- I økonomiplanperioden har Kommunedirektøren lagt til grunn det utbytte som er skissert fra selskapene og/eller som baserer seg på verdier i selskapene.
- Utbytte fra **Svåheia Eiendom AS** er budsjettet i henhold til meldinger fra selskapet om planlagt utbetaling til eierne og Eigersund Kommune sin respektive andel.
- Utbytte fra **Dalane Energi AS** er budsjettet i henhold til meldinger fra selskapet om planlagt utbetaling av utbytte på informasjon mottatt 21/10-2022. Eigersund Kommune sin respektive eierandel er 61,43%.
- Budsjettet utbytte fra **Lyse AS** er i tråd med tilbakemelding selskapet har gitt og Eigersund Kommunes respektive eierandel på 2,95% av 700 mill.kr i 2023 og noe økende i økonomiplanperioden.
- Det er ikke forventet utbytte fra Lerviksgården AS. Dette knyttet til at selskapet foretar ombygginger selv.

Avdrag på lån

- Kostnaden knyttet til avdrag på lån øker betraktelig i økonomiplanperioden og henger sammen med høy gjeld i forbindelse med store investeringer i årene som har vært og i årene som kommer.
- Nye lån har blitt opptatt med 30 års nedbetalingstid for lån.
- Minimumsavdragsbetaling i økonomiplanperioden: I fremlagt budsjettforslag brukes *Kommunelovens § 14-18 Avdrag på lån*. Denne paragraf går på at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde ikke kan overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler ved sist årsskifte og at avdragene er minst like store som avskrivningen. Dette blir beregnet ved en egen beregningsmodell. I den sammenheng blir det beregnet et minimumsavdrag som kommunen må betale. Dette blir kontrollregnet i forbindelse med årsregnskapet for 2022.
- Beregninger viser at for nye lån så vil vi arbeide for å ta dem opp med 40 års avdragsperiode. Det er ikke gitt at långiverne vil akseptere så lang avdragsperiode.

Tilbakebetaling lån fra EIK

- EIK Fotball har et lån som forfalt til betaling oktober 2022. Midlene var i 2022 budsjettet avsatt til driftsfondet hvor utlånet ble finansiert fra. EIK Fotball har ikke betalt lånet tilbake. EIK Fotball har søkt om utsettelse eller ettergivelse på lånet. Administrativt har vi gitt tilbakemelding om at ettergivelse ikke er aktuelt (må sees opp mot tilsvarende lån som EIGER fikk – og som er tilbakebetalt). Videre har vi etterspurt mer informasjon og en bedre dokumentert søknad. Denne informasjon er ikke mottatt i skrivende stund. Forholdet vil komme opp – gitt at informasjon mottas – til 3. tertialrapport 2022 (T3/22).

Netto renteutgifter på Startlån

- Utlån i form av startlån skal i prinsippet lånes og lånes ut til omtrent samme betingelser og til samme nedbetalingstid. Vi ser at det har over tid skjedd en forskyvning hvor Eigersund kommune sine rentekostnader ikke sammenfaller helt med mottatt renteinntekt fra utlån. Dette pga raske renteøkninger, etterslep med utlån vs. opplån, tap og endring på avdragsperioden. Slik sett gir Startlån oss en netto utgift.

Finansbelastning prosjekt

- De store investeringsprosjektene blir belastet med en finanskostnad i årsoppgjøret basert på påløpte kostnader i løpet av året.

Bruk og avsetning til fond – herunder overføring til investeringsbudsjettet
Tall i 1000 kr.

Drift – Bruk av og avsetning til fond	2023	2024	2025	2026
Bruk av fond (inntekt)				
Driftsfondet	-3 163			
Pensjonsfond	-5 143	-21 747		
Skattereguleringsfond	122			
Finansfond	-508			
Lønnsøttfond	-6 052			
Barnehagefond	-2 963			
Barnehage - kommunal bemanning	-510			
Fond barnevern - enslige mindreårige	-4 400			
Fond trossamfunn	-500			
Driftsfond Bakkebø borettslag	-59			
Midlertidige brakker Eigerøy	-21			
Virksomh.overdragelse Jernhagen	-261			
Samhandlingsfond	-99			
Kvalifiseringsfond	-1 200			
Eiendomsskattefond	-3 553			
Forsikringsfond	-800			
Vertskommunefond	-4 491			
Avsetning til fond (kostnad)				
Avsetning til pensjonsfond			3 837	4 300
Bruk av fond som overføres til inv.				
Overføring til investeringsregnskapet	17 465			
Vertskommunefond	-17 465			
Netto avsetninger	-33 601	-21 747	3 837	4 300

Under Kap. 9 Finansposter ligger bruk av fond og avsetning til fond. For å få budsjettet i balanse har det vært nødvendig å ty til bruk av disposisjonsfond tilsvarende 33,6 mill.kr for å balanse budsjetterte kostnader for 2023.

Vertskommunefondet benyttes i sin helhet, ikke til å balansere driften, men til å delfinansiere nytt aktivitetssenter på Lagård. Fondsmidlene fra Vertskommunefondet overføres til investeringsregnskapet. Tabellen ovenfor viser bruk av fond på fellesområdene. Måten føringene er gjort på er inntektsføring i driftsbudsjettet og overføring av midlene til investeringsbudsjettet – dette i tråd med regnskapsforskriften.

BUDSJETT OG TILTAK: SENTRALADMINISTRASJONEN

(Kommunikasjon, Organisasjon og Læring, Finans og Analyse)

Nøkkeldata for Sentraladministrasjonen

Enheter ved avdelingen:

Avdelingen består av følgende administrative enheter:

- Kommunedirektør
- Kommunikasjon
- Organisasjon og læring
- Finans og analyse
- En viser for øvrig til at de økonomiske forholdene knyttet til politiske råd og utvalg -samt ordfører / varaordfører ligger i avdelingen.

Økonomiske hovedtall for Sentraladministrasjonen

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	84 238	92 071	98 098
Inntekter/Tilskudd	-12 262	-17 189	-19 541
Netto ramme	71 976	74 882	78 557

Merk: I tallene ligger overføringen til Kirken.

Fra budsjett 2022 til budsjett 2023 reduseres kostnadene. Hovedsakene er bla. knyttet til følgende forhold:

- Engangskostnader i 2022 knyttet til covid-19 (inkl. vaksinasjon) og Ukraina
- Økt driftstilskudd gitt til kirken kun i 2022, dette i forbindelse med kirkejubileet 2023
- Engangskostnader knyttet til digitalisering av bygg og eiendomsarkiv i 2022

Når det gjelder inntektene fra budsjett 2022 til budsjett 2023, er disse høyere i 2022. Disse endringene henger sammen med følgende:

- Engangsforhold ved bruk av fondsmidler iht. vedtak
- Budsjettering av kompetansmidler (som gjøres i løpet av året)
- Reduserte selvkostinntekter

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Sentraladministrasjonen

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett	68 625	68 625	68 625	68 625
Fratrekk engangsforhold 2022	-512	-512	-512	-512
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	900	900	900	900
Økte driftsutgifter IKT	200	400	400	400
Endr. elektroniske løsninger	400	400	400	400
Tilskudd IKA-Rogaland (SA-D-03)	25	25	25	25
KS-kontingent (SA-D-09)	60	60	60	60
OU-kontingent (SA-D-10)	70	70	70	70
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Valg	800		800	
Vakansbudsjett	-600	-600	-600	-600
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	-3 750	-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024		-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025			-4 738	-4 738
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026				-1 690
Sum tidsbegrensede rammeendringer				
Samlet ramme avdeling	66 219	61 869	57 931	55 442

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan for 2022-2025 er markert med rødt skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved sentraladministrasjonen:

Det vises til endringer i budsjett og økonomiplan merket med rødt i tabell ovenfor.

- Tilskudd IKA-Rogaland (SA-D-03)
 - Økt tilskudd til IKA-Rogaland (Interkommunalt Arkiv) for 2023
- KS-kontingent (SA-D-09)
 - Økning i KS-kontingent for 2023
- OU-kontingent (SA-D-10)
 - Økning i OU-kontingent for 2023
- Valg 2025
 - Utgifter ifm. valg i 2025 legges inn som en tidsbegrenset rammending.
- Vakansbudsjett
 - Ordning med vakansbudsjett hvor ubrukte lønnsmidler blir trukket inn videreføres fra 2022 med tilsvarende beløp.
- Lønnsreduksjoner
 - Avdelingen skal foreta lønnsreduksjoner fra 2023. Se for øvrig eget avsnitt for mer informasjon.

Endringer i brukerbetalinger for tjenester ved avdelingen

Avdelingen leverer ikke tjenester som krever brukerbetalinger.

Forslag til investeringer innenfor Sentraladministrasjonen

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan:

Investeringer	Prosjekt	ID	Tj.omr	2023	2024	2025	2026
Kommunikasjonsutstyr	111002	C	OL	100	100	100	100
Velferdsteknologi	111012	C	OL	1 500	500	500	500
Visma moduler - HRM	111013	C	OL	150			
Visma moduler	111014	C	OL	200			
Oppgradering software (Office)	111018	C	OL	200	200	200	200
IKT skolene	111020	C	OL	1 850	1 850	1 850	1 850
Integrasjon mellom ulike system	111021	C	OL	200	200	200	200
Digitalisering	111035	C	OL	3 457	2 203	2 603	3 500
IKT-sikkerhet	111038	C	OL	100	100	100	100
Felles nett	111009	C	OL	750	750	750	750
Felles trådløs nettverkløsning	111008	C	OL				
Felles nett	111009	C	OL				
IKT-utstyr (Sum av flere prosjekt nå slått sammen)	111005	C	OL	2 125	2 125	2 125	2 125
Nye PC'er/servere	111005	C	OL				
IKT-utstyr barnehagene	111022	C	OL				
Oppgradering av IKT-utstyr – HO	111030	C	OL				
PC-er til elever med spesielle behov	111040	C	OL				
Oppgradering av felles utstyr/servere	111041	C	OL				
Utv.sentral lagringsløsning	111046	C	OL	300			
IP-telefoni	1117	C	OL	610	150	150	150
Årlig egenkapitalinnskudd KLP	1120	C	OL	3 500	3 500	3 500	3 500
Overføring EN&H - Utvikling næringsområder	1951	C	FA	2 000		-4 000	0
Samlet investering avdeling				17 042	11 678	8 078	12 975

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan 2022-2025 er markert med rød skrift.

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Sentraladministrasjonen

Alle IKT-investeringer for Eigersund kommune er sentralisert til sentraladministrasjonen. Som informasjon er det skjøvet midler fra 2022 til 2023 i forbindelse med gjennomgang av ubrukte midler.

Dette gjelder følgende IKT-prosjekt:

- Visma – moduler (økt digitalisering av manuelle prosesser i dag).
- Digitalisering
- Utvidelse av sentral lagringsløsning

Det er ellers foretatt en omorganisering av IKT-prosjektene i 2023, hvor det er enkelte prosjekt som er slått sammen.

Følgende er slått sammen til et IKT-prosjekt som gjelder Felles nett:

- Felles trådløs nettverkløsning
- Felles nett

Videre er også følgende slått sammen til et prosjekt som gjelder IKT-utstyr (samlet):

- Nye PC'er/servere
- IKT-utstyr barnehagene
- Oppgradering av IKT-utstyr HO
- PC-er til elever med spesielle behov
- Oppgradering av felles utstyr/servere

Kommunedirektøren viser til at innenfor IKT skjer utviklingen fort, slik at det derfor kan være behov for å foreta endringer mellom prosjektene. Kommunedirektør ber derfor om at en kan se alle IKT-prosjektene under ett for å få en så kostnadseffektiv bruk av midlene som mulig. Dette er i samsvar med tidligere budsjettvedtak.

Reduksjon på 10 % vedtatt i 2022 er tatt mot digitaliseringsprosjektet. En foreslår videre at resterende midler på dette prosjekt videreføres. Dette vil omfatte flere forhold – herunder også forhold som ikke er avklart/kjent i dag. Midlene knyttet opp mot dette prosjekt vil gå med på dekning av konkrete planer og strategier som foreligger innenfor digitalisering og IKT-ordninger. Midlene kan også nyttes til bemanning.

Det foreslås ellers at eksisterende IKT-prosjekt videreføres.

BUDSJETT OG TILTAK: KIRKEN

Økonomisk ansvar overfor Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken)

Deler av Eigersund kirkelige fellesråd budsjett skjer ved overføringer fra kommunene. Det er den enkelte kommune som fastsetter størrelsen på rammeoverføringen. Disponeringen av Eigersund kirkelige fellesråd samlede økonomiske budsjett vedtas av menighetsrådene. Rammeoverføringen til Eigersund kirkelige fellesråd skjer på et eget ansvarsområde ved Sentraladministrasjonen. Eigersund kirkelige fellesråd har behandlet budsjett og økonomiplan, hvor vedtatt oversendes er lagt med som vedlegg (i saken).

Det pekes på at tilskudd til andre trossamfunn gikk over til å bli en statlig oppgave fra og med 2021. Dette betyr at Eigersund kommunes overføringer til kirken ikke danner grunnlag for tilskuddet til andre trossamfunn.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kirken

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett	6 257	6 257	6 257	6 257
Fratrekk engangsforhold foregående år	-500	-500	-500	-500
Varige rammeendringer:				
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Samlet ramme avdeling	5 757	5 757	5 757	5 757

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan 2022-2025 er markert med rød skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kirken

Eigersund kirkelige fellesråd forslag til budsjett og økonomiplan er lagt med som vedlegg. Endringer i lønn og pensjon vil bli lagt inn som kompensasjon for Kirken. Dette vil føre til endringer i den økonomiske rammen.

Det påpekes at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en økonomisk økning i rammen og mot konkrete forhold, hvor følgende forhold trekkes frem:

- Generell rammeøkning – 200.000 kr.
- Økt vedlikehold på Helleland kirkegård – 100.000 kr.
- Utvidet diakonmedarbeider – 140.000 kr.
- Driftsutgifter Hestnes gravlund (driftsbasen) – 100.000 kr.
- Kirkevalg – 50.000 kr.
- Avløp fra kapellet og driftsbasen ved Eigersund gravlund

Det vises til at innspillet fra Eigersund kirkelige fellesråd blir vurdert og behandlet på samme måte som for avdelinger i Eigersund kommune. Flere av forholdene fra Eigersund kirkelige fellesråd peker på behov for økt ramme knyttet opp mot økte priser og behov for økt vedlikehold. Dette er forhold som en får tilsvarende tilbakemeldinger på det samme forholdet med avdelingene i Eigersund kommune har pekt på. Kommunedirektøren har ikke funnet økonomisk rom for å dekke innmeldte behov for Eigersund kirkelige fellesråd, men ønsker å peke på at Eigersund kommune har tildelt ekstra midler til kirken i 2022 for 2023 (f.eks. knyttet opp mot kirkejubileet og mot renovering av Eigersund kirke).

Det viser videre til at det pågår en prosess knyttet rundt avløp fra kapellet og driftsbasen ved Eigersund gravlund bør avklares og hvor det vises til at uansett resultat så er det Eigersund kommune som må dekke de økte utgiftene (enten direkte eller i form av økt tilskudd). Det er derfor viktig å se på hvordan dette kan gjøres mest mulig effektivt, noe en vil vurdere i løpet av 2022/2023.

Det pekes videre på at Eigersund kommune holder på med et forsikringsanbud og hvor det er avsatt midler knyttet opp mot dette forhold på Kap 7. Det vil bli overført midler for å dekke forsikringsutgifter knyttet opp mot driftsbygning på Hestnes gravlund herfra. Videre vil kommunedirektøren se på overføring av valgmidler fra avsatte midler ved Sentraladministrasjon.

Forslag til investeringer innenfor Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken)

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	2023	2024	2025	2026
Hestnes gravl. - livssynsnytralt seremonibyg	1589		2 000		
Samlet investering avdeling		0	2 000	0	0

Endringene i forhold til vedtatt økonomiplan 2022-2025 er markert med rød skrift.

Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Eigersund kirkelige fellesråd (Kirken)

Trosnøytralt bygg i forbindelse med gravferd – Hestnes gravlund

Kommunedirektør viser til at det tidligere er vedtatt (B2020) at det skal settes opp et livsnøytralt seremonibyg på ny gravlund. I budsjettprosessen for B2021 ble midlene skjøvet noe ut og hvor 2 millioner kroner ble avsatt i 2024. Disse videreføres – men det påpekes at midlene vil ikke dekke en oppføring, men en planlegging/forprosjekt. En prosjektering vil avdekke samlede utgifter, før endelig beslutning tas.

Det påpekes at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en økonomisk økning i rammen og mot nevnte investeringer:

- Fornyning av kirkerommet i Eigerøy arbeidskirke – 500.000 kr.
- Seremonibyg ved Hestnes gravlund - 20 millioner kroner.

BUDSJETT: KAP 7 FELLESOMRÅDET/ FELLESUTGIFTER

Nøkkeldata for Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Enheter ved Kap. 7 Fellesområdet/fellesutgifter

Vi fører her:

- Forsikringer knyttet til personal.
- Lønnsnett til dekning av lønnsøkninger i det kommende år. Dette omfatter også lønnsforhandlinger i innværende år som ikke er kompensert.
- Gitte pensjonskostnader (AFP, premieavvik, premiefond).

Økonomiske hovedtall for Kap. 7

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	32 145	28 077	13 748
Inntekter	-20 658	-37 312	-74 088
Netto ramme	11 487	-9 234	-60 340

Merk: Forskjellen mellom de ulike år henger sammen med at man på begynnelsen av året har budsjettposter som blir overført til avdelingene i løpet av året, samt at statlige overføringer i forbindelse med korona er bokført som inntekt i kapittel 7, mens kostnaden ligger ute i avdelingene.

Forklaring og kommentarer til tabellen: Det påpekes at kapittel 7 er et ansvarsområde som i stor grad fylles opp med budsjettmidler fra begynnelsen av året og tømmes i løpet av året ved at budsjettmidlene fordeles ut til avdelingene.

Når man ser utelukkende på tallene i tabellen og at en netto inntekt på 60 mill.kr i regnskap for 2021 nå er snudd til en kostnad i budsjett for 2023 på 11 mill.kr, ser dette urovekkende ut. Det vil være nærliggende å tenke at «her må det være noe galt». Dog, det er flere forhold som forklarer utviklingen:

- For det første er det korona; de statlige tilskuddene til dekning for koronarelaterte kostnader og i tillegg tilskuddene til viderefremidling til f.eks. ENH KF, er ført som inntekt på kapittel 7 mens kostnaden ligger i avdelingene. Det vil si at inntekten i 2021 og i 2022 vil være høy i forhold til både historiske og fremtidige tall. I 2021 er det bokført 43 mill.kr i inntekt i forbindelse med korona og i 2022 er det så langt regnskapsført en inntekt på 3,8 mill.kr. Dette forklarer en del av inntektsfallet fra 2021 til 2022. Det er ikke forventet noen tilskudd knyttet til korona i 2023.
- For det andre er det lønnsnetten; dette er budsjettmidler samlet i kapittel 7 til dekning av lønnsøkning og fordeles til avdelingene i løpet av året etter hvert som resultatene av lønnsforhandlinger er kjent. Det legges en budsjettert kostnad på kap. 7 som på slutten av året i prinsippet skal være utdelt i sin helhet til avdelingene.
- For det tredje er det pensjon-relaterte forhold; premieavviket for 2023 er budsjettert netto 37 mill.kr som «inntekt». «Overskuddet» fra premieavvik er fordeling av pensjonskostnader fra et år ut over 7 år. Ideelt skulle man ha satt av disse «monopolpengene» på premieavviksfondet – men den økonomiske situasjonen gir ikke rom for å budsjettere med denne fornuftige avsetningen.

Det vil komme endringer på Kap 7 – herunder mot pensjon – i løpet av året.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan Kap. 7 Felles

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2023	2024	2025	2026
Forsikringer:				
Forsikring Gruppeliv	1 348	1 348	1 348	1 348
Fritidsulykke (inkl yrkesskade og ulykke §11)	736	736	736	736
Prisvekst skadeforsikring - til fordeling	1 084	1 084	1 084	1 084
	3 168	3 168	3 168	3 168
Lønnsøkninger/Lønnsnett:				
Helårvirkning lønnsøkning 2022 OBS; gjelder hovedsakelig lærere	9 784	9 784	9 784	9 784
Lønnsoppgjør 2023 (mai-des)	25 706	25 706	25 706	25 706
	35 490	35 490	35 490	35 490
Pensjonskostnader:				
Pensjon - AFP kostnad	4 400	4 400	4 400	4 400
Sikringsordning KLP & adm.tilsk. SPK	460	460	460	460
Bruk av premiefond KLP	-10 450	-10 450	-10 450	-10 450
Bruk av premiefond KLP - årets avsetning	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Økte pensjonskostnader	10 450	10 450	10 450	10 450
Økte pensjonskostnader	15 000	15 000	15 000	15 000
Premieavvik KLP	-59 805	-59 805	-59 805	-59 805
Amortisert premieavvik - KLP	23 569	32 113	40 656	49 200
Premieavvik SPK	-904	-940	-936	-931
Amortisert premieavvik - SPK	109	255	373	702
	-27 171	-18 517	-9 852	-974
Samlet ramme avdeling	11 487	20 141	28 806	37 684

Kommentarer knyttet opp mot budsjettet ramme:

- Forsikringer: Det er budsjettet med økninger innen forsikringspremiene i henhold til mottatt prognose fra kommunens forsikringsforvalter WACO. En del av budsjettmidlene blir fordelt ut til avdelingene som har kostnaden for de forskjellige skadeforsikringene. Det vises til at vi holder på med et forsikringsanbud for 2023.
- Lønnsnett: Lønnsnetten er beregnet ut fra en forventning om lønnsoppgjør, som lagt til grunn i statsbudsjettet og tilbakemeldinger fra personal.
- Pensjonskostnader:
 - Pensjon, premieavvik og akkumulert premieavvik er budsjettet i tråd med den informasjon og de oversikter vi har mottatt fra SPK og KLP. For kommende økonomiplan-periode er det betydelige endringer og selskapene påpeker at det er mye usikkerhet knyttet opp mot fremtidig pensjon samlet sett.
 - AFP er budsjettet til litt opp sammenlignet med de to foregående år – dette basert på virkelige tall for 2022.
 - Bruk av premiefond: Det er budsjettet med bruk av premiefond som skal dekke redusert pensjonskostnad ute i avdelingene, jamfør +/- 10,45 mill.kr. Dette i tråd med føringer fra staten i både forslag til statsbudsjett og kommuneproposisjonen for 2023. Dette går på de avsatte midlene vi har i KLP.

- Bruk av premiefond KLP – årets avsetning: Dette er budsjettert med forventet fondsavsetning i KLP – kan kalles vår andel av årsoverskuddet.
- Premieavvik og amortisert premieavvik: Er budsjettert i tråd med mottatte prognoser fra KLP og SPK. Det vil komme endringer i løpet av året 2023 – etter informasjon fra både KLP, SPK og staten.
- Det legges til grunn økte pensjonskostnader på 25.450.000 kr. Dette henger sammen med økte pensjonspremier og at vi foretok en budsjettmessig reduksjon i 2022.
- Det legges opp til å bruke premieavviket i løpende drift.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved Kap. 7

Brukerbetalingene er her knyttet opp mot de ansatte sin egenandel på pensjonsforsikringen. Denne er regulert av Hovedtariffavtalen og er satt til 2 %. En påpeker at selv om brutto prosentsats har økt betydelig, står de ansatte sin andel (2 %) fast. Da dette er et forhold som er regulert gjennom hovedtariffavtalen (HTA) kan ikke Eigersund kommune foreslå eller gjennomføre egne forhold knyttet opp mot dette forhold.

Ansatte betaler også en egenandel knyttet opp mot lovpålagte personforsikringer. Disse forholdene reguleres av ulike avtaler og faktiske utgifter ved ordningene.

LEVEKÅRSUTVALGET

Levekårsutvalget er kommunens hovedutvalg for ansvar for kultur, oppvekst, helse og omsorg, tilsvarende ansvarsområdene til Kultur- og oppvekstavdelingen og Helse- og omsorgsavdelingen. Utvalget har 11 medlemmer.

Det jobbes med saker innen helse, alkoholpolitikk, omsorg, sosial, barnevern, kultur, skole, barnehage, oppvekst og kirke.

Følgende avdelinger ligger inn under Levekårsutvalgets områder:

1. Kultur- og oppvekst
2. Helse- og omsorg
3. Kirken (del av avdelingen Sentraladministrasjonen)

BUDSJETT OG TILTAK: KULTUR OG OPPVEKST (KO)

Nøkkeldata for Kultur og oppvekst

Enheter ved avdelingen Kultur og oppvekst

Enhetene omfatter blant annet:

- De kommunale grunnskolene (barne- og ungdomsskolene)
- Voksenopplæringscenteret
- Kommunale barnehager / Tilskudd til private barnehager
- Kulturskolen
- Barnevernet inkludert uteteamet
- Kulturområdet (inkludert bibliotek, kino og fritidstilbud)
- PP-tjenesten

Økonomiske hovedtall Kultur og oppvekst

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	515 263	521 160	535 522
Inntekter	-82 660	-89 367	-106 099
Netto ramme	432 603	431 793	429 423

Fra regnskap 2021 til budsjett 2022 viser tallene en økning på 2,4 mill kroner. Hovedårsakene er knyttet følgende forhold:

- Regnskap 2021 inneholder både kostnader og inntekter knyttet til korona, noe som ikke er tilfelle i budsjett 2022
- Kinoen har i budsjett 2022 høyere billettinntekt i forhold til regnskap 2021 hvor korona medførte svært lave besøkstall.
- Tilskudd til private barnehager ble redusert med 10,4 mill kroner som følge av et lavere antall barn i private barnehager samtidig som satsen pr barn ble redusert.
- I forbindelse med ny barnevernsreform ble finansieringen fra staten fra 2022 rammefinansiert. Det medfører at vi i 2022 har høyere utgifter på til sammen kr. 10,2 mill kroner
- I budsjett 2022 har vi forventede driftsreduksjoner på 1,8 mill kroner

- Netto bruk og avsetning til fond utgjør en forskjell på 12,7 mill kroner som henger sammen med avsetninger i regnskap 2021 som i stor grad hadde sammenheng med koronasituasjonen som medførte lavere driftsutgifter som vi ikke forventet i 2022.

Fra budsjett 2022 til budsjett 2023 økes rammen med 0,8 mill kroner. Hovedårsakene er knyttet til følgende forhold:

- Generell lønns- og prisvekst
- I 2023 er det budsjettert med en forventet lønnsreduksjon på 18,0 mill kroner, mens i 2022 er forventet lønnsreduksjon 3,0 mill kroner
- Økte kostnader innenfor barnehage og skole knyttet til mottak av flykninger fra Ukraina tilsvarende 5,5 mill kroner
- Tilskudd til private barnehager øker med 7,0 mill kroner som følge av endring i antall barn og høyere sats pr barn. Økningen i satsen henger blant annet sammen med høyere strømkostnader.
- Lavere foreldrebetaling innenfor barnehage og SFO som følge av endringer i statsbudsjett

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Kultur og oppvekst

Tall i 1000 kr.

Drift – endringer	2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett	431 793	431 793	431 793	431 793
Fratrekk engangsforhold foregående år	-2 311	-2 311	-2 311	-2 311
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	2 309	2 309	2 309	2 309
Komp VA-endr lag/foreninger	100	100	100	100
Red. utgifter som følge av Rundevoll BH	-250	-500	-500	-500
Barnevern - Tidlig innsats finansiering	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Søskenmoderasjon Kulturskolen (KD-13)	30	30	30	30
Voksenoppl. lavere inntekter	-200	-200	-200	-200
Voksenoppl. Red. lærerstillinger	240	240	240	240
Superlekene - Idrettsarr nedsatt funk. (D-KO-2)	100	100	100	100
Aktiviteter for funksjonshemmede (D-KO-5)	50	50	50	50
Ferieklubb i sommerferien (D-KO-6)	200	200	200	200
SLT(Fritidsfond/Flexid/Sommerjobb) (D-KO-11)	320	360	400	400
Prisjustering kontrakter idrettslag (D-KO-26)	90	90	140	140
Tilskudd til private barnehager (D-KO-29)	6 950	6 950	6 950	6 950
Dalane Folkemuseum - økt dr.tilsk. (D-KO-30)	80	80	80	80
Flykninger – utvidet språkgrp. (50% st.)	385	385	385	385
Forhold fra Statsbudsjettet 2023:				
Redusert foreldrebetaling barnehage	2 024	2 024	2 024	2 024
Forhold fra Statsbudsjettet 2022:				
Gratis SFO 1 klassinger	2 598	2 598	2 598	2 598
Private bhg - økt tilskudd	1 011	1 011	1 011	1 011
Ekstra naturfagstime	18	18	18	18

Tidsbegrensede rammeendringer:				
Vakansebudsjett	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024		-14 000	-14 000	-14 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025			-18 950	-18 950
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026				-6 758
Flyktn. Ukraina- økte kostn. i bhg og skole	5 566	5 566	5 566	5 566
Byjubile K-49/22	400			
Mulighetsstudie Pingvinen (KO-09)	200			
Samlet ramme avdeling	432 603	417 793	398 933	392 175

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Kultur og oppvekst

Det vises til endringer i budsjett og økonomiplan merket med rødt i tabell ovenfor.

- Tilskudd til lag og foreninger
 - Kompensasjon for økning i vann- og avløpsgebyrene som videreformidles til lag og foreninger
- Superlekene
 - Idrettsarrangement for personer med ulike funksjonsutfordringer. Samarbeid med stiftelsen Superlekene og Rogaland Idrettskrets
- Aktiviteter for barn og unge med funksjonsutfordringer
 - Økning av eksisterende ramme. Førrige gang rammen ble regulert var tilbake til 2014.
- Ferieklubb i sommerferien
 - Ferieklubben driftes av Pingvinen fritidsklubb. Arrangementet har de siste to årene vært finansiert via koronamidler, men foreslås nå som et fast arrangement
- SLT - Samordning av lokale rus- og kriminalforebyggende tiltak
 - Gjelder Fritidsfond, Flexid og sommerjobbprosjekt som de siste årene har vært finansiert via tilskuddsmidler, men som nå gradvis trappes ned fra staten.
- Tilskudd lag og foreninger – leietimer
 - Prisregulering av leiekontrakter med lag og foreninger
- Tilskudd private barnehager
 - Tilskudd økes som følge av endring i antall barn og økte kostnader til blant annet strøm og generelle prisstigning
- Dalane folkemuseum (KD-04)
 - Tilskudd justeres i henhold til lønns og prisvekst
- Flyktninger – Utvidet språkgruppe
 - Rammen i 2022 er på 2,5 stillinger, og endres nå til 3,0 på bakgrunn av antall ordinære flykninger og behov for utvidelse av språkgruppene
- Statsbudsjett 2023– redusert foreldrebetaling i barnehage
 - Foreldrebetalingen reduseres fra kr. 3.050 pr måned til kr. 3.000 pr måned fra og med januar 2023. Barn nummer tre blir gratis
- Statsbudsjett 2022 - Gratis SFO – 1. klasse (helårsvirkning)
- Vakansebudsjett
 - Ordningen med vakansebudsjett hvor ubrukte lønnsmidler fortløpende blir trukket inn videreføres fra 2022 med samme beløp. Ordningen ble innført som en del av tidligere års driftsreduksjoner.

- Lønnsreduksjoner
 - Avdelingen skal foreta lønnsreduksjoner tilsvarende 15 mill i 2023 og ytterligere 14 mill kroner i 2024. Se for øvrig eget avsnitt for mer informasjon
- Flyktninger fra Ukraina
 - Etter mottak av flyktninger fra Ukraina er det opprettet mottak avdeling i Rundevoll barnehage som videreføres i 2023.
 - På Husabø skole er det i 2022 ansatt 3,2 stillinger som i 2023 utvides med 1,8 stillinger. Stillingene er en kombinasjon av lærere, assistenter i skole og SFO samt miljøveileder.
 - Økte kostnader ved Voksenopplæringscenter forventes dekket av økt tilskudd til Norskopplæring fra Staten.
- Byjubileum 2023 – Eigersund 225 år
 - Kommunestyresak 049/22
- Pingvinen – mulighetsstudie
 - Utredning om mulighet for flytting av Pingvinen fritidsklubb til annet kommunalt bygg

Oversikt over beregnet barnehagetilskudd til private barnehager for 2023

Iht. forskrift skal barnehagetilskudd til private barnehager fremkomme i forbindelse med budsjettet og fastsettes innen 31/10. Eigersund kommune har foretatt en beregning av tilskuddet til den enkelte private barnehage for 2023 hvor deflatorverdier, pensjonspåslag og foreldrebetaling oppgitt i foreløpig Statsbudsjett for 2023 er lagt til grunn. Satsene må sees på som foreløpige i og med at det kan komme endringer i det endelige vedtak til Statsbudsjett for 2023, og vi tar forbehold om dette.

Tilskudd drift pr heltidsplass med 11 % pensjonspåslag (gjelder enkeltstående private barnehager).

- **Små barn – 250.742 kr**
- **Store barn – 123.643 kr**

Tilskudd drift pr heltidsplass med 10 % pensjonspåslag (gjelder barnehager som er en del av et foretak eller foretaksgrupper).

- **Små barn – 248.105 kr**
- **Store barn – 122.178 kr**

Kapitaltilskudd er budsjettert med kr. 9.400 pr heltidsbarn jfr opplysninger i Statsbudsjett for 2023.

Barnehage	Tilskudd små barn	Tilskudd store barn	Kapital tilskudd	Sum tilskudd 2023	Tilskudd 2022
Helleland	2 933 147	3 543 162	383 729	6 860 038	6 293 505
Raketten	3 510 388	2 967 432	357 200	6 835 020	6 215 716
Varden	3 510 388	3 832 933	423 000	7 766 321	6 873 977
Lykkeliten	4 262 614	4 080 219	470 000	8 812 833	7 001 984
Eigerøy	4 513 356	5 440 292	582 800	10 536 448	9 595 922
Robåten	4 217 785	4 764 942	526 400	9 509 127	8 863 074
Kiellandskogen	4 449 317	6 380 404	659 461	11 489 181	9 450 546
Skattekisten	7 522 260	6 924 008	808 400	15 254 668	14 612 229
Hestnes - avviklet 2022	0	0	0	0	3 125 081
Sum direkte tilskudd	34 919 255	37 933 392	4 210 989	77 063 636	72 032 034
Endring i antall barn i løpet av året				2 300 000	*er inkl. i 22
Søskenedrasjon				1 500 000	1 500 000
Beregnet utbetaling til private barnehager				80 863 636	73 532 034

Tall i hele kroner.

Kommunedirektøren påpeker følgende:

- Beregnet ut fra sammensetning av små og store barn pr 15. september 2022. Løpende gjennom året foretas det endringer hvor barn slutter eller begynner. Erfaringsmessig ligger disse endringene på ca. 2,5 mill. kroner. Dette har vi tatt hensyn til.
- Pensjonspåslag i tilskudd til private barnehager er i forslag til Statsbudsjettet for 2023 redusert til 10% men med en overgangsordning for enkeltstående barnehager hvor pensjonspåslag er 11%
- Beregningsmodellen som brukes til beregning av tilskudd til private barnehager er den modellen som KS og PBL anbefaler og har utarbeidet.
- Rogaland Revisjon har hatt en kvalitetssikring av beregning av tilskuddet for 2023 og godkjent de tall som ligger i grunnlaget.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Kommentarer knyttet til barnehagesatsene / foreldrebetaling for opphold

Makspris for foreldrebetaling i barnehage er satt til kr. 33.000 pr år – kr. 3.000 pr måned jfr. forslag til Statsbudsjett for 2023. I tillegg kommer matpenger.

Kommentarer knyttet til andre brukerbetaling

En viser til eget vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Kultur og oppvekst

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	2023	2024	2025	2026
Skole - lærerverk/læremidler (KO-06)	1202	C	1 000	1 000		
Inventar KO (KO-05)	1207	C	500	500	500	500

Prosjekter som adm. av Teknisk:						
Husabø ungdomsskole	1241	A	70 000	70 000		
Landskap, løst inv, IKT Husabø u.skole (TTI-23)	1241	A	2 600	15 000		
Hellvik barnehage	1208	A	0			2 000
Grøne Bråden skole (forprosjekt)	1209	A		0	0	3 000
Samlet investering avdeling			74 100	86 500	500	5 500

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Kultur og oppvekst

- En viser til det enkelte investeringsprosjekt
- Skole – læreverk/læremidler
 - Utskifting av lærerverk/læremidler som skal foretas i 2023 og 2024. I tillegg har avdelingen avsatt fondsmidler på 2,7 mill kroner som også skal disponeres til samme formål
- Inventar – kultur og oppvekst
 - Årlig behov for utskifting av eksisterende inventar innenfor ulike deler av avdelingen – hvor skolene og klasserommene vil bli prioritert.
- Husabø ungdomsskole
 - Prosjektet er videreført iht tidligere politisk vedtak.
 - Det er forskyvninger iht. økonomisk fremdriftsplan – fra prosjektet.
 - Rammen er ikke justert.
 - Kommunedirektøren påpeker at den økonomiske rammen er førende for prosjektet og at byggingen må ta hensyn til rammen og eventuelt foreta endringer for å holde rammen.
 - Det er skjøvet 15,0 mill.kr fra år 2022 til år 2023, og 30,0 mill.kr er flyttet fra år 2023 til år 2024.
- Husabø ungdomsskole – landskap, løst inventar og IKT
 - Iht politisk vedtak kom midler til uteområde og IKT i tillegg til avsatt ramme for Husabø skole.
 - Det er lagt inn IKT midler 800 000,- inkl. mva, Landskap (utomhusanlegg og vei) kr 12 131 000, løst inventar kr 4 370 000, kr 300 000 til inventar og utstyr på mat og helse og personalkjøkken på nye Husabø ungdomsskole.
 - Midlene er lagt inn iht fremdriftsplan.
- Hellvik barnehage
 - Kommunedirektøren peker på politisk sak om Hellvik barnehage – hvor økonomisk situasjon skulle vurderes mht. fremdriftsplanen.
 - Basert på økonomisk situasjon er prosjektet skjøvet ut i tid.
 - Kommunedirektøren avsetter midler til et forprosjekt/prosjektering i 2026.
 - Kommunedirektøren viser til at det samlet sett er ledig barnehagekapasitet i Eigersund kommune.
- Grøne Bråden skole (forprosjekt)
 - Basert på økonomisk situasjon er prosjektet skjøvet ut i tid.
 - Kommunedirektøren avsetter midler til et forprosjekt i 2026.

En viser videre til at under Tekniske tjenester settes det av årlige midler knyttet opp mot tilpasninger, renovering og inventar til skoler og barnehager. Kommunedirektøren varsler (på lik linje som i tidligere budsjett) at skolene vil bli prioritert og at saker om enkelt forhold vil bli fremmet.

BUDSJETT OG TILTAK: HELSE OG OMSORG (HO)

Nøkkeldata for Helse og omsorg

Enheter ved avdelingen Helse og Omsorg

Enheterne omfatter blant annet:

- Helsetjenester (Helsestasjon, jordmor, legevakt og kommunalt legesenter)
- Kjøkken
- Fysio- /Ergoterapitjeneste
- Heldøgn omsorg / Sykehjem, inklusiv kommunal øyeblikkelig hjelp døgnopphold
- IBO
- Dagsenter, Transporttjenesten
- Aktivitetssenter
- Hjemmebaserte tjenester
- Mestringsenheten, tjenester til personer med rus- og psykiske lidelser
- Avlastningsbolig
- NAV (sosiale tjenester, flyktninger)
- Frivilligsentral
- Forvaltningsenhet, herunder koordinerende enhet
- Hverdagsrehabiliteringsteam
- Frisklivsentral
- Aktivitør og livsgledekoordinator
- Boligsosialt arbeid
- Kriseteam
- Miljørettet helsevern
- Folkehelse
- Helse og omsorg søker årlig og har historisk mottatt en del tilskuddsmidler knyttet til utvikling av blant annet forebyggende tjenester samt kompetanseheving.

Økonomiske hovedtall Helse og omsorg

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	619 778	598 985	570 515
Inntekter	-108 882	-115 875	-115 892
Netto ramme	510 896	483 109	454 623

Endringene i økonomisk ramme er blant annet knyttet opp mot lønnsvekst, uttrekk av budsjetterte driftsreduksjoner, lønnsreduksjoner, ressurskrevende tjenester, føringer i statsbudsjettet for satsningsområder for 2023, samt særskilte tiltak og endringer i drift som følge av endring i rammebetingelser og behov. Det har også vært endringer gjennom året knyttet opp mot tertialrapportene i 2022.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Helse og omsorg

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett	483 109	483 109	483 109	483 109
Fratrekk engangsforhold 2021	-16 217	-16 217	-16 217	-16 217
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	4 203	4 203	4 203	4 203
Brukerbetalinger	-5	-10	-10	-10
Hestnes - borettslag, bemanning	70	70	70	70
Digitale trykghetsalarmer leasing	225	350	350	350
Introduksjons- og sosialstønnd mv (HD-01)	-515	-4 213	-4 070	-4 070
Faglig koordinator (HD-04)	400	850	850	850
Jobbmestring flyktninger (HD-21)	270	204		
Bruk av fond arbeidsmarkedstiltak (HD-21)	-270	-204		
Kompenserende tiltak pga manglende inv.	1 500	2 000	2 000	2 000
Ulempetillegg iht ny hovedtariffavtale (HD-38)	9 870	9 870	9 870	9 870
Helårsåpen avlastning - røde dager (HD 02)	250	250	250	250
Digital hjemmeoppfølging (HD 07)		1 000	1 250	1 500
Interkommunal kommuneoverlegevakt (HD 17)	250	250	250	250
Leasingbiler HO 1-2 biler (HD 20)	100	200	200	200
Kompetansemidler - legevakt (HD 21)	50	80	80	80
Videreutv. pasientvarslingsystemet (HD 23)		100	350	650
Ress.tj. - 1 årsverk (netto) (HD 25)	260	250	250	250
Red. egenbet. - nødvendig helsehjelp (HD 29)	100	200	300	300
Ress.tj. institusjon/barnebolig (HD 30)	3 020	3 020	3 020	3 020
Økt basistilskudd fastleger (HD 31)	324	324	324	324
Prisjust/beredskapsvakt legevakt (HD 32)	130	130	130	130
Statlige reguleringer legetjenester (HD 33)	170	170	170	170
Reg. driftstilskudd fysioterapeuter (HD 34)	105	105	105	105
Prisregulering øvrige eksterne avtaler (HD 35)	276	276	276	276
Legevakt - omlegging av vakt og bet. (HD 37)	1 000	1 000	1 000	1 000
Forhold fra Statsbudsjettet 2023:				
Økt sosialhjelp sfa red. sats for tiltakspenger	312	312	312	312
Økt basistilskudd - statsbudsjettet	1 294	1 294	1 294	1 294
Forhold fra Statsbudsjettet 2022:				
Just. opptrapping helsestasjon/skolehelsetj.	131	131	131	131
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Vakansbudsjett	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	-3 750	-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024		-3 750	-3 750	-3 750
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025			-4 738	-4 738
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026				-1 690
Økte kostnader Ukrainske flyktninger	27 234	17 784	6 004	3 934
Samlet ramme avdeling	510 896	496 388	480 613	477 404

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan 2022-2025 er markert med rød skrift.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Helse og omsorg

Informasjon og kommentarer knyttet opp mot nye og endrede tiltak som er lagt inn i økonomiplanen (markert med rød skrift):

- Kompenserende tiltak
 - Kompenserende tiltak i påvente av økt heldøgnskapasitet
- Ulempetillegg
 - Kveld- og helgetillegg øker tilsvarende 25% for tidsrommet 21:00 – 06:00
 - Lørdag- og søndagstillegget øker tilsvarende 32%
- Helårsåpen avlastning
 - Avlastningsboligen har frem til nå holdt stengt på helligdager, men gjøres nå tilgjengelig også på disse dagene.
- Digital hjemmeoppfølging
 - Økt bruk av digital hjemmeoppfølging via velferdsteknologiske løsninger for hjemmeboende for at personer skal kunne bli boende i eget hjem lengst mulig
- Interkommunal kommuneoverlegevakt
 - Stedfortreder for kommuneoverlege som et interkommunalt tiltak
- Leasing biler HO
 - Økt behov for antall leasing biler innenfor helse og omsorg
- Kompetansemidler legevakt
 - Lovpålagte kurs for personell som betjener legevakten
- Videreutvikle pasientvarslingssystemet
 - Demografisk utvikling og mangel på helsepersonell medfører behov for videreutvikling i forhold til en smidigere oppgaveløsning
- Ressurskrevende tjenester
 - Bruker med økt behov for 1:1 bemanning på dagtid
- Redusert egenbetaling nødvendig helsehjelp
 - Nødvendig helsehjelp er nå unntatt egenbetaling som vil medføre lavere inntekter
- Ressurskrevende tjenester institusjon/barnebolig
 - Ny bruker med halvårsvirkning i 2023
- Basistilskudd fastleger
 - Helårseffekt etter regulering foretatt 1.7.2022
- Prisjustering beredskapsvakt legevakt
 - Takstregulering ved beredskapsvakt mm. Budsjettsum tilsvarer Eigersund kommunes andel av interkommunal tjeneste ca. 70%
- Statlig regulering legetjenester
 - Justering i henhold til statlig regulativ
- Regulering driftstilskudd fysioterapeuter
 - Justering i henhold til statlig regulativ
- Prisregulering øvrige eksterne avtaler
 - Prisjustering av avtaler med eksterne leverandører
- Legevakt – omlegging betalingsordning
 - På grunn av lav legedekning i kommunen foreslås en omlegging av betalingsordningen, som et av flere tiltak for å sikre en mer robust legedekning fremover i tid.
- Statsbudsjett 2023 – Økt sosialhjelp
 - Økte kostnader som følge av reduksjon i sats for tiltakspenger
- Statsbudsjett 2023 – Økt basistilskudd leger
 - Jfr. regjeringens opptrapping i finansieringen av fastlegeordningen. Justering for helårsvirkning av endringer som 01.07.2021.

- Statsbudsjett 2022 – Justering opptrapping helsestasjon/skolehelsetjenesten
 - Prisjustering knyttet til regjeringens opptrapping av helsestasjons- og skolehelsetjeneste over flere år.
- Vakansbudsjett
 - Ordningen med vakansbudsjett hvor ubrukte lønnsmidler fortløpende blir trukket inn videreføres fra 2022 med samme beløp. Ordningen ble innført som en del av tidligere års driftsreduksjoner.
- Lønnsreduksjoner
 - Avdelingen skal foreta lønnsreduksjoner tilsvarende 3,75 mill i 2023 og ytterligere 3,75 mill kroner i 2024. Se for øvrig eget avsnitt for mer informasjon
- Ukrainske flyktninger
 - Kostnadsnivå knyttet til Ukrainske flyktninger er varierende og inneholder mange usikre faktorer. Av den grunn er samlet kostnad lagt på samme nivå som forventet tilskudd.
- Driftsreduksjoner
 - Gjenstående krav til driftsreduksjoner var i 2022 var på kr. 22,7 mill kroner. Disse er reversert, og inngår som en del av lønnsreduksjonene totalt sett. Se for øvrig eget avsnitt for mer informasjon.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Enkelte egenbetalingssatser reguleres iht. statlige retningslinjer som vedtas årlig i forbindelse med statsbudsjettet (for eksempel betaling for opphold på sjukeheim). Øvrige priser på tjenester fremkommer i eget vedlegg.

Forslag til investeringer innenfor Helse og omsorg

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	2023	2024	2025	2026
Inventar/tekn. utstyr/utstyr HO økn. (HI-06)	1333	C	1 100	500	500	500
Buss - aktivitetssenter utskiftning (HI-01)	1328	C	1 090		1 400	1 200
Prosjekter som adm. av Teknisk						
Aktivitetssenter Lagård (Anslag)	1329	A	70 000	10 000	0	
Ombygging leiligheter HO (senter)	1331	B	0	3 500	3 500	
Avl.bolig -Ombygging - forprosjekt (HI-03)	1332	B	2 500	0		
Nytt senter Lagård - FORPROSJEKT	1315	A				3 000
Nye prosjekter 2023:						
Nye samhanlingsplاتف.-velferdstekn. (HI-02)	1312		1 000	1 050	1 100	1 150
Hjemmesykepleie - el. nøkkelbokser	1338		80			
Sykkelparkering skoler og idrettsanlegg	1372		630			
Samlet investering avdeling			76 400	15 050	6 500	5 850

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan 2022-2025 er markert med rød skrift.

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Helse og omsorg

Det vises til følgende investeringer som ligger i Kommunedirektørens forslag:

- Buss aktivitetssenter – utskifting
 - Ny buss i 2026 til erstatning for en gammel, i henhold til rulleringsplan for bussene. Beløpet i 2025 er oppjustert med 0,2 mill kroner i henhold til prisvekst
- Aktivitetssenter Lagård
 - Beløpene er justert – mellom årene - i henhold til prosjektplan
 - Det påpekes at rammen til Aktivitetssentret ikke er endret.
 - Samlet finansiering er ikke endret, men det er behov for endring mellom årene.
- Ombygging leiligheter
 - Utrede muligheten for ombygging av fire leiligheter beregnet for to personer for å sikre flest mulig en egen boenhet.
 - Dette kan være på ulike bygg – og vil bli vurdert fortløpende.
- Avlastningsbolig – Utredning
 - Utrede behov for ny avlastningsbolig og heldøgnsstilbud for barn og unge under 18 år. Tiltaket er skjøvet frem i tid på grunn av presserende behov.
- Nytt senter Lagård – forprosjekt
 - Befolkningsframskrivninger viser en betydelig økning av innbyggere i aldersgruppen 80+ frem mot 2030 og 2040. Stipulert behov for sykehjemsplasser i forhold til dagens dekning betyr at det vil være et behov for 38 plasser flere enn i dag frem til 2030 og ytterligere økning med 46 sykehjemsplasser frem mot 2040.
 - Det vises til vedtatt Helse- og omsorgsplan.
- Samhandlingsplattform velferdsteknologi
 - Implementering av nye samhandlingsplattformer i form av telemedisinske løsninger, sosiale medier og selvbetjeningsløsninger der det er hensiktsmessig. Tiltaket medfører også økte driftsutgifter som lisenser med mere og er forankret i Helse- og omsorgs sin reviderte strategiplan
 - Det vises til vedtatt Helse- og omsorgsplan.

PLANTEKNISK UTVALG

Planteknisk utvalg med 11 medlemmer, er kommunens utvalg for reguleringsplansaker og hovedutvalg for:

- Byggesaker.
- Kommunaltekniske saker.
- Friluftslivforvaltning.
- Naturforvaltning og naturvern.
- Landbruk.
- Vedlikehold og drift av kommunale bygninger og eiendommer.
- Kommunale og statlige tilfluktsrom.
- Parkering og ankebehandling av parkeringssaker.
- Forvaltning av offentlig torg og plasser.

Det er det hovedutvalget med desidert flest møter, også flest saker. I forkant av møtene er utvalget som en hovedregel alltid på befaringer der de er ute og ser på området for saker som skal behandles.

Følgende avdelinger ligger under Planteknisk utvalg (PTU) sitt område:

- Tekniske tjenester
- Samfunnsutvikling

BUDSJETT OG TILTAK: SAMFUNNSUTVIKLING (SU)

Nøkkeldata for Samfunnsutvikling

Enheter ved avdelingen Samfunnsutvikling

Avdelingen omfatter følgende enheter:

- Kart og oppmåling
- Byggesak
- Landbruk
- Plan
- Omstillingskommune-prosjektet

Økonomiske hovedtall Samfunnsutvikling

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	27 605	41 880	46 296
Inntekter	-14 124	-18 578	-24 438
Netto ramme	13 481	23 302	21 858

Reduksjon i utgifter fra år 2022 til år 2023 knytter seg i hovedsak til følgende:

- Utbetaling tilskudd Lagård svømmehall iht vedtak år 2022
- Færre pågående reguleringsplaner i 2023
- Eiendomskattetaksering og klagebehandling år 2022
- Ekstra koronatilskudd til ENH i 2022

Reduksjon i inntekter fra B22 til B23 knytter seg i hovedsak til:

- Bruk av fond knyttet til tilskudd ENH i 2022
- Bruk av fond eiendomskattetaksering i 2022

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Samfunnsutvikling

Tall i 1000 kr.

Drift - endringer	2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett	23 302	23 302	23 302	23 302
Fratrekk engangsforhold 2021	-10 044	-10 044	-10 044	-10 044
Varige rammeendringer:				
Lønnsøkninger	223	223	223	223
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Omstillingskommune - 3 årig prosjekt	3 500			
Tilskudd Omstillingskommune	-3 500			
Samlet ramme avdeling	13 481	13 481	13 481	13 481

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2022-2025 er merket med rødt.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Samfunnsutvikling

Kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn (markert rødt):

- I 2022 økte omstillingstilskuddet fra 2,5 mill.kr til 3,5 mill.kr. En sikter mot å få utbetalt 3,5 mill.kr også i 2023.

Endringer i brukerbetaling for tjenester ved avdelingen

Endringer i generelle priser

Iht. vedtak blir priser (som kan) justert opp iht. budsjettvedtak. En viser til vedlegg. Kommunedirektøren viser til at innenfor selvkostområdene har en tatt hensyn til selvkostberegninger for å komme frem til gebyrgrunnlaget for 2023. Det opplyses om følgende endringer:

- De fleste gebyrsatsene ved plan, oppmåling og byggesak økes med 3,7% (kommunal deflator). Det vises til «Vedlegg 12 – Kommunale gebyrer og betalingssetser for SU».

Forslag til investeringer innenfor Samfunnsutvikling

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan:

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	Seksj.	2023	2024	2025	2026
Grunnkart - oppdatering	1794	B	OM	1 100			
Oppmåling - ny bil	1795	C	OM	500			
Landmålingsutstyr, GPS og totalst.	1798	B	OM		700		
Samlet investering avdeling				1 600	700	0	0

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2022-2025 er merket med rødt.

Kommentarer til foreslåtte investeringsprosjekt – Samfunnsutvikling

Det er ingen endringer i forslag til investeringer innen samfunnsutvikling i forhold til vedtatt økonomiplan forrige år.

BUDSJETT OG TILTAK: TEKNISKE TJENESTER (TT)

Nøkkeldata for Tekniske tjenester

Enheter i avdelingen Tekniske tjenester

Avdelingen omfatter følgende enheter:

- Bygg og eiendomsforvaltning
- Vei og utemiljø
- Vann og avløp
- Brann og redning
- Stab med ansvar for gjennomføring av kommunale utbyggingsprosjekt

Kommunedirektøren viser videre til at Tekniske tjenester styrer og er ansvarlige for investeringsprosjekt som også ligger under oversikten til andre avdelinger – herunder HO og KO. Disse forholdene gjelder realisering av bygg og anlegg.

Økonomiske hovedtall Tekniske tjenester

Tall i 1000 kr.

Moment / År	B-2023	B-2022	R-2021
Utgifter	228 409	242 189	238 452
Inntekter	-145 243	-124 198	-137 550
Netto ramme	83 166	117 991	100 902

Reduksjon i utgifter fra 2022 til 2023 knytter seg i hovedsak til:

- Midlertidig rammeøkning knyttet til strømutfgifter år 2022
- Lønnsreduksjoner år 2023
- Midler til finansiering av midlertidig brannstasjon er tatt ut
- Samtidig er reduksjon knyttet til medlemskap i RBR nullet ut i år 2023

Økning i inntekter fra 2022 til 2023 knytter seg i hovedsak til:

- Inntekt konsesjonskraft flyttet fra kapittel 9 til kapittel 6 (teknisk)

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for Tekniske tjenester

Tall i 1000 kr.

Drift – endringer	2023	2024	2025	2026
Nettobudsjett	117 991	117 991	117 991	117 991
Fratrekk engangsforhold 2021	-25 836	-25 836	-25 836	-25 836
Varige rammeendringer:				
Lønnsendringer	886	886	886	886
Stilling - prosjekteier bygg & eiendom	536	536	536	536
Finansiering inv.prosjekt prosj.eier BE	-375	-375	-375	-375
Brukerbetaling	-5	-10	-10	-10
Leie og drift - midlertidig brannstasjon	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Leie/felleskostn. NAV - overføres fra HO	-200	-200	-200	-200
Drifts lysanlegget Hellvik, Maurholen	75	75	75	75
Driftsutgifter svømmehaller egen sak		3 450	6 900	6 900

Driftsreduksjon innmelding RBR		0	-7 000	-7 000
Driftsutg. brannstasjon (TTD-2)	520	520	520	520
Blåsenborg, økt renholdstilling 30 % (TTD-4)	200	200	200	200
Renhold Lundeåne (ønske HO) - (TTD-6)	400	500	500	500
Økte festeavgifter (TTD-22)	285	285	285	285
Økte priser på varer og tjenester (TTD-23)	900	900	900	900
Økte priser på varer og tjenester (TTD-24)	900	900	900	900
Driftsutgifter brannstasjon (uteareal) (TTD-31)	120	120	120	120
Driftsutgifter nye grøntanlegg (TTD-34)	300	300	300	300
Drift og renhold aktivitetssenteret (TTD-16)		620	620	620
Sum varige rammeendringer				
Tidsbegrensede rammeendringer:				
Vakansbudsjett	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2023	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2024		-7 500	-7 500	-7 500
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2025			-9 475	-9 475
NY 2023: Lønnsreduksjoner 2026				-3 379
Driftsreduksjoner	0	0	0	0
Økte strømkostn - K-69/22	12 470	10 900	8 500	8 150
Konsesjonskraft (flyttet fra kap 9)	-16 000	-9 764	-8 084	-8 134
Sum tidsbegrensede rammeendringer				
Samlet ramme avdeling	83 166	84 497	70 752	66 973

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2022-2025 er merket med rødt.

Kommentarer til driftsmessige endringer og tiltak ved Tekniske tjenester

Kommentarer knyttet opp mot nye forhold som er lagt inn (markert rødt):

- **TTD – 2/31– Driftsutgifter overtakelse av ny brannstasjon**
 - Midler til drift av bygg og uteområde ny brannstasjon på Langholmen.
- **TTD – 4 - Renhold avlastningsbolig Blåsenborg**
 - Det er nødvendig med økt renhold på avlastningsboligen på Blåsenborg tilsvarende en 30% stilling.
- **TTD – 6 – Ny stilling renhold Lundeåne BOS**
 - Det er behov for en 80% stilling knyttet til renhold på Lundeåne bo og servicesenter. I dag er det pleierne som står for renholdet på institusjonen.
- **TTD – 16 – Drift og renhold på aktivitetssenteret Lagård**
 - Fra og med år 2024 er det behov for midler som skal dekke drift og vedlikehold av nytt aktivitetssenter på Lagård.
- **TTD – 22 – Økte festeavgifter**
 - Økt festeavgift på områdene Bruvik og Idrettsmarka.
- **TTD – 23/24 – Økte priser på varer og tjenester**
 - Vei og utemiljø og bygg og eiendom tilføres totalt sett 1,8 mill.kr på grunn av unormal prisstigning på de fleste varer og tjenester.
- **TTD – 34 – Drift nye grøntarealer**
 - Kommunen har overtatt flere nye grøntanlegg, og utvidelse av grøntanlegg med nye elementer de siste år. Blant annet uteområde Jernhagen barnehage, park Nyeveien, nye Rundevoll barnehage. Nye grøntanlegg, lekeplasser etc. som skal driftes. Dette har ikke avdelingen fått kompensert tidligere.

- **Vakansbudsjett**
 - Ordningen med vakansbudsjett hvor ubrukte lønnsmidler fortløpende blir trukket inn videreføres fra 2022 med samme beløp. Ordningen ble innført som en del av tidligere års driftsreduksjoner.
- **Lønnsreduksjoner**
 - Avdelingen skal foreta lønnsreduksjoner tilsvarende 7,5 mill.kr i 2023 og ytterligere 7,5 mill.kr i 2024. Se for øvrig eget avsnitt for mer informasjon
- **Konsesjonskraft**
 - Inntekter fra salg av konsesjonskraft er flyttet til tekniske tjenester hvor kommunens strømutgifter blir belastet, på denne måten kan vi se økninger i strømutgiftene og økningene i inntekt fra konsesjonskraft opp mot hverandre.
 - Kraftselskap i Eigersund kommune plikter å avgi til sammen 6.416.300 kWh i konsesjonskraft til kommunen. Denne kraften kjøpes til en pris som bestemmes av Norges vassdrags- og energidirektorat på vegne av Olje- og energidepartementet. Pris på konsesjonskraft for året 2023 blir vedtatt i desember 2022.
 - Eigersund kommune selger konsesjonskraften på det åpne markedet og mottar inntekter. De økte inntektene reduserer delvis de økte kostnadene for strøm. Estimert total forbruk for Eigersund kommune i 2023 er ca. 13.500.000 kWh. Det vil si at de økte inntektene dekker i underkant av 47% av de økte kostnadene. I tillegg er det fra statens side lagt opp til at kommuner som har inntekter fra konsesjonskraft skal avgi store deler av de ekstraordinære inntektene til fellesskapet. Beløpet som skal betales til staten er estimert til 6 mill.kr og ligger budsjettetert som en kostnad i kap. 8.
 - Når man ser isolert sett på konsesjonskraft i 2023 er estimert netto gevinst for kjøp og salg av konsesjonskraften er estimert til 16 millioner kroner.

Informasjon om forhold som burde vært lagt inn

Kommunedirektøren viser til at de økonomiske rammene ved avdelingene er stramme. Teknisk har meldt inn ett etterslep på vedlikehold av både bygg og anlegg og i den anledning også bedt om økte ressurser, noe som det ikke har vært mulig å legge inn.

Endringer i brukerbetalinger for tjenester ved avdelingen

Endringer i generelle priser

Iht. vedtak blir priser (som kan) justert opp iht. budsjettvedtak. En viser til vedlegg. Kommunedirektøren viser til at innenfor selvkostområdene har en tatt hensyn til selvkostberegninger for å komme frem til gebyrgrunnlaget for 2023.

Endring av husleie – til gjengs leie

Vi har over flere år justert husleiene fortløpende – og da til gjengs leie. Det som ligger i dette, er at det ved utleie er regler om hvordan husleiene kan reguleres. Disse er hjemlet i «Lov om husleieavtaler» (Husleieloven). Dette fører til at endringer må skje med ulike varsel og hvor det er klare tidsfrister – til beste for leietakerne. I dette ligger det også at vi praktiserer justeringer til "gjengs leie" (dvs. det som oppfattes som ny/justert leie). Dette er et forhold som er praktisert i flere år. Iht. vedtatt reglement for årsbudsjett har Kommunedirektør fullmakt til å justere leien.

Selvkost – brukerfinansiering – fremføring av eventuelt underskudd

For enkelte kommunale tjenester kan eller skal brukerne dekke utgiftene ved at kommunene produserer disse tjenestene. De rettslige rammene for brukerbetaling i kommuner inkluderer regler om avgifter, gebyrer og egenbetaling for konkrete kommunale tjenester. Utgangspunktet for all forvaltningsvirksomhet er at ingen innbygger kan pålegges å yte noe til fellesskapet uten at dette er hjemlet i lov (legalitetsprinsippet). Adgangen til å kreve brukerbetaling er hjemlet i de ulike særlovene med tilhørende forskrifter knyttet til de respektive tjenestene. Samtidig så skal vi ikke ta høyere inntekt enn tjenestene blir finansiert iht. egne beregninger. Dette kalles for selvkostprinsippet, som blir styrt av:

- a) Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)
- b) H-3/14 - Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet – februar 2014)

For Eigersund kommune omfatter tjenester der selvkost setter den øvre rammen for brukerbetalingen følgende:

- a) Renovasjon (Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34). Innenfor avfallsområdet (renovasjon) er det et lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling. Kommunene er altså pålagt å ha full kostnadsdekning. Miljødirektoratet har utarbeidet egne retningslinjer for blant annet hvordan kommunene kan differensiere avfallsgebyrene. Disse retningslinjer supplerer retningslinjene fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på andre tema enn selvkost.
- b) Vannforsyning (Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12 og forurensningsforskriften av 1. juni 2004). Brukerne av tjenesten bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Kommunen er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning.
- c) Avløpshåndtering (Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12 og forurensningsforskriften av 1. juni 2004). Brukerne av tjenesten bør bære kostnadene forbundet med tjenestene. Kommunen er imidlertid ikke pålagt full kostnadsdekning.
- d) Tømming fra slamavskillere (septiktanker), privat mv. (Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 26). Som for renovasjon er det et lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling.
- e) Plan- og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven av 27. juni 2008, § 33-1). Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.
- f) Oppmåling og matrikkelføring (Matrikkelloven av 17. juni 2005, § 32). Kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferdigelse av matrikelbrev og annet arbeid etter regulativ fastsatt av kommunestyret selv. Gebyrene kan i sum ikke være høyere enn nødvendige kostnader kommunen har med slikt arbeid.
- g) Feiertjenesten (Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14. juli 2002, § 28). Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.

Et annet viktig prinsipp ved å knytte gebyrnivået til selvkost er at kommunen skal kunne få tilbake de utlegg den opprinnelig hadde ved anskaffelsen, samt bli kompensert for den kapitalen (investeringer) som har blitt bundet opp ved anskaffelsen.

Vi har i flere år lagt til grunn full dekning av kostnader i selvkostberegningen. Dette betyr at brukere dekker tjenestene, og et overskudd har blitt satt av til bundne driftsfond (for kun området). Disse fond er nå disponert og vi står i en situasjon hvor et underskudd innfor selvkostområdene ikke kan dekkes av bundne fond. Nå er det mulig å fremføre underskudd innenfor enkelte selvkostområder, dette iht. selvkostforskriftens § 8.

En viser her til Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (merk understrekede forhold spesielt):

§ 8. Håndtering av overskudd og underskudd

Årets samlede selvkost beregnet etter § 2 til § 7 utgjør årets gebyrgrunnlag. Kommunestyret og fylkestinget kan bestemme at gebyrgrunnlaget i stedet skal utgjøre en andel av samlet selvkost, så langt dette ikke strider med annen lov eller forskrift.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et overskudd, skal overskuddet dekke inn et underskudd fra tidligere år. Et overskudd som ikke dekker inn et underskudd, skal avsettes til et selvkostfond i selvkostregnskapet. Et overskudd som er avsatt til selvkostfondet, skal tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest i det femte året etter at overskuddet oppsto.

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et underskudd, skal underskuddet dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Et underskudd som ikke dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, skal fremføres i selvkostregnskapet til inndekning i et senere år. Et underskudd som er fremført, skal dekkes inn av et fremtidig overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto. Et underskudd kan likevel fremføres ut over fem år, hvis dette er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer.

Tredje ledd andre til fjerde punktum gjelder ikke for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkellova.

Ved årets slutt skal det legges til beregnete renteinntekter på et selvkostfond. Renteinntektene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige beholdning på fondet og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

Hvis det følger av lov eller forskrift at gebyrene skal være lik selvkost, skal det ved årets slutt legges til beregnete rentekostnader på et fremført underskudd. Første punktum gjelder også hvis kommunestyret eller fylkestinget har bestemt at gebyrgrunnlaget skal utgjøre en bestemt andel av selvkost. Rentekostnadene skal beregnes ut fra årets gjennomsnittlige fremførte underskudd og kalkylerenten i § 5 fjerde ledd.

For å unngå å måtte dekke et underskudd ved selvkost så legges det opp – på lik linje med tidligere år – at det tas 100 % selvkost hvor der er lov. For å kunne dekke fremtidige underskudd må dette vedtas. Det foreslås derfor følgende forslag til vedtak i budsjettet:

Iht. «Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer» bruker Eigersund kommune selvkostprinsippet for tjenester hvor dette er lov. Der det er lov skal 100 % av kostnadene på området inn i grunnlaget. Et eventuelt underskudd fremføres iht selvkostforskriftens § 8.

Endringer i kommunale gebyrer for vann og avløp

For å beregne seg frem til korrekt gebyr nyttes selvkostberegninger. Disse er foretatt etter Kommunal- og moderniseringsdepartementet sine retningslinjer (forskrift for selvkostberegninger). Beregningene foretas i forbindelse med budsjett og etterberegnes i forbindelse med årsregnskapet - for det aktuelle år. I forbindelse med årsregnskapet foretar revisjonen (Rogaland Revisjon) en gjennomgang av selvkostberegningene. I forbindelse med årsregnskapet vil vi ha en ny gjennomgang av selvkostberegningene – herunder henførbare utgifter. Dette vil føre til endringer i fordeling av inntekter/utgifter mellom avdelingene, men vil ikke ha konsekvenser for selve gebyrene.

Avløpsgebyr

- Tjenester innenfor avløpssektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- For 2023 foreslås det at gebyrene økes med 3%.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 40 % i avløpsgebyret. Dette nivå ble videreført i 2018. For 2019 ble gebyret satt opp med 70 %.
- Vurderinger som er gjort knyttet opp mot disse endringene i gebyret var:
 - Iht. Selvkostforskriften skal det ikke bygges opp fond på området, dog så er det lov til å se flere år over ett – med tanke på stabile gebyr.
 - Vi hadde bygd opp et avløpsfond.
 - En årsak til at vi hadde bygget opp fond hang sammen med lav kalkylerente.
 - En vedtok i 2017 å sette gebyret ned for å bruke avløpsfondet for å dekke differansen – noe som gav kundene lavere gebyr. På denne måten ble fondsmidlene tilbakeført kundene – iht forskrift.
- I 2018 gikk en tom for midler på avløpsfondet → i 2019 fikk avløp et merforbruk på ca. 4,0 mill. kroner → i 2020 avsatte en kr 519 000 til fond → i 2021 avsatte en nye 366 00 kroner → i 2022 er det budsjettert å bruke kr 777 000 av avløpsfondet.
- Økningen i gebyr for økonomiplanperioden er beregnet med utgangspunkt i anslåtte og budsjetterte inntekter i 2023.

Vanngebyr

- Tjenester innenfor vannsektoren er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter kan dekkes via gebyr. Gebyret fastsettes for det enkelte år.
- For 2023 foreslås det at de enkelte gebyr for vann økes med 10 %.
- Økning i vanngebyret er primært knyttet opp mot ny vannkilde med tilhørende anlegg og infrastruktur.
- I forbindelse med årsregnskapet for 2015 pekte revisjonen på at selvkostfondet var stort og hadde tilført mye midler. Eigersund kommune burde se på en reduksjon av vanngebyret. Dette iht. selvkostforskriften hvor disse midlene skal tilbakeføres brukerne.
- I 2017 ble det (i forhold til gebyret for 2016) foretatt en reduksjon på 60 % i vanngebyret. For 2018 og 2019 ble vanngebyret videreført på samme nivå som for 2017. Etter denne tid har vanngebyrene økt årlig.

Endringer i Feiegebyr

- Feiing er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.
- Kommunedirektøren foreslår ingen endring i feiegebyret for 2023, men på bakgrunn av innflytting i ny brannstasjon vil kapitalkostnadene øke og fondet vil mest sannsynlig bli oppbrukt år 2024/25. Dette medfører at gebyrene må økes år 2025.

Endringer i Renovasjonsgebyr

Selv om renovasjonen blir utført av Dalane Miljøverk AS ligger det til kommunestyret å fastsette renovasjonsgebyret for Eigersund kommune. Tjenester innenfor renovasjon er et selvkostområde – hvor faktiske utgifter skal dekkes via gebyr.

Styret i Dalane Miljøverk har vedtatt (foreslått) at avgiftene endres for 2023. Dalane Miljøverk har gitt informasjon om at gebyrene er vedtatt og skal endelig vedtas av deltaker kommunene. Fra 01.01.2023 settes renovasjonsgebyret til:

- 3.700 kroner for boliger (3.500 kr i 2022 – en økning på +5,7 %).
- 2.050 kroner for hytter/fritidsboliger (1.800 kr i 2022- en økning på +13,9 %).
- 2.000 kroner for septiktanktømming (standard tank 3.000 kr i 2022 – en reduksjon på -33,3%).
- Alle beløp er oppgitt eksklusiv merverdiavgift.

Avfallsgebyret fra Dalane Miljøverk AS er lik i deltakerkommunene. Iht Forurensingsloven og selvkostforskriften skal gebyret fastsettes etter utgiftene i den enkelte kommune. Dette er påpekt overfor Dalane Miljøverk. Vi har fått tilbakemelding på at dette er et forhold som selskapet kjenner til og vurderer/arbeider med.

Dato for fakturering av kommunale gebyr

Forfallsdatoene for kommunale gebyr ble fra og med 2010 satt til 20.03, 20.06 og 20.10. Dette er datoer som videreføres i 2023. Det er lagt til rette for «fleksibel fakturering» - hvor kundene kan fordele betalingen på en annen måte enn tre hovedforfall. Til info har Dalane Miljøverk forfall 28.02 og 31.08.

Samlet endring i kommunale gebyr for vann, avløp og feier

Tabellen nedenfor viser hvordan gebyrene på vann, avløp og feier blir i økonomiplanperioden. Merk lønnsvekst vil komme i tillegg (i årene framover):

Endring	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Vann	-60 %	-	-	+20 %	+110 %	+20 %	+10 %	+40 %	6%	10%
Avløp	-40 %	-	+70 %	+10 %	-	+10 %	+3 %	-	6%	5%
Feier	-	+15 %	+20 %	-	-	-	-	-	30%	-

Samlet utvikling i kommunale gebyr vil for en gitt type bolig bli slik:

Gebyrtype	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Endr.
Vann	2 430	972	972	972	1.167	2 450	2 695	2 965	270
Avløp	4 155	2 493	2 493	4 238	4.662	4 662	4 895	5 042	147
Renovasjon	2 630	2 850	2 850	3 000	3.300	3 400	3 500	3 700	200
Feier	315	315	362	434	434	434	434	434	0
<i>Sum netto</i>	<i>9 531</i>	<i>6 630</i>	<i>6 677</i>	<i>8 644</i>	<i>9.563</i>	<i>10 946</i>	<i>11 524</i>	<i>12 140</i>	<i>616</i>
Mva	2 383	1 658	1 669	2 161	2.391	2 737	2 881	3 035	154
Totalt	11 914	8 288	8 346	10 805	11.954	13 683	14 405	15 175	770

Merk at når det gjelder størrelsen på vann og avløp så er dette en boligtype vi har hatt i oversikten siden 2006 (og som det ut fra det vil det være store forskjeller mellom ulike typer boliger). For å kunne vise utviklingen for den samme boligen over tid fortsetter vi med den samme. Dette tall er ikke det samme som en f.eks. vil finne i KOSTRA-oversiktene (tidligere når en tok utgangspunkt i bolig) knyttet opp mot utgifter for en den boligen som SSB benytter. Årsaken til endringen henger bla. sammen med en omlegging av gebyrene hos oss – knyttet opp mot vannmålere/forbruk av vann.

I årene fra 2011-2016 har gebyrene vært stabile.

En viser til at tjenestene er selvfinansierende og økningene har kommet som følge av bla.:

- Tidligere bruk av selvkostfondene (hvor gebyrene ble satt betydelig ned)
- Økte kvalitetsmessige krav.
- Foretatte og kommende investeringer.
- Endringer i markedsrenten.
- Bemanningmessige endringer.
- Økte lønnskostnader (lønnsveksten – i form av nye stillinger og/eller generell lønnsøkning må dekkes innenfor sektoren).

- I forbindelse med at selvkostberegningene ble endret (statlig forskrift) førte dette bla. til at beregningene skulle omfatte flere områder enn tidligere, i tillegg til at både finansieringsordningene og beregningene av finanskostnadene ble endret.
- Nye investeringer.
- Endringene i perioden henger sammen med bruk av selvkostfondene – som da blir disponert fullt ut (dvs. nullet ut).

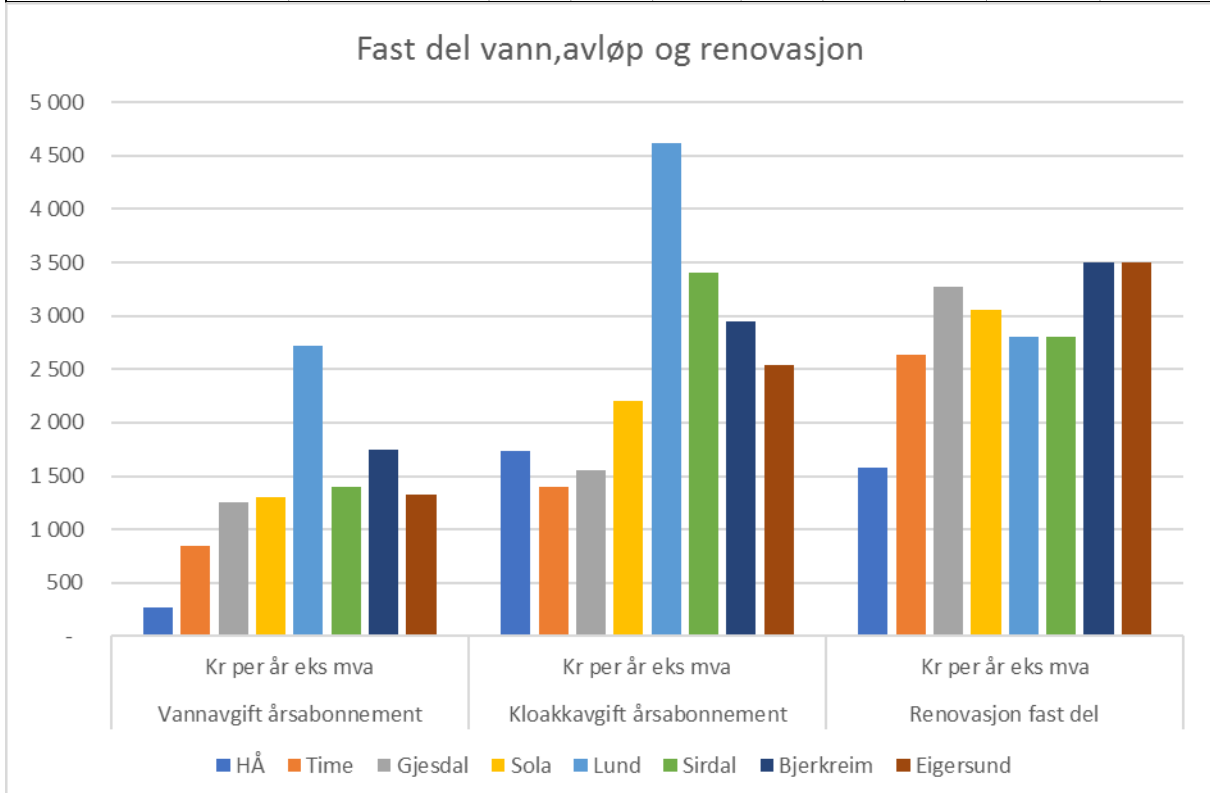
Hvis vi tar utgangspunkt i gebyrene fra 2016 og indeks justerer disse opp med SSB sin konsumprisindeks (for beregnet prisendring) så ville samlede gebyrer i september 2022 ligget på 14.743 kroner.

En har sammenlignet priser på VAR gebyr i ulike kommuner, men det har vist seg å være utfordrende å sammenligne flere av gebyrene i de forskjellige kommunene grunnet ulike forutsetninger som ligger til grunn for gebyrsatsene. Eksempler på dette:

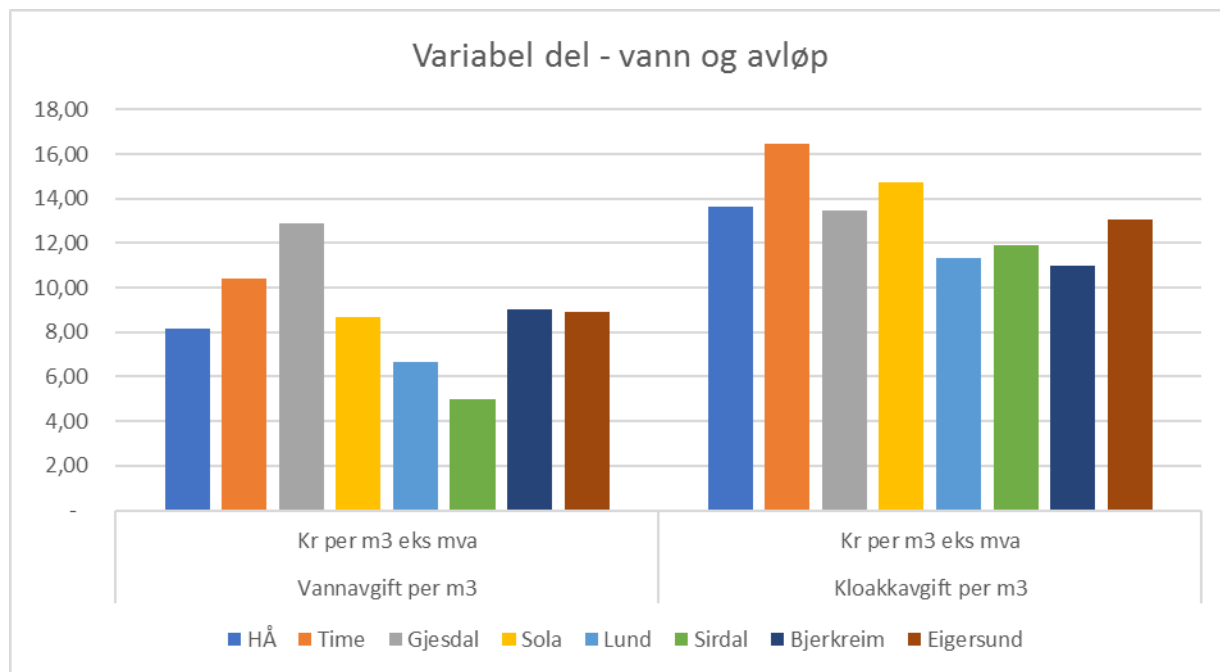
- Årsgebyr på VA varier alt etter størrelse på bolig, stipulert forbruk, noen er inkl. vannmåler og rørdimensjon.
- Leie av vannmåler varier ut ifra måleenhet mm
- Tilknytningsgebyr varier ut ifra bruksareal
- Ulike gebyrer som skifte av vannmåler, manglende avlesning mfl. eksisterer ikke i enkelte kommuner

En har derfor valgt å konsentrere seg om gebyrene som gjelder fastdelen på VAR (selv om prisene her også varierer ut ifra størrelse på bolig, stipulert forbruk mm) + variabel del (m3). Tenker det også er disse gebyrene som vil være mest interessante å sammenligne.

Priser og gebyr (fast)	Enhet	Hå	Time	Gjesdal	Sola	Lund	Sirdal	Bjerkreim	Eigersund
Vannavgift årsabonnem.	Kr per år eks mva	272	840	1 250	1 305	2 720	1 400	1 750	1 331
Kloakkavgift årsabonnem.	Kr per år eks mva	1 733	1 400	1 550	2 205	4 622	3 409	2 950	2 541
Renovasjon fast del	Kr per år eks mva	1 573	2 640	3 270	3 059	2 798	2 803	3 500	3 500

Priser og gebyr (variabel)	Enhet	Hå	Time	Gjesdal	Sola	Lund	Sirdal	Bjerkreim	Eigersund
Vannavgift per m3	Kr per m3 eks mva	8,18	10,40	12,88	8,70	6,68	5,00	9,00	8,92
Kloakkavgift per m3	Kr per m3 eks mva	13,65	16,48	13,47	14,70	11,33	11,90	11,00	13,07

Forslag til investeringer innenfor Tekniske tjenester

Forslag til investeringer innenfor Vann- og avløpssektoren

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	2023	2024	2025	2026
Vannforsyning						
Utbygging ny vannkilde	1604	A	0		17 000	
VA Hellvik GS vei F44 (TTI-44)	1612	A	300	300	7 000	10 000
VA - Krossmoen – Brynningslandsvatnet	1668	A	0			
Ledningstrase Revsvatnet (TTI-36)	160403	A	52 000	35 000	15 000	
Sanering VA Lindøyveien	1611	B			5 400	
Utskiftning maskiner/utstyr VA (TTI-28/39)	1601	C	1 150	300	1 100	1 150
Sanering vannledning	1605	C	1 000	1 000	2 000	2 000
GPS-utstyr landmåling	1607	C		300		
Tiltak på vannledningsnett (TTI-32)	1647	C	4 200		2 500	2 300
Utskifting varebil VA (TTI-26)	160101	C		800		
Sum vannforsyning			58 650	37 700	50 000	15 450
Avløp						
VA Leidlandsveien - Krossvikveien (TTI-40)	1667	A	8 000		2 000	
VA - Krossmoen - Brynningslandsvatnet	1668	A	0			
Sanering Prestegårdsveien (TTI-42)	1663	B			4 600	

Sanering Havsøyveien m/smågater (TTI-37)	1675	B	4 300	5 400	5 000	3 000
Sanering Korsørveien - Bruvik (TTI-43)	1676	B			3 000	
Gravemaskin VA	160102	C	885			
Kloakkpumpestasjon (TTI-33)	1650	C	2 100	1 000	1 200	1 200
Sanering avløpsledning (TTI-35)	1657	C	3 000	2 000	3 000	4 000
Tiltak på avløpsnett (TTI-34)	1697	C	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum avløp			20 785	10 900	21 300	10 700
Samlet investering avdeling			79 435	48 600	71 300	26 150

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2022-2025 er merket med rødt.

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester – VA-sektoren

Vannforsyning og avløp

- **TTI – 28/39 – Utskiftning maskiner/biler/utstyr**
 - Utskiftning grunnet elde og slitasje på biler, utstyr og biler. Egen sak knyttet til maskinparken (FS 081/22).
- **TTI- 32 – Tiltak vannledningsnett**
 - Dette er et sekkepostprosjekt som gjelder løpende oppgraderinger av vannledningsnett.
- **TTI – 33 – Kloakkpumpestasjon**
 - Gjelder forlengelse av sekkepostprosjekt knyttet til kloakkpumpestasjoner.
- **TTI – 34 – Tiltak på avløpsnett**
 - Dette er et sekkepostprosjekt som gjelder løpende oppgraderinger av avløpsnett.
- **TTI – 35 – Sanering avløpsledning**
 - Dette er et sekkepostprosjekt knyttet til oppgradering av avløpsledninger.
- **TTI - 36 – Ledningstrase Revsvatnet**
 - Grunnet stor prisøkning på materialer og entreprisestnader (opp mot 25-30%) er det nødvendig å øke rammen på dette prosjektet med 30,0 mill.kr.
- **TTI – 37 – Sanering Havsøyveien m/smågater**
 - Stort saneringsanlegg som må utbedres og strekker seg over en lengre periode.
- **TTI – 40 – VA Leidlandsveien – Krossvikveien**
 - Dette prosjektet har blitt mer omfattende og kostnadskreven i utførelsen. Derfor er det behov for å øke budsjettrammen med 2,0 millioner.
- **TTI – 42 – Sanering Prestegårdsveien**
 - Rammen på dette prosjektet må økes grunnet prisøkning på materialer og tjenester.
- **TTI – 43 – Sanering Korsørveien- Bruvik**
 - Rammen på dette prosjektet må økes grunnet prisøkning på materialer og tjenester.
- **TTI – 44 – VA Hellvik GS vei F44**
 - Detaljprosjektering (år 23/24) og utførelse (år 25/26) av gang-/sykkelvei langs fv44 mellom Hellvik og Vassvik. Grovt kostnadsberegnet entreprisestnadene med nye va-ledninger m.m. i ny g/s-vei på strekningen Hellvik-Vassvik. Dette er et prosjekt som Fylkeskommunen styrer.

Prosjektmidler som er tatt bort:

- P1668 VA Krossmoen – Brynningslandsvatnet (midler trukket ut i sin helhet. Må spilles inn på ny når utbygging i området påstartes).

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester

Innledningsvis vil en nevne at det er skjøvet midler fra år 2022 til 2023 ifm. gjennomgang av ubrukte midler. Disse tallene fremkommer som minus år 2022. Dette gjelder følgende prosjekt:

- P1647 Tiltak på vannledningsnettet
- P1650 Kloakkpumpestasjon
- P1667 VA Leidlandsveien – Krossvikveien
- P160102 Gravemaskin VA

Forslag til investeringer innenfor Tekniske tjenester – kommunal del

Tall i 1000 kr.

Investeringer	Prosjekt	ID	Tj. omr	2023	2024	2025	2026
Egersundshallen - oppgradering	1814	A	BE	2 000			
El-bil lader for kommunalt eide biler (TTI 1)	1416	B	BE	311	200	200	200
ENØK-tiltak bygg	1801	B	BE	5 000	5 000	5 000	5 000
Tilpasninger kommunale bygg (TTI 14)	1820	B	BE	1 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering Fjellheim - brannrapport (TTI 4)	1821	B	BE		2 000	2 000	
Oppgradering skoler/bygninger (kommunale bygg)	1830	B	BE	10 000	10 000	10 000	10 000
Kjerjanaset; ventilasjon og sprinkling (TTI-4)	183073	B	BE	2 000	10 000	10 000	
Sprinkling av 2 Vest og 3 ABC (TTI-7)	183074	B	BE	1 000	15 000	15 000	
Fornyelse maskinpark BE	1832	C	BE	1 500	600	600	600
Utskifting bil feier	1970	C	EBR		600		
Boligfelt Helleland	1703	A	PU	13 450			
SUS-Bidrag og delfinansiering	1755	A	PU	-3 000			
Sykehustomt Lagård- Rekkefølgekrav	1756	A	PU	6 000			
Teknisk driftsbasis Tengs - nybygg - HP	1758	A	PU	5 000			
Brannstasjon - Nybygg - HP	1852	A	PU	0			
Flomsikr. tiltak 16-18 (Nyeveien 39-54)	110112	A	PU	1 418			
Flomsikring Nyeveien del 2 - Tiltak 22	110116	B	PU	2 830			
Flomsikring, Nyeveien: Tiltak 19-21 (TTI-27)	110117	B	PU	33 560			
Lys tursti Hellvik	1530	B	VU	500			
Turvei Langevann vest	1775	B	VU	0	0		
Oppgrad. Fortau, vei, mur Tyskerbrygga (TTI-65)	171405	B	VU	11 500			
Oppgradering lekeplasser og nærmiljøanlegg	1401	C	VU	1 500	1 500	1 500	
Park og miljø (TTI-58)	1414	C	VU	2 000	900	1 000	900
Friluftsområder (TTI-59)	1425	C	VU	800	800	800	800
Oppgradering gatelys (TTI-55)	1710	C	VU	4 200	4 200	4 200	3 400
Tiltak på veianlegg (TTI-54)	1711	C	VU	1 500	1 000	1 000	1 000
Fornyelse maskinpark VU (TTI-56)	1713	C	VU	4 300	4 250	4 300	8 100
Større oppgraderingsprosjekt veisektor (TTI 51)	1714	C	VU	4 000	4 000	4 000	1 000
Egenandel trafiksikkerhetstiltak	1774	C	VU	500	500	500	500
Lysanlegg turvei Vannbassengene (TTI-60)	142503	C	VU			2 800	
Fornyelse maskinpark - POLITISK forslag red. 3 mill				0	0	0	
Samlet investering avdeling				112 869	61 550	63 900	32 500

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2022-2025 er merket med rødt.

Forklaring til forkortelser:

VU	Vei og utemiljø	VA	Vann og avløp
PU	Prosjekt og utbygging	BE	Bygg og eiendommer
EBR	Egersund brann og redning	OM	Oppmåling
FA	Finans og analyse	SB	Sykkelbyen

Nye tiltak:

- **TTI – 1 – Ladestasjon kommunalt eide el-biler**
 - Det er vedtatt at kommunen kjøper som hovedregel kjøretøy som har nullutslipp. På bakgrunn av dette er det behov for at ladeinfrastruktur planlegges og tilrettelegges.
- **TTI – 6 – Kjerjaneset, utskiftning ventilasjon og sprinkling**
 - Det er behov for å spinkle Kjerjaneset bo – og servicesenter. Må ses i sammenheng med ROS og beredskapsanalyse som ble fortatt i 2022. Sak KS 062/22.
 - I sammenheng med sprinkling bør også ventilasjonsanlegget skiftes ut da dette er gammelt og utslitt..
- **TTI – 5 – Utskiftning maskinpark bygg og eiendom.**
 - Investeringsbehov i maskinparken. Se egen sak FS 081/22.
- **TTI – 7 – 2 vest og 3 abc - sprinkling**
 - Må ses i sammenheng med ROS og beredskapsanalyse som ble fortatt i 2022. Sak KS 062/22.
- **TTI – 14 – Tilpasninger kommunale bygg**
 - Oppdrag fra andre avdelinger knyttet til brukertilpasning av kommunale bygg. Kan for eksempel være: ombygging bad, ombygging kjøkken, sikkerhetsmessige tilpassinger etc.
- **TTI – 27 – Prisøkning flomsikring tiltak 19-21**
 - Det har vært prisstigning på ulike materialer og tjenester den siste tiden som medfører at rammen må økes.
- **TTI – 50 – Egenandel trafiksikkerhetstiltak**
 - Finansieringen fra fylket knyttet til TS midler er redusert til 50%. Kommunen må derfor bidra med en større del av kostnaden.
- **TTI – 51 – Oppgradering av kommunale veier**
 - Sekkepostprosjekt knyttet til oppgradering av større veiprojekt.
- **TTI – 54 – Tiltak på veianlegg**
 - Det er behov for å oppgradere murer, trapper og gangveier.
- **TTI – 55 – Oppgradering lysanlegg**
 - Det er behov for å oppgraderelysanlegg da kommunen har fått flere pålegg fra El tilsynet om utskiftning av gamle el-skap, gatelys og gatelysanlegg. Det viser seg at det er store feil og mangler på store deler av kommunens gatelysanlegg.
- **TTI – 56 – Fornøyelse maskinpark**
 - Egen sak FS 081/22.
- **TTI – 58 – Park og miljø**
 - Etablering/oppgradering av aktivitetsområder og ballbinger på skoler.
- **TTI – 59 – Friluftsområder**
 - Universell utforming og oppgradering av toaletter i friluftsområder.
- **TTI – 60 – Vannbassengane – lysanlegg turvei**
 - Etablering av lysanlegg mellom Mjølhus og Slettheiveien.
- **TTI – 65 – Oppgradering fortau, vei og mur Varbergveien**
 - Egen sak i tertialrapport nr.2 år 2022.

- **TTI – 6/7 – Generell info knyttet til sprinkling av Kjerjaneset og Lagård sykehus**
 - Et eksternt firma arbeider med prosjektering og kostnadsvurdering ved å ettermontere sprinkleranlegg i Kjerjaneset bo og servicesenter og Lagård sykehus/sykehjem. Prosjekteringen skal beskrive nødvendige arbeider knyttet til det å etablere sprinkelanlegget. Ut fra erfaring er det knyttet vesentlig usikkerhet til kostnadene med et slikt arbeid. En usikkerhet er fremdrift og logistikk i en institusjon som er i drift, en annen usikkerhet er følgekostnader som kan oppstå når en går i gang med arbeidet, ved at det avdekkes andre avvik som må rettes. Byggene begynner også å bli noen år og det kan derfor være både hensiktsmessig og kostnadsbesparende å samtidig utføre andre oppgraderinger som kommer i berøring med sprinklerprosjektet. Tallene som er spilt inn i kommunedirektørens budsjettforslag er på nåværende tidspunkt svært usikre kalkyler. Når prosjekteringen er ferdig i november 2022 må tallene derfor korrigeres.

Prosjektmidler som er tatt bort:

- P1852 Ny brannstasjon (prosjektet avsluttes i 2022)
- P1775 – Turvei Langevann vest (strøket grunnet prosjektet er skjøvet på i flere runder)
- Fornyelse maskinpark, politisk forslag – (midler til utskiftning av maskinparken er lagt inn under det enkelte tjenestoområde)

Kommentarer til foreslåtte investeringer – Tekniske tjenester

Innledningsvis vil en nevne at det er skjøvet midler fra år 2022 til 2023 ifm. gjennomgang av ubrukte midler. Disse tallene fremkommer som minus år 2022. Dette gjelder følgende prosjekt:

- P1814 Egersundshallen oppgradering – FP
- P1416 El bil lader for kommunalt eide biler
- P1703 Boligfelt Helleland
- P1101xx Flomsikring
- P1241 Husabø ungdomsskole

LIKVIDITETSMESSIG SITUASJON

Det er fokus på likviditetsmessig styring – som er viktig mht de betalingsforpliktelse vi har (herunder lønnsutbetalinger). Vi har hatt et løpende fokus på likviditet i alle år og hvor vi fra 1996/1997 har bygget opp et verktøy for å se historiske svingninger med fokus på ”kritiske tidspunkt” i løpet av året. Til nå har Eigersund kommune ikke hatt behov for bruk av kassakreditt og har hatt en samlet sett grei likviditet over en lengre periode. Det påpekes at faktura (som ikke påklages) og lønn blir og har blitt utbetalt rettidig.

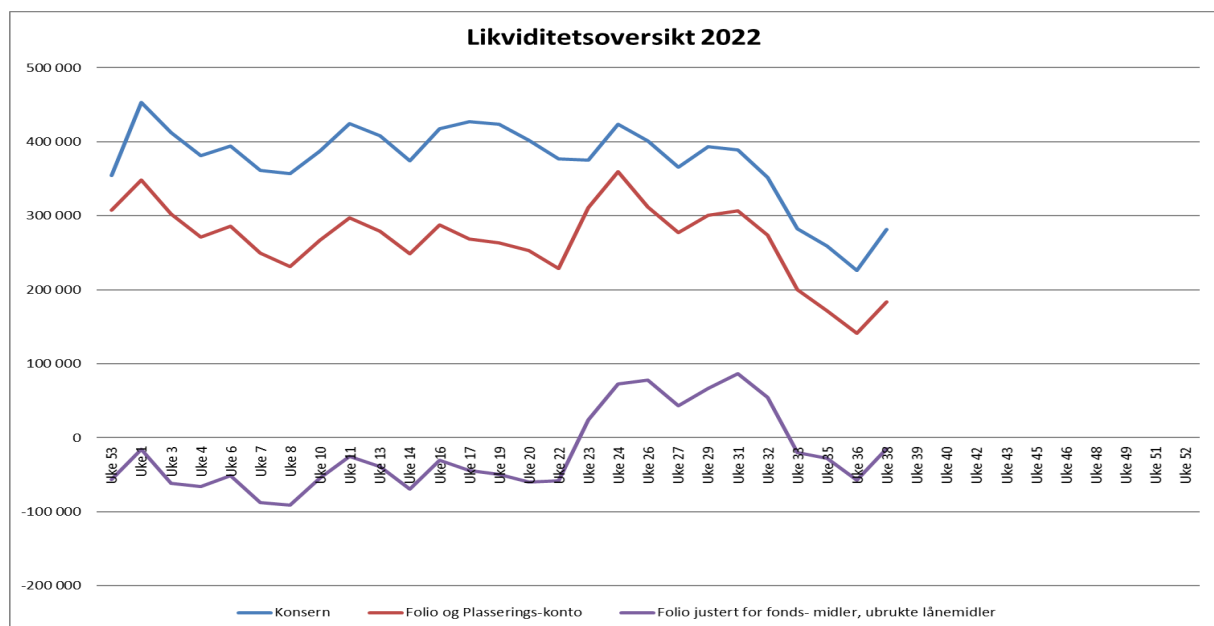
I 2021 foretok vi en omfattende gjennomgang (analyse) av likviditeten og fikk bekreftet at Eigersund kommune sin likviditet (på lik linje med andre kommuner) brukte fondsreserver som buffer.

Likviditeten til en kommune har ulike elementer som må vektlettes spesielt, herunder:

- i) Eigersund kommune er bankmessig et «konsern» for også andre aktører – hvor vi har bankaktivitetene for dem (f.eks. for kommunale foretak).
- j) Fondsmidlene våre er – i stor grad – likviditet, men har ikke egne konto. Dvs. fondsoversikten er en regnskapsmessig føring. Slik sett danner fondene en buffer – på lik linje som en kassekreditt.
- k) Ubrukte lånemidler er likviditet.
- l) Løpende likviditet (f.eks. når skatt og rammetilskudd blir overført til oss).

I gitte perioder har vi betydelige utbetalinger (ca. 80 millioner kroner i en uke). Vi har derfor videreført mulig opptak av kassekredittlån i løpet av driftsåret på inntil 50 millioner kroner. Kassekreditt lån har vi hatt mulighet til å ta opp fra 2003 uten at det foreløpig har vært nødvendig å bruke av den, men den har vært tilgjengelig som en likviditetsmessig reserve.

Vi har videre arbeidet mer likviditetsmessige vurderinger og lagt om rapporteringen (og oppfølgingen) i løpet av 2022. I rapporteringen ser vi nå både på «konsernet» samlet sett, men også på bare midler som står på våre konto (folio og plasseringskonto). I tillegg til dette har vi klart å utarbeide en oversikt som viser likviditet hvor vi trekker ut fondsmidler og ubrukte lånemidler. Sistnevnte forhold er en veldig viktig oversikt da denne viser den løpende likviditeten som f.eks. skal nyttes til å dekke lønnsutbetalinger. Oversikten for 2022 viser følgende (oppsett i hele tusen kr):

Kommunedirektøren viser her til følgende:

- Feriepenger til ansatte settes nå av på egen konto og sikres på denne måten for fremtidig utbetaling. Dette er ikke lovpålagt og er noe som vi har gjort av eget initiativ.
- Folio inkluderer fondsavsetningen og ubrukte lånemidler, men ikke feriepenger.
- Konsernkonto omfatter også midler som står på «sperrede konto» og for andre selskap. Dette omfatter ulike bank-konto, som omfatter både leger, sosial, barnevern, og særskilte konti knyttet til ulike bankterminaler, samt avsatte feriepenger.
- Det tas hensyn til lånemidler (som skal gå til investeringer).
- Vi får frem likvide midler for Eigersund Kommune – til løpende utgifter.

Det vi her kan konkludere med er at likviditeten til Eigersund kommune er presset og i store deler av året så bruker vi av fondsmidler (likviditetsmessig) for å betale løpende forpliktelser. Dvs. at egne inntekter skaper ikke god nok likviditet til å betale løpende forpliktelser.

I fremlagt økonomiplanperiode vil den likviditetsmessige situasjonen bli ytterligere anstrengt og presset. Dette av flere årsaker, hvor vi trekker frem følgende forhold:

- Fondsmidlene blir disponert (brukt opp) i løpet av 2022 - 2024.
- Driftsutgiftene øker.
- Vi kommer til å få økt lånegjeld og større finansutgifter.
- Vi regnskapsfører bruk av premieavvik og i økonomiplanperioden. Dette betyr at vi bruker en regnskapsteknisk inntekt til å finansiere driften. Denne er budsjettmessig betydelig.
- Betydelige investeringer.
- Mye av våre utgifter er faste og løpende (på lik linje med andre kommuner).

Vi er kjent med at en rekke kommuner nå har problemer med likviditeten og må bruke kassekreditt samt holde igjen på utbetalinger. I gitte kommuner ser vi at det har vært problematisk med dekning av lønnsutbetalingene. Vi kan alt i 2023 komme i en slik situasjon.

For å bedre likviditeten kan dette skje ved følgende forhold:

- Foreta låneopptak tidligere. Dette vil føre til at finansutgiftene vil øke det enkelte kalenderår – ved at lån tas opp tidligere. Dette vil føre til økte finansutgifter.
- Øke inntektene våre.
- Redusere utgiftene våre.
- Foreta endringer knyttet opp mot bruk av premieavviket.

Det vises videre til følgende forhold:

- Eigersund kommune har en hovedbankavtale med Sparebank SØR. Likvide midler for Eigersund kommune står på ulike bankkonto i Sparebank SØR. Dette oppfattes som en sikker plassering.
- Eigersund kommune har ingen direkte finansplasseringer i form av grunnfond, aksjer, ulike fond eller rentebytteavtaler.
- Eigersund kommune benytter lån med lang løpetid og har ingen sertifikatlån eller obligasjonslån.
- Finansreglement er vedtatt av Kommunestyret.
- Hovedbankavtalen er nå på anbud og vi har mottatt tilbud på ny hovedbankavtale fra 01.04.2023. Vi holder på med gjennomgang av innkomne tilbud og skal inn i forhandlinger tidlig i november 2022. Anbud og skifte av hovedbankforbindelse er en stor og komplisert prosess.

FINANSIERING AV FORESLÅTTE INVESTERINGER

Kommunedirektørens forslag til finansiering av investeringene

Det påpekes at Eigersund kommune både har et drifts- og et investeringsbudsjett – for samtlige år. Samtlige investeringer må finansieres – slik at investeringsbudsjettet går i balanse (går i null). For økonomiplanperioden er foreslåtte investeringer slik – på utgiftssiden:

Investeringer	2023	2024	2025	2026	Sum
Investeringer i anleggsmidler	362 446	227 878	151 278	82 975	824 577
Start lån	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
Årlig finansierungsbehov	392 446	257 878	181 278	112 975	944 577
Sum avsetning til fond	11 950	7 950	13 950	0	39 800
Sum alle utgiftsposter investering	404 396	265 828	195 228	112 975	978 427

Alle tall er oppgitt i hele tusen kr.

Kommunedirektøren peker på at de 10 millionene som lå som årlige reduksjoner på investeringsbudsjettet er nå tatt ut. Eventuelle reduksjoner bør heller gå på enkelt investeringsprosjekt. Dog så er deler av disse reduksjonene innarbeidet på IKT-prosjektene som årlige reduksjoner som er videreført.

For økonomiplanperioden snakker vi om samlede investeringer på 824.577.000 kroner i anleggsmidler (bygg) og totalt sett 120 millioner kroner i Startlån. Kommunedirektøren peker på at dette gir oss økte utgifter og investeringsplanen er høy. I B2022 skrev vi at det årlige investeringsbeløpet burde ha ligget på 50 millioner kroner årlig – for å kunne få ned lånegjelden. Dog så viderefører kommunedirektøren politiske vedtak – herunder knyttet opp mot Husabø-skolene.

Nevnte investeringer må finansieres. Tabellen viser hvordan investeringene (inkl Startlån) blir finansiert:

Tall i 1000 kr

Investeringer	Prosjekt	2023	2024	2025	2026
Finansiering					
Bruk av lånemidler (VA)	1999	79 435	48 600	71 300	26 150
Bruk av lånemidler (kommunalt)	1999	164 459	97 020	33 978	3 075
Låneoptak Startlån	1196	30 000	30 000	30 000	30 000
Tilskudd fra Staten/private (til flomprosjekt)	1110xx	16 100			
Sum ekstern finansiering		289 994	175 620	135 278	59 225
Bruk av egenkapital					
Momsrefusjon	1999	38 900	24 500	11 000	7 800
Avdrag ansvarlig lån Lyse	1116	2 950	2 950	2 950	2 950
Avdrag ansvarlig lån Lerviksgården AS	1182	1 000	1 000	1 000	1 000
Salg av tomter	1140	34 000	18 000	42 000	42 000
Salg av bygninger	1194	6 000	3 000	3 000	
Overføring fra drift (Vertskomm.fond til Aktivitetssenter)	1329	17 465			
Husbanken tilskudd Aktivitetssenter	1329		40 758		
Bruk av investeringsfond	1999	1 995			
Bruk av fond Husabø skolene forprosjekt	1241	10 000			

Bruk av bundet fond – til el.bil ladestasjoner	1416	92			
Bruk egenkapitalfond (Aktivitetscenteret)	1329	0			
Bruk egenkapitalfond (Husabø u skole)	1240	0	0		
Bruk egenkapitalfond (Grøne Bråden skole)	1209			0	
Bruk av fond til utlån EN&H	1951	2 000			
Sum egenkapital		114 402	90 208	59 950	53 750
Avsetning til fond (kostnad)					
Avsetning til Investeringsfondet	1116/ 1182 /1194	3 950	3 950	5 950	
Avsetning til fond - jf. utlån til ENH 22&23	1951			4 000	
Avsetning til Tomteutv.fondet	1140	8 000	4 000	4 000	
Sum avsetning til fond		11 950	7 950	13 950	0
Udekket / udisponert		0	0	0	0

Endringer i forhold til vedtatt økonomiplan for 2022-2025 er merket med rødt.

En viser til oversikten over finansiering for investeringer. Denne viser at lån er hovedkilden til finansiering. Samtidig er det vedtatt av Eigersund Kommune skal se på økning av egenkapitalfinansieringer innenfor investeringsbudsjettene – noe kommunedirektøren har gjort i forbindelse med B23 og opp mot konkrete investeringsprosjekt. Lånegjelden er høy og det gjelder å se på alternative måter å kunne finansiere enkelt prosjekt – for å kunne realisere disse.

Salg av tomter og bygninger

I den andre tertialrapporten for 2022 blir det vist til at salg av tomter og bygninger vil ikke kunne nås i 2022 og hvor beløpene flyttes til 2023. Dette har kommunedirektøren videreført. I økonomiplanen er det innarbeidet salg av bygg og tomter som en del av den samlede finansieringen. I Kommunedirektørens forslag ligger det inne salg av tomter og byggefelt på:

- 34,0 millioner kroner 2023
- 18,0 millioner kroner i 2024
- 42,0 millioner kroner i 2025 og 2026.

I dette ligger det inne at Eigersund kommune bør få inndekning på de lånemidler som er brukt på opparbeidelse av Hestnes boligfelt. Dette er også i tråd med både tidligere kommunestyre vedtak og iht lovmessige forhold (kommunale boligtomter skal selges til markedspris). Kommunedirektør arbeider med å realisere salg av områder på Hestnes og andre steder i kommunen. En viser til at det pågår et arbeid knyttet opp mot Eigrefjell. Videre foretok kommunedirektøren en strategisk endring i 2021 og flyttet ansvaret for salg av boligtomter fra Teknisk til Samfunnsutvikling.

Det ligger videre inne forslag om salg av bygg på 3,0 millioner kroner årlig (hvor midler er flyttet fra 2022 til 2023). Dette iht. tidligere økonomiplan-vedtak.

Kommunedirektøren peker på at finansieringen av enkelt prosjekt forutsetter at vi når budsjettet salg av boligtomter og hvis dette ikke lar seg realisere må finansieringen endres. Alternativt at investeringsprosjektene ikke blir realisert.

Det pekes videre på ved disse tiltakene kan samlet finansiering av Aktivitetssenteret skje ved egenkapital, tilskudd og momsrefusjon.

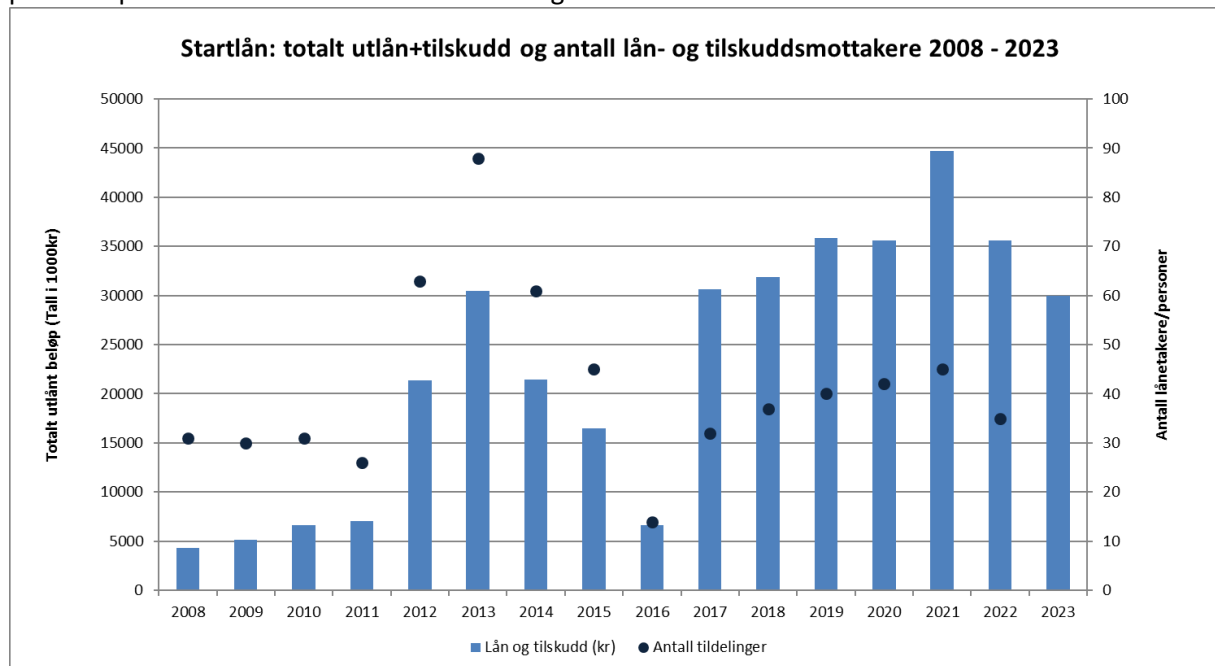
Informasjon om Startlån

Startlån er lån som den enkelte kommune kan ta opp via Husbanken og låne ut i hovedsak til vanskeligstilte i forbindelse med kjøp av bolig. Lånene blir tildelt iht. forskrift - med fokus på vanskeligstilte og barnefamilier. I tillegg brukes boligtilskuddsmidler sammen med Startlån.

Kommunedirektøren foreslår at låneopptak for kommende økonomiplanperiode settes til 30 millioner kroner pr år. Antall lån har gått ned, men samtidig så har kompleksiteten økt i den enkelte sak. Dersom situasjonen utover året skulle tilsa behov for økt låneramme er dette noe en vil vurdere og eventuelt komme tilbake til.

Tildeling av Startlån foretas løpende gjennom året på grunnlag av søknader via søknadsskjemaer på Husbanken.no. En påpeker at kommunens innvilgelse av startlån medfører risiko. Vi gir her lån – og på den måten ligger det alltid inne forhold som tilsier at dette kan medføre tap. Jo større lånemasse – jo større risiko for tap vil ligge i porteføljen. En viser til at Eigersund kommune har en individuell kredittvurdering av den enkelte søker, men samtidig er en opptatt av at ordningen er ment for også ”vanskeligstilte”.

Utviklingen for beløpsstørrelse for tildeling av Startlån og tilskudd, sett i sammenheng med utvikling på antall personer som har mottatt Startlån og tilskudd:

Kommentarer:

- En presiserer at tallene for 2022 ikke er endelige og at tallet for 2023 kun er foreslått budsjettert beløp.
- I løpet av oppgitt periode har det vært statlige endringer i regelverket. Dette har (naturligvis) fått konsekvenser av tildeling av Startlån og tilskudd.
- I forbindelse med nedgang i oljesektoren har boligsalget gått tregere og blitt redusert. Dette har vi sett tydelige konsekvenser av de siste årene.
- Bankene har strammet inn, knyttet opp mot lån (også som følge av statlige regelendringer)
- Staten har foreslått forskriftendring med maks lånebeløp satt til 4,5 ganger årsinntekt – noe som vil redusere mulig lånebeløp vesentlig for de vanskeligstilte og redusere muligheten for å få kjøpe sin egen bolig. Dersom forskriften blir vedtatt, må også Eigersund kommune stramme inn.
- Vi har fått færre antall søknader, men sakene er mer sammensatte.

- Antall fullfinansieringer har økt.
- Vi ser at saker med manglende dekning kommer nå – i form av manglende eller forsinket betaling på lån.
- Totalt sett er Eigersund kommune låntaker av ca. 209 millioner kroner i Startlån og hvorav utlånt beløp er ca. 211 millioner kroner.
- Intrum administrerer kommunens utlån og den daglige oppfølgingen i forhold til låntakerne.

GJELDSSITUASJON FOR EIGERSUND KOMMUNE

Innledning

I offentlig sektor (bla. kommune) kan vi finansiere investeringer med låneopptak. Samtidig er det mulig å bruke ulik form for egenkapital (inkludert driftsmidler) til å finansiere investeringsprosjekt. Den daglige driften i kommunen må finansieres med andre midler enn låneopptak, som skatteinntekter og rammetilskudd.

En kommune har mange ønsker og behov for å investere, bygge, renovere og utbedre. Det er viktig å riktig å foreta investeringer, men etter en periode med ekspansiv vekst i investeringer og tilhørende låneopptak samtidig med betydelig økning i rentenivået, ser kommunedirektøren nå tydelig konsekvensen i form av økte og betydelige finanskostnader i kommunens driftsbudsjett. Det er viktig å merke seg at finanskostnader betales fra samme potten penger som brukes til å finansiere den daglige driften i kommunen.

Gjeld med tilhørende avdrag og rentekostnader er en av Eigersund kommunes største og viktigste utfordringer i årene fremover. Det gjentas fra budsjett 2022: Dette er et tema som må tas på alvor og det er viktig å være klar over konsekvensene av en fortsatt ekspansiv investeringstakt. I det følgende tas det sikte på å vise litt av den historiske utviklingen av totalgjeld, utvikling i avdrag og rentekostnader.

Historisk gjeldsutvikling inkludert budsjetterte beløp i økonomiplanperioden

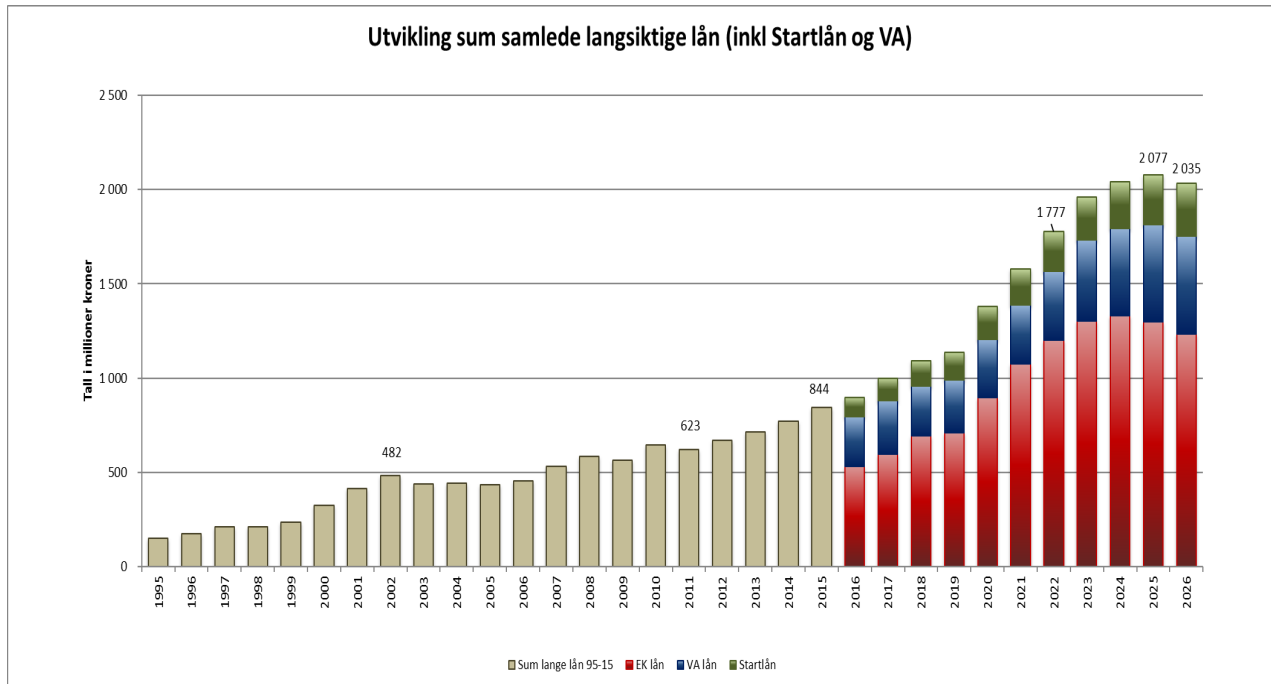
Eigersund kommune hadde frem til 2015 et forholdsvis greit nivå på total langsiktig gjeld. Pr 31/12-2015 hadde Eigersund kommune en langsiktig gjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser) på 73,9% av driftsinntektene (statens tall). Gjennomsnittet for kommunene var, på samme tidspunkt, 97,9%. Fra 2016 frem til i dag har den totale gjelden over doblet seg. Det er en dobling av lånegjelden på 6 år. Økningen i sum langsiktig gjeld fortsetter ut økonomiplanperioden, og i 2024 vil Eigersund Kommune ligge på en total samlet gjeld på over 2 milliarder kroner!

I forslag til budsjett og økonomiplan for 2022 – 2025 foreslo kommunedirektøren å skyve investeringen knyttet til Husabø skole. Prosjektet ble politisk tatt inn igjen i budsjettet og det har følgelig hatt konsekvenser på utviklingen som vil bli skissert nedenfor. Den økonomisk vanskelige situasjonen kommunen er i gjør at kommunedirektøren har sett seg nødt til å redusere enkelte andre investeringer og har derfor måtte skyve ut prioriterte investeringsprosjekt i tid. Dette vil bla. omfatte investeringer innenfor Teknisk, oppstart Grøne Bråden skole, oppstart Hellvik barnehage og tiltak i vedtatt helse- og omsorgsplan.

Mot slutten av perioden så går lånegjelden, som omfatter kommunale investeringer svakt ned. Dette vil naturligvis ikke være tilfelle dersom det kommer til nye investeringer i senere budsjettprosesser. Kommunedirektøren påpeker betydningen og viktigheten av nettopp dette forhold.

En del av lånegjelden til Eigersund kommune er knyttet til investeringer innen vann og avløp, som blir finansiert via selvkost. Videre har vi låneopptak knyttet til startlån for utlån, som i prinsippet skal være finansiert av låntakerne.

Fra 2016 er de ulike type lån spesifisert i diagrammet hvor rød søyle indikerer den delen av gjelden som Eigersund kommune selv må finansiere med driftsmidler, den blå delen av søylen er gjeld knyttet til vann og avløp, og den siste grønne delen av søylen er knyttet til startlån.

Gjeldsutviklingen i økonomiplanperioden

Legger en til grunn Kommunedirektørens forslag til låneopptak i budsjett og økonomiplan får vi følgende gjeldsutvikling:

Tall i 1000kr.

Gjeldsutvikling inkl VA og startlån	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo pr 01.01	1 138 410	1 378 310	1 577 510	1 776 660	1 959 460	2 039 660	2 076 510
Nye låneopptak totalt	305 900	277 400	276 950	274 000	175 600	135 300	59 200
Samlede avdrag på lån	66 000	78 200	77 800	91 200	95 400	98 450	100 700
Sum lånegjeld pr 31.12	1 378 310	1 577 510	1 776 660	1 959 460	2 039 660	2 076 510	2 035 010

Kommentar til tabellen i forhold til rammemark og budsjetterte avdrag under kap 9: Samlede avdrag på lån i denne tabellen inkluderer både avdrag på gjeld knyttet til Eigersund kommune og Vann & Avløp som budsjettert i kap 9 OG avdrag på startlån som i henhold til forskrift skal føres i investeringsregnskapet. Samlet avdrag i tabellen ovenfor vil dermed være høyere enn i driftsbudsjettet.

Kommunedirektøren viser til at gjelden er budsjettert til å komme opp i over 2 milliarder kroner i 2024. Tabellen viser tydelig at det årlige låneopptaket er høyere enn årlig nedbetaling (med unntak av 2026) – noe som fører til at lånegjelden øker i perioden. De årene avdrag ligger lavere enn låneopptak vil samlet gjeld øke.

En viser til at Eigersund kommune leier en del bygg og anlegg (med kommunale funksjoner). Dette som et alternativ til å investere og ta opp lån. Disse forholdene er ikke med i låneoversikten. Dette vil f.eks. omfatte både Lagårdshallen AS og Lagård Svømmehall AS. I tillegg arbeides det med forhold som kan – ved realisering – gi økte lånegjeld. Dette omfatter bla. følgende prosjekt:

- Sak knyttet opp mot plassering av biblioteket
- Eventuelt nytt Kulturbygg og renovering av Rådhuset
- Renovering Eigersundshallen
- Nytt Helse- og omsorgssenter på Lagård
- Renovering / nybygg Grøne Bråden skole
- Utvidelse av barnehage på Hellvik
- Tiltak i Helse- og omsorgsplan

Samtidig peker kommunedirektøren på at finansieringen av Aktivitetssenteret og Husabø ungdomsskole baserer seg på egenkapital og tilskudd. Låneopptak er betydelig redusert eller tatt helt vekk. Dette er en form for finansiering som flere investeringsprosjekt skulle hatt.

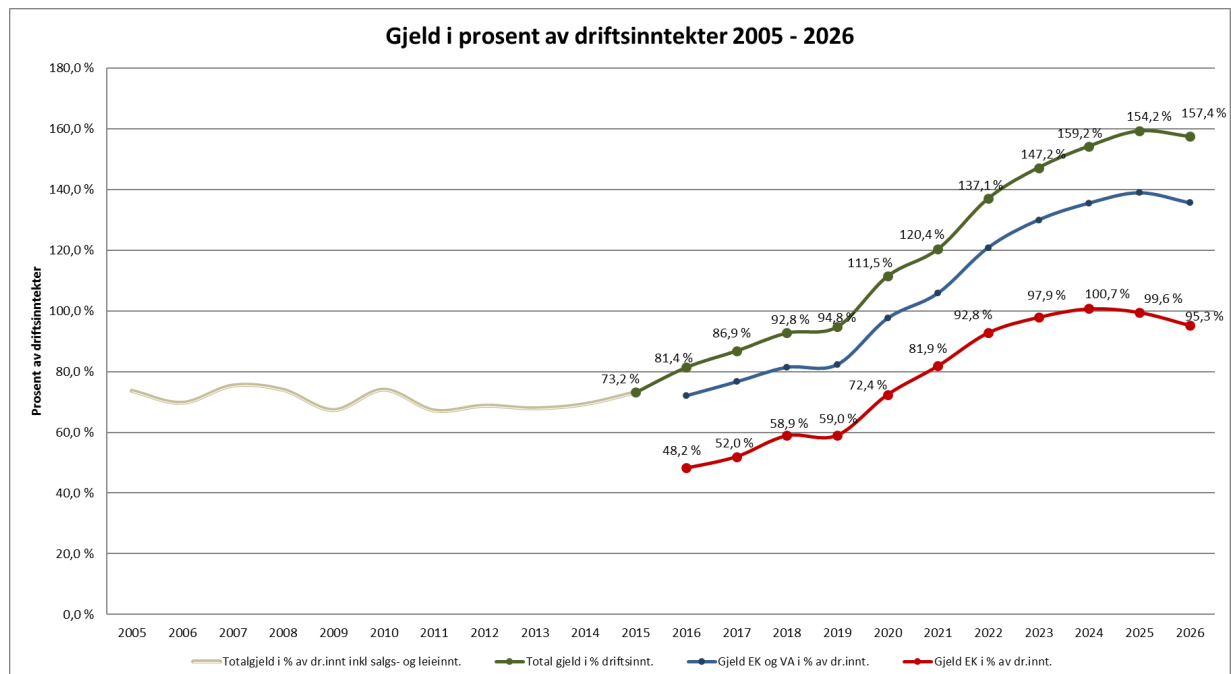
Gjeld i prosent av driftsinntekter

Gjeld i prosent av driftsinntekter er et nøkkeltall som brukes av Staten, KOSTRA og kommunene for å måle og sammenligne gjeldssituasjonen i den enkelte kommune. I utgangspunktet skulle vi tro at det var en enkel prosent å finne og sammenligne, men her er det mange forskjellige måter å finne nøkkeltallet på. SSB beregner 7 forskjellige nøkkeltall innen denne kategorien. Det dreier seg om hvilken type gjeld og hvilke inntekter som skal inngå i beregningen. Skal vi se på totalgjelden mot totale driftsinntekter? Skal vi inkludere andel av gjeld som gjelder vann og avløp selv om finanskostnadene blir dekket av selvkost? Skal vi inkludere startlån selv om renter og avdrag i all hovedsak blir dekket av låntakere? Pensjonsforpliktelsene er også langsiktig gjeld, skal denne gjelden inkluderes?

I den videre fremstilling er det lagt til grunn følgende:

- Driftsinntekter inkluderer skatt, rammetilskudd, overføringer, tilskudd og brukerbetaling – men IKKE salgs- og leieinntekter – som er i samsvar med statens måte beregne på.
- Pensjonsforpliktelsene inkluderes ikke i dette scenario – som er i samsvar med statens måte beregne på.
- Vi ser både på totalgjeld (grønn), totalgjeld uten startlån (blå) og i tillegg renteekspont gjeld (sistnevnte er gjeld uten VA og startlån på rød linje)

Basert på statens kriterier er gjeldsutviklingen - i prosent av driftsinntekter - slik:

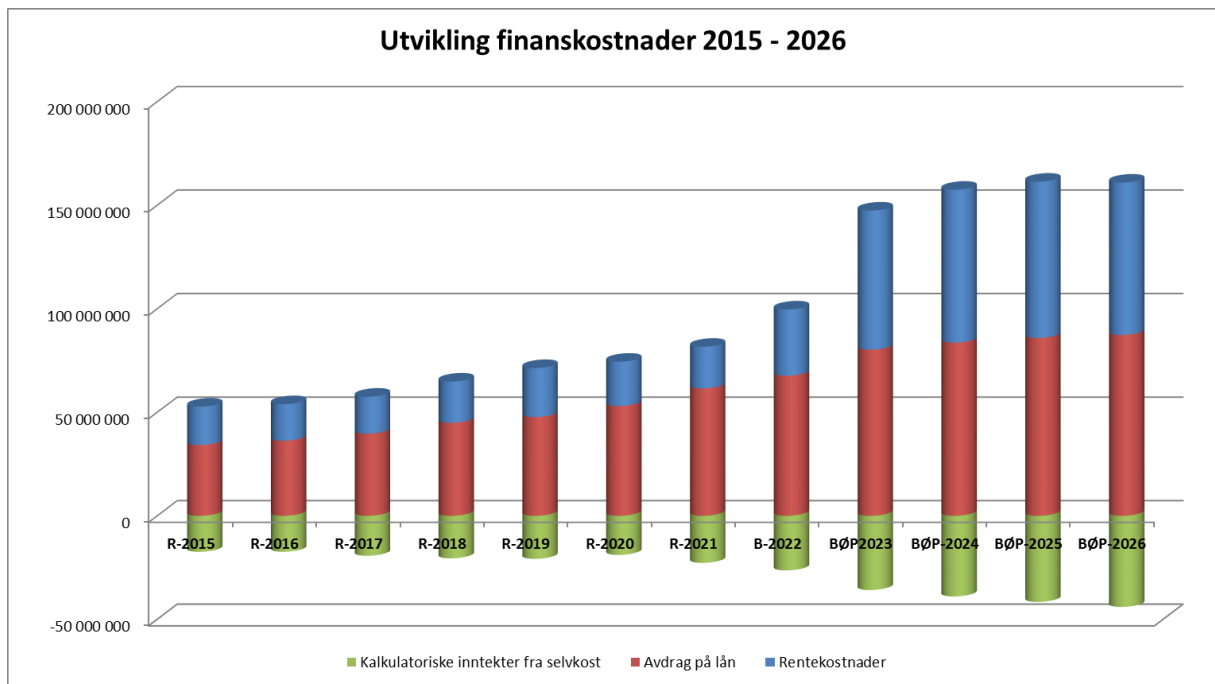
Forklaring til tabellen ovenfor:

- Fra 2005 til 2015 hadde Eigersund kommune en stabil gjeldsstørrelse i forhold til driftsinntektene med fra 73,6% til 73,2%. Merk at dette er totalgjeld i prosent av driftsinntekter inkludert salgs- og leieinntekter. (Ny beregningsmetode fra 2016.) Landsgjennomsnittet i 2015 lå på 97,9%.

- Den øverste grønne linjen viser totalgjeld i perioden 2016 – 2026 med en stigning fra 73,2% i 2016 til 157% i 2026. Anbefalt nivå fra staten på totalgjeld av driftsinntektene er 60%. Samtidig er det verdt å merke seg at også landsgjennomsnittet i 2021 ligger forholdsvis langt over anbefalingen, og at sammenlignet med andre kommuner i vår KOSTRA gruppe ligger vi omtrent på samme nivå. Med den videre utviklingen i økonomiplanen antas Eigersund kommune å ligge over både landsgjennomsnitt og snitt i KOSTRA-gruppe.
- Den mellomste blå linjen viser total gjeld UTEN startlån og er kun til informasjon.
- Den nederste røde linjen viser sum gjeld som Eigersund kommune selv må dekke renter og avdrag for – altså Startlån og VA-sektoren er tatt ut. Gjelden øker fra ca. 60% til 100% fra 2019 til 2024. Deretter flater låneforbruket ut og man har en fallende kurve etter 2024. Igjen, dette vil ikke være en realitet med mindre man bremser investeringstakten!

Utvikling finanskostnader

Med økt låneopptak følger også økning i avdrag pr år og rentekostnader pr år. Eksisterende låneportefølje og nye låneopptak som foreslått i investeringsbudsjettet er lagt til grunn og Eigersund Kommune får da følgende utvikling i finansutgifter:

Forklaring til grafen:

- Eigersund kommune er budsjettert med en netto finanskostnad på 112 mill.kr til 120 mill.kr i økonomiplanperioden.
- Grafen viser utviklingen av rentekostnader og avdrag fra 2015 til 2026. Det som er mest interessant er den blå og røde delen av søylen som representerer rentekostnader og avdrag.
- Den grønne delen av søylen er den kalkulatoriske inntekten som blir dekket av selvkostområdene. Den kalkulatoriske inntekten er selvkostområdenes rente og avdragskostnader og blir beregnet på grunnlag av saldo i balansen for alle investeringer innen selvkostområdene.
- Kommunedirektøren peker på at rentekostnaden øker mer i takt med avdragene i økonomiplanperioden enn den har gjort i foregående år – det vil si at selv om gjelden har økt i foregående år er rentekostnaden forholdt seg noenlunde stabil pga rentenedgang – nå ser

vi en renteøkning i årene som kommer og rentekostnaden vil følgelig øke, noe tabellene under viser:

	R-2018	R-2019	R-2020	R-2021	B-2022	BØP2023	BØP-2024	BØP-2025	BØP-2026
Rentekostnader	19 912 980	23 655 092	21 366 921	20 073 899	32 030 000	67 200 000	73 850 000	75 500 000	73 600 000
Avdrag på lån	44 905 005	47 685 717	53 015 972	61 520 379	67 600 000	80 200 000	83 600 000	85 850 000	87 300 000
Kalkulatoriske inntekter fra selvkost	-20 492 768	-20 731 806	-18 827 652	-22 680 620	-26 308 000	-35 794 000	-38 902 000	-41 537 000	-43 956 000
SUM netto finanskostn. (fratrukket kalk.inntekter fra selvkost)	44 325 217	50 609 003	55 555 241	58 913 658	73 322 000	111 606 000	118 548 000	119 813 000	116 944 000
SUM renter og avdrag	64 817 985	71 340 809	74 382 893	81 594 278	99 630 000	147 400 000	157 450 000	161 350 000	160 900 000
Finanskostnader i prosent av driftsinntekter	3,53 %	3,92 %	4,19 %	4,14 %	5,14 %	7,61 %	8,12 %	8,30 %	8,13 %

Stresstest rentekostnader med økning på 1% og 2%

Den renteøkningen som nå har skjedd i 2022 har store økonomiske konsekvenser for Eigersund kommune. I tillegg er det varslet ytterligere økning i markedsrenten. Hvis (og når) renten øker ytterligere vil dette få økte økonomiske konsekvenser for oss – basert på den lånegjelden vi har og er i ferd med å ta opp. I økonomiplan-perioden har en lagt til grunn en lånerente som varierer det enkelte år og med marginen som bankene i dag opererer med (renteprognoene er fra Kommunalbanken).

Det som kan påvirke en høyere rente er:

- Mangel på energi – prisøkninger
- Mangel på matvarer – prisøkninger
- Mangel på varer – prisøkninger
- Pengepolitikken er fortsatt for ekspansiv (rentene er for «lave»)
- Finanspolitikken er for ekspansiv
- Stor fare for varig høyere inflasjon, over 2,5%
- Stor fare for lønnspress
- Stor fare for finansielle ubalanser
- Krigen i Ukraina

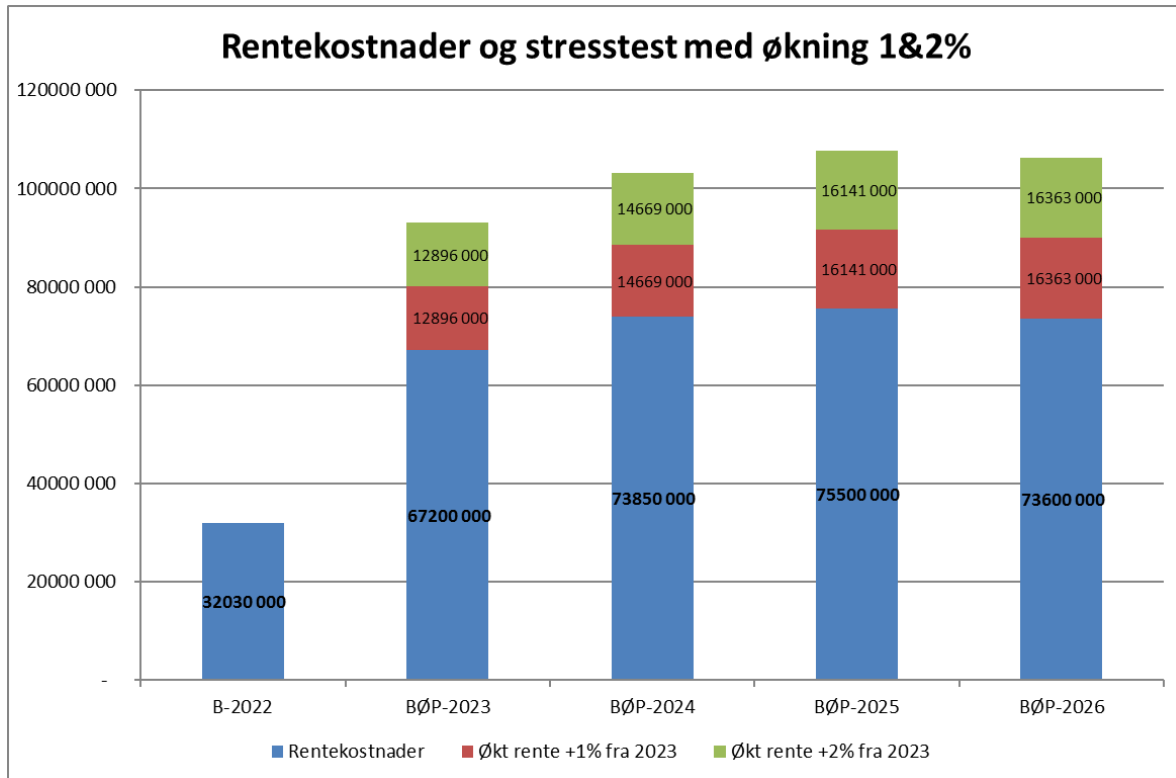
Det som kan påvirke lavere rente er:

- Svakere vekst (stagflasjon)
- Endring i tilførsel av sentralbanklikviditet
- Lavere vekst
- Børsfall
- Gjeldsbyrde

Rentebeslutninger

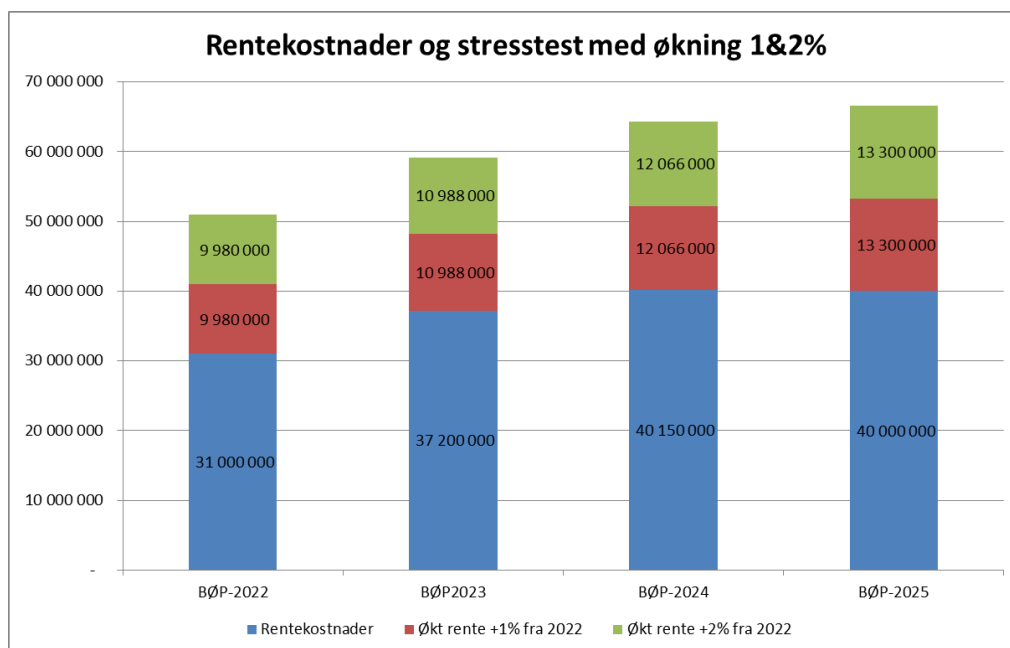
OFFENTLIGGJØRING	STYRINGSRENTE
22.09.2022	2,25
18.08.2022	1,75
23.06.2022	1,25
05.05.2022	0,75
24.03.2022	0,75
20.01.2022	0,50
16.12.2021	0,50
04.11.2021	0,25
23.09.2021	0,25
19.08.2021	0,00
17.06.2021	0,00
06.05.2021	0,00
18.03.2021	0,00
21.01.2021	0,00
17.12.2020	0,00
05.11.2020	0,00
24.09.2020	0,00
20.08.2020	0,00
18.06.2020	0,00

Dersom vi legger til grunn dagens låneportefølje, samt foreslått låneopptak i investeringsbudsjettet 2023 – 2026 og simulerer en renteøkning på 1% og 2% mer enn det som er forventet pr i dag, vil rentekostnadene se slik ut i økonomiplanperioden:

Stresstesten viser at vi får betydelige økonomiske utslag ved økt markedsrente. Økningen vil komme av både økt låneopptak, men i denne testen er det primært eksisterende lån og de nye låneopptakene som renten blir simulert på.

Tilsvarende stresstest ble kjørt i fjor og nedenfor ser vi beløpene som ble rapportert den gang. Denne stresstesten var basert på gjeldsportefølje uten låneopptak til Husabø. Stresstesten viste at da kunne man i «verste fall» – med en økning på 2% - kunne komme opp i nærmere 60 mill i rentekostnad. Og et år senere – inkludert høyere lånegjeld (til bl.a. Husabø) og renteøkning, er budsjettert rentekostnad på 67,2 mill.kr.

Andre kommentarer til gjeldssituasjon i Eigersund kommune

Av økonomiske grunner har vi videre arbeidet for at hele eller deler av låneopptaket formelt ble tatt opp i budsjettåret, men først utbetalt januar/februar påfølgende år. På denne måten ble årets avdrag og rentekostnader blitt redusert. Basert på store investeringer (og følgelig høyere utbetalinger til 3.part) og redusert likviditet har dette endret seg – alt i løpet av 2022. Dette vil tilta seg i løpet av økonomiplanperioden – hvor vi i løpet av perioden må ta opp årets lån i det gjeldende år. I denne sammenheng nevnes det at likviditeten er presset, noe som også vil påvirke tidspunktet for låneopptak. Fremtidige låneopptak må tas opp mot april (som tentativ måned).

Tidligere har en renteøkning blitt balansert mot økt renteinntekt. Den tid kommunale investeringer øker, likviditeten blir presset og rentekompensasjonsordningene er i ferd med å avsluttes blir ikke økningen i inntektene tilsvarende. Økt rente fører imidlertid til økt inntekt fra vann- og avløp, som skal dekke finansutgiftene etter egen selvkostberegning.

Mulige tiltak for å redusere gjelden til Eigersund kommune

For å redusere gjelden kan dette skje ved bl.a. følgende forhold:

- *Redusere investeringene.*
 - Kommunedirektøren viser til at i vedtatte forslag til investeringer ligger det ikke inne prosjekt hvor vi "flotter" oss, men det som en isolert sett må bedømme som nødvendige investeringer.
- *Salg av tomter.*
 - Kommunedirektør viser til at det legges opp til å avsette salgsinntekter.
 - Ved slutføring av dette boligfeltet må lån tilbakebetales i sin helhet. Dette i form av refusjoner. Kommunedirektøren viser til at det er vedtatt at salg av tomter skal skje ved med en gevinst.
- *Øke avdragene i driftsbudsjettet*
 - Dette er ikke innarbeidet i fremlagt forslag til økonomiplan.
 - Vi har ikke økonomisk handlingsrom til å gjøre dette – uten å foreta tilsvarende krav om driftsreduksjoner andre steder.
- *Salg av eierandeler i Lyse energi og / eller Dalane energi (med tilhørende selskap)*
 - Det er betydelige "utfordringer" knyttet mot et salg – Eigersund kommune har forsøkt dette tidligere (uten å lykkes). Slik sett anses dette for en ikke realistisk tilnærming i dagens situasjon – også basert på tidligere vedtak.
 - Ett salg – kombinert med nedbetaling av gjeld ville frigjort ett betydelig beløp – avhengig av salgsverdi og skatteløsning.

Lånegjelden – er den bærekraftig?

Med planlagte låneopptak er den totale lånegjelden estimert til å ligge på over 2 milliarder kroner ved utgangen av 2026. En påpeker at dette baserer seg på foreløpige tall. Selv om andelen av gjelden som Eigersund kommune må dekke kostnadene til over driftsbudsjettet er lavere (selvkostlån) – er det knyttet meget store kostnader i form av avdrag og renter for en slik låneportefølje. Det må understrekes at disse kostnadene må dekkes fra samme potten som brukes til den daglige driften i Eigersund kommune.

Eigersund kommune kan ikke, på lik linje med andre kommuner, forvente økte inntekter fra staten med unntak av pris- og lønnskompensasjon. Dette betyr at vi ikke får økte inntekter for å kunne

dekke økte finansutgifter. Samtidig tilsier alle prognoser at renten vil øke i årene fremover. Slik sett er den lånegjeld Eigersund kommune er i ferd med å sette seg i – ikke økonomisk forsvarlig.

Dersom låneopptaket er høyere enn avdragene pr år, vil gjelden og tilhørende finanskostnader øke og øke. Det er dermed nødvendig med en brems og reduksjon i investeringene for å ikke øke finansutgiftene ytterligere.

AVSETNINGER/DISPONERINGER FOR BUDSJETTET

I Kommunedirektørens budsjettforslag ligger følgende forslag som grunnlag (en viser til forslag til budsjettvedtak):

- Skatteinntekter og rammetilskudd (løpende inntektsutjevning) ut over justert budsjett settes av på Skattereguleringsfondet.
- Et eventuelt mindreforbruk innenfor finanskostnadene (renter og avdrag) settes av på "Finansfondet". I forbindelse med avlegging og behandling av årsregnskapet tar kommunestyret stilling til disponeringen av (eventuelt) avsatte midler – herunder til ekstraordinær nedbetaling av gjeld.
- En positiv differanse innenfor budsjettert premieavvik settes av på "Premieavviksfondet".
- Salg av bygninger. I forslag til investeringsplanen så er det iht. tidligere økonomiplan budsjettert med salg av bygninger. Disse midlene er foreslått avsatt på Investeringsfondet. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp og den tid salget ikke er realisert har en ikke lagt dette inn som en finansieringskilde for investeringene.
- Salg av tomter (gevinst). I forslag til investeringsplanen så er det iht. tidligere økonomiplan budsjettert med salg av tomter. Det knytter seg usikkerhet til dette beløp. En viser til at dette kommer i tillegg til refusjonsinntekter av infrastruktur til tomter (knyttet opp mot Hestnesutbyggingen). Salgssummene avsettes på et nytt investeringsfond – Egenkapitalfond INV. Salgsinntekter skal brukes til å tilbakebetale gjeld (lån) som Eigersund kommune har hatt knyttet opp mot bygging av Hestnes-boligfelt (iht lov) og som egenkapital til Aktivitetssenteret.
- Avdrag fra ansvarlig lån i Lyse er budsjettert avsatt til Investeringsfondet (iht. forskrift). Dette utgjør et årlig beløp på 2.950.000 kroner.

Aktivitet i Sentrum - Parken

VEDLEGG TIL

KOMMUNEDIREKTØRENS BUDSJETTFORSLAG

Vedlegg 1 – Budsjettbrev Eigersund kirkelige Fellesråd

En viser til sak – hvor budsjettbrevet fra Eigersund kirkelige fellesråd er lagt med som vedlegg i selve budsjettsaken.

Det påpekes at Eigersund kirkelige fellesråd har bedt om en økonomisk økning i rammen og mot konkrete forhold, som omtales i Gul Bok under punkt om økonomisk ramme.

Vedlegg 2 – Budsjettinnspill Kontrollutvalget

En viser til sak – hvor budsjettinnspill fra Kontrollutvalget er lagt med som vedlegg – i selve budsjettsaken. Iht. forskrift skal Kontrollutvalgets budsjettforslag følge budsjettbehandlingen. Forholdene er innarbeidet i driftsbudsjett for 2022.

Vedlegg 3 – Kommunen som regionens største arbeidsgiver

Status, utfordringer og muligheter

Eigersund kommune har kompetente ansatte og ledere som hver dag bidrar til gode tjenester for innbyggerne i vår kommune. Kommunen har ansvar for å utvikle og levere gode tjenester til innbyggerne og bidra til en bærekraftig samfunnsutvikling. For å få til dette innenfor stramme økonomiske rammer, må kommunen hele tiden jobbe for å ha tilstrekkelig arbeidskraft og rett kompetanse.

Etablering av heltidskultur, utvikling av medarbeideres og lederes kompetanse, arbeid med å legge til rette for godt arbeidsmiljø og forebygge sykefravær, vil være oppmerksomhetsområder også i kommende planperiode.

Gjennom kommuneplanens samfunnsdel har vi satt vårt mål om at vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft. Dette skal vise seg gjennom hva vi ønsker skal prege vår arbeidsplass. Vi vil ta godt imot nye arbeidstakere, og ansatte som er i vår organisasjon i dag.

Vi vil:

- Være en helsefremmende arbeidsplass
- Ha stolte og myndiggjorte medarbeidere
- Utøve god ledelse

Vi vil være en helsefremmende arbeidsplass. Vi vil:

- Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene
- Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskapning
- Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring
- Ha et positivt fokus, der samarbeid og kommunikasjon er basert på respekt, tillit, åpenhet og ansvar

Vi vil ha stolte og myndiggjorte medarbeidere. Vi skal:

- I fellesskap arbeide for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet – både for medarbeidere og innbyggere
- Gjøre hverandre gode, heie på hverandre, framsnakke organisasjonen og feire positive resultater sammen
- Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt
- Ha myndiggjorte medarbeidere som blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver

I Eigersund kommune vil vi utøve god ledelse. Vi skal:

- Ha ledere som evner å planlegge, prioritere og gjennomføre
- Ha ledere som er tilstede, er tydelige og forutsigbare og har god etisk standard
- Ha ledere som både støtter og stiller krav til sine medarbeidere
- Ha ledere som legger til rette for kunnskapsdeling og gir rom for kreativitet, utvikling og refleksjon
- Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen

Rekruttere og beholde

I årene fremover står kommunal sektor overfor betydelige utfordringer med å møte økt etterspørsel etter våre tjenester. Ikke minst innenfor kommunens omsorgstjenester, gitt tilgjengelige ressurser og kompetanse. Det kan sies at den kommunale omsorgssektoren har nådd et vendepunkt. Hvis vi ikke tar grep rundt fordeling av arbeidet og arbeidstiden slik at rett helsefaglig kompetanse brukes til rett tid, vil det etter hvert bli utfordrende å tilby gode omsorgstjenester i tilstrekkelig omfang.

Demografifremskriving og sammensetning av ansatte gruppen i Eigersund kommune kan bli krevende fremover. Status i oktober 2022 er at vi har 1 155 hele årsverk (fast ansatte, lærlinger og prosjektstillinger), fordelt på 1 490 ansatte. Ser en på fordelingen på alder fordeler det seg for gruppen 45-54 år på 24,76 % (369 ansatte), gruppen 55-64 år på 19,33 % (288 ansatte) og for gruppen > 64 år på 2,55 % (38 ansatte). Kjønnfordelingen blant ansatte er 81,48 % kvinner og 18,52

% menn. Da en vet at majoriteten av disse jobber i HO og KO, er det en ganske formidabel rekrutteringsjobb som står foran oss de nærmeste årene.

Det er langt på vei arbeidstakers marked knyttet til flere yrkesgrupper i kommunen. Nåsituasjonen i Eigersund kommune er at enkelte faggrupper er det utfordrende å rekruttere til. Noen av disse er sammenfallende med hva andre kommuner opplever. De yrkesgruppene som skiller seg ut er leger, sykepleiere, vernepleiere og enkelte høyskolegrupper (eksempelvis ingeniører, IT). I tillegg ser vi at søkertilfanget til en del lederstillinger i alle avdelingene er begrenset.

Den digitale plattformen Eigersundregionen ble etablert i 2019 i samarbeid med det lokale næringslivet for å jobbe med attraktivitet, omdømme og rekruttering. Pr august 2022, er det 32 partnere hvor 14 har gull-medlemskap. Målet med Eigersundregionen er å bidra til å bygge merkevaren #mittegersund og jobbe med økt tilflytting til regionen. I august ble det tilsatt en person i et 2-årig prosjekt som skal jobbe med å gjøre regionen mer attraktiv og knytte næringslivet og kommunene enda tettere sammen.

Eigersund kommune er i dag på ulike plattformer for å nå søkere til ledige stillinger. Vi benytter oss av et veldig bra rekrutteringsverktøy som kalles Webcruiter, hvor det meste av kontakten med søkerne nå skjer digitalt og automatisert. Herfra er det mulig å legge stillinger videre i ulike kanaler som NAV sin portal Arbeidsplassen.no, Finn.no, Amedia sin stillingskarusell, Facebook og LinkedIn.

Vi er ikke flinke nok i å benytte oss av de muligheter som i dag finnes til å promotere Eigersund kommune som arbeidsgiver. Med bakgrunn i dette vil vi for 2023 lage en klarere rekrutteringsstrategi herunder hvordan vi kan nå ut til, fremstå og kommunisere med fremtidige jobbsøkere. Kommunedirektøren vil også utrede nytt intranett, felles system for billedarbeid og ny grafisk profil i 2023.

Kommunen som arbeidsplass er folkene som jobber der. Finn.no oppgir at bilder av folk i arbeid gir økt treff på 54 % på disse annonsene. Vi skal bort fra at det er byggene vi promoterer i vår kommunikasjon med søkere. I tillegg må vi bli historiefortellere. Der vi gjennom bilder, tekst og film informerer, engasjerer, inspirere og skaper følelser. Og hvor vi våger å by på oss selv.

Lærlinger og praksisplasser

Eigersund kommune har i dag en målsetning om å ha 2 lærlinger per tusen innbyggere (30 lærlinger). Denne målsetningen blir nådd. Kommunedirektøren har foreslått at kommunen øker inntaket med 5 lærlinger innenfor alle ordninger pr år for årene 2023, 2024 og 2025, dersom det er mange nok kvalifiserte søkere. Med alle ordninger menes ordinært to årig læreløp, praksiskandidater, fagbrev på jobb og opplæring i bedrift. Vi vil prioritere den ordinære to årige lærlingeordningen med prioritet til helsefag, som er størst, og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Fra 2025 vil Eigersund kommune da, under forutsetning av nok søkere, kunne tilby 45 læreplasser fordelt på de til enhver tid aktuelle fagretningene der kommunen kan tilby læreplass. Vi vil også synliggjøre mangfoldet i en kommune slik at vi kan ta inn lærlinger i flere fagretninger.

Det er knyttet noe usikkerhet til rekrutteringstilfanget og det er først etter at kandidatene til læreplass har takket ja til tilbud, og etter at videregående skoler i regionen har avsluttet inntaket til påbygg, at kommunen har en endelig oversikt over antall lærlinger. Vi vil på kort sikt kunne tilby læreplasser innenfor helsefag, barne- og ungdomsarbeiderfaget, kontor- og servicefag, og institusjonskokkfaget. På lengre sikt vil det for å kunne ivareta kandidater med andre fagretninger også kunne bli aktuelt med fagretninger som eksempelvis byggdrifterfag, anleggsgartner med flere.

Eigersund kommune har flere samarbeidspartnere for at personer som faller utenfor arbeidslivet, skal få muligheter til å få relevant praksis. I tillegg har vi til enhver tid elever som er ute i arbeidspraksis fra ungdomsskoler og elever fra videregående skole/høgskoler.

Livsfasepolitikk – høyere avgangsalder

Fra KLP sin arbeidslivsrapport for 2022 fremkommer det at det er en nedadgående trend i avgangsalder siden 2015. En sysselsatt 50-åring kan i dag forvente å stå i jobb til vedkommende er 62,9 år, gitt at vedkommende framover vil ha samme pensjoneringsmønster som det sine eldre kollegaer hadde i 2021. Dette er et drøyt halvår lavere enn i 2016.

Ifølge KLPs analyser vil mangelen på sykepleiere kunne bli så høy som 30 000 i 2035. Dette tilsier at tiltak som kan få de ansatte til å stå lengre blir viktig. Her viser erfaringene fra pandemihåndteringen der nesten 5 000 pensjonerte sykepleiere kom tilbake i arbeid at det finnes et potensiale for å øke sysselsettingen blant de eldste.

Pensjon er et nasjonalt anliggende. Det vi kan gjøre noe med i Eigersund kommune er vår livsfasepolitikk (herunder seniorpolitikk). I våre seniorpolitiske retningslinjer skal arbeidstakere ved fylte 60 år få tilbud om seniorkurs. Kurset har tidligere tatt for seg de ulike pensjonsordningene og vært et tilbud om individuell veiledning, men det foreslås i fortsettelsen at kurset også har fokus på grep for å stå lengre i arbeid.

Kommunedirektøren vil høsten 2022 starte opp arbeidet med å revidere vår livsfasepolitikk (herunder seniorpolitikk) sammen med fagforeningene.

Fra deltid til heltid

Vedtak fra kommunestyret fram mot 2025 er tydelig: «Innen 2025 skal gjennomsnittlig stillingsstørrelse være 85 %, og 50 % av alle ansatte skal jobbe heltid.»

Våre hovedprioriteringer i økonomiplanperioden er å etablere en heltidskultur, som høyner kvalitet på tjenesteleveransene, virker positivt på arbeidsmiljøet og styrker kommunens omdømme som en attraktiv arbeidsgiver. Vi skal være en foretrukken arbeidsgiver i distriktet, som utvikler medarbeideres og lederes kompetanse.

TØRN - sammen om fremtidens omsorgstjenester

Eigersund kommune er tatt opp i KS sitt nye læringsnettverk TØRN - et prosjekt om organisering av fremtidens omsorgstjenester. Prosjektet handler om å endre tankesettet og handlingsmønstre omkring arbeidstidsplanlegging for å sikre brukerne og pasientene kvalitet, kontinuitet og kompetanse i tjenestene året rundt. Denne endringen av praksis og kultur utfordrer våre holdninger og verdier og er et krevende endringsarbeid.

Deltakelse i læringsnettverket skal bidra til en mer bærekraftig sektor ved å øke heltidsandelen, samt økt andel ansatte med formell helsefaglig kompetanse. En viktig forutsetning for å nå målet om gjennomsnittlig stillingsstørrelse på 85 % og at halvparten skal jobbe heltid innen 2025, er å organisere de kommunale helse- og omsorgstjenestene slik at det blir bedre kontinuitet og kvalitet i tjenestetilbudet med smidige overganger, færre å forholde seg til for de som mottar tjenester, og høy pasientsikkerhet.

Arbeidet med å bygge heltidskultur utfordres av en utpreget deltidskultur, høy andel ansatte uten formell helsefaglig kompetanse, stadig økende forventninger fra brukere og innbyggere, endring i demografi med flere eldre med sammensatt og komplekse sykdomsbilder, og utfordringer i mange kommuner med å rekruttere og beholde helsepersonell. Forsøkene som testes ut i 2023 skal bidra til å øke heltidsgraden, samt andelen ansatte med formell helsefaglig kompetanse i omsorgssektoren.

I første omgang gjør vi forsøkt ved 3ABC, Lagård bo- og servicesenter og Kjerjanaset bo- og servicesenter. På hver av disse arbeidsplassene er det satt ned prosjektgrupper bestående av ledere, turnusansvarlige, tillitsvalgte og verneombud.

Det er udiskutabelt at for å få til flere hele stillinger, må timer på helg løses. Med en tradisjonell tredelt turnus med jobb hver 3. helg, vil vi aldri kunne lykkes. Derfor ser Eigersund kommuner på andre måter å organisere turnusarbeidet på med eksempelvis langvakter som de i dag praktiserer ved blant annet IBO. Der er døgnet delt i to, med 12 timers vakter. Her er innslaget av hele faste stillinger høyt.

Lederutvikling

Ledelse er sentralt for å sikre gode tjenester, godt arbeidsmiljø med lavt sykefravær, heltidskultur, forbedring og tilpasning til nye rammer.

Vi ønsker å skape ledere som er trygge og tydelige i rollen, forstår handlingsrommet og evner å lede medarbeidere i omstilling og endring. I planperioden vil virksomhetsledere bli invitert på 4-6 lederkafeer årlig. Lederkafé er kommunedirektørens møtepunkt med ledere og sentrale hovedtillitsvalgte i kommunen, og en viktig arena for lederutvikling. Vi legger til rette for kunnskapsdeling, og jobber for å skape felles og helhetlig kultur og holdninger.

I KS-læring er det opprettet introduksjonskurs for nye ledere, samt e-læringskurs knyttet til rekruttering og e-signering av arbeidsavtaler.

I Eigersund kommune vil vi utøve **god ledelse**. Vi skal:

- Ha ledere som evner å planlegge, prioritere og gjennomføre
- Ha ledere som er til stede, er tydelige og forutsigbare og har god etisk standard
- Ha ledere som både støtter og stiller krav til sine medarbeidere
- Ha ledere som legger til rette for kunnskapsdeling og gir rom for kreativitet, utvikling og refleksjon
- Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen.

Sykefravær og nærværarbeid

Eigersund kommune har et nærværsmål på 94,78 %. Totalt sykefravær i 2021 endte på 7,1 %. Når det gjelder sykefraværet for 0222 er totalt sykefravær per september 2022 på 7,1 %. For å nå nærværsmålet er sykefravær fast tema i kommunedirektørens ledergruppe, og vi bryter ned måltallet til mål per avdeling/arbeidsplass. Dette for å skape et større eierforhold om mål og tiltak på den enkelte arbeidsplass. HR-rådgivere følger opp ledere ved arbeidsplasser der sykefraværet er høyere enn 5,22 % hvert kvartal. Sammen ser de på tiltak for å nå målet. Dette er også tema for våre lederkafeer, samt ved samarbeidsarrangement med NAV arbeidslivssenter.

Rogaland revisjon leverer på oppdrag fra kontrollutvalget en revisjonsrapport på kommunens sykefraværsoppfølging i november 2022. Resultatene fra denne vil bli fulgt opp i 2023.

Helse, miljø og sikkerhet

Vold og trussel om vold er en av kommunens store HMS-utfordringer grunnet tjenestens art. Vi har, og vil fremover ha, et fokus på målrettede tiltak for å forebygge og håndtere denne type hendelser. Vår bedriftshelsetjeneste vil ha opplæring for alle ansatte ved spesielt utsatte arbeidsplasser. Målsetningen med opplæringen er å bidra til at arbeidsplasser arbeider systematisk med denne type utfordringer for å forebygge, men også gi noen enkle verktøy i håndteringen av krevende situasjoner som kan oppstå. Det er også tilgjengeliggjort et kurs i KS-læring beregnet på ansatte som vi ønsker å implementere i kompetansepakker for alle ansatte i helse og omsorg spesielt.

Fra høsten 2022 gjennomføres det grunnkurs i HMS. Kurset vil foregå som blandet læring, dvs. en kombinasjon av e-læring, hjemmeoppgaver og fysisk undervisning. Kurset er utarbeidet i samarbeid med Telemark kompetansesenter og er tilpasset vår kommune.

Samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten

I Eigersund kommune har vi flere dyktige tillitsvalgte og verneombud. Kommunedirektøren treffer alle tillitsvalgte regelmessig, og vil i 2023 sammen med fagforeningene invitere til kurs i lov- og avtaleverk knyttet til arbeidsforhold for ledere og tillitsvalgte.

Folkevalgtopplæring

Høsten 2023 er det nytt kommunestyre- og fylkestingsvalg. Eigersund kommune inviterer medlemmer av kommunestyret, kontrollutvalg, planteknisk utvalg, levekårsutvalg, felles brukerutvalg og administrasjonsutvalget til Folkevalgtopplæring høsten 2023. Kommunedirektørens ledergruppe og hovedtillitsvalgte blir også invitert. Fokus for opplæringen er samspillet mellom politikk og administrasjon, men tar også for seg temaer som lokaldemokrati og selvstyre, folkevalgtes ulike roller som ombudsrollen, styringsrolle, lederrolle og arbeidsgiverrolle, habilitet, og hvordan det medvirker til kommunens resultater og omdømme.

Felles innføringsdag for nyansatte

I 2023 inviterer vi nyansatte til en bli-kjent-dag. Ordføreren, som kommunens fremste tillitsvalgte, har en avgjørende rolle i gjennomføringen, sammen med kommunedirektøren. Gjennom dagen skal vi gjøre stas på våre nyansatte, vise frem bredden i vår arbeidsplass og gi de en varm velkomst til laget vårt. Temadagen tar for seg hva det betyr å jobbe i Eigersund kommune, med offentlig forvaltning, og hva vi legger i vår visjon "Sammen for alle".

Likestilling og mangfold

Eigersund komme arbeider for å gi likeverdige vilkår når det gjelder arbeid, lønn, trivsel og utvikling for alle ansatte. Dette skal gjelde uavhengig av kjønn, alder, omsorgsoppgaver, religion og livssyn, nedsatt funksjonsevne, kjønnsidentitet/kjønnsuttrykk eller etnisk bakgrunn. Arbeidet knyttet til dette punkt er skjerpet, og stiller flere krav og rapporteringer for kommunen, noe som vil komme frem av årsrapporten for 2023.

Digitalisering

Økt bruk av digitale verktøy bidrar til bedre og mer effektive løsninger, der vi får større fleksibilitet i forhold til tid og sted for hvor oppgaver kan utføres. Samtidig ser vi i økende grad hvordan den raske digitale utviklingen medfører nye sårbarheter og avhengigheter som trusselaktører kan utnytte. Utfordringer i 2023 blir å bruke digitalisering til å finne gode løsninger ut mot tjenestene for brukere, samtidig som at informasjonssikkerhet og personvern ivaretas på en god måte.

Vi har fått til et massivt løft på kommunens digitale infrastruktur i året som har gått. Videre er eksempelvis Microsoft 365 innført i hele kommunen. I denne løsningen ligger det mange muligheter for samhandling og effektivisering, og for å ta ut potensialet her vil vi i planperioden ha fokus på opplæring.

I 2023 vil vi oppgradere kommunens sak- og arkivsystem. Som en del av dette vil vi innføre eByggesak. Fellestjenester BYGG er den digitale regelverksplattformen som kontrollerer og sender inn byggesøknader til riktig kommune. Det er nå seks leverandører som tilbyr søknadsløsninger i

markedet. Målet er at alle byggesøknader skal sendes digitalt, og at alle landets kommuner skal ta i bruk løsningen innen 2025. Det skal bidra til at de kommunale saksbehandlere raskt kan ta beslutning om en byggesøknad kan godkjennes eller ikke.

Kommunedirektørens ledergruppe vil i 2022/2023 delta sammen med andre ledergrupper fra hele Rogaland i kompetanseløftet digital transformasjon. Kompetanseløftet skal styrke kommunens digitale modenhet og evne til digital transformasjon.

Andre fokusområder for 2023 er bredbåndsutbygging med tildelte midler fra fylkeskommunen (Skailand og Eige), utleie av kommunale lokaler og ressurser (Aktiv kommune) og søknad om kommunal bolig (KOBO).

Ny IKT strategiplan for helse og omsorg 2023-2026 skal være klar i 2023. Kommunens overordnede IKT og digitaliseringsstrategi skal også revideres i 2023.

Kommunikasjon 2023

2023 kommer i stor grad til å bli et år der en del ressurser vil gå med til å konsolidere oss. Enheten er fortsatt noe preget av et etterslep etter en krevende tid med covid og vaksinerings mm. 2023 vil også bli preget av vi får en ny medarbeider i sekretariatet. Vi arbeider også på plass ny beredskapsleder.

Kommunikasjon: Det er en målsetting å komme i gang med en overordnet kommunikasjonsplan i løpet av 2023. Videre er vi nå i gang med å se på videreutvikling av internkommunikasjon der etablering av et separat intranett som er uavhengig av våre nettsider. Her vil det bli vurdert flere ulike løsninger og det planlegges en bred involvering i denne prosessen. Som et ledd i dette arbeidet vil det også bli sett på å revidere vår grafiske profil.

Nettsider – universell utforming: Nettsidene våre skal utvikles videre. En sentral målsetting er å få nettsidene og publiseringsrutiner opp i henhold til de nye kravene om universell utforming for offentlige nettsider og digital publisering. Det er nå et krav at vi har en årlig oppdatert tilgjengelighetserklæring registrert på nettsidene til Tilsynet for universell utforming, uustatus.no. Erklæringen skal være på plass innen 1.2.2023. Dette er en omfattende erklæring som krever en dybdegjennomgang som tilsynet selv anslår vil ta 2 dager å utarbeide per nettsted. Erklæringen skal gi status og angi planer for de forhold som ikke er brakt i orden. Dette er et krav som gjelder for alle kommunens nettsteder og også for publisering på sosiale medier. Arbeidet ligger naturlig nok ikke i å utarbeide erklæringen/status, men å få alt opp i henhold til kravene. Dette krever endring av ru Kravet om universell utforming gjelder også for alle politiske saksdokumenter som publiseres, samt alle brev mm som sendes ut digitalt. Dette innebærer en omfattende gjennomgang og endring i rutiner, maler og vil også kreve en omfattende opplæring.

Kravene er basert på kravene i EUs webdirektiv (WAD) som ble vedtatt i Norge 28. mai 2021, og offentlig sektor skal følge nye krav fra og med 1. februar 2023. Norge er videre i prosess med å innlemme EUs tilgjengelighetsdirektiv (EAA) i nasjonalt regelverk.

Hensikten er å gi like muligheter for alle, og sikre at alle har lik tilgang til offentlig informasjon. Dette gjelder ikke dette bare de som har en synshemming (som blinde og svaksynte), men også andre med utfordringer med motorikk, hørsel og kognitiv funksjonsnedsettelse. Dette gjelder ikke minst muligheten for alle våre innbyggere til å kunne bruke digitale selvbetjeningsløsninger.

Klart språk: Det hadde vært ønskelig å ha langt mer fokus på klart språk, fortrinnsvis som et eget overordnet internt prosjekt. Dette er imidlertid en meget omfattende og ressurskrevende prosess, og det er ikke mulig å få det til i 2023, men der det er mulig vil dette bli forsøkt innarbeidet i spesielt arbeidet med universell utforming og annen saksbehandleropplæring.

Personvern vurderinger: Personvern for nettsider og sosiale medier er tema der det arbeides med å få på plass ROS-analyser for de våre nettsider og de enkelte sosiale medier, og vurdere ulike løsninger for å kunne ivareta et bedre personvern.

Etablering av overordnet kommunal billedbank: I løpet av 2023 planlegges det å ha en anbudsrunde på å etablere en felles kommunal billedbank der bilder blir arkivert og gjort tilgjengelig for kommunale arbeidstakere, samarbeidspartnere og eksterne brukere (begrenset omfang). Dette vil gi en gevinst når det gjelder lagring, tilgjengelighet og rettighetsoversikt. Rettighetsoversikt omfatter bla samtykke for publisering for personer som er avbildet og annen GDPR-problematikk, åndsverksrettigheter til publisering. Vi mottar tidvis økonomiske krav fra fotografer/de som eier publiseringsrettighetene fordi kommunen har brukt bilder som f.eks. er hentet fra internett/andre steder uten at publiseringsrettighetene er avklart.

Lokaliteter for politiske møter – internettoverføring av møter: Vi er i en prosess med å oppgradere lokaliteter for politiske møter for hovedutvalg og kommunestyre. I hovedutvalg m.fl. skal formannskapssalen oppgraderes med inventar/innredning slik at den blir mer representativ. Det arbeides også med å anskaffe en profesjonell løsning for overføring av politiske møter på internett. De nye kravene til universell utforming krever bla at alle videoer skal være tekstet, noe som stiller andre krav til publiseringsløsningen vi bruker. I tillegg vil en ny løsning med fastmontert utstyr være meget rasjonaliserende da den vil kunne håndteres av møtesekretæren, og det ikke lengre vil være behov for egen bemanning for å håndtere overføringen.

Beredskap: Det er fortsatt mange utfordringer innen beredskap, og der situasjonen i Ukraina har medført en økt usikkerhet og trussel der også kommunal infrastruktur, både fysisk og digital. Det jobbes med å få på plass ny beredskapsleder, noe som naturlig nok vil kreve en del på opplæring og samordning. I tillegg er det ulike forhold innen planverk og rutiner som må oppdateres og utvikles/følges opp.

Evaluerings av politisk struktur: Evaluering av den politiske strukturen er planlagt slutført i kommunestyrets møte i februar 2023.

Kommunestyre og fylkestingsvalg 2023: Det er som kjent kommunestyre og fylkestingsvalg i 2023 og det vil kreve mye ressurser i både forberedelser og gjennomføring, men ikke minst med konstituering av nye politiske utvalg i 4 kvartal 2023. Valget planlegges gjennomført som tidligere.

Mål for langtidsperioden

- Vi skal være en attraktiv arbeidsplass med gjennomføringskraft:
 - Vi vil være en helsefremmende arbeidsplass
 - Vi vil ha stolte og myndiggjorte medarbeidere
 - Vi vil utøve god ledelse

Vi vil være en **helsefremmende arbeidsplass**. Vi vil:

- Ha velfungerende lokaler, utstyr og teknologi som er tilpasset oppgavene og HMS-kravene
- Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskapning
- Skape rom for erfarings- og kulturdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring
- Ha et positivt fokus, der samarbeid og kommunikasjon er basert på respekt, tillit, åpenhet og ansvar

Vi vil ha **stolte** og **myndiggjorte** medarbeidere som:

- i fellesskap skal arbeide for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet - både for medarbeidere og innbyggere
- Vil gjøre hverandre gode, heie på hverandre, framsnakke organisasjonen og feire positive resultater sammen
- Er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt
- Blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver

Mål og tiltak for avdelingen i 2022

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Skape arbeidsglede gjennom involvering, gjensidig annerkjennelse og medskaping	Arbeide systematisk med sykefravær og nærvær, heltidskultur	Aktiv deltakelse i læringsnettverket «TØRN», følge opp Rogaland revisjon sin rapport om sykefravær høsten 2022, HMS/IA-dag våren 2023, HR-rådgivere tett på der arbeidsplasser har sykefravær over IA-måltall, HR-rådgivere aktiv veileder i BI-løsningen for fokus på sykefravær.

Vi vil: Ha stolte og myndiggjorte medarbeidere		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
I fellesskap arbeide for en trivelig arbeidsplass som bidrar til økt stolthet- både for medarbeidere og innbyggere	Fellesarrangement for alle ansatte	Felles innføringsdag for nyansatte. Hva betyr «Sammen for alle» og hva betyr det å jobbe i Eigersund kommune? Ordfører og kommunedirektør har viktige roller denne dagen.
Gjøre hverandre gode, heie på hverandre, framsnakke organisasjonen og feire positive resultater sammen	Rekruttere og beholde ansatte	I løpet av 2023 skal Eigersund kommune ha på plass en god rekrutteringsstrategi for dagens utfordringer (vanskelig rekrutterbare stillinger) og fremtidig behov (demografi).
Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som blir bestemt	Digital kompetanse	Ledere som går i front og tilrettelegger for digital utvikling på arbeidsplassene. Lage en utviklings og opplæringsplan innenfor Microsoft 365-pakken og informasjonssikkerhet. Kommunedirektørens ledergruppe og kommunale ledere delta i DIGI Rogaland sitt program "Digital lederkompetanse".

Ha myndiggjorte medarbeidere som blir involvert, gis tillit og blir delegert myndighet og oppgaver.	Samarbeid med fagforeninger og vernetjenesten, delegeringsreglement er kjent i organisasjonen	8-10 møter pr. år mellom arbeidsgiver og organisasjonene/HVO. Felles opplæring for ledere og tillitsvalgte i lov- og avtaleverk våren 2023.
---	---	---

Vi vil: Utøve god ledelse		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen	Lederkafé	4-6 ganger i året samles alle kommunale ledere for temaer som bygger opp om samfunnsdelen og vår arbeidsgiverstrategi.

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Være en foregangskommune innenfor bruk av ny teknologi	Følge opp vedtatt IKT og digitaliseringsstrategi	Bredbåndsutbygging gjennom samarbeid med Rogaland fylkeskommune. Framleie av kommunens objekt (utlån av kommunale bygg og arealer) skal skje digitalt fra 2023.

Vedlegg 4 – Mål og prioriteringer for Kultur og oppvekst

Innledning

Kultur og oppvekst omfatter de kommunale barnehagene og grunnskolene, kulturskolen, voksenopplærings-senteret, barnevernet, PP-tjenesten og kulturområdet (bibliotek, kino og fritidstilbud).

Alle barn og unge skal oppleve trygghet, tilhørighet og likeverd i barnehage og skole. Vi skal fortsette det viktige arbeidet med å hindre utenforskap. Alle voksne som arbeider med barn og unge i kommunen skal arbeide for at barn og elever har et godt og inkluderende læringsmiljø.

Et godt oppvekstmiljø og kunnskap er nøkkelen til fremtiden, både for hvert enkelt individ og for samfunnet som helhet. For at barn og unge skal ha lyst til å lære, være motiverte og oppleve mestring må alle som har en rolle i kultur og oppvekst være preget av lærelyst.

Barnehagen og skolen skal gi barn og unge den dannelsen og utdanningen de trenger. Barn og unge som har behov for hjelp, skal få hjelp tidlig slik at alle får utvikle sitt potensial gjennom et systemrettet og tverrfaglig samarbeid. Dette fordrer høy kompetanse. Målet er at alle lykkes i opplæring og utdanning.

Kulturavdelingen vil jobbe videre med allerede godt etablerte aktiviteter og arrangementer, og samtidig utvikle nye konsepter og tilbud innenfor kulturområdet. Økt samarbeid med eksterne aktører om arrangement og aktivitet har fått større fokus, med hovedmål om å favne bredt og allsidig i kulturtilbudet.

Fokusområder i 2023

Oppvekstplan

Et av områdene neste år er å implementere oppvekstplanen. Det er en plan som favner alle områder som berører barn og unges liv. Oppvekstforhold er et viktig innsatsområde som berører alle innbyggers liv. At barndommen og ungdomstiden er så god som mulig, er viktig for den enkelte innbygger og for kommunen som helhet. Erfaringer fra barndommen varer livet ut. Disse erfaringene påvirker i stor grad den enkelte innbyggers muligheter, livskvalitet og samfunnsdeltakelse gjennom livet.

Oppvekstplanen skal vise hva Eigersund kommune skal gjøre, for å tilrettelegge for gode oppvekstsvilkår for barn og unge. Planen vil gi overordnede føringer for hvordan det skal være å vokse opp. Føringer fra oppvekstplanen skal brukes videre i øvrig planverk i kultur og oppvekst.

Oppvekstreformen

Vi vil ha fokus på oppvekstreformen (barnevernsreformen) i 2023. Et av målene med reformen er at kommunene skal styrke arbeidet med tidlig innsats og forebygging i hele oppvekstsektoren. Tidlig innsats, med tiltak som er godt tilpasset barnas og familiens behov er sentralt. Eigersund kommune skal ha fokus på hele oppvekstsektoren, der vi skal utvikle enda bedre samarbeid mellom barnehage, skole og hjelpetjenester slik at vi ikke framstår for fragmentert.

BTI (Bedre Tverrfaglig innsats) er noe vi må se i sammenheng med dette. Det skal bidra til at barn og familiene deres får nødvendig hjelp så tidlig som mulig. Modellen er laget for å få bedre samhandling mellom ulike kommunale tjenester. Vi skal bli bedre på å jobbe i samme retning.

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis.

Dette er en satsing som tar utgangspunkt i stortingsmeldingen «Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO». Satsingen på kompetanse omfatter hele laget rundt barna og elevene, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som

har behov for det. Alle barn og elever skal få oppleve å få et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole. Vi skal se det allmennpedagogiske og spesialpedagogiske tilbudet i en sammenheng og ha samarbeidskompetanse for å kunne bygge et godt lag rundt barnet. Kartlegging av kompetanse vil være ferdig våren 2023. Kartleggingen vil danne grunnlag for tiltak og kompetanseheving høsten 2023.

Disse områdene ser vi i sammenheng, der oppdagerkompetanse og handlingskompetanse er viktig.

Kultur

Utarbeidelse av kulturplan 2023 – 2030 vil bli spesielt vektlagt i året som kommer. I tillegg fokuseres det på de større arrangementene 2023 har å by på; byjubileet, Dalane kulturfestival, barn og unges kulturdag og Skamskremt.

Videreutvikling av kinotilbudet er et satsingsområde for 2023, med mål om å kunne tilby flere utvidede filmopplevelser og derav økt besøkstall.

Videre satsing og utvikling av fritidsklubb vil også være en prioritet i de kommende år.

Bibliotek

Biblioteket vil ha videre fokus på bibliotekstrategien «Nasjonal bibliotekstrategi 2020 – 2023 - rom for demokrati og dannelse», hvor målet er å videreutvikle bibliotekene som relevante og viktige kunnskapsinstitusjoner som skal bidra til folkeopplysning og dannelse i befolkningen. Biblioteket skal være en relevant kulturarena, læringsarena og møteplass. Biblioteket skal være åpent, inkluderende tilgjengelig, et sted for rekreasjon, debatt, opplysning og kunnskap. Skolene vil innføre systemet bibliofil som er samme system som de har på hovedbiblioteket.

Fremhevede tema for 2023

Generelt:

Digitalisering

Barnehagene og skolene skal innføre Visma Sikker sak. Det handler om trygg håndtering av barne- og elevinformasjon. Det møter behovet for behandling av sensitiv informasjon på en enkel og sikker måte. Dette vil gi enda bedre og raskere saksbehandling.

Overgangsplan

Hovedmålet er å gjøre overganger så trygge som mulig, samt å sikre kontinuitet og helhet i utdanningsløpet. Planen gjelder overganger mellom barnehage, barneskole, ungdomsskole og videregående skole. Barn og unge skal oppleve at opplæringstilbudet henger sammen, og at hver enkelt blir ivaretatt ut fra forutsetninger og behov.

Skole:

Styrking av ledelsen

Skolene har fått mange nye oppgaver og møtes med større forventninger. En teamorganisering av ledelsen vil bedre kunne støtte ansatte i alle de nye oppgavene de skal ivareta. Med dette ønsker vi å flytte oppmerksomheten fra lederen til ledelse, og dermed få fokus på summen av interaksjoner i skoleorganisasjonen. Vi ønsker å få til gode prosesser for læring og utvikling ved skolene, med en tydelig ledelse. Dette må og følges videre opp med en større satsing på kompetanseheving.

Satsing på lesing

Skolene i Eigersund ønsker å sette fokus på lesing som grunnleggende ferdighet, og har satt i gang et lokalt utviklingsarbeid for å styrke arbeidet med at elevene skal bli gode lesere. Samarbeidet mellom skolene er en forutsetning for å løfte oss i lag. Universitetet i Stavanger bidrar med kompetanse inn i dette arbeidet.

Desentralisert kompetanseutvikling

I samarbeid med Sandnes, Jærskolene og Dalane har skolene i Eigersund fokus på motivasjon, gjennom elevengasjement og elevmedvirkning.

Barnehage:

Implementere kvalitets – og kompetanseplanen for hele barnehagesektoren i Eigersund kommune.

Mål for arbeidet er at alle barn i Eigersund skal ha et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet – der leken er i fokus. Planen skal ta utgangspunkt i barnehagebasert kompetanseutvikling. Tiltakene skal være forankret hos pedagogisk leder, styrer og eier og skal bidra til en utviklingsprosess på egen arbeidsplass for hele personalet, på tvers av kompetansenivå. Vi vil ha fokus på gode implementeringsprosesser, for å sikre kunnskap og eierskap hos alle ansatte. Viktige stikkord fra planen er inkludering, omsorg, medvirkning og respekt.

Pedagogisk analyse

I utvikling av barnehagens læringsmiljø, skal verktøyet **Pedagogisk analyse** brukes. Dette er et analyseverktøy som vi vil jobbe for å implementere fremover. Modellen er utviklet for å analysere pedagogiske utfordringer, og gjennom analysen komme frem til nye pedagogiske tiltak og strategier. Dette for å sikre kvalitet. Arbeidet gjøres i samarbeid med Universitetet i Stavanger.

Veiledning av nyutdannede barnehagelærere

Det skal lages en felles plan som skal vise hvordan vi på en god måte skal ta imot nyutdannede barnehagelærere. «En god overgang fra utdanning til yrke er en viktig del av god barnehagelærer- og lærerkvalifisering» (Utdanningsdirektoratet).

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: SMÅBY I VEKST		
Vi vil: Bli flere – «20 040 i 2040»		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Etablere nye fasiliteter for kultur, sport og fritid	Arbeide for realisering av et innholdsrikt og levende bibliotek med kulturfunksjoner. Styrke eksisterende fasiliteter; Fritidsklubben, Eigersund kino og kulturhus. Være en god samarbeidspartner ved etablering av anlegg. Videreutvikle det gode samarbeidet med alle lag og organisasjoner.	Oppstart kulturplan 2022. Plan for nytt bibliotek ferdigstilt i 2022/2023. Videreutvikle et mangfoldig tilbud ved eksisterende fritids- og kulturarenaer, "målbart" gjennom årsberetning. Besøke alle lag og organisasjoner.
Vi vil: Fortette med kvalitet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Utvikle de urbane kvalitetene og skape et aktivt sentrum for alle med trygge møteplasser og rom for opplevelser	Videreutvikle aktivitet i sentrum i samarbeid med aktuelle instanser, ungdommer og næringslivet. Bruke allerede etablerte kulturarenaene som bidrar til opplevelser, mestring og læring. Etablere et moderne bibliotek med ulike kulturfunksjoner i sentrum som gir opplevelser, trygge møteplasser og bidrar til livslang læring.	Etablere nytt moderne bibliotek med kulturfunksjoner. Oppgradere Torget til å fungere som et attraktivt møtested og sted for egenorganisert aktivitet og kulturaktiviteter.

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Legge til rette for kultur, frivillighet, lavterskeltilbud og uformell og uorganisert aktivitet	Være en god samarbeidspartner og støttespiller for lag og foreninger. Ha et kultur- og fritidstilbud som er bredt, lett tilgjengelig, inkluderende og tilstedeværende. Videreutvikle fritidsklubben. Imøtekomme trender og behov, være lydhør og proaktiv i kultur- og fritidstilbud. Tilby lavterskel-møteplasser. Gjennomføre byjubileum.	Jevnlige møter med idrettsrådet, og rutine for involvering av ungdomsrådet. Vektlegge møteplasser i planarbeid. Realisering av et moderne bibliotek med flere kulturfunksjoner, også tilrettelagt for bruk av lag og organisasjoner.
Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Legge vekt på tidlig innstas og barns beste. Videre satsing og implementering av oppvekstreformen med vekt på det forebyggende arbeidet. Styrking av barnevernets hjelpetiltak og tilpasninger til endringer mellom stat og kommune. Implementering av oppvekstplan og plan for det forebyggende arbeidet. Videre arbeid med BTI.	Implementering av oppvekstplan og plan for det forebyggende arbeidet. BTI er i bruk i alle avdelinger. Følge kompetanseplan/ implementeringsplan for oppvekstplanen.
Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Det er et godt og inkluderende læringsmiljø i barnehage og skole. Barn og unge som har behov for det, får hjelp tidlig slik at alle får utvikle potensialet sitt. Bedre kvalitet i møter med den enkelte. Fortsette arbeidet med kompetanseløftet spesialundervisning og inkluderende praksis. Vekt på tidlig innsats og oppdagerkompetanse.	Revidering av planverk. Vitalisere oppvekstplanen. Øke andelen barnehagelærere med utdanning fra dagens 35 %. Nedgang i andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Bedre samordning og samarbeid mellom hjelpetjenester. Antall enkeltvedtak etter §9a reduseres. Samlet svar på elevundersøkelsen er i snitt bedre enn gjennomsnittet for fylket. Det er mindre mobbing enn landsgjennomsnittet.

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring	Videreutvikle møtestruktur med vekt på gode møter og kunnskapsdeling. Videre deltakelse i prosjektet spesialundervisning og inkluderende praksis. God regi på Dekom og Rekom samlinger.	Systematisk kompetanseheving for alle som arbeider med barn og unge. Lage en plan for kompetanseheving innen spesialundervisning og inkluderende praksis. Videre arbeid med elevmedvirkning, digital kompetanse, BTI og pedagogisk analyse.

Vi vil: Ha stolte myndiggjorte medarbeidere		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt	Kompetanseheving for alle gjennom systematisk kompetanseheving	Felles kompetanseplan. Alle enheter har egne kompetanseplaner som tar utgangspunkt i overordnet plan.
Vi vil: Utøve god ledelse		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha ledere som skaper gode relasjoner i og utenfor organisasjonen	Fokus på det å være en raus og lyttende ledelse	Legge til rette for god kunnskapsdeling og felles refleksjon. Gode planlagte ledermøter i alle ledd som underbygger tillitsbasert ledelse.

Vedlegg 5 – Mål og prioriteringer for Helse og omsorg

Innledning

Et av hovedmålene for 2022 var å gjenoppta og ferdigstille arbeidet med strategiplanen. Dette målet er nådd, og strategiplanen ble vedtatt i kommunestyret 26.09.22. Planen er et helhetlig og forpliktende styringsdokument som er retningsgivende, og viser de strategiske grepene som er nødvendige for å møte utfordringene kommunen står ovenfor.

For 2022 hadde vi også et mål om å jobbe mot livsgledesertifisering. 3 av våre bo- og servicesentre og sykehjem er i skrivende stund klare for sertifisering. Det har blitt gjort en formidabel innsats av både ansatte, ledere, pårørende, livsgledekoordinator, frivillige og andre for å oppnå det. 3ABC er nylig sertifisert.

En av målsettingene for 2022 var å arbeide for mer stabilitet i fastlegeordningen. Det resulterte blant annet i en politisk sak som ble vedtatt i kommunestyret i mai 2022, der basistilskuddet for fastlegene ble økt. Vi satte i gang en prosess for å bli godkjent som utdanningsvirksomhet for allmennleger i spesialisering og det ble definert strukturelle grep for å styrke legevaktsamarbeidet. Det som defineres som en fastlegekrise nasjonalt blir også opplevd som en krise her lokalt. Fastlegekrisen gir store konsekvenser for både legevaktdrift, legetjenester i sykehjem, kommunal øyeblikkelig hjelp og korttidsplasser. Å arbeide for stabilitet i fastlegeordningen blir et fokusområde i det kommende året.

Vi opplever det fremdeles som utfordrende å rekruttere ledere, sykepleiere og vernepleiere. I 2021 opplevde vi for første gang å også mangle tilgang på helsefagarbeidere som ferievikarer, noe som ble ytterligere forsterket i 2022. Mange enheter hadde store utfordringer med å ha forsvarlig drift i sommerferieavviklingen, og det ble blant annet nødvendig å sette inn økonomiske insentiver for å løse dette. Noen enheter samhandlet også om endret sykepleierorganisering i sommerferien. Det pågående TØRN-prosjektet vil være viktig i denne forbindelsen videre. Deltakelse i TØRN-læringsnettverket skal bidra til en mer bærekraftig sektor ved å øke heltidsandelen, samt økt andel ansatte med formell helsefaglig kompetanse. En viktig forutsetning for dette er å organisere de kommunale helse- og omsorgstjenestene slik at det blir bedre kontinuitet og kvalitet i tjenestetilbudet med smidige overganger, færre å forholde seg til for dem som mottar tjenester, og høy pasientsikkerhet. I fortsettelsen av dette vil vi også trekke frem det pågående arbeidet med revidering av strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgsavdelingen.

I løpet av 2022 har vi tatt et langt steg videre i arbeidet med implementering av velferdsteknologi og løsninger for pasientvarsling. Samtlige institusjoner som Kjerjanaset, Lundeåne, Lagård bo- og servicesenter, 3 ABC og 2 vest har tatt i bruk pasientvarslingssystemet. Tilbakemeldinger er at ansatte ved bruk av systemet arbeider mer effektivt, og at pasientsikkerheten ivaretas bedre. Bruk av pasientvarslingssystemet blir stadig utvidet. Etter hvert som ansatte blir kjent med hvilke positive gevinster løsningen har å si for den ansatte, og hvilken trygghet den gir for pasienten, tar vi i bruk nye sensorer etter hvert som behovene melder seg.

Ellers har velferdsteknologi og digitalisering av helsetjenesten et stort fokus som vi merker både fra nasjonalt, regionalt og lokalt hold. Vi ønsker videre å være fremoverlent og satse når det gjelder disse områdene i egen organisasjon. Vi deltar i ulike interkommunale nettverk hvor digitalisering og bruk av velferdsteknologi har fokus. I nettverkene er det god erfaringsdeling og kunnskapsdeling. Dette gjør oss bedre i stand til å sette i gang nødvendige prosesser og ta i bruk nye digitale løsninger i helsetjenesten

Fokusområder i 2023

I 2023 vil det være viktig for helse- og omsorgsavdelingen å arbeide med de ulike målene i strategiplanens handlingsplan. Vi må ha stort fokus på implementering og involvering i forhold til de ulike tiltakene. Målene favner ulike viktige områder. De demografiske endringene viser kraftig vekst i antall eldre over 80 år, kombinert med lavt antall plasser i helse- og omsorgsinstitusjoner, begrensede personalressurser, færre barnefødsler og færre tilflyttere. Kommunen har i flere år arbeidet for å styrke den enkeltes evne til å bo hjemme, med et godt utbygd hverdagsrehabiliteringsteam, fokus på velferdsteknologiske løsninger og andre tiltak som støtter opp om den enkeltes ressurser. Dette vil kommunen fortsette med. Digitalisering av helsetjenesten vil også i tiden fremover ha økt fokus. Bruk av nasjonale løsninger som bedrer samhandling på tvers av enheter og bedre tilgang på nødvendig pasientinformasjon vil ha fokus og noe vi vil arbeide med å ta i bruk.

KS har sammen med kommunene plukket ut fem e-helseområder som vil gi gevinster i form av bedre pasientsikkerhet og økt kvalitet i årene fremover [Kommunal sektors ambisjoner](#). Disse områdene vil helse og omsorg følge nøye og planlegge ut fra.

De fem områdene er:

1. Innbyggertjenester
2. Legemiddelområdet
3. Velferdsteknologi og digital hjemmeoppfølging
4. Digitale fellesløsninger på e-helseområdet, inkludert felles journaløsninger
5. Digital samhandling

Dagens IKT strategiplan for helse og omsorg revideres for tiden og skal være ferdig til våren 2023. Planen vil bygge på lokale behov samt de nasjonale føringer som vil bidra til bedre helsetjenester. Pårørende og frivillige er ofte en viktig ressurs. God tilrettelegging skal likevel ikke gå på bekostning av sykehjems plass til personer som får en plutselig helsesvikt og trenger umiddelbart heldøgns omsorg og pleie etter et liv i egen bolig.

Ifølge SSB vil antall eldre i kommunen over 80 år øke fra 642 i 2020 til 1039 i 2030. Innen 2040 har antallet økt til 1461. En av konsekvensene av denne økningen er at behovet for heldøgns omsorgsplasser i Eigersund kommune øker. Det er knapphet på slike plasser, og frem til det er bygd nytt, vil det bli nødvendig med flere kompensierende tiltak. Dette synliggjøres gjennom satsingene i strategiplanen.

Fremhevede tema for 2023

Utarbeidelse av kompetanseplanen vil være viktig fokusområde.

Utarbeidelse av boligrapport som inneholder oversikt over fremtidige behov for boliger, beskrivelse av teknisk stand av nåværende kommunale boliger, evt salg av kommunale boliger, vurdere ulike finansieringsmuligheter for å skaffe boliger en mangler i dag, vil være et viktig fokusområde. Dette arbeidet må gjøres i tett samarbeid blant annet med bygg og eiendom.

Som en del av arbeidet med å sikre nok sykehjems plasser i henhold til demografiutvikling, er dette et arbeid som er høyt prioritert.

Det å arbeide systematisk sammen med kultur og oppvekst i forhold til BTI- metodikken, er et arbeid som vi skal ha fokus på.

For å ha en stabil drift på legevakt, må det være ekstra fokus på tiltak som kan virke rekrutterende og stabiliserende på fastleger.

For å sikre gode helse- og omsorgstjenester vil det være viktig med nærværarbeid og det pågående TØRN-prosjektet.

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Brukermedvirkning: * Sikre brukermedvirkning og individuelt tilpassede tjenester, med fokus på tillitsskapende arbeid som bidrar til sammen-hengende og forutsigbare tjenester med vekt på den enkeltes behov. Vi skal plassere ansvar ut fra innbyggernes behov for tjenester og ta i bruk felles kartleggings- og prioriteringsverktøy * Tilby koordinator og/eller fast kontaktperson når behovet tilsier det * Inkludere opplæring om brukermedvirkning i kompetanseplan på avdeling - og enhetsnivå	* Alle tjenestemottakere skal bli spurt om ""hva er viktig for deg"". Dette dokumenteres i journal * Innbyggere som har behov for langvarige og koordinerte tjenester skal få tilbud om koordinator/eller fast kontaktperson * Temaet brukermedvirkning er inkludert i kompetanseplan på avdeling- og enhetsnivå * Ta i bruk digitale verktøy som fremmer brukermedvirkning
Legge til rette for kultur, frivillighet, lavterskeltilbud og uformell og uorganisert aktivitet	Frivillig innsats: * Arbeide for kontinuerlig rekruttering til og synliggjøring av frivillig innsats blant alle generasjoner * Utarbeide og implementere en frivillighetspolitikk for alle aldersgrupper, i samarbeid med representanter fra lag og foreninger, som blant annet beskriver ansvarsfordeling mellom frivillige og ansatte * Pilotere et prosjekt om nettverksarbeid, dvs ansette nettverkskontakter som bidrar til veiledning og støtte for frivillige	* Frivillighetspolitikk for Eigersund kommune er ferdig utarbeidet * Helse og omsorg har ansatt totalt 60% stilling i prosjekt som nettverkskontakter (finansiert av skjønnsmidler)
Fremme en kultur for åpenhet, inkludering og likeverd	Familie og nettverk: * Jobbe systematisk med kvalitetsutvikling, implementere pårørendestrategien og Livsgledearbeid * Etablere bruker- og pårørenderåd i de ulike enhetene i helse og omsorgsavdelingen * Prøve ut alternative vedtaksfestede omsorgs- og avlastningstiltak, som er individuelt tilpasset, for pårørende/familie	* Kommunen er sertifisert som livsgledepsykehjem/hjem * Helse og omsorg har etablert minimum et nytt bruker- og pårørenderåd i tillegg til det vi har på Kjerjaneset bo- og servicesenter * Helse og omsorg har testet ut og evaluert alternative vedtaksfestede omsorgs- og avlastningstiltak som er individuelt tilpasset
Bidra til hverdagsmestring for alle	Helsefremmende arbeid, tidlig innsats og forebygging - mestre hele livet: * Arbeide med helsefremming og	* Sertifisere ansatte i ulike metoder, for å styrke foreldrerollen og i større grad være ressurs for foreldre gjennom bl.a.

	<p>forebygging blant barn og unge og ha fokus på det friske i mennesket</p> <ul style="list-style-type: none"> *Styrke integreringen av nye Eigersundere i samfunnet *Utarbeide ruspolitisk handlingsplan i tillegg til nåværende alkoholpolitiske retningslinjer *Helse og omsorg bidrar til å følge opp verbalforslag nr 35-jmf budsjett 2022 	<p>bedre organisering og koordinering av veiledning/kurs/tjenester</p> <ul style="list-style-type: none"> *Har revidert kommunal integrerings- og inkluderingsplan for Eigersund kommune *Har revidert ruspolitisk handlingsplan *Videreføre og videreutvikle "Ja vi kan", "Veien til arbeid" og prosjekt "Jobbmestring"
<p>Være en foregangskommune innenfor bruk av ny teknologi og utbygging digital infrastruktur i hele kommunen</p>	<p>Velferdsteknologi:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Informere og involvere innbyggere om velferdsteknologi, og ta teknologi i bruk der det er hensiktsmessig 	<ul style="list-style-type: none"> *Har revidert ikt-strategiplan *Tatt i bruk teknologi som fører til økt kvalitet på tjenestene, og som forenkler og effektiviserer arbeidsprosesser som eksempelvis; *VKP, velferdsteknologisk knutepunkt *Digi helse *Ta i bruk sensorer i hjemmetjenesten som er mulig å koble til dagens Digitale trygghetsalarm fra tellu. *Utvidet bruk av pasientvarslingssystemet *Ta i bruk løsninger for digital hjemmeoppfølging. Bruk av teknologi i digital hjemmeoppfølging kan øke brukerens selvstendighet og mestring, samtidig som det frigjør tid for helsepersonell. Dette omfatter blant annet sensorer som forenkler rapportering av symptomer og som gir lettere samhandling mellom innbygger, fastlege, sykehus og kommune.
<p>Bidra til hverdagsmestring for alle</p>	<p>Fremtidens boligbehov inkludert plasser for heldøgns pleie og omsorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Prosjektere for 36 nye sykehjemsplasser innen 2030 *Sikre flere ulike forebyggende- og kompensere tiltak både for å dempe på behovet for sykehjem/boform for heldøgns omsorg og pleie, samt sikre forsvarlige helse og omsorgstjenester. 	<ul style="list-style-type: none"> *Ferdigstille kommunal boligrappport *Arbeidet med å prosjektere for 36 nye sykehjemsplasser er påbegynt *Sikrer forsvarlige helse og omsorgstjenester ved å iverksette kompensere tiltak
<p>Bidra til hverdagsmestring for alle</p>	<p>Legetjenester:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Sikre at kommunen klarer å rekruttere nye fastleger og beholde eksisterende fastleger slik at vi får en robust fastlegeordning med tilstrekkelig listekapasitet 	<ul style="list-style-type: none"> *Kommunen har tilstrekkelig med fastleger, inkludert ivaretagelse av kommuneoverlegefunksjon *Kommunen er godkjent som utdanningsvirksomhet for ALIS-leger *Tiltak, jmf etter KS vedtak 044/22, følges opp

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass

Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring	Kunnskap og kompetanse, inkl nye arbeidsmetoder og ledelse: *Revidere strategisk kompetanseplan for helse- og omsorgsavdelingen. Samtidig skal enhetene utarbeide egne årlige kompetanseplaner. *Sørge for lederopplæring, «lederens verktøykasse», års hjul, mentorordninger og annet som støtter opp om dette (spesifiseres i strategisk kompetanseplan) *Videreføre og tilpasse stipend- og hospiteringsordning til kompetansebehov på tvers av kommunale enheter og nivåer i helsevesenet	*Har revidert strategisk kompetanseplan for helse og omsorg *Sykefravær under 5,2% (måltallet)

Vi vil: Ha stolte og myndiggjorte medarbeidere

Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha medarbeidere som er positive til forandringer, holder seg faglig oppdatert og er lojale mot det som er bestemt	Samhandling: *Legge til rette for, og motivere til, hospitering internt og eksternt.	*Minimum 4 ansatte hospiterer eksternt (i helseforetaket)/år *Etablert gjennomførbart system for intern hospitering mellom relevante enheter i avdelingen

Vedlegg 6 – Mål og prioriteringer for Samfunnsutvikling

Innledning

Avdelingen for Samfunnsutvikling består av Plankontoret, Byggesaksavdelingen, Kart & oppmåling, Landbrukskontoret og Omstillingsarbeidet.

De største utfordringene fremover er kompetanse, kapasitet og støttesystemer.

Kompetanse gjelder flere av enhetene. Akkurat nå er det mest kritisk på byggesakskontoret. Det er vanskelig å få tak i søkere med relevant erfaring. Videre handler det både om tilgang på kompetanse i markedet ved ansettelse, men også kompetanseheving blant de vi har i dag.

Når det kommer til kapasitet, er det noen områder som er mer utsatt enn andre. Byggesakskontoret har størst utfordringer akkurat nå. Det henger både sammen med ressursituasjonen, mangel på gode systemløsninger for administrativ oppfølging av saksprosessene og vertskommunesamarbeidet med Sokndal. Ressursituasjonen og mangel på systemstøtte fører til lavere effektivitet som påvirker den vanlige driften – både for Eigersund kommune og Sokndal kommune. Vi leverer godt, men det kunne vært bedre.

Fokusområder i 2023

For 2023 blir det fortsatt viktig med fokus på støttesystemer for å sikre gode leveranser på de tjenestene vi tilbyr til innbyggerne.

Vi ønsker kontinuerlig forbedring på de tjenestene vi tilbyr innbyggerne. Gjennom arbeidet med «Næringsteamet» sikrer vi god informasjonsdeling og oppfølging av viktige saker internt. Det legges opp til halvårlige samlinger med Næringsteamet for å forbedre og videreutvikle arbeidet.

Hvis Eigersund kommune skal ha vekst i folketallet er det veldig viktig å kunne tilby gode eiendommer i kommunen. Det skal derfor være et ekstra fokus på å kartlegge dagens bo-områder samtidig som en skal finne ut hva som er viktige elementer i den fremtidige eiendomsutviklingen i kommunen. Hva er det de mulige tilflytterne ser etter når de skal flytte til et sted som f.eks. Eigersund kommune?

Arbeidet med Klimaplan for Dalane vil være et viktig arbeid også inn i 2023. Rogaland Fylkeskommune skal ha ut planprogram for «Regionalplan for Klimaomstilling» til høring i vinter. Styringsgruppen for Klimaplan Dalane har vedtatt å se arbeidet med klimaplanen i sammenheng med regionalplanen.

Andre viktige områder handler mye om det som skjer på arbeidsplassen. I målene er det særlig fokus på dette med å trives på jobb (arbeidsglede) og på dette med videreutvikling på arbeidsplassen gjennom kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling og refleksjon over arbeidet en utøver.

Fremhevdete tema for 2023

Det viktigste temaet for 2023 (og videre i økonomiplan-perioden) er det vi ser innenfor demografi. Denne utfordringen er ikke knyttet til en enkelt avdeling eller et enkelt tjenesteområde, men treffer alle områdene i kommunen på flere måter.

Veldig mange kommuner i Norge er preget av en befolkningsutvikling som tilsier like mange eller færre innbyggere i 2050 enn det de har i dag - særlig for mindre kommuner og kommuner i distriktene. For Eigersund kommune sin del så betyr utviklingen i henhold til SSB sin framskriving at vi skal være like mange innbyggere i 2050 som vi er i dag. Dette fører til at vi vil være ca. 1 700 flere innbyggere i aldersgruppen over 67 år, og tilsvarende færre i de lavere aldersgruppene.

Konsekvensene dette vil få for kommunen er blant annet:

- Redusert skatteinngang (40-50 MNOK)
- Redusert tjenestebehov knyttet til oppvekst (skoler, barnehager og andre barne- og ungdomsrelaterte tjenester)
- Økt tjenestebehov innen helse- og omsorgssektoren

- Behov for flere ansatte
- Mer enn en dobling i eldre mennesker med omfattende tjenestebehov
- Mer enn en dobling i behov for helse- og omsorgsboliger, sykehjemsplasser, institusjonsplasser med mer

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Målene som ble oppgitt her er de som en i stor grad kan knytte til de overordnede målene i kommuneplanens samfunnsdel. I tillegg til disse målene har vi interne målsetninger som er mer konkret knyttet til drift og resultatoppnåelse.

Overordnet mål: KULTUR FOR VERDISKAPNING		
Vi vil: Ha økt verdiskapning		
Vi skal	Hvordan	«SMARTE» mål – konkrete mål Spesifikke – Målbare – Akseptable – Realistiske – Tidsbestemte – Enkle
Være en næringsaktiv kommune både som samfunnsutvikler og tilrettelegger for eksisterende og nye næringer	Fortsette tydelig fokus på arbeidet gjennom omstillingsarbeidet. Videreutvikle Næringsteamet for å sikre kontinuerlig utvikling og forbedring.	Fra 2023 skal det gjennomføres halvårlig samling i Næringsteamet med fokus på forbedring og videreutvikling.
Vi vil: Være en tydelig drivkraft i regionen		
Vi skal	Hvordan	«SMARTE» mål – konkrete mål Spesifikke – Målbare – Akseptable – Realistiske – Tidsbestemte – Enkle
Være best på samarbeid og problemløsning	Gjennom å kartlegge utfordringene/mulighetene i den demografiske utviklingen vi vil ha i kommunen de neste 30 årene. Videre gjennom å finne gode tiltak både internt, men også eksternt/i samarbeid med andre aktører for å møte disse utfordringene på en god måte.	Innen første halvår 2023 skal det foreligge en redegjørelse for hvordan den kommende demografiske utviklingen vil kunne påvirke Eigersund kommune. Denne redegjørelsen skal også peke på konkrete tiltak kommunen bør gjennomføre. Nabokommunene vil ha tilsvarende utfordringer, og vi søker derfor samarbeid i dette arbeidet.

Overordnet mål: SMÅBY I VEKST		
Vi vil: Bli flere – «20 040 i 2040»		
Vi skal	Hvordan	«SMARTE» mål – konkrete mål Spesifikke – Målbare – Akseptable – Realistiske – Tidsbestemte – Enkle
Legge til rette for gode bomiljøer og et bredt spekter av boligtyper	Samarbeid og tilrettelegging for utvikling innenfor utbygging. Både som eier av eiendom (f.eks. Hestnes), gjennom samarbeid (f.eks. Egrefjellet, Strømstad og Markalefjellet) eller gjennom god dialog i reguleringsarbeidet ved Plankontoret.	Innen første halvdel av 2023 skal det foreligge en oversikt over, og beskrivelse av ulike bo-områder i kommunen. Denne skal også inneholde en status for dagens miks av boligtyper - og si noe om hvordan vi forventer utviklingen i fremtiden. Å få kartlagt dette skikkelig vil kunne hjelpe oss med å forstå fremtidens behov bedre, og dermed rigge oss bedre i kampen om tilflyttere.

Ta hensyn til klimaperspektivet i arealplanlegging, utbygging, innkjøp og tjenesteutførelse.	Klimaplan for Dalane skal etter planene være ferdig i løpet av 2022. Særlig handlingsplanen i denne vil danne grunnlag for videre fokus på klimaperspektivet til Eigersund kommune.	Når klimaplan for Dalane er politisk vedtatt, skal det etableres interne rutiner som sørger for at en følger opp tiltak fra denne planen. Det kan f.eks. være faste vurderingspunkter i politiske saksfremlegg, eller egne undersøkelser som kreves i spesifikke planprosesser.
--	---	---

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål <small>Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle</small>
Fortette og skape gode, trygge byrom for alle	Ha tydelig fokus på planprosesser og høringsprosesser på aktiviteter som utføres av lokale, regionale og nasjonale instanser med fokus på å ivareta en positiv utvikling av byrommene i kommunen	Informasjonsmøter i forbindelse med varsel om oppstart på planer som påvirker byrommene. Tidlig involvering vil bidra til bedre prosesser både for innbyggere og utbyggere.

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Være en helsefremmende arbeidsplass		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål <small>Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle</small>
Skape arbeids glede gjennom involvering, gjensidig anerkjennelse og medskaping	Gjennom å ha en omforent lederfilosofi på tvers av lederne i avdelingen, hvor en har fokus på å utvikle de ansatte gjennom god ledelse, og slik fremme/øke arbeids glede.	Fra 2023 skal det være et fast punkt i ledermøtene hvor en drøfter dette med arbeids glede. Her skal det både trekkes frem ting som fungerer, men det skal også være en arena for at lederne skal kunne hjelpe hverandre med erfaringer og råd.
Vi vil: Ha stolte myndiggjorte medarbeidere		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål <small>Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle</small>
Skape rom for erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring	Kontinuerlig fokus på videreutvikling av arbeidsplassen. Henger tett sammen med "Vi vil - Utøve god ledelse - Ha ledere som legger til rette for kunnskapsdeling og gir rom for kreativitet, utvikling og refleksjon"	Innen første kvartal 2023 skal vi ha etablert en møteserie hvor en har relevante tema innenfor "erfarings- og kunnskapsdeling, kreativitet, utvikling, refleksjon og læring". Det etableres i to parallelle løp - ett for ledere og ett for alle ansatte i avdelingen.

Vedlegg 7 – Mål og prioriteringer for Tekniske tjenester

Innledning

Tekniske tjenester består av enhetene *Vann og avløp, Bygg og eiendom, Vei og utemiljø, Eigersund brann og redning, samt Prosjekt og utbygging*. Avdelingen har ansvar for drift og forvaltning og har ca. 150 ansatte fordelt på ca. 120 årsverk. Samlet er det stor bredde i tjenesteleveranser til egen organisasjon, innbyggere, næringsliv m.fl. I hovedsak leveres det drifts- og forvaltningstjenester, men det er også stort fokus på gjennomføring av investeringsprosjekter.

Teknisk avdeling har gjennom flere år hatt ansvar for kommunens store investeringsprosjekter. Mot slutten av 2022 overføres den nye brannstasjonen på Langholmen fra prosjekt til drift. Innflytting er planlagt i desember og vi ser frem til endelig å ta den nye stasjonen i bruk. Driftsbasen på nye Hestnes Gravlund ble også overført fra prosjekt til Eigersund kirkelige fellesråd i 2022, og har fungert som midlertidig base for vei og utemiljø i påvente av at ny driftsbase skal stå ferdig. Ny felles teknisk driftsbase på Tengs skal etter planen overføres fra prosjekt til drift i overgangen 2022/23. Det å samle driftsenhetene i Teknisk avdeling har vært diskutert og planlagt siden 1980-tallet, så vi er både spente og forventningsfulle til de synergier dette vil gi.

Arbeidet med oppfølging av investeringsprosjektet Nye Eigerøy skole har krevd betydelig innsats også i 2022, og prosjektet vil ventelig bli avsluttet våren 2023. Selv om skolebygget og deler av uteområdet ble overtatt våren 2021, og skolen ble tatt i bruk til skoleåret 2021/22, har den største delen av uteområdet blitt anlagt i 2022. Kvia Entreprenør, som var totalentreprenør, gikk konkurs i oktober 2022. Teknisk avdeling vil våren 2023 ha fokus på å ferdigstille anlegget.

Bygging av nytt aktivitetssenter på Lagård vil pågå gjennom 2023, samtidig som en planlegger oppstart av nybygg og renovering av Husabø ungdomsskole. Flomsikring av øvre del av Lundeåna ble utsatt fra 2022 pga. uavklarte grunneierforhold, men vil bli gjennomført i 2023. Torget i Egersund sentrum skal i hovedsak være klar til Julebyen 2022, men en deler av prosjektet slutføres våren 2023. Vi er spente på hvordan oppgraderingen av torget vil bli mottatt og hvordan det vil fungere både til hverdags og fest.

Vann og avløp startet i 2022 første byggetrinn (Revsvatnet – Kjervallveien) for en ca. 8 km lang overføringsledning fra ny drikkevannskilde i Revsvatnet til vannverket i Vannbassengane. Arbeidet går gjennom svært krevende terreng, og det har vært knyttet stor spenning til både planlegging og gjennomføringen.

I tillegg driver hver enhet egne investeringsprosjekter innenfor sine ansvarsområder. I dette ligger bl.a. investeringer i lekeplasser og nærmiljøanlegg, parker og grøntanlegg, veier, gatelys og bruer, friluftslivsområder, trafikksikkerhetstiltak, bygninger og byggetekniske anlegg, VA-ledningsnett etc.

Som nevnt innledningsvis så er teknisk først og fremst en driftsavdeling. Etter hvert som nye bygg og anlegg står ferdig, så skal de overføres for videre drift og vedlikehold i aktuelle enheter. Det er derfor viktig med god involvering både under planlegging og gjennomføring av prosjektene, slik at de blir driftseffektive og driftsvennlige gjennom hele levetiden.

Budsjettrammene i drift er generelt små i forhold til porteføljen. Vi har vært gjennom en turbulent tid med covid-19 og påfølgende prisvekst på materialer, drivstoff og energi som følge av krigen i Ukraina. Dette er har gitt driftsutfordringer i 2022 og vil ventelig vedvare inn i 2023, noe som vil få konsekvenser for tjenesteleveranse og driftsetterslep. De ulike enhetene, spesielt Bygg og eiendom

og Vei og utemiljø, har betydelige driftsetterslep som det arbeides for å innhente. Det har sakte, men sikkert gått rett vei, men det er fortsatt langt fram.

Prosess for å avklare et mulig medlemskap i Rogaland Brann og Redning (RBR) ble videreført til 2022, med mål om å avklare søknaden høsten 2022, slik at en ev. inntreden i selskapet kunne skje 1.1.2023. RBR har imidlertid gitt tilbakemelding om at de ikke har mulighet for å vurdere opptak av nye eierkommuner før tidligste i 2024/25, slik at saken midlertidig ble utsatt. Det vil i siste del av 2022 bli arbeidet med en tjenesteytingsavtale mellom Eigersund kommune og RBR. Dersom det blir enighet om avtalen, vil den tre i kraft 1.1.2023.

I kommunestyret juni 2022 ble det vedtatt at Eigersund Brann og Redning (EBR) skal endre dagens organisering og dimensjonering av brannberedskapen. Det betyr at en går fra en døgnkasertering med 2 heltidsmannskaper på brannstasjonen kombinert med 2 i hjemmevakt, til 4 heltidsansatte i dagkasertering med 4 i hjemmevakt utenom ordinær arbeidstid. Dette trer i kraft 1.1.2023.

Fokusområder i 2023

- Prosjekt og [prosjektgjennomføring](#) vil også i 2023 ha et stort fokus i Teknisk og i Eigersund kommune for øvrig. Investeringsplaner må legge grunnlag for investeringstakt og prioritet i forhold til investeringsevne. De kommunale retningslinjene ble revidert i 2022, og en vil arbeide videre med prosjekthåndboken hvor en finner maler og vår beste praksis.
- Teknisk avdeling er i sterk konkurranse med privat næringsliv om administrative stillinger med teknisk utdanning/kompetanse. Vi må derfor arbeide målrettet med å rekruttere og beholde i disse stillingene. Teknisk har stort sett bare administrative nøkkelstillinger, så når stillinger står vakante over en lengre periode, så er dette krevende for organisasjonen og ansatte som midlertidig må utføre oppgaver tilhørende vakante stillinger.
- Etter mange år med målrettet arbeid for å lukke avvik på de [kommunale lekeplassene](#) ser vi behov for å dreie satsningen mer mot oppgradering av skolenes uteområder. En slik omlegging vil gi flere brukstimer per investerte krone og bidra til økt aktivitet blant barn og unge, økt inkludering og mindre mobbing. I tillegg ønsker en å styrke skolearealene som et naturlige samlingspunkt for større boligområder pga. beliggenhet.
- Det arbeides med en tjenesteytingsavtale med RBR. Dersom det oppnås felles enighet om denne i 2022, så vil det være stort fokus på å få implementert oppgaver og funksjoner i 2023.
- Det vil bli arbeidet målrettet med beredskapen i EBR for å få til en god overgang til dagkasertering med hjemmevakt. Det vil også være fokus på brannsikring og innsatsplaner i trehusbyen/Eigersund sentrum, samt risikoobjekt med krav om innsatstid. Det vil også arbeides målrettet for å kunne avholde kurs og øvelser for eksterne, f.eks. helsepersonell.
- Det vil bli arbeidet målrettet med å få til best mulig synergier av at vi nå knytter det meste av driftspersonellet til en felles driftsbasis. Ut over dette vil det selvsagt være fokus på å levere forutsigbare og gode tjenester i den enkelte enheten.

Fremhevde tema for 2023

Kommunale boliger: på grunn av høy aktivitet i 2022 kom vi ikke i mål med revisjon av kommunal boligplan. Dette videreføres derfor til 2023. Et av formålene er å sikre at vi til enhver tid har driftsrasjonelle boliger som dekker de ulike kommunale behov, på kort og lang sikt. Gjeldene plan: «Kartlegging og gjennomgang av kommunale boliger i Eigersund kommune», ble utarbeidet i juni 2016. [Boligsosial plan for Eigersund kommune 2022-2027](#) vil være et viktig grunnlag for den kommunale boligplanen.

Det er et ønske å få utarbeidet en brannsikringsplan for Egersund sentrum – den verneverdige trehusbebyggelsen. Teknisk avdeling vil være en bidragsyter i denne planen, men regien vil ligge i avdelingen Samfunnsutvikling.

Mål og tiltak i avdelingen knyttet opp mot kommuneplanen

Overordnet mål: KULTUR FOR VERDISKAPNING		
Vi vil: Ha økt verdiskaping		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Dyrke kultur for verdiskaping og samarbeid mellom kommune , næringsliv og andre.	Deltakelse i aktuelle fora og samlinger for å bedre samhandling og felles forståelse. Legge til rette for å samarbeide tett med frivillige lag og foreninger.	Delta i det interne næringsteamet for bedre samordning og koordinering av næringssaker. Samarbeide med frivillige lag og foreninger for økt/bedret tilbud til kommunens innbyggere.

Overordnet mål: SMÅBY I VEKST		
Vi vil: Bli flere – «20 040 i 2040»		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Utvikle de urbane kvalitetene og skape et aktivt sentrum for alle med trygge møteplasser og rom for opplevelser	Utarbeide en tidsriktig møbleringsplan for gågatene og torget, men som ivaretar og forsterker byens særpreg og kvaliteter. Planen skal bygge videre på utforming og materialbruk på Torget.	Planlegge oppgradering og utvikling av gågater og plasser i Egersund sentrum med vekt på å utvikle attraktive møteplasser.
Sikre en planmessig og forsvarlig vannressursforvaltning i Eigersund kommune og Dalane.	Videreføre samarbeidet med Rogaland fylkeskommune og øvrige kommuner i Dalane om "Vannområdet Dalane". Det ble i 2022 tilsatt en felles vannområdekoordinator i fast stilling.	Utarbeide planer, gjennomføre tiltak og øke kunnskapsgrunnlaget for å fremme en bærekraftig vannressursforvaltning.

Overordnet mål: SAMMEN OM DET GODE LIV		
Vi vil: Skape opplevelser og mestring i fellesskapet		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Legge til rette for kultur, frivillighet, lavterskeltilbud og uformell og uorganisert aktivitet.	Utvikle inkluderende skolegårder som gir allsidige muligheter for mestring – alene og i samhandling med andre. Planlegge og realisere bygninger og anlegg som gir rom for inkludering.	Ved renovering av skoler og barnehager skal det legges vekt på at utomhusanlegg skal bli attraktive aktivitetsområder også utenom driftstid i skole og barnehage. Nybygg skal planlegges for flerbruk.

Vi vil: Utvikle nye, attraktive møteplasser		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Ha tilbud til barn og ungdom i nærmiljøet, og samle felles tilbud i sentrum.	Fortsette satsningen på å utvikle og renovere lekeplasser og rekreasjonsanlegg sammen med velforeninger i nabolagene.	Følge opp plan for oppgradering av lekeplasser og nærmiljøanlegg. Midler bevilges årlig over budsjett.

Overordnet mål: EN ATTRAKTIV ARBEIDSPASS MED GJENNOMFØRINGSKRAFT		
Vi vil: Utøve god ledelse		
Vi skal	Hvordan	"SMARTE" mål - konkrete mål Spesifikke - Målbare - Akseptable - Realistiske - Tidsbestemte - Enkle
Arbeide systematisk med sykefravær og nærvær. Legge til rette for en trygg og helsefremmende arbeidshverdag.	Sikre god HMS forståelse og etterlevelse, videreutvikle internkontrollsystemer og legge til rette for trivsel på arbeidsplassen.	Arbeide for gode og forsvarlige arbeidslokaler og arbeidsmiljøer. Ved ombygging, rehabilitering og nybygg skal en alltid sikre god medvirkning fra brukere, driftere og tillitsvalgte gjennom hele prosessen. Utarbeide en overordnet plan som viser og prioriterer investeringsbehovet de nærmeste årene.

Vedlegg 8 – Finansielle måltall for Eigersund kommune

Innledning

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å planlegge, prioritere bruken av midler og ivareta kommunens økonomi. De sentrale og lovfestede verktøyene for dette er økonomiplanen, årsbudsjettet, årsregnskapet og årsberetningen samt regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement). Videre krever kommuneloven § 14-2 bokstav c) at det skal vedtas finansielle måltall som er et verktøy for å ivareta det økonomiske handlingsrommet i et langsiktig perspektiv. Det er ikke sagt noe om hvor mange finansielle måltall som må eller kan fastsettes – det er opp til den enkelte kommune.

Kommunen (kommunestyret) må i lys av dette vedta politiske mål for hvordan kommunens økonomi skal utvikle seg. De finansielle måltallene er med andre ord lokale handlingsregler for kommunens økonomiske politikk. Men det er ingen bestemmelser rundt hva måltallene skal være knyttet til eller hvordan de skal utformes. Det må være åpenhet og bevissthet om status og hva som skal til, og de finansielle måltallene må ha politisk forankring og eierskap.

De finansielle måltallene legges til grunn for økonomiplanen og årsbudsjettene. Ambisjonen er at de finansielle måltallene blir mer førende for de lokalpolitiske beslutningene, slik at den økonomiske handleevnen kan styrkes over tid. Finansielle måltall kan dermed være et grunnlag for kommuner til å etablere en lokal økonomisk politikk, der måltallene også blir lokale handlingsregler for økonomistyringen.

I kommunestyre-sak 066/22 (Moment for B2023 – tidlig politisk deltakelse – sak 1) var kommunedirektørens forslag til vedtak om å legge til grunn et sett med finansielle måltall for det videre arbeidet med budsjett for 2023. Dette punktet ble tatt i kommunestyrets behandling av saken, og det ble oppfattet slik at kommunestyret ønsker at kommunedirektøren kom tilbake med mer informasjon om finansielle måltall og forslag til måltall i et mer langsiktig perspektiv – noe som ble gjort i KS-sak 085/22 (Moment for B2023 – tidlig politisk deltakelse – sak 3). Punktet om finansielle måltall ble tatt ut i KS-sak 085/22. Ut fra det fremmes finansielle måltall på ny – og basert på tidspunkt og økonomisk situasjon foretas det endringer.

De vanligste finansielle måltallene

De mest benyttede måltallene er knyttet til netto driftsresultat, gjeld og disposisjonsfond, hvor netto driftsresultat er det mest sentrale målet. Ulike kommuner legger seg på ulike nivå på netto driftsresultat, noe som kommer av forskjeller på blant annet finanskostnader, kostnadsnivå og ikke minst inntektsnivå. Dette er også måltall som fremkommer i ulike eksterne analyser – herunder statens sine oppsummeringer i bla. Kommuneproposisjonen.

Netto driftsresultat er en beregning av «driftsoverskuddet» i en kommune – altså hvor mye står igjen av totale inntekter etter alt av driftskostnader er trukket fra. Kronebeløpet som er igjen måles i prosent av totale driftsinntekter. Sammenlignet med privatøkonomi kan man si at det du har igjen av lønningen (inkludert sparing) er netto driftsresultat, og bør utgjøre minst 1,75 prosent av sum lønnsutbetaling. Teknisk beregningsutvalg TBU og KS anbefaler kommunene å ha et netto driftsresultat på minimum 1,75 prosent. Til informasjon: For de fem storbykommunene varierer anbefalt netto driftsresultat mellom 0,9 prosent og 3,1 prosent av driftsinntektene. Det påpekes at dette er et måltall som fremkommer før bruk og avsetning til fond.

Samlet lånegjeld: Måltall knyttet til gjeldsgrad eller gjeldstak har vist seg å være effektive. Endringene i gjeldsgrad påvirker rentekostnader, som i neste omgang påvirker det økonomiske

handlingsrommet. Gjeldsgraden kan benyttes som et virkemiddel for å nå måltallet om netto driftsresultat over tid. I staten sine oversikter så blir dette måltallet knyttet opp mot all langsiktig gjeld som kommunene har – fratrukket pensjonsforpliktelser (som også er en form for gjeld). Videre ser vi at Riksrevisjonen har kommet med en anbefaling som omfatter brutto gjeld – fratrukket pensjonsforplikter og utlån/Startlån (disse to forhold som dekkes teoretisk av ordningene i seg selv). Ut fra det bør vi se på anbefalingene og føringene fra Riksrevisjonen – som en sentral og objektiv aktør.

Disposisjonsfond kan beskrives som en buffer for å håndtere risiko eller sparekonto. Dette er frie midler som den enkelte kommune kan bruke «fritt» i drift eller overføre som egenkapital i investeringer – dvs. at det ikke er føring eller bindinger på disponeringen. Det er viktig for en kommune å ha midler tilgjengelig for å kunne finansiere uforutsette kostnader. Landsgjennomsnittet pr 2021 ligger på 13,3 prosent i disposisjonsfond. Det pekes på at det er store variasjoner mellom kommunene – av ulike årsaker. På hvilket nivå Eigersund kommune ønsker å ligge i forhold til størrelse på disposisjonsfond er et politisk valg.

Tidligere foreslåtte finansielle måltall (Moment for B2023 – tidlig politisk deltakelse – sak 1):

Måltall	Mål B21 Vedtatt	Mål R21 Resultat	Mål B22 Vedtatt	Mål B23 Forslag SAK 1
Netto driftsresultat	1,75%	3,10%	1,75%	1,75%
Samlet lånegjeld (prosent av totale driftsinntekter). Omfatter ikke pensjon, men er inkl Startlån og selvkost	120%	111%	142,9%	150%
Samlet lånegjeld (prosent av totale driftsinntekter). Omfatter ikke selvkost, pensjon eller Startlån.	75%	74,9%	90%	90%
Disposisjonsfond (prosent av driftsinntekter)	20%	19,8%	10%	13,3%
Avsetning til Vertskommunefondet	5 mill kr	1,46 mill kr	En merinntekt eller et mindreforbruk settes av på Vertskommunefondet	-
Økonomisk balanse i avdelingen (avd)	Balanse	Balanse	Balanse	Balanse
Lånefinansiering (i prosent av totale investeringer)	70%	66,5%	70%	70%
Samlet rentenivå	Kalkylerenten	1,61% Kalkylerenten var på 1,96%	Kalkylerenten	Kalkylerenten

Tabellen viser også tidligere vedtatte finansielle måltall og resultat (for årene 2021 og 2022).

Forslag til langsiktige finansielle måltall

I kommunelovens § 14-1. Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen, 1. ledd står det at «Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid». For å etterleve lovbestemmelsen kan finansielle måltall brukes som virkemiddel. For å sikre økonomisk handleevne over tid i Eigersund kommune er det et åpenbart og viktig sted å redusere lånegjelden. Iht. Kommuneproposisjonen for 2023 ligger Eigersund kommune nå høyere enn gjennomsnittet av kommunene når det gjelder langsiktig lånegjeld.

Renter og avdrag betales av driftsmidler, det vil si at renter og avdrag spiser av inntektene som kan brukes i drift til tjenesteyting og til nye tiltak. Økte finansinntekter fører samtidig til reduserer politisk

handlingsrom (som ble diskutert i den første budsjettsaken).

Riksrevisjonen anbefaler at kommunens netto lånegjeld ikke overstiger 75% av brutto driftsinntekter. Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. I totale utlån inngår formidlingslån og ansvarlige lån (utlån av egne midler). Dette oppfattes som en gjennomsnittsbetraktning og må derfor vurderes i forhold til kommunens situasjon og betalingsevne. Samlet gjeld (eksl pensjonsforpliktelser og Startlån) bør på sikt gå mot 75 prosent – for å følge Riksrevisjonens anbefaling. På samme tid vet vi at det er planlagt enda flere store investeringsprosjekt som f.eks. Husabø skolen og nye sykehjemsplasser. Basert på dette forhold har vi lagt inn et finansielt måltall som bygger på Riksrevisjonens anbefalinger og at det foreligger en konkret anbefaling om netto lånegjeld.

For at samlet lånegjeld skal reduseres, må avdragene vi betaler være høyere enn nytt låneopptak. For å oppnå redusert lånegjeld foreslås et måltall på dette forhold.

Kommunedirektøren foreslår følgende finansielle måltall:

Måltall	Mål B23 Forslag	Mål R24 Forslag	Mål B25 Forslag	Mål B26 Forslag	Mål B30 Forslag	Mål B35 Forslag
Netto driftsresultat (dette er korrigert fra de to forrige sakene – basert på faktisk situasjon)	0%	0%	0%	0%	1,75%	1,75%
Samlet lånegjeld (prosent av <u>totale</u> driftsinntekter) ekskl pensjon, inkl selvkost og startlån. (grønne linjen)	134%	140%	144%	142%	110%	100%
Netto lånegjeld (prosent av <u>totale</u> driftsinntekter) ekskl pensjon og startlån, inkl selvkost. Anbefaling fra Riksrevisjon. (blåe linjen)	118%	123%	126%	122%	85%	75%
Samlet lånegjeld (prosent av <u>totale</u> driftsinntekter) Omfatter ikke selvkost, pensjon eller Startlån. (rød)	90%	92%	90%	86%	80%	60%
Låneopptak (eksl Startlån) i prosent av avdrag (må være under 100% for at gjelden skal reduseres)	205%	116%	40%	10%	70%	60%
Disposisjonsfond (prosent av driftsinntekter)	4,0%	2,5%	2,5%	2,5%	10%	15%
Lånefinansiering (i prosent av totale investeringer)	70%	70%	70%	70%	60%	60%
Samlet rentenivå	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten	Kalkyle- renten

Iht. kommuneloven er det ikke tillatt å legge frem et kommunebudsjett (eller økonomiplan) som ikke er i balanse. Dvs. at det må være balanse i både hele økonomiplanperioden og det enkelte år. Kommunedirektørens forslag legger opp til balanse i perioden og det enkelte år – men ved bruk av driftsfond (noe som slår ut i forslag til finansielle måltall). Kommunedirektøren peker på at de finansielle måltallene ikke er rettslig bindende, men lanserte mål å rette seg til (på lik linje med andre mål).

Vedlegg 9 – Kommunale gebyrer og betalingssetser Sentraladministrasjonen

Borgerlig vielse

Vielser foregår i skrivergården, Strandgaten 58 i Egersund sentrum annenhver fredag fra 12:00 til 15:00 og en lørdag i måneden fra 11:00 til 16:00.

Vielser er gratis i Eigersund kommune sine lokaler i ordinær arbeidstid på oppsatte datoer og hvis minst en av partene har bostedsadresse i Eigersund.

Borgerlig vigsel	
Brudepar der partene ikke har bostedsadresse i kommunen	1 000
Lørdag eller utenfor ordinært vielseslokale (i tillegg til eventuelle reiseutgifter uansett bostedsadresse)	1 000

Vedlegg 10 – Kommunale gebyrer og betalingssetter for KO

Barnehage	2022	2023
Pr. mnd. – 11 mnd. pr år:		
5 dager	3 050	3 050
4 dager	2 440	2 440
3 dager	1 830	1 830

Bibliotek	2022	2023
Purregebyr:		
1. gang – voksne	20	20
2. gang – voksne	30	30
3. gang – voksne	60	60
Erstatningskrav for tapte bøker mm.:		
Bok – voksen	350	363
Bok – barn	200	207
Tidsskrift	50	52
Lydbok – voksen	400	415
Lydbok – barn	300	311
CD	150	156
CD musikk	200	207
DVD 1 plate	150	156
Dvd 2 plater	200	207
Salg av kopier og utskrifter fra PC:		
Sort/hvit	2	2
Farge	4	4

Kino	2022	2023
Barne- og voksenbillett før kl. 18 (3D-filmer)	95 (110)	100 (115)
Barne- og voksenbillett etter kl. 18	110 (120)	115 (125)

Kulturhus - leie	2022	2023
	Sal 1/Sal 2	Sal 1/Sal 2
Frivillige:		
Mandag - torsdag før kl. 17	1500/1000	1600/1100
Mandag - torsdag etter kl. 17	2000/1200	2100/1300
Fredag - søndag før kl. 17	2000/1200	2100/1300
Fredag - søndag etter kl. 17	2500/1500	2600/1600
Eksterne:		
Mandag - torsdag før kl. 17	4000/2000	4200/2100
Mandag - torsdag etter kl. 17	6000/3000	6200/3100
Fredag - søndag før kl. 17	6000/3000	6200/3100
Fredag - søndag etter kl. 17	8000/5000	8300/5200

Kommersielle:		
Mandag - torsdag før kl. 17	8000/5000	8300/5200
Mandag - torsdag etter kl. 17	12000/6000	12500/6200
Fredag - søndag før kl. 17	12000/6000	12500/6200
Fredag - søndag etter kl. 17	15000/10000	15500/10400

Kulturskolen	2022	2023
<i>Merk: Prisene for kulturskolen reguleres 1.8</i>		
Søskenmoderasjon:		
Søsken nr 2 - 30% rabatt på elevavgift		
Søsken nr 3 - 50% rabatt på elevavgift		
Pris pr. halvår:		
Elevavgift	1 856	1 925
Ballett/dans, drama, visuelle kunsthøgskole	1 649	1 710
Musikk fra livets begynnelse (10 ganger)	534	554
Instrumentleie	320	332
Materialpenger visuelle kunsthøgskole	214	222

SFO – pr mnd.	2022	2023
<i>Merk: Prisene for SFO reguleres 1.8</i>		
5 dager pr uke	2 976	3 086
4 dager pr uke	2 380	2 468
3 dager pr uke	1 785	1 851
2 dager pr uke	1 191	1 235
Matpenger (5 dager)	165	171
Helårsåpen pr. mnd. - 11 mnd. pr år	361	374

Voksenopplæringscenter		
Prisene justeres årlig og blir tilpasset andre voksenopplæringscenter i Rogaland. For mer informasjon om den enkelte sats henvises til Voksenopplæringscenterets egen nettside.		

Vedlegg 11 – Kommunale gebyrer og betalingssetser for HO

Helse tjenester	2022	2023
Hjemmesykepleie	0	0
Vederlagsfritt etter søknad med vedtak		
Praktisk bistand pr time	370	384
Maksimalt grense for egenbetaling pr mnd. – inntektsavhengig:		
- Inntil 2G	215	ihht regulativ
- 2G – 3G	1315	1364
- 3G – 4G	1820	1887
- 4G – 5G	2930	3038
- 5G – 6G	3660	3795
- Over 6G	4760	4936
Venøse- og CRP-prøver pr stk (Åpen omsorg)	140	145
Egenandel dagsenter Kjerjanaset inkl. måltider pr dag.	255	255
Dag/natt opphold institusjon pr dag/natt	100	ihht regulativ
Korttidsopphold sykehjem pr døgn (inntil 60 døgn, da blir betaling som ved langtidsopphold sykehjem)	180	ihht regulativ
Langtidsopphold sykehjem (Betalingen er inntektsregulert og følger gjeldende regulativ)	Følger gjeldende regulativ	Følger gjeldende regulativ
Egenandel aktivitetssenter (Tyrigården/Lysgården) pr mnd.	365	379
Busstransport tur/retur arbeid på Uninor (pris pr mnd.)		
Transport 1-2 dager pr uke – månedspris (50% av Kolumus)	Ikke fastsatt	Ikke fastsatt
Transport 3-5 dager pr uke – månedspris (iht Kolumbus)	Ikke fastsatt	Ikke fastsatt

Hjelpemidler/velferdsteknologi	2022	2023
Installasjon av digitale trygghets alarm (engangsbeløp)	785	785
Trygghets alarm – digital (pris pr mnd.)	315	315
Flytting/omprogrammering av digital trygghets alarm (engangsbeløp)	405	420

Mat	2022	2023
Middag med dessert, levert på døren (etter søknad med vedtak)	130	135
Grøt	80	83
Full kost	6200	6300

Vaksiner mv.	2022	2023
Influensavaksine:		
Risikogruppe pr. person	250	250
Øvrige pr person	300	300
Andre tjenester helsestasjon		
Hørselestest	225	233
Engangssett Brystpumpe	325	337

Friskliv sentralen:	2022	2023
Egenandel for kurs i regi av frisklivsentralen pr medlem:		
Frisklivstrening		
Bra mat for bedre helse		
Snus og røykeslutt	0	0
Kurs i belastningsmestring		
Kurs i depresjonsmestring		

Fysio- ergoterapi tjenesten:	2022	2023
<i>Fysio- ergoterapi tjenesten følger til enhver tid gjeldende takster for egenandeler fastsatt av HELFO.</i>	Egenandel ihht regulativ	Egenandel ihht regulativ
Bassentrening (grupper) pr gang. 30 min (ihht regulativ)	Iht regulativ	Iht regulativ
Behandlingsutstyr	127	130

Vedlegg 12 – Kommunale gebyrer og betalingssetser for TT

Bygg og Eiendom utleiepriser: Gymsaler, idretts- og svømmehaller

Utleie gymnastikksal ved skole	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	-	-	1 150
Lag, foreninger, bedriftsidrettslag og vennegrupper som ikke kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Private skoler og barnehager, barnebursdager og andre private enkeltarrangementer (Den enkelte skole vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes), Kr. 0,- for arrangementer der majoriteten er barn/ungdom opp til 18 år. Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	120	2 280	1 150
Konkurranser, seriespill, seminar, treningsamlinger, mesterskap, stevner og lignende, ut over ordinær treningstid, med deltagere fra andre kommuner. Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	350	-	2 900
Kommersielle leietakere. (Def: Der aktøren opererer i et marked for å skape fortjeneste.) Dagsleie betales når arrangement overstiger 8 t.	460	-	3 500

Utleie idrettshall i Egersundshallen, Espelandshallen og Slettebø Idrettshall	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Betales når arrangementet overstiger 6 timer	-	-	1 150
Lag, foreninger, bedriftsidrettslag og vennegrupper som ikke kvalifiserer til idretts-/kulturmidler, private skoler og barnehager, andre private enkeltarrangementer (Bygg og eiendomsforvaltningen og Kulturkontoret vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes). Dagsleie betales når arrangementet overstiger 5 timer, 8 timer for barn/unge. Timepris kr. 0,- for arrangementer der majoriteten er barn/ungdom opp til 18 år.	230	2 280	1 150

Konkurranser, seriespill, seminar, treningsamlinger, mesterskap, stevner og lignende, ut over ordinær treningstid, med deltagere fra andre kommuner. Dagsleie betales når arrangementet overstiger 7 timer.	350	-	2 280
Kommersielle leietakere. (Def: Der aktøren opererer i et marked for å skape fortjeneste.) Dagsleie betales når arrangementet overstiger 7 timer.	580	-	4 050

Kommersielle arrangementer i Egersundshallen, Espelandhallen og i Slettebø idrettshall:

Kommunal billettavgift på kr. 30,- pr. solgte billett. For særskilte arrangementer kan dette etter søknad fravikes av Formannskapet.

Utleie svømmehall i Egersundshallen	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Dagsleie Betales når arrangementet overstiger 8 timer.	-	-	1 150
Lag og foreninger som ikke kvalifiserer til idretts-/kulturmidler, private skoler og barnehager, andre private enkeltarrangementer (Bygg og eiendomsforvaltningen og Kulturkontoret vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes).	350	3 500	-
Konkurranser, seriespill, seminar, treningsamlinger, mesterskap, stevner og lignende, ut over ordinær treningstid, med deltagere fra andre kommuner. Dagsleie Betales når arrangementet overstiger 8 timer.	460	-	3 500
Kommersielle leietakere.	700	7 000	4 700
Badebetjent/vakt	450		

Utleie svømmehallen i Slettebø idrettshall	Timepris	Leie én ukentlig time pr halvår	Dagsleie
Trening, øving, samlinger, konkurranser og klubbmesterskap for lokale lag og foreninger som kvalifiserer til idretts-/kulturmidler. Dagsleie betales når arrangementet overstiger 8 timer.	-	-	1 150
Lag og foreninger som ikke kvalifiserer til idretts-/kulturmidler, private skoler og barnehager, andre private enkeltarrangementer, samt interkommunale tiltak (Bygg og	350	3 500	-

eiendomsforvaltningen og Kulturkontoret vurderer hvorvidt arrangementet kan avholdes).			
Kommunale tiltak, foresatte med barn og unge med nedsatt funksjonsevne.	-	-	-
Kommersielle leietakere.	700	7 000	-

Familiebading			
Gebyr	Enkelt-billett	Klippekort (10 klipp)	Halvårskort
Voksne	65	520	1 450
Barn og unge	20	150	730
Familie	130	1 050	2 900
Honnør	35	210	730

Tekniske Tjenester – Gravegebyr, båtplass, friluftbygg, uteservering og torgplass

Gravegebyr	2022	2023
Behandlingsgebyr gravesøknad	2 000	2 100
Gebyr ulovlig graving uten godkjent gravesøknad	2 000	2 100

Hjemmel for å kreve gravegebyr er gitt i veiloven §§ 332 og 57 for graving på kommunal grunn utenfor vei, i egenskap av å være grunneier.

Leie av båtplass Lerviken båthavn (Amfi siden)	2022		2023	
	Månedspris	åremål	Månedspris	åremål
Leie 1 stk båtplass	600	3600	620	3700

	2022				2023			
	Maurholen			Vandrings-havn - sjøbu	Maurholen			Vandrings-havn - sjøbu
Friluftbygg	Uthus	Uthus tillegg	Bolig		Uthus	Uthus tillegg	Bolig	
Dag/kveld	900	500	1 300	900	950	520	1 350	950
Dag/kveld max 2 timer	750	500	750		780	520	780	
Døgn			1 500				1 560	
Helg (fre - søn)			3 000				3 100	
Uke (man - søn)			5 000				5 200	
Uke (man - fre)			3 500				3 600	

Priser for leie av areal til uteservering og varesalg langs fasader i offentlig uterom	Mnd.leie pr m ²	Åremål pr m ²
Salgs plass	25	120
Uteservering u/skjenkerett	40	185
Uteservering m/skjenkerett	75	365

2023 Leiepriser for torg og markedshandel	Opptil 15 m ²			Fra 15 m ² til 25 m ²		
	Dagsleie (kr)	mnd.leie (kr)	Åremål (kr)	Dagsleie (kr)	mnd.leie (kr)	Åremål (kr)
Salgs plass torget (dag/natt)	100	400	3 000	150	600	4 500
Strøm	100	400	3 000	100	400	3 000
Juletsalg sesong nov-des		1 500			1 500	

Feiervesenet

Feiegebyr	Gebysats 2022	Gebysats 2023	Merknad
Hus	434	434	Faktureres èn gang i året (høst)
Hytte	521	521	

Vann og avløp

Tilknytningsgebyr	Gebysats				Merknad
	Vann 2022	Avløp 2022	Vann 2023	Avløp 2023	
Tilkobling vanlig sats	20 000	20 000	20 000	20 000	Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling lav sats *	10 000	10 000	10 000	10 000	Gjelder når bruksarealet er inntil 250 m ²
Tilkobling arealtillegg	2 300	2 300	2 300	2 300	Arealtillegg for hver påbegynte 50 m ²

Abonnementsgebyr	Gebysats				Gjelder alle abonnenter som har vann / avløp
	Vann 2022	Avløp 2022	Vann 2023	Avløp 2023	
Rørdimensjon V 32 mm	1 331	2 541	1 464	2 617	Eks. Bygningstypekoder: 111-193 (Boliger, Fritidsbolig) Bygningstypekoder: 241-249 (Fiskeri- og landbruksbygning) Bygningstypekoder: 311-330 (Kontor og Forretning)
Rørdimensjon V 40 mm	1 936	2 783	2 129	2 866	Eks. Bygningstypekoder: 611-679 (Kultur og Undervisning)

Rørdimensjon V 50 mm	3 265	4 719	3 592	4 861	Eks. Bygningstypekoder: 511-539 (Hotell og Restaurant)
Rørdimensjon V 63 mm	3 870	5 566	4 257	5 733	Eks. Bygningstypekoder: 311-330 (Kontor og Forretning)
Rørdimensjon V 75 mm	4 475	6 413	4 922	6 605	Eks. Bygningstypekoder: 411-449 (Samferdsel og Kommunikasjon)
Rørdimensjon V 90 mm	11 128	15 972	12 240	16 451	
Rørdimensjon V 110 mm	16 330	23 595	17 963	24 303	Eks. Bygningstypekoder: 211-239 (Industri og Lager) Eks. Bygningstypekoder: 719-739 (Helse)
Rørdimensjon V 125 mm	20 804	30 008	22 885	30 908	
Rørdimensjon V 140 mm	26 006	37 389	28 607	38 511	
Rørdimensjon V 160 mm	33 869	48 763	37 256	50 226	Eks. Bygningstypekoder: 211-239 (Industri og Lager)
Rørdimensjon V 180 mm	43 062	62 073	47 368	63 935	
Rørdimensjon V 200 mm	52 860	76 109	58 146	78 392	
Rørdimensjon V 225 mm	67 254	96 800	73 979	99 704	

Andre gebyr	2022	2023	Merknad
Vannmålerleie, 0-25mm	200	200	
Vannmålerleie, 26-50mm	300	300	
Vannmålerleie, 51-150mm	400	400	
Vannmålerleie, > 151mm	500	500	
Vannavgift – variabel del etter forbruk/stipulert, pr. m ³	8,92	9,81	Gjelder for alle med/uten vannmåler
Avløpsavgift – variabel del etter forbruk/stipulert, pr. m ³	13,07	13,46	Gjelder for alle med/uten vannmåler

Vedlegg 13 – Kommunale gebyrer og betalingssetter SU

Oppmåling

Opprettelse av grunneiendom og festegrund	2022	2023
Areal fra 0 – 1.500 m ²	23 600	24 470
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 300	1 350

Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	2022	2023
Areal fra 0 – 1.500 m ²	23 600	24 470
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 300	1 350

Oppmåling av uteareal på eierseksjon – gebyr pr. seksjon	2022	2023
1. og 2. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	11 800	12 240
Fra og med 3. seksjon - areal fra 0 – 1.500 m ²	5 900	6 120
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 300	1 350

Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	2022	2023
Opprettelse av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	4 100	4 250

Ny matrikkelenhet som tilleggsareal til eksisterende matrikkelenhet	2022	2023
Areal fra 0 – 1.500 m ²	18 600	19 290
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 300	1 350

Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka	2022	2023
Oppmålingsforretning uten oppmøte i marka, jf. matrikkelforskriftens § 40	7 200	7 470

Grensejustering	2022	2023
For inntil 25 meter grenselengde	10 800	11 200
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1 300	1 350
For inntil 2 grensepunkt	10 800	11 200
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 300	1 350

Arealoverføring	2022	2023
Areal fra 0 – 1.500 m ²	18 600	19 290
Areal over 1.500 m ² – økning pr. grensepunkt ut over 6 punkt	1 300	1 350

Klarlegging av eksisterende grense	2022	2023
For inntil 25 meter grenselengde	10 800	11 200
Grenselengde over 25 meter, økning pr. påbegynte 25 meter	1 300	1 350
For inntil 2 punkter	10 800	11 200
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 300	1 350

Ny merking av eksisterende grense	2022	2023
For inntil 2 punkter	7 700	7 980
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	700	730

Timepris	2022	2023
Arbeider hvor gebyret beregnes etter medgått tid - timepris	950	990

Byggesak

Kapittel 2 – Gebyrer for tiltak som krever søknad om tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver jamfør Plan- og bygningsloven § 20-4 Søknadspliktige tiltak som kan forestås av tiltakshaver	
a) Mindre tiltak på bebygd eiendom.	5 400
b) Alminnelige driftsbygninger i landbruket.	5 400
c) Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som nevnt i PBL § 20-1 første ledd bokstav j og som ikke skal plasseres for lengre tidsrom enn 2 år.	5 400
d) Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forestås av tiltakshaver.	5 400

Kapittel 3 – Gebyrer for tiltak som behandles etter søknad	
Jamfør Plan- og bygningsloven § 20-3 Søknadspliktige tiltak med krav om ansvarlige foretak	
Basisgebyr	
I tillegg til basisgebyr betales et arealgebyr per m2 bruksareal.	20
Redusert arealgebyr per m2 for tiltak i henhold til § 21-7, 2.ledd	12

1. Boliger inkludert eventuell garasje	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Enebolig	17 990	21 700	-
b) Andre boliger – pr. boenhet.	9 600	12 100	-
c) Tilbygg/påbygg til a-b, inkludert hagestue/vinterhage	5 990	8 400	-
Garasje	-	-	-
f) Garasjer eller uthus	5 400	7 200	-
g) Naust i tilknytting til bolig	5 400	7 200	-
Store bolig bygg	-	-	-
h) Blokk/høyhus/terrassehus (flere enn 5 boenheter)	59 000	84 400	96 400
Bruksendring	-	-	-
i) Bruksendring (a-g)	11 990	15 700	25 300
Andre tiltak på boligeiendom	-	-	-
j) Fasadeendring	5 400	9 300	-
k) Støttemurer	5 400	9 300	-
l) Innhegning/gjerde/støyskjerm	5 400	9 300	-
m) Brygger	5 400	9 300	-
n) graving/fylling/sprenging	5 400	9 300	-
o) Basseng/brønn/dam	5 400	-	-

2. Fritidshus	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Fritidsbolig, fritidsbygg	15 800	18 100	
b) tilbygg/påbygg til a.	4 800	7 200	
c) Naust	7 200	9 600	

3. Andre bygg	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
Alle andre bygg, til- og påbygg, grunngebyr	9 600	18 600	25 300
a) For de første 0 – 500 m ² BRA pr. m ² .	76	76	76
b) For de neste 501 – 1000 m ² BRA pr. m ² .	35	47	60
c) For de neste 1001 – 2000 m ² BRA pr. m ² .	17	29	41
d) 2001 → pr. m ² .	15	15	15
e) 50 % reduksjon for rene lagerbygg, garasjer, drivhus og lignende			
f) 50 % reduksjon for ombygging og bruksendring av eksisterende BRA			

4. Andre tiltak	Tiltaksklasse 1	Tiltaksklasse 2	Tiltaksklasse 3
a) Riving av bygning, § 20-1 e.	5 400	9 300	-
b) Fasadeendring, § 20-1 c.	5 400	9 300	-
c) Støttemur, gjerde, støyskjerm.	5 400	9 300	9 300
d) Skilt og reklameinnretning, § 20-1 i	5 400	9 300	-
e) Graving, fylling, sprenging, basseng, brønn, dam, § 20-1 a, k, l.	5 400	9 300	9 300
f) Oppføring/endring av bygningstekniske installasjoner, § 20-1 e.	5 400	9 300	9 300

g) Deling av eiendom, § 20-1 m (pr. parsell).	4 800	-	-
h) Merkkostnadsgebyr	12 100	-	-
i) Reviderte tegninger, små endringer i areal.	5 400	7 200	9 300
j) Ved større endringer beregnes gebyr som ved ny søknad.	5 400	-	-
k) Trinnvis igangsettingstillatelse, pr. igangsetting utover 1 gang, jfr. PBL § 21-4.	5 400	9 300	-
l) Midlertidig brukstillatelse	2 100	5 200	-
m) Forhåndskonferanse	1 600	-	-

5. Melding/Søknad om utslippstillatelse

a) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 1-5 PE.	7 200
b) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 6-49 PE.	12 100
c) For behandling av utslipp fra avløpsanlegg med 50-10.000 PE.	31 300

6. Dispensasjoner

Det beregnes gebyr for hver dispensasjon. Tiltak som forutsetter dispensasjon både fra kapittel 3.6a "byggeforbud etter PBL" § 1-8 eller kommuneplanens bestemmelse om byggeforbud langs vassdrag og kapittel 3.6a "formål i vedtatt plan" ilegges kun gebyr for dispensasjon fra formål. Det tas ikke gebyr for dispensasjon fra plankrav dersom det også dispenseres fra formål i plan. I reguleringsplaner som mangler byggegrense mot sjø ilegges et redusert dispensasjonsgebyr fra PBL § 1-8 på kroner 5 990.

a) PBL § 1-8 og formål i vedtatt kommuneplan eller reguleringsplan.	20 200
b) Utnyttelsesgrad, byggehøyder og andre tilsvarende forhold fastsatt i PBL § 29-4 eller planbestemmelser.	5 990
c) Plassering (byggelinje/byggegrense), jfr. PBL §	5 990
d) Andre forhold i planbestemmelser.	5 990
e) Opparbeidelse vei, vann, avløp - § 18-1.	5 990
f) Andre bestemmelser i PBL eller tilhørende forskrifter.	5 990
g) Kommuneplanbestemmelse § 1-2.	8 700

7. Situasjonsskart

a) Utarbeidelse situasjonsskart for melding og søknad om tiltak.	600
--	-----

8. Saksbehandling per medgått time

(Tiltak/oppgaver av slik karakter at de ikke er dekket i regulativet)

a) Timesats	750
b) Samordningsgebyr	750
c) Tilsyn	750

9. Seksjonering av fast eiendom

Seksjonering	6 180
I tillegg belastes gebyr for tinglysning (Reguleres av Kartverket)	585

Plankontor

Plansaker etter Plan- og bygningsloven (PBL) §§ 12-3 og 12-14 jfr. § 12-10		
Etter dette regulativ kreves gebyr for behandling av:		
Utkast til private innsendte detaljreguleringsplaner etter plan- og bygningsloven §§ 12-3 jfr. 12-1.		
Utkast fra private om endring av reguleringsplan etter plan og bygningslovens §§12-14, 1 ledd, og 12-3, 2.ledd. Planforslag fra andre sektormyndigheter omfattes av unntak i lov.		

Reguleringsplan og vesentlig reguleringsendring PBL §§ 12-3 og 12-14		
1a. For behandling av reguleringsplan av eneboliger, PBL. §§12-3 og 12-14	2022	2023
Grunngebyr	15 000	15 555
Arealgebyr per enhet – enebolig	3 500	3 630

1b. For behandling av reguleringsplan av rekkehus, tett småhusbebyggelse mv. PBL. §§12-3 og 12-14:	2022	2023
Arealgebyr per enhet – rekkehus, konsentrert småhusbebyggelse	4 000	4 148
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3 000	3 111

2. For behandling av reguleringsplan for blokk, terrassert bebyggelse, leilighetsbygg PBL. §§12-3 og 12-14:	2022	2023
Grunngebyr	15 000	15 555
BRA mindre enn 2.000 m2 betales per m2	40	40
BRA 2.000 – 5000 m2 betales per m2	25	30
BRA over 5.000 m2 betales per m2	15	16
Andre formål i planen betales per m2	3	3

3. For behandling av reguleringsplan for næringsarealer og andre formål (industri/lager/kontor/andre næringsformål/allmenntilretteleggende formål m.m.) PBL. §§ 12-3 og 12-14	2022	2023
Grunngebyr	15 000	15 555
Planareal inntil 10 daa per daa	6 000	6 222
Planareal over 10 daa til og med 20 daa per daa	4 000	4 148
Enhetsgebyr per omsøkt daa fra 20 daa og oppover per daa	2 000	2 074
Andre formål i planen per påbegynt daa	3 000	3 111

Massedepони og masseuttak – 55 % av gebyr i punkt 3

4. For behandling av reguleringsplan for næringsbygg inkl. kontor og kombinerte bygg PBL. §§ 12-3 og 12-14:	2022	2023
Grunngebyr	15 000	15 555
For BRA til og med 3.000 m2 betales per m2	14	15
For BRA over 3.000 m2 betales per m2	10	10
Andre formål i planen betales per m2	3	3

5. For behandling av reguleringsplan for fritidsbebyggelse (hytter, naust og lignende) PBL. § 12-3 og 12-14:	2022	2023
Grunngebyr	15 000	15 555
Enhetsgebyr per omsøkt enhet - bebyggelse uten varig opphold	3 500	3 630
Enhetsgebyr per omsøkt enhet-bebyggelse med varig opphold	6 000	6 222
Andre formål i planen per påbegynt daa.	3 000	3 111

6. Mindre endring av reguleringsplan PBL. § 12-14	2022	2023
Grunngebyr	3 000	3 000
For endringer av bestemmelser per bestemmelse – maksimalt gebyr 12.000,-	2 500	2 500
For areal opp til 500 m2 planareal som endres	1 500	1 500
For areal over 500 m2 planareal betales per påbegynt daa som endres	2 000	2 000

Areal – maksimalt gebyr 25.000,-

7. Maksimumsgebyr PBL. §§12-3 og 12-14	2022	2023
Maksimumsgebyr for plansaker etter pkt. 1a for felt under 30 boliger	90 000	90 000
Maksimumsgebyr for plansaker etter pkt. 1b for planer med inntil 40 boliger, plansaker etter pkt. 3 og 5 for planer inntil 30 daa planareal og for planer etter pkt 2 og 4 for bygningsareal inntil 2.500 m2.	125 000	125 000
Maksimumsgebyr for andre planer som ikke kommer inn under første og andre strekpunkt	160 000	160 000

8. Konsekvensutredning	2021	2022
I de tilfellene der kommunen er ansvarlig myndighet for vedlegg I-tiltak, jfr. Forskrift om konsekvensutredninger etter plan- og bygningsloven, og der det blir utredningsplikt etter vedlegg II-tiltak, skal det for behandlingen av konsekvens-utredninger betales gebyr.	Fastsetting av planprogram kr. 20.000,-	Fastsetting av planprogram kr. 20.000,-
For vedtatt KU skal det betales gebyr som tilsvarer 50 % av satsene for reguleringsplan samt utgifter kommunen måtte ha til fagkyndig bistand med å gå gjennom fagrapporter og KU. Kostnader ved utarbeiding av KU skal forslagsstiller dekke i sin helhet.		

9. Timesatser
I de tilfeller plankontoret påtar seg oppdrag bl.a. opptegning og/ eller kvalitetssikring av planer, skal det betales en timepris på kr. 750,- per time

10. Andre forhold
Alle planer skal leveres i SOSI-format etter gjeldende standard og etter de krav som til enhver tid stilles. Planer som ikke blir levert i dette formatet skal i utgangspunktet avvises. Det skal beregnes et tilleggsgebyr dersom planen ikke blir levert i SOSI-format eller fullverdig digital form. Tilleggsgebyret skal regnes etter den tid kommunen bruker til digitaliseringsarbeidet eller arbeidet med oppretting av allerede digitalisert plan, jfr. Punkt 9 ovenfor, og kommunens evt. utgifter med dette arbeidet.
For overføring til digital form og/eller bearbeiding for tilpassing til kommunens datasystem, må forslagsstiller dekke de faktiske utgiftene basert på tidsbruk, jf. Punkt 9 ovenfor.
Bruksarealet (BRA) beregnes i tråd med NS 3490. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse regnes i utgangspunktet med og omfang avklares i oppstartsmøte. Der kommunen

pålegger tiltakshaver å regulere et større areal, kan en få fritak for dette gebyret dersom det ikke skal skje endringer i det – kun opptegning. Arealer som ligger rundt terreng regnes også med.

Gebyret regnes ut fra den maksimale utnyttelsen som planen gir mulighet for.

Gebyret rettes til tiltakshaver og dersom denne ikke er kjent sendes gebyret til den som utarbeider reguleringsplanen (ansvarlig foretak). Gebyret deles ikke opp, så dersom det er flere tiltakshavere skal de klart gi til kjenne for kommunen hvem som er fakturamottaker.

Gebyret beregnes ut ifra tidspunkt for vedtatt plan i kommunestyret og tidspunkt for vedtak fattet av planteknisk utvalg eller administrasjonen når disse fatter endelig vedtak ved endring av planer.

Dersom forslagstilleren skriftlig trekker forslag til detaljreguleringsplan før den blir lagt ut til offentlig ettersyn, eller dersom kommunen vedtar å ikke å legge ut forslaget til offentlig ettersyn, skal det betales 50 % av gebyrsats. Dette gjelder også trekking av mindre endringer av reguleringsplan. Dersom plan trekkes etter dette tidspunktet, skal det betales fullt gebyr.

For reguleringsplaner som omfatter flere formål, byggeområder o.l. skal punktene 1-5 benyttes som grunnlag for beregning for det enkelte formål.

Følgende planformål inngår ikke i beregningsgrunnlaget for gebyr:

- Større sammenhengende grøntstrukturer, herunder naturområder, friområder og parker
- Landbruks-, natur og friluftformål som ikke kan bebygges
- Bruk og vern av sjø og vassdrag der det ikke kan anlegges tiltak
- Arealer som ikke er byggeområde og som unntas fra byggemulighet, helt eller i det vesentligste, som følge av regulering til bevaring og vern

Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages, men det kan søkes om redusert gebyr. Kommunedirektørens avgjørelse om søknad om reduksjon av gebyr kan påklages etter reglene i forvaltningslovens §§ 28-36 og plan- og bygningsloven § 1-9.

Vedlegg 14 – Moment ang forslag til statsbudsjett for 2023

Regjeringens forslag til statsbudsjett ble lagt fram 6. oktober 2022. Totalt sett beregner staten at kommunesektoren har et samlet driftsbudsjett på 644,3 milliarder kroner i 2023. For kommunene legger staten fram et forslag som går mot en «normal» situasjon, dvs. hvor Korona-midler og tiltak er tatt ut. Regjeringen vil komme tilbake med en ny vurdering av merutgifter og mindreinntekter i kommunesektoren i 2022 i saldert nasjonalbudsjett for 2022. Saldert nasjonalbudsjett skal fremlegges i november 2022.

Deflatoren (pris- og lønnsøkning) er anslått slik:

- 2022 – 5,3% (en økning fra RNB22 hvor denne ble anslått til 3,7%)
- 2023 – 3,7%

Skattøren økes fra 10,95% i 2022 til 11,15% i 2023.

Det legges opp til store endringer knyttet opp mot skatt og rammetilskudd vs 2022. Herunder hvor forhold IKKE er fordelt mellom kommunene i skrivende stund. Vi har derfor måtte foreta egne beregninger/vurderinger på hvordan disse endringene knyttet opp mot vindkraft/vannkraft vil slå ut for Eigersund kommune.

Regjeringen påpeker følgende:

I Kommuneproposisjonen for 2023 la regjeringa opp til ein realvekst i kommunesektoren sine frie inntekter på mellom 1,8 og 2,3 mrd. kroner. Vidare blei det varsla at veksten ville fordele seg med 1/3 til fylkeskommunane og 2/3 til kommunane.

I kommuneproposisjonen blei det anslått ein vekst i kommunesektoren sine demografikostnader på om lag 1,9 mrd. kroner. Av dette var 1,4 mrd. kroner knytt til tenester som blir finansiert av dei frie inntektene. Når det gjeld pensjonskostnader, var det anslått ein nullvekst utover deflator.

Basert på nye framskrivingar frå SSB har Det tekniske berekningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) utarbeidd nytt anslag over meirkostnadene til demografi for 2023. Det nye anslaget viser ein auke i demografikostnadene på 3,2 mrd. kroner, av dette er om lag 2,6 mrd. kroner meirutgifter som blir finansiert av dei frie inntektene. Dette er 1,2 mrd. kroner høgare enn anslaget i kommuneproposisjonen for 2023. Veksten er fordelt med om lag 1,7 mrd. kroner på kommunane og vel 0,9 mrd. kroner på fylkeskommunane. Sett under eitt må ein betydeleg del av oppjusteringa sjåast i samanheng med talet på flyktningar frå Ukraina. Anslaget er usikkert, og talet på flyktningar kan auke.

Anslaget for pensjonskostnadene viser no ein nedgang på om lag 0,1 mrd. kroner. Anslaget er usikkert.

Regjeringa legg no opp til ein realvekst i sektoren sine frie inntekter på om lag 2,6 mrd. kroner. Dette svarar til ein realvekst på om lag 0,6 pst. Inntektsveksten er rekna frå inntektsnivået i 2022 slik det blei anslått etter stortingsbehandlinga av revidert nasjonalbudsjett for 2022. Mellombelse og ekstraordinære skatteinntekter på 14 mrd. kroner og løyvingar knytt til koronapandemien i 2022 er haldne utanom. Ved berekning av realvekst i kommunesektoren sine inntekter er det lagt til grunn ein pris- og kostnadsvekst på 3,7 pst.

Regjeringa foreslår, i tråd med kommuneproposisjonen for 2023, at veksten blir fordelt med om lag 2/3 til kommunane og om lag 1/3 til fylkeskommunane. Kommunane får ein vekst i

frie inntekter på om lag 1,7 mrd. kroner, medan fylkeskommunane får ein vekst på 0,9 mrd. kroner.

Etter dette er det anslått at kommunesektoren sitt handlingsrom aukar med om lag 0,1 mrd. kroner i 2023. Det er da tatt omsyn til meirutgifter som følgje av den demografiske utviklinga på om lag 2,6 mrd. kroner og vekst i dei samla pensjonskostnadene på om lag -0,1 mrd. kroner.

Auke i kommunesektoren sitt handlingsrom i 2023

	Mrd. kroner
Vekst i frie inntekter	2,6
- meirkostnader demografi	2,6
+ meirkostnader pensjon	0,1
Auka handlingsrom	0,1

Kommunesektoren sine inntekter i 2023 er anslått slik:

	Mrd. kroner	Del av samla inntekter (pst.)	Endring frå 2022 ¹ (pst.)
Frie inntekter	462,4	71,8	3,7
Skatteinntekter	257,9	40,0	0,7
Rammetilskot	204,5	31,7	7,7
Øyremerkte tilskot ²	35,3	5,5	1,8
Gebyr	92,9	14,4	4,3
Meirverdiavgiftskompensasjon	30,2	4,7	4,1
Andre inntekter	23,5	3,7	3,7
Totalt	644,3	100,0	4,1

Det påpekes at den økte markedsrenten er lite omtalt for kommunesektoren og blir – så langt kommunedirektøren kan se – ikke kompensert. Dette er en kraftig innstramming for midler til kommunesektoren og KS snakket samlet om at kommunenes realverdi av inntektene svekkes med 12 milliarder kroner. Slik sett blir kommunesektoren brukt til å stramme inn økonomien i Norge – noe som gir oss betydelige økonomiske utfordringer.

Kommunedirektøren viser vidare til:

- Vertskommunetilskuddet videreføres iht avtale/tidligere signaler (noe som er positivt).
- Investeringstilskuddet til heldøgns omsorgsplasser i institusjon og omsorgsboliger ble innført i 2008. Formålet med tilskuddet er å stimulere kommunene til både å fornye og øke tilbudet av institusjonsplasser og omsorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester. I statsbudsjettet for 2023 foreslås det å ikke prioritere egne stimuleringsmidler til formålet. Dette vil – så langt vi kjenner til – ikke omfatte tilskuddet til Aktivitetssenteret. Samtidig vil dette få store økonomiske konsekvenser for et eventuelt nytt senter på Lagård.
- Det er flere endringer i rammetilskuddet som har konsekvenser for tjenesteproduksjonen vår. Vi har her fått ut informasjon om hvilke beløp som er lagt konkret inn for Eigersund kommune og kompensert avdelingene med tilsvarende beløp. Dette vil fremkomme under driftstiltak for den enkelte avdeling.

Vertskommunetilskuddet i statsbudsjettet

Tilskuddet videreføres – korrigeret for naturlige endringer (fracfall). Det en viser til er at det er et krav om at vertskommunene fører prosjektreknskap for tilskuddet. Kommunene må kunne framvise dette til Helsedirektoratet ved forespørsel. En påpeker at dette vil bli gjennomgått og vurdert løpende i forbindelse med utarbeidelse av prosjektreknskap for det enkelte år.

Det påpekes at Eigersund kommune haren betydelig økonomisk utfordring knyttet opp mot økonomisk nedtrapping av vertskommunetilskuddet. Ordningen er økonomisk god og har (heldigvis) ført til at tilskuddet har blitt redusert betydelig mindre enn nedgangen i antall brukere. Vi er nå i en fase hvor direkte utgifter ligger lavere enn tilskuddet. Dette betyr at vi ikke vil klare å foreta reduksjoner i driften på samme størrelsesnivå som tilskuddet vil bli redusert med.

Det vises til at styret i LVSH har foreslått at organisasjonen avvikles. Det skal være et ekstraordinært årsmøte 28/10-22 om dette forhold. Eigersund kommune har oversendt forslag om at LVSH videreføres. Tilbakemeldingene er at kommunene her er delt – hvor vi vet at enkelte kommuner er enig i vår vurdering, men også hvor andre kommuner er for en avvikling. Samtidig var det dårlig oppmøte på årsmøte sist dette forhold ble behandlet (et lite antall kommuner møtte).

Samlet økonomisk endring for Eigersund kommune fra 2022 – samt dekning

Det er endringer som gjør at sammenlikningen mellom 2022 og 2023 blir vanskelig. Dette henger sammen med skatteinngang og endringer knyttet opp mot rammetilskuddet. Det som gir størst utslag er Korona-pandemien og de økonomiske endringene som ikke videreføres i 2023. Korona-midler som er gitt og budsjettet i 2021 og 2022 trekkes ut – noe som gir betydelige endringer mellom 2022 og 2023. En må videre ta hensyn til forhold som ligger i ny økonomisk ramme, men som gir klare føringer på disponering. I det videre tar Kommunedirektøren utgangspunkt i det som ligger i justert B2022 – for 2023.

Vedlegg 15 – Presset kommuneøkonomi – med lite handlingsrom

Både budsjettet og tidligere økonomirapporter viser at økonomien gir lite handlingsrom og hvor det også er interne forhold som gjør den økonomiske situasjonen vanskelig. Et forhold som gir en presset økonomi henger også sammen med at staten har fokus på inntektene til kommunene, men mindre på faktiske utgifter og endringer. Økt markedsrente og økte pensjonsutgifter er eksempler på dette. Dette er noe som også KS og andre kommuner peker på. Det er derfor viktig å ha fokus på økonomisk styring. Forhold kommunedirektøren tidligere har advart mot slår nå til – med økte utgifter og behov for bruk av driftsfond.

Samtidig viser ulike dokument og dialog med andre kommuner at den økonomiske situasjonen for kommunene er presset. Det er dog grunn til å påpeke at den økonomiske situasjonen i kommunene er forskjellig. Videre har kommuneøkonomien blitt bedre enn forventet, men dette henger sammen med høyere skatteinngang i løpet av tidligere år.

Generelle forhold som forklarer en presset kommuneøkonomi

- Det som kan virke som en statlig innstramming overfor kommunene – for å redusere økonomien i Norge (i frykt for å få økt inflasjon og enda høyere markedsrente).
- Økte utgifter knyttet opp tjenesteproduksjon til enkelt brukere.
- Behov for økt tjenesteproduksjon knyttet opp mot demografi og økt behov innenfor flere områder.
- Flere beregninger (både fra KS, SSB og andre aktører) viser at behovet er høyere enn dagens økonomiske rammer tilsier. Dette bl.a. som følge av et betydelig økonomisk etterslep (både med akkumulerte underskudd og vedlikeholdskostnader) samt realisering og forventninger av nye reformer / tiltak. Kort sagt kan en si at forventningene i både Stortinget og befolkningen til den kommunale tjenesteproduksjonen er høyere enn den muligheten som de kommunale inntektene kan generere.
- Lønnsveksten og pensjon har vært høyere enn det kommunesektoren har blitt kompensert med via inntektssystemet.
- Finanskostnadene har steget totalt sett, bla. som følge av økt lånegjeld og økt markedsrente. (Det ligger ikke inne en faktor knyttet opp mot kompensasjon for økte finanskostnader i inntektssystemet for kommunene).
- Med økningen i inntektene fra staten ligger det også statlige forventninger / krav om økt tjenesteproduksjon.
- Den eksisterende tjenesteproduksjonen blir dyrere, som vil omfatte bla. følgende forhold:
 - Flere eldre. Eigersund kommune får en økning i personer over 90 år.
 - Eksisterende brukere har behov for økt tjenestetilbud.
 - Økende utvikling i forhold til behovet for ressurskrevende tjenester i barnehage- og skolesektoren samt barnevernet.
 - I helse- og omsorgssektoren er det et refusjonssystem fra staten inntil en fyller 67 år når utgiftene med enkeltbrukere blir høy, mens det ikke er et slikt system i barnehage- og skolesektoren / barnevernet eller for personer over 67 år.
- En forventning – både lokalt og nasjonalt – om økende kommunal tjenesteproduksjon – som ikke blir fullfinansiert. Dette blir for kommende økonomiplanperiode vanskelig å nå.
- Økende byggekostnader – som i neste omgang gir økte finanskostnader.
- En for stor økning i investeringsplaner – som ikke blir finansiert eller dekket av økte overføringer fra staten.
- Endring i befolkningssammensetningen som gjør driften dyrere – og som ikke nødvendigvis er kompensert godt nok.
- Stigende markedsrente.

- Økte energikostnader.
- Enkelt brukere som må ha økt bemanning – av ulike årsaker.

Forutsetninger i fremlagt budsjett og økonomiplan

I Kommunedirektørens forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 ligger følgende forutsetninger til grunn:

- Avdragsbetaling etter inngåtte låneavtaler.
- I lite eller ingen grad prisstigning på driftsbudsjettet knyttet opp mot varer og tjenester. Dette gir en utfordring
- Et lokalt anslag for skatt og statens anslag på rammetilskuddet.
- Anslag på pensjonskostnader i perioden er basert på informasjon fra livselskapene – dette gjelder også AFP-ordningen
- Lønnsreduksjoner ved de enkelte avdelinger.
- Kommunalbankens renteanslag for det enkelte år i økonomiplanperioden.
- Låneopptak om våren for det enkelte år.
- Endringer innen kommunale gebyr.
- Politiske vedtak og kommuneplan.

Positive indikatorer (mulige scenarier)

- Videreføring av Vertskommunetilskuddet.
- Det er lagt inn økte midler til kommunene.
- Det har blitt økt fokus på befolkningsendringer og de økonomiske konsekvensene dette har.
- Det gjennomføres betydelige endringer i drift og investeringer som vil påvirke tjenestene Eigersund Kommune gir.
- Vi har igangsatt tiltak innenfor velferdsteknologi.
- I fremlagt forslag til budsjett og økonomiplan har bruken av driftsfond blitt redusert betydelig.
- I fremlagt forslag til budsjett og økonomiplan har en finansiering bygg ved økt bruk av egenkapital.

Negative indikatorer (mulige scenarier)

- Fare for ytterligere økt rente og finansuro.
- Negativ skatteutvikling – ved at skatteinngangen blir lavere enn budsjetter og hvor nedtrappingen blir betydelig i årene utover i økonomiperioden.
- Lønnsoppgjøret kan bli dyrere enn det som er lagt inn i budsjettet.
- Lønnsreduksjoner kan få konsekvenser på ulike områder – som vi ikke kjenner til i dag.
- Reduserte statlige overføringer i årene som kommer. En må forvente lavere vekst i inntektene enn det vi har opplevd tidligere. Vi har nå en situasjon hvor overføringene fra Oljefondet er høyere enn selve inntekten fra oljesektoren (som er en ny situasjon).
- Lavere utbytte fra selskap som vi eier andeler i.
- Økning innenfor barnevernet og sosialhjelp.
- Økning av ressurskrevende tjenester innenfor barnehage, skole og pleie/omsorg.
- Mottak og inkludering/integrering av flyktninger.
- En klarer ikke å realisere lønnsreduksjonene som er vedtatt. I grunnlaget til B23 har kommunedirektøren foreta tiltak som vil øke mulighetene for å nå satte beløp.
- Endringer av økonomisk karakter innenfor investeringene – dette kan slå ut på ulike måter (herunder at kalkulatoriske inntekter blir lavere enn budsjettet).
- Russlands krigføring mot Ukraina får ytterligere konsekvenser. Omfanget av denne krig er betydelig større enn det en i utgangspunktet har lagt til grunn.

Erfaringsmessig viser det seg at det vil skje endringer i løpet av året.

Konsekvenser og alternativ hvor budsjettforutsetningene ikke holder

Konsekvenser hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Hvis budsjettforutsetningene ikke holder må vi forvente økonomisk underskudd (dvs. regnskapsmessig merforbruk). Konsekvensene av økonomisk merforbruk (underskudd) vil føre til reduksjon av tjenestetilbudet. Basert på at vi har budsjettet med gevinstrealisering er vi økonomisk sårbare.

Kommunedirektøren viser til at budsjett- og regnskapsforskriften har krav til både realisme og balanse i budsjett og økonomiplan.

Informasjon om ROBEK

"Register om betinget godkjenning og kontroll" - er et register over kommuner og fylkeskommuner som må ha godkjenning fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet for å kunne ta opp lån eller inngå langsiktige leieavtaler, samt at lovligheten av budsjettvedtakene skal kontrolleres.

Før de nye reglene i kommuneloven trådte i kraft i 2001, måtte alle kommuner og fylkeskommuner ha en slik godkjenning fra departementet. Med de nye reglene ble godkjenningsordningen begrenset til å omfatte kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse. Ny Kommunelov formulerer det på følgende måte:

§ 28-1. Innmelding i registeret om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK)

Departementet skal føre et register om betinget godkjenning og kontroll (ROBEK) over alle kommuner og fylkeskommuner hvor minst ett av følgende forhold har inntruffet:

- a) Driftsbudsjettet er vedtatt med et merforbruk.
- b) Driftsdelen i økonomiplanen er vedtatt med et merforbruk.
- c) Driftsdelen i økonomiplanen, driftsbudsjettet eller driftsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser at et merforbruk skal dekkes inn over flere enn to år etter at det oppsto.
- d) Balanseregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen viser et oppsamlet merforbruk fra driftsregnskapet som er større enn tre prosent av driftsinntektene.
- e) Økonomiplanen eller årsbudsjettet er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at økonomiplanen eller årsbudsjettet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- f) Årsregnskapet til kommunekassen eller fylkeskommunekassen er ikke vedtatt innen de fristene som er fastsatt i lov eller forskrift, eller innen en frist som departementet har fastsatt etter at årsregnskapet har blitt opphevet etter lovlighetskontroll.
- g) Departementet har fattet et vedtak etter inndelingslova § 16 a.

Hvis det åpenbart ikke er behov for å kontrollere kommunens eller fylkeskommunens årsbudsjett og låneopptak, kan departementet bestemme at kommunen eller fylkeskommunen likevel ikke skal føres inn i ROBEEK-registeret.

Formuleringene (fra «gammel» til «ny» Kommunelov) er noe endret, men omfatter de samme forhold. Det som er noe endret er at vi nå har selv et større ansvar for å melde fra hvis kriterier om ROBEEK skulle være tilfelle. Dette er et forhold som må vurderes.

For de kommunene som er oppført i registeret, er følgende vedtak ikke gyldig før de er godkjent av statsforvalter:

- Vedtak om opptak av lån og finansiell leasing

- Vedtak om leie av bygninger, anlegg, og varige driftsmidler som kan påføre kommunen utgifter utover de fire neste budsjettår.
- Lovlighetskontroller og godkjenning av budsjett og økonomiplan.

Hvis Eigersund kommune kommer i ROBEK-registeret vil dette bety at investeringer utenom VA-sektoren vil bli meget sterkt begrenset. Ingen av de store investeringene vi har lagt inn ville bli godkjent – og kunne ikke blitt realisert.

Pr i dag er det 13 kommuner som er i ROBEK-registeret. Ingen fylkeskommuner er i ROBEK-registeret. Fra Rogaland er det nå ingen kommuner i registeret.

Alternativer hvis budsjettforutsetningene ikke holder

Kommunedirektøren viser til at det foreligger følgende alternativer som er anbefalt / kan vurderes:

1. Igangsette ytterligere økonomiske krav om driftsreduksjoner i tjenesteproduksjon – herunder mot konkrete tiltak.
2. Øke salget av eierandeler, eiendommer eller bygg.
 - a. Må gjelde aktiva som kan avhendes i et marked (mottatt salgssum brukes til ekstraordinær nedbetaling av gjeld).
 - b. Dette bør omfatte de forhold som kan avhendes og hvor det er et marked.
 - c. En viser til at slike prosesser vil ta tid – og i gitte sammenhenger være komplisert.
 - d. Kommunedirektøren viser at dette er forhold som pågår og som er lagt inn i B22.
3. Ett alternativ til punkt 2 er betydelig høyere utbytte.
4. Kun gjennomføre investeringer hvis det kan skje uten låneopptak (dette med unntak av vann- og avløpssektoren hvor låneopptak er pålagt ved investering og som teoretisk sett skal være selvfinansierende).

Selv om det i framlagt budsjett/økonomiplan 2023 – 2026 er i balanse i økonomien, må Kommunedirektøren advare mot å bruke mer penger enn det som det er lagt opp til i framlagt budsjett og økonomiplan. Hvis nye tiltak skal inn må det samtidig vises til hvordan tiltakene skal finansieres.

Kommunedirektøren viser til at investeringene det er lagt opp til i økonomiplanen fortløpende må vurderes og noen eventuelt stoppes dersom den økonomiske situasjonen skulle utvikle seg i negativ retning. En viser til at det er investeringer som ikke er lagt inn.

Vedlegg 17 – Oversikt over fond i Eigersund kommune

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
DISPOSISJONSFOND								
2565001	EIGERØY SKOLE VELFERDSTUR	-13	-13	0	0	0	0	0
2565002	DRIFTSFONDET	-4 598	-9 591	-3 163	0	0	0	0
2565003	BEVILLINGSFOND	-596	-674	-674	-674	-674	-674	-674
2565004	FOND 22.JULI 2011	-530	-425	-425	-425	-425	-425	-425
2565005	FORSIKRINGSFOND	-800	-800	-800	0	0	0	0
2565006	PENSJONSFOND	-34 562	-33 540	-33 540	-28 397	-6 650	-6 187	-6 187
2565009	FINANSFONDET	-22 615	-31 665	-508	0	0	0	0
2565011	AKTIVITET I SENTRUM	-300	-300	-300	-300	-300	-300	-300
2565012	UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDE	-195	-195	-195	-195	-195	-195	-195
2565014	DRIFTSFOND RÅDHUS/KULTURHUS	-2 000	-2 000	0	0	0	0	0
2565015	SKATTEREG.FOND	-15 470	-13 429	122	0	0	0	0
2565017	FOND BARNEVERN	-689	0	0	0	0	0	0
2565018	STRØMFOND	-7 541	-5 747	0	0	0	0	0
2565020	LØNNSPOTT	-14 371	-6 052	-6 052	0	0	0	0
2565021	FOND VINTERVEDLIKEHOLD	-1 705	-1 621	-1 621	-1 621	-1 621	-1 621	-1 621
2565022	MASKINFOND	-2 507	-1 867	0	0	0	0	0
2565024	FOND BARNEVERN-ENSLIGE MINDREÅRIGE	-4 400	-5 739	-5 739	-1 339	-1 339	-1 339	-1 339
2565025	FOND SKOG/FRILUFT (TIDL.ERSTATNINGER)	-60	-60	-60	-60	-60	-60	-60
2565026	EIENDOMSSKATTEFONDET	-4 800	-3 825	-3 553	0	0	0	0
2565031	SLUTTAVTALE RÅDMANN	-850	0	0	0	0	0	0
2565032	SLUTTAVTALE BYGGESAK		-465	0	0	0	0	0
2565033	JULEBYEN EIGERSUND		-500	0	0	0	0	0
2565068	SAMHANDLINGSFOND	-99	-99	-99	0	0	0	0
2565069	VERTSKOMMUNEFOND	-26 114	-27 571	-21 956	0	0	0	0
2565070	BARNEHAGEFOND	-6 290	-9 290	-9 290	-6 327	-6 327	-6 327	-6 327
2565071	TAPSFOND SENTRALADM.	-1 826	-1 826	-1 826	-1 826	-1 826	-1 826	-1 826
2565073	FLYKTNINGEFOND	-5 661	-3 276	-73	-73	-73	-73	-73
2565074	BARNEHAGE - KOMMUNAL BEMANNING	-1 510	-1 510	-510	0	0	0	0
2565078	NYE LÆREMIDLER SKOLE	-3 111	-3 226	-2 902	-2 902	-2 902	-2 902	-2 902
2565079	PENSJONSFOND - DALANERÅD	-1 266	-1 149	-1 114	-1 079	-1 044	-1 009	-1 009
2565080	KVAL.FOND SOSIAL	-1 200	-1 200	-1 200	0	0	0	0
2565081	INVENTARFOND HO	-2 366	-1 986	-1 566	-1 566	-1 566	-1 566	-1 566
2565082	BILFOND HO(LEASING)	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
2565084	ARBEIDSDMARKEDSTILTAK 2016	-1 914	-1 914	0	0	0	0	0
2565086	UTDANNINGSFONDET	-750	-750	-750	-750	-750	-750	-750
2565087	FOND MIDL.BRANNSTASJON	-4 003	-3 289	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
2565088	FOND BPA HO	-2 000	-2 000	0	0	0	0	0
2565089	DISP.FOND IKT	-400	-300	-300	-300	-300	-300	-300
2565090	FOND TROSSAMFUNN	-500	-500	-500	0	0	0	0
2565091	DRIFTSFOND BAKKEBØ BORETTSLAG	-2 559	-2 559	-59	0	0	0	0
2565093	MIDL.BRAKKER - EIGERØY SKOLE	-3 765	-21	-21	0	0	0	0
2565095	FIBERUTBYGGING (SENTRALADM.)	-225	-225	-225	-225	-225	-225	-225
2565096	UTDANNINGSFOND (SENTRALADM.)	-500	-436	-436	-436	-436	-436	-436
2565097	VIRKSOMHETSOVERT.JERNHAGEN		-261	-261	0	0	0	0
2565098	HO-ARBEID MED HELTIDSKULTUR		-2 000	-3 914	-3 914	-3 914	-3 914	-3 914
2565099	KO-LEIRSKOLE		-1 279	-1 124	-1 124	-1 124	-1 124	-1 124
2565104	PERIODISERT BOSETTING FLYKTNINGER		-2 225	-2 225	-2 225	-2 225	-2 225	-2 225
2565105	FOND RESSURSKREVENDE TJENESTER HO		-3 500	0	0	0	0	0
SUM DISPOSISJONSFOND		-185 161	-191 402	-109 160	-58 059	-36 277	-35 779	-35 779

PREMIEAVVIKSFOND								
2565008	PREMIEAVVIKSFOND	-25 216	-54 129	-54 129	-54 129	-54 129	-54 129	-54 129
SUM PENSJONSFOND		-25 216	-54 129	-54 129	-54 129	-54 129	-54 129	-54 129

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BUNDNE DRIFTSFOND								
2515001	NÆRINGSFOND	-80	-113	-113	-113	-113	-113	-113
2515002	FOND FEIERVESENET	-808	-981	-981	-981	-981	-981	-981
2515003	VANNFOND	-10 432	-10 933	-8 055	-8 055	-8 055	-8 055	-8 055
2515004	FOND AVLØP OG RENSING	-520	-895	-119	-119	-119	-119	-119
2515005	RENOVASJONSFOND	-342	-348	-348	-348	-348	-348	-348
2515006	PARKERINGSFOND	-2 468	-2 516	-2 516	-2 516	-2 516	-2 516	-2 516
2515007	OPPMÅLINGSFOND	0	-733	-733	-733	-733	-733	-733
2515009	TAPSFOND BYGGESAK	-2	-2	-2	-2	-2	-2	-2
2515010	PLANFOND (SELVKOST)		-760	-760	-760	-760	-760	-760
2515011	EIERSEKSJONERINGSFOND (SELVKOST)		-21	-21	-21	-21	-21	-21
2525002	BOLIGTILSKUDD HUSBANKEN	-276	0	0	0	0	0	0
2525003	BOLIGTILSKUDD HUSBANKEN - DEKNING TAP	-299	-299	-299	-299	-299	-299	-299
2525004	VILTFORVALTNINGENS FOND	-112	-136	-136	-136	-136	-136	-136
2525012	PSYKIATRI - KOMP.MIDLER	-411	-411	-411	-411	-411	-411	-411
2525014	FOND KVALIFISERINGSPROGRAM	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343	-1 343
2525016	ØYEBLICKELIG HJELP	-5 980	-4 670	-4 670	-4 670	-4 670	-4 670	-4 670
2525017	LYSGÅRDEN AKT.SENTER	-69	-69	-69	-69	-69	-69	-69
2525018	ARV BEKKEFARET	-52	-48	-48	-48	-48	-48	-48
2525037	ARV FRVILLIGHETSENTRALEN		-114	-114	-114	-114	-114	-114
SUM BUNDNE DRIFTSFOND		-44 726	-24 395	-20 740	-20 740	-20 740	-20 740	-20 740

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
FRIE INVESTERINGSFOND								
2535001	INVESTERINGSFONDET	-11 044	-5 690	-1 602	-3 557	-7 507	-13 457	-13 457
2535002	FOND UTVIKLING NÆRINGSOMRÅDER	-5 753	-13	-13	0	0	0	0
2535005	TOMTEUTVIKLINGSFONDET	-10 500	-3 495	-3 527	-11 527	-15 527	-19 527	-19 527
2535009	UTBYGGING NÆRINGSOMRÅDER	-760	0	0	0	0	0	0
2535010	SALGSFOND TOMTER OG BYGG	-13 986	-6 186	-4 186	-2 186	-2 186	-6 186	-6 186
2535011	REF.FOND HESTNES	-3	-3	-3	-3	-3	-3	-3
2535012	FOND STAT.MIDLER ELVEPARKEN	0	0	0	0	0	0	0
2535013	AVSATTE SPILLEMIDLER UTEMILJØ	-964	-1 564	-1 264	-1 264	-1 264	-1 264	-1 264
2535014	INV.FOND NYTT RÅDHUS/KULTURHUS	-2 000	-2 000	0	0	0	0	0
2535016	INV.FOND HO KORONA (P1333)	-1 100	-22	-22	-22	-22	-22	-22
2535018	INV.FOND NØDAGG.(CORONA 2020 P 1303)	-2 300	-2 296	0	0	0	0	0
2535019	INV.FOND OMBYGGING HUSABØ SKOLENE	0	-10 000	-10 000	0	0	0	0
25350xx	EGENKAPITALFOND BYGG		0	0	0	0	0	0
SUM FRIE INVESTERINGSFOND		-48 410	-48 410	-31 269	-20 617	-18 559	-26 509	-40 459

Oversikt fond - Eigersund kommune		Regnskap	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Konto	Navn på fond	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
BUNDNE INVESTERINGSFOND								
2550002	BUNDET INVESTERINGSFOND	-138	-1 138	0	0	0	0	0
2555001	FOND TILFLUKTSROM	-855	-864	-878	-878	-878	-878	-878
2555002	BUNDNE INVESTERINGFOND	-2 403	-2 726	0	0	0	0	0
2555004	B.INV.MIDLER TT - CORONA STIM. PROSJ.1306 (Solskjerming)	-450	-332	0	0	0	0	0
SUM BUNDNE INVESTERINGSFOND		-3 846	-5 059	-878	-878	-878	-878	-878

Vedlegg 18 – Informasjon om enkelt INV-prosjekt – over flere år

Det er tidligere vedtatt at det skal utarbeides en oversikt over større investeringsprosjekt – med utgifter over flere år. Fremlagt oversikt omfatter ulike prosjekt til og med år 2021. For årsberetningen 2022 vil oversikten bli justert for inneværende år. En samlet oversikt over medgåtte utgifter viser følgende:

Regnskapsår	R08	R09	R10	R11	R12	R13	R14	R15	R16	R17	R18	R19	R20	R21	Alle år
UTGIFTER HESTNES BOLIGFELT	107	24	457	401	740	3 645	14 352	38 564	5 876	6 809	14 703	9 849	14 647	5 258	115 433
UTGIFTER FLOMSIKRING	-	-	-	-	-	-	-	-	17 842	15 944	9 328	15 088	2 320	2 745	63 267
UTGIFTER EIGERØY SKOLE	-	-	-	584	-	453	-	289	6 380	1 975	10 470	49 895	126 574	52 812	249 433
UTGIFTER RUNDEVOLL BHG	-	-	-	-	-	-	-	-	25	61	97	6 615	27 364	35 371	69 533
UTGIFTER HESTNES GRAVLUND	-	-	-	-	19	40	145	893	1 294	3 912	13 336	12 441	8 057	11 725	51 862
UTGIFTER NY VANNKILDE	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8 352	2 260	10 120	32 515	7 962	61 209

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Kommentarer:

- Flere av prosjektene er ikke avsluttet.
- Enkelt prosjekter består av flere delprosjekt – som her er slått sammen til ett enkelt prosjekt.
- Det skal fremlegges et sluttregnskap for enkelt prosjekt.
- For enkelte prosjekt er det foretatt avsetninger som gjør at utgiftene øker i dette oppsett.
- Noen av disse investeringsprosjekt har en sammensatt finansiering (f.eks. flomsikring), mens andre prosjekt kun finansieres ved låneopptak (VA-sektoren).

Basert på tidligere vedtak vises samlet finansiering for Hestnes boligfelt:

UTGIFTER HESTNES BOLIGFELT	R08	R09	R10	R11	R12	R13	R14	R15	R16	R17	R18	R19	R20	R21	Alle år
Totalsum	107	24	457	401	740	3 645	14 352	38 564	5 876	6 809	14 703	9 849	14 647	5 258	115 433
FINANSIERING															
ANDRE REFUSJONER					-	-	-	-5 824	-17	-	-	-	-	-	-5 841
BRUK AV ANDRE UBUNDNE										-2 321	-1 700				-4 021
INVESTERINGSFOND															
BRUK AV LÅN		-20	-60			-1 700	-11 533	-1 667	-2 822	-3 767	-1 700			-1 862	-25 131
BRUK AV TOMTEUTVIKL.FOND													-3 417		-3 417
FORDELTE UTGIFTER/INTERNALSALG									-228						-228
OVERFØRING FRA															
DRIFTSREGNSKAPET	-18	-4	-79	-88	-42	-477							-6 685		-7 393
REF. MOMS INVESTERINGER							-1 848	-6 496	-493	-1 078	-811	-1 755	-2 228	-596	-15 306
REFUSJONER FRA PRIVATE						-1 354	-971	-5 014	-2 219	729		-402	-1 217		-10 448
SALG AV FAST EIENDOM								-2 510	-98	-373	-2 352	-751	-1 100	-2 800	-9 984
UDEKKET			-318	-313	-698	-114		-17 053			-8 140	-6 941			-33 576
BRUK AV INVESTERINGSFONDET	-89														-89
Totalsum	- 107	- 24	- 457	- 401	- 740	- 3 645	- 14 352	- 38 564	- 5 876	- 6 809	- 14 703	- 9 849	- 14 647	- 5 258	- 115 433

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

En viser også til flomsikringsprosjektene og samlet finansiering for disse prosjekt:

UTGIFTER FLOMSIKRING	R08	R09	R10	R11	R12	R13	R14	R15	R16	R17	R18	R19	R20	R21	Alle år
Totalsum	-	-	-	-	-	-	-	-	17 842	15 944	9 328	15 088	2 320	2 745	63 267
FINANSIERING															
ANDRE REFUSJONER									-	- 1 339	-	-	-	-	- 1 339
ANDRE REFUSJONER FRA STATEN									-	- 9 541	- 3 299	-	-	-	- 12 840
BRUK AV ANDRE UBUNDNE															
INVESTERINGSFOND									- 5 522	-	- 1 123	- 1 256	- 409		- 8 309
BRUK AV INVESTERINGSFONDET									- 354	- 1 500	- 2 442	- 2 550	-	- 494	- 7 339
BRUK AV LÅN									- 1 661	- 1 335	- 300	- 4 775	-	- 85	- 8 821
ERSTATNING FORSIKRING M.M											- 269				- 269
OVERFØRING FRA															
DRIFTSREGNSKAPET									-	- 500	-	-	- 307		- 807
OVERFØRINGER FRA STATEN									- 5 515	-	-	- 924	-	- 1 155	- 7 594
REF. MOMS INVESTERINGER									- 2 287	- 2 463	- 1 521	- 2 830	- 318	- 431	- 9 850
REFUSJONER FRA PRIVATE									- 1 738	788	-	- 708	58		- 1 600
TILSKUDD FRA PRIVATE									-	-	- 313	- 87			- 400
UDEKKET									- 767	- 54	- 60	- 1 958	- 1 260		- 4 099
Totalsum	-	-	-	-	-	-	-	-	- 17 842	- 15 944	- 9 328	- 15 088	- 2 320	- 2 745	- 63 267

Budsjett og økonomiplan
2023 (2023-2026)

Driftsbudsjett pr. avdeling

Forklaring:

*Denne oversikten viser nettosum pr. ansvar
og totalt pr. avdeling i drift.*

Sentraladministrasjonen - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

25.10.2022

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Budsjett 2022	Budsjett 2022
	2023/V:4	2024/V:4	2025/V:4	2026/V:4
1000 ORDFØRER	2.450	2.450	2.450	2.450
1010 KOMMUNESTYRET	1.147	1.147	1.147	1.147
1011 FORMANNSKAPET	643	643	643	643
1013 UTVALG FOR SAMFUNNSUTVIKLING	216	216	216	216
1014 PLANTEKNISK UTVALG	851	851	851	851
1015 LEVEKÅRSUTVALG	425	425	425	425
1023 FELLES BRUKERUTVALG	193	193	193	193
1025 ADMINISTRASJONSUTVALGET	58	58	58	58
1026 VANNREGIONUTVALGET	50	50	50	50
1030 POLITISKE PARTI	250	250	250	250
1031 VALG	800	0	800	0
1041 KONTROLLUTVALG/REVISJONEN	1.473	1.473	1.473	1.473
1081 ØVRIGE RÅD OG UTVALG	45	45	45	45
1100 KOMMUNEDIREKTØREN	1.742	1.742	1.742	1.742
1150 KIRKELIG FELLESRÅD	5.757	5.757	5.757	5.757
1600 KOMMUNIKASJON	2.241	2.241	2.241	2.241
1610 POLITISK SEKRETARIAT	1.538	1.538	1.538	1.538
1650 BEREDSKAP	370	370	370	370
1651 SIVILFORSVARET	127	127	127	127
1652 OLJEVERN	68	68	68	68
1700 KOMMUNALSJEF OL	2.268	2.268	2.268	2.268
1701 HR RÅDGIVERE	4.850	4.850	4.850	4.850
1705 DIGITALISERING	225	225	225	225
1710 BEDRIFTSHELSETJENESTE	571	571	571	571
1711 TRIVSELSFREMMEDE TILTAK	200	200	200	200
1712 ERKJENNELIGHETSGAVER	330	330	330	330
1719 OU FOND PERSONAL	1.102	1.102	1.102	1.102
1720 OPPLÆRING	319	319	319	319
1721 LÆRLINGER	4.728	4.728	4.728	4.728
1723 LEDERUTVIKLING	136	136	136	136
1740 IKT	18.346	18.546	18.546	18.546
1741 DATAKOMMUNIKASJON	2.760	2.760	2.760	2.760
1750 DOKUMENTSENTER	4.563	4.563	4.563	4.563
1755 POSTOMBRINGING	481	481	481	481
1760 VEILEDNINGSTORG	2.229	2.229	2.229	2.229
1780 HOVEDTILLITSVALGT	2.285	2.285	2.285	2.285
1781 HOVEDVERNEOMBUD	289	289	289	289
1790 FELLESTJENETER FRA HR/HMS	200	200	200	200
1800 KOMMUNALSJEF FA	-2.147	-2.147	-2.147	-2.147
1801 ØKONOMIRÅDGIVERE	4.753	4.753	4.753	4.753
1810 REGNSKAP	2.449	2.449	2.449	2.449
1820 LØNN	1.921	1.921	1.921	1.921
1880 ØVRIG KONTROLL/REVISJON	230	230	230	230
1881 KONT.KOMM.SENRALFORBUND(KS)	710	710	710	710
1882 PASIENTSKADEERSTATNING	450	450	450	450
1883 DIVERSE BEVILGNINGER	193	193	193	193
1900 FELLESKOSTNADER SENTRALADM.	-2.909	-6.659	-11.397	-13.086
TOTALT	71.976	67.626	63.688	61.199

Kultur og oppvekst -drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Budsjett 2022	Budsjett 2022
	2023/V:4	2024/V:4	2025/V:4	2026/V:4
2100 SKOLE- OG OPPVEKSTADM.	5.931	5.931	5.931	5.931
2101 PP-TJENESTEN	5.950	5.950	5.950	5.950
2103 DRIFTSREDUKSJONER	-18.000	-32.000	-50.950	-57.708
2104 KURS/OPPLÆRING KO	225	225	225	225
2105 KULTURADMINISTRASJON	1.683	1.683	1.683	1.683
2200 UNDERVISNING GENERELT	11.204	11.204	11.204	11.204
2201 SFO FELLES	-230	-230	-230	-230
2203 KULTURSKOLETILBUD FUNKSJONSHEMM	55	55	55	55
2204 KFK-KOMPETANSE FOR KVALITET	-2.755	-2.755	-2.755	-2.755
2210 EIGERØY SKOLE	21.737	21.737	21.737	21.737
2211 EIGERØY SFO	143	143	143	143
2214 EIGERØY ASSISTENTER SFO/SKOLE	5.322	5.322	5.322	5.322
2220 GRØNE BRÅDEN SKOLE	18.864	18.864	18.864	18.864
2221 GRØNE BRÅDEN SFO	131	131	131	131
2222 FORSTERKET AVD.GRØNE BRÅDEN SKOI	8.425	8.425	8.425	8.425
2224 GRØNE BR.ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	6.051	6.051	6.051	6.051
2230 HUSABØ SKOLE	23.759	23.759	23.759	23.759
2231 HUSABØ SFO	1.051	1.051	1.051	1.051
2234 HUSABØ ASSISTENTER SFO/SKOLE/FA	2.698	2.698	2.698	2.698
2235 MORSMÅLSLÆRERE	6.171	6.171	6.171	6.171
2240 RUNDEVOLL SKOLE	18.785	18.785	18.785	18.785
2241 RUNDEVOLL SFO	-20	-20	-20	-20
2242 FORSTERKET AVD. RUNDEVOLL	4.170	4.170	4.170	4.170
2244 RUNDEVOLL ASSISTENTER SFO/SKOLE/F	3.275	3.275	3.275	3.275
2250 HELLELAND SKOLE	6.025	6.025	6.025	6.025
2251 HELLELAND SFO	47	47	47	47
2254 HELLELAND ASSISTENTER SFO/SKOLE	1.133	1.133	1.133	1.133
2260 HELLVIK SKOLE	10.910	10.910	10.910	10.910
2261 HELLVIK SFO	675	675	675	675
2264 HELLVIK ASSISTENTER SFO/SKOLE	977	977	977	977
2270 HUSABØ UNGDOMSSKOLE	22.933	22.933	22.933	22.933
2272 FORSTERKET AVD. HUSABØ U	2.608	2.608	2.608	2.608
2274 HUSABØ U. ASSISTENTER SKOLE/FA	1.491	1.491	1.491	1.491
2280 LAGÅRD UNGDOMSSKOLE	26.415	26.415	26.415	26.415
2282 FORSTERKET AVD. LAGÅRD U	3.974	3.974	3.974	3.974
2284 LAGÅRD U. ASSISTENTER SKOLE/FA	1.854	1.854	1.854	1.854
2293 UTDANNINGSVALG	191	191	191	191
2310 EIGERSUND KULTURSKOLE	7.397	7.397	7.397	7.397
2311 HAPPY PLAYERS	66	66	66	66
2312 FYRFESTIVALEN	142	142	142	142
2313 LITTERATURFESTIVAL	50	50	50	50
2314 KULTURDAG FOR BARN OG UNGE	76	76	76	76
2315 KULTURFESTIVAL I DALANE	100	100	100	100
2318 FRILUFTSKONSERT MAURHOLEN	80	80	80	80
2320 KULTURHUSET	234	234	234	234
2330 KINO	713	713	713	713
2331 KIOSK - KINO	123	123	123	123
2340 BIBLIOTEKET I EIGERSUND	3.157	3.157	3.157	3.157
2341 BIBLIOTEKET - DIV ARRANGEMENTER	50	50	50	50
2349 VERDENS BOKDAG	34	34	34	34
2350 DRIFTSTILSKUDD LAG OG FORENINGER	1.500	1.500	1.500	1.500
2351 DRIFTSTILSKUDD PRIVATE ANLEGG	1.917	1.917	1.967	1.967
2352 DRIFTSTILSKUDD KOMMUNALE AVGIFTEI	1.703	1.703	1.703	1.703
2354 TILSKUDD BARN OG UNGE	135	135	135	135
2355 TILSKUDD MUSEUMER	2.406	2.406	2.406	2.406
2356 KULTURPRIS/KULTURSTIPEND	28	28	28	28

Kultur og oppvekst -drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023 2023/V:4	Budsjett 2022 2024/V:4	Budsjett 2022 2025/V:4	Budsjett 2022 2026/V:4
2357 TILSKUDD IDRETTSRÅDET	50	50	50	50
2358 TILSKUDD MUSIKKRÅDET	30	30	30	30
2359 FOLKEPULSEN	100	100	100	100
2361 TILSKUDD 17. MAI/1. MAI ARR.	195	195	195	195
2363 JULEBYEN	200	200	200	200
2367 IDRETTSTURISME	50	50	50	50
2391 NYTTÅRSFEIRING PÅ TORGET	209	209	209	209
2393 TV-AKSJONEN	52	52	52	52
2395 KULTURELLE SPASERSTOKK	50	50	50	50
2396 BYJUBILEET 2023	400	0	0	0
2410 VOKSENOPLÆRINGEN	9.324	9.324	9.324	9.324
2500 BARNEHAGER GENERELT	13.919	13.919	13.919	13.919
2501 TILSKUDD PRIVATE BARNEHAGER	80.843	80.593	80.593	80.593
2502 STØTTEPEDAGOGER BARNEHAGER	4.529	4.529	4.529	4.529
2510 JERNHAGEN BARNEHAGE	4.144	4.144	4.144	4.144
2511 JERNHAGEN (POL.ENG)	-824	-824	-824	-824
2520 GRØNE BRÅDEN BARNEHAGE	6.544	6.544	6.544	6.544
2540 RUNDEVOLL BARNEHAGE	11.113	11.113	11.113	11.113
2541 RUNDEVOLL BARNEHAGE - MOTTAKSAVI	2.265	2.265	2.265	2.265
2550 SLETTEBØ BARNEHAGE	11.219	11.219	11.219	11.219
2560 HELLVIK BARNEHAGE	11.216	11.216	11.216	11.216
2570 TUSENBEINET ÅPEN BARNEHAGE	1.021	1.021	1.021	1.021
2720 DALANE BARNEVERN (ADMINISTRASJON)	13.002	13.002	13.002	13.002
2721 BARNEVERNET- TILTAK I EIGERSUND KO	33.622	33.622	33.622	33.622
2726 INTERKOMMUNALE TILTAKSSTILLINGER	2.361	2.361	2.361	2.361
2727 BARNVERNSVAKT	859	859	859	859
2810 PINGVINEN FRITIDSKLUBB	1.332	1.132	1.132	1.132
2819 AKT. FUNKSJONSHEMMEDE	213	213	213	213
2831 SLT	17	17	17	17
2833 FRITIDSFOND	320	360	400	400
2834 ÅNN FLIIK	100	100	100	100
2836 UNGDOMSRÅD	100	100	100	100
2917 KULTURELL SKOLESEKK - KOM.MIDLER	259	259	259	259
TOTALT	432.603	417.793	398.933	392.175

Helse og omsorg - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Budsjett 2022	Budsjett 2022
	2023/V:4	2024/V:4	2025/V:4	2026/V:4
3100 HELSE- OG OMSORG ADM.	8.181	8.681	8.681	8.681
3101 FORVALTNINGSENHETEN	3.075	3.075	3.075	3.075
3106 VERTSKOMMUNE	-500	-500	-500	-500
3149 MILJØVAKTMESTER	429	429	429	429
3150 BOLIGSOSIALT ARBEID	51	51	51	51
3151 PASIENTVARSLING	2.175	2.275	2.525	2.825
3152 VELFERDSTEKNOLOGI	720	1.720	1.970	2.220
3161 LIVSGLEDE	1.115	1.115	1.115	1.115
3163 KOORDINERENDE ENHET PR.	794	794	794	794
3165 TRYGGHETSALARMER	-195	30	130	130
3201 FOLKEHELSE	534	534	534	534
3203 FRISKLIVSSENTRAL	479	479	479	479
3210 MILJØRETTET HELSEVERN	580	580	580	580
3212 LOKALT KRISETEAM	182	182	182	182
3220 FYSIO- OG ERGOTERAPITJ. (HÅNDVERK-	5.266	5.266	5.266	5.266
3221 TEKNISKE HJELPEMIDLER	1.870	1.870	1.870	1.870
3230 LEGETJENESTER	5.523	5.523	5.523	5.523
3231 LEGEVAKT	932	962	962	962
3232 LEGEVAKTSTELEFON HÅ	1.675	1.675	1.675	1.675
3234 KOMMUNALT HELSESENTER	1.734	1.734	1.734	1.734
3240 DRIFTSTILSKUDD LEGER	12.929	12.929	12.929	12.929
3241 DRIFTSTILSKUDD FYSIOTERAPAUTER	2.520	2.520	2.520	2.520
3250 HELSESTASJON	9.344	9.344	9.344	9.344
3251 JORDMØDRE	1.438	1.438	1.438	1.438
3252 HELSESØSTER - PR.STILLING	230	230	230	230
3301 SOSIALE TJENESTER GENERELT	12.322	12.322	12.322	12.322
3302 SOSIALE TJENESTER FLYKTNINGER	8.460	8.460	8.460	8.460
3303 SOSIALE TJENESTER UTLENDINGER	1.691	1.691	1.691	1.691
3305 KVALIFISERINGPROGRAM	4.100	4.100	4.100	4.100
3307 VTA-PLASSER/KOMM.SYSSELSETTINGST	4.473	4.473	4.473	4.473
3308 FELLESUTGIFTER NAV	204	204	204	204
3311 FLYKTNINGSTJENSTEN	41.017	27.869	16.232	14.162
3312 "JA VI KAN" - PROSJEKT	1.007	1.007	1.007	1.007
3313 ARBEIDSPLIKT - VEIEN TIL ARBEID	1.060	1.060	1.060	1.060
3321 MATOMBRINGING ELDRE	196	196	196	196
3322 TILSKUDD ETABLERING	1.355	1.355	1.355	1.355
3326 FRIVILLIGHETSSENTRALEN	313	313	313	313
3410 FELLESTJENESTER OR	14.326	14.321	14.321	14.321
3411 ORG.ENDRINGER (MIDLERTIDIG)	-6.750	-10.500	-15.238	-16.927
3412 OMSORGLØNN	742	742	742	742
3414 PRIVAT AVLASTNING	1.015	1.015	1.015	1.015
3415 FRITIDSKONTAKTER	1.830	1.830	1.830	1.830
3416 BPA	1.421	1.421	1.421	1.421
3500 MILJØTJENESTEN ADM.	1.134	1.134	1.134	1.134
3501 AKTIVITETSENTERET	5.496	5.496	5.496	5.496
3530 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ	20.497	20.497	20.497	20.497
3531 SLETTEBØ II - ENKELTBUKER	6.475	6.475	6.475	6.475
3532 SLETTEBØ - ENKELTBUKER II	4.593	4.593	4.593	4.593
3540 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 1	24.312	24.312	24.312	24.312
3550 HJEMMESYKEPLEIEN DISTRIKT 2	24.127	24.127	24.127	24.127
3560 MILJØTJENSTEN SLETTEBØ/LAGÅRD	19.693	19.683	19.683	19.683
3561 MILJØTJENESTEN LANGEVANN	6.820	6.820	6.820	6.820
3570 MILJØTJENSTEN SENTRUM/BLÅSENBORC	16.804	16.804	16.804	16.804
3571 AVLASTNINGSBOLIG - ÅPEN OMSORG	8.994	8.994	8.994	8.994
3573 MILJØTJENSTEN HESTNES	14.674	14.674	14.674	14.674
3580 IBO	25.668	25.668	25.668	25.668

Helse og omsorg - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Budsjett 2022	Budsjett 2022
	2023/V:4	2024/V:4	2025/V:4	2026/V:4
3590 MESTRINGSENHETEN	2.033	2.033	2.033	2.033
3591 PSYKISKE HELSETJENESTER	10.498	10.498	10.498	10.498
3592 FOREBYGGING RUS - PR. STILLINGER	22	22	22	22
3593 RUS OG PSYKISKE HELSETJENESTER	6.271	6.271	6.271	6.271
3594 PSYKOLOG	1.200	1.200	1.200	1.200
3596 UNGDOMSTEAM	3.743	3.843	3.843	3.843
3600 KJERJANESET - ADMINSTRASJON	2.601	2.601	2.601	2.601
3601 KJERJANESET - BO- OG AKTIVITETSTILBU	10.780	10.780	10.780	10.780
3602 KJERJANESET - DAGSENTER	-670	-670	-670	-670
3603 KJERJANESET - BOFELLESSKAP	17.383	17.383	17.383	17.383
3605 TRANSPORTTJENESTEN	2.142	2.142	2.142	2.142
3610 LUNDEÅNE - ADMINSTRASJON	2.125	2.125	2.125	2.125
3611 LUNDEÅNE - PSYKRIATRI	13.783	13.783	13.783	13.783
3612 LUNDEÅNE - ENKELTBUKERE-	2.013	2.013	2.013	2.013
3613 LUNDEÅNE - BOFELLESSKAP 1/NATT	4.695	4.695	4.695	4.695
3614 LUNDEÅNE - OMSORGSBOLIG HELDØGN	4.383	4.383	4.383	4.383
3615 NATTPATRULJE	5.774	5.774	5.774	5.774
3617 LUNDEÅNE - NATT	4.887	4.887	4.887	4.887
3700 LAGÅRD-ADMINISTRASJON	1.816	2.266	2.266	2.266
3710 2.ETG.LAGÅRD SJ-LINDRENDE BEH.	300	300	300	300
3711 2 VEST	25.492	25.492	25.492	25.492
3712 3 ABC	26.299	26.299	26.299	26.299
3722 LAGÅRD BSS - 1.ETG	7.831	7.831	7.831	7.831
3723 LAGÅRD BSS - 2.ETG	13.338	13.338	13.338	13.338
3724 LAGÅRD BSS - 3.ETG SOLGLIMT/UTSIKTE	15.409	15.409	15.409	15.409
3725 LAGÅRD BSS - NATT	5.169	5.169	5.169	5.169
3733 LAGÅRD - 02 (MED.GASSANLEGG)	385	385	385	385
3735 LAGÅRD-KOMM.KJØKKENDRIFT	-1.673	-1.673	-1.673	-1.673
3740 INSTITUSJONSOPPHOLD	14.550	14.550	14.550	14.550
3752 SH - UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER	200	200	200	200
3753 LAGÅRD - LEGETJENESTER	4.084	4.084	4.084	4.084
3757 SH - HVERDAGSREHAB.TEAM	2.526	2.526	2.526	2.526
3758 HVERDAGSMESTRING OG VELFERDSTEK	757	757	757	757
3900 RESSURSKREVENDE TJENESTER	-28.400	-28.400	-28.400	-28.400
TOTALT	510.896	496.388	480.613	477.404

Samfunnsutvikling - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023 2023/V:4	Budsjett 2022 2024/V:4	Budsjett 2022 2025/V:4	Budsjett 2022 2026/V:4
5000 KOMMUNALSJEF SU	1.288	1.288	1.288	1.288
5001 ADM. SAMFUNNSUTVIKLING	29	29	29	29
5002 SAMFUNNSUTV. GENERELT	153	153	153	153
5200 PLAN	4.410	4.410	4.410	4.410
5217 PLAN SOKNDAL	-975	-975	-975	-975
5300 KART OG OPPMÅLING	1.998	1.998	1.998	1.998
5310 EIENDOMSTAKSERING	265	265	265	265
5400 LANDBRUK	2.984	2.984	2.984	2.984
5420 JORDEIENDOMMER SLETTEBØ	-23	-23	-23	-23
5421 SKOGEIENDOMMER	25	25	25	25
5501 LN VINDKRAFT	40	40	40	40
5502 TILSKUDD STAVANGER NÆRINGSFOR.	106	106	106	106
5510 TILSKUDD NÆRING OG HAVN KF	3.081	3.081	3.081	3.081
5602 FORVALTNING AV FORURENSINGSLOVEN	100	100	100	100
TOTALT	13.481	13.481	13.481	13.481

Tekniske tjenester inkl. VAR- drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Budsjett 2022	Budsjett 2022
	2023/V:4	2024/V:4	2025/V:4	2026/V:4
6000 KOMMUNALSJEF TT	1.338	1.338	1.338	1.338
6001 TEKNISK GENERELT	262	257	257	257
6002 KONSESJONSKRAFT	-16.000	-9.764	-8.084	-8.134
6100 ADMINISTRASJON - TEKNISK	105	105	105	105
6108 DRIFTSREDUKSJONER	-7.500	-15.000	-24.475	-27.854
6310 BYGG & EIENDOM (B&E) - ADMINSTRASJC	7.361	7.361	7.361	7.361
6311 B&E - ENERGI EIENDOMMER	22.920	21.350	18.950	18.600
6313 B&E - BARNEHAGEBYGG	2.769	2.769	2.769	2.769
6314 B&E - UNDERVISNINGSBYGG	17.557	17.557	17.557	17.557
6315 B&E - IDRETTSBYGG	4.688	8.138	11.588	11.588
6316 B&E - HO-BYGG	4.127	4.847	4.847	4.847
6317 B&E - KOMM.UTLEIEBOLIGER	-2.992	-2.992	-2.992	-2.992
6318 B&E - KULTURBYGG	2.627	2.627	2.627	2.627
6319 B&E - ADM.BYGG	4.012	4.012	4.012	4.012
6320 B&E - ANDRE BYGG OG EIENDOMMER	1.496	1.496	1.496	1.496
6321 B&E - ESPELANDSHALLEN	3.203	3.203	3.203	3.203
6331 B&E - MIDLERTIDIG BRANNSTASJON	620	620	620	620
6340 B&E - GJESTEHAVN OG BÅTPLASSER	-294	-294	-294	-294
6350 EIENDOMSFORVALTNING (FESTE OG LEI	195	195	195	195
6510 BRANN - BEREDSKAP	12.248	12.248	5.248	5.248
6511 BRANN - FOREBYGGENDE	1.346	1.346	1.346	1.346
6710 NATURFORVALTNING	3.386	3.386	3.386	3.386
6711 VILTSTELL	20	20	20	20
6720 PARKER	6.077	6.077	6.077	6.077
6730 IDRETTSANLEGG	753	753	753	753
6750 GRAVLUNDER	1.713	1.713	1.713	1.713
6770 KOMMUNALE VEIER/GATER	7.686	7.686	7.686	7.686
6771 VEI- OG GATELYS	1.400	1.400	1.400	1.400
6775 DALANE VANNOMRÅDE(PROSJEKT)	150	150	150	150
6777 VINTERVEDLIKEHOLD	1.893	1.893	1.893	1.893
TOTALT	83.166	84.497	70.752	66.973

Fellesfunksjoner - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023 2023/V:4	Budsjett 2022 2024/V:4	Budsjett 2022 2025/V:4	Budsjett 2022 2026/V:4
7410 PERSONALFORSIKRINGER	3.168	3.168	3.168	3.168
7430 PENSJONSORDNINGER	9.860	9.860	9.860	9.860
7431 PREMIEAVVIK PENSJON	-37.031	-28.377	-19.712	-10.834
7490 LØNNSPOTT	35.490	35.490	35.490	35.490
TOTALT	11.487	20.141	28.806	37.684

Inntekter og overføringer- drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

20.10.2022

	Budsjett 2023	Budsjett 2022	Budsjett 2022	Budsjett 2022
	2023/V:4	2024/V:4	2025/V:4	2026/V:4
8000 SKATT OG INNTEKT OG FORMUE	-553.879	-560.869	-560.869	-560.869
8010 EIENDOMSSKATT	-66.755	-67.165	-67.575	-67.575
8040 STATLIGE RAMMEOVERFØRINGER	-441.968	-450.268	-452.268	-455.468
8043 KOMPENSASJONSTILSKUDD	-2.682	-2.660	-2.638	-2.616
8044 TILSKUDD RENTEFRIE SKOLELÅN	-236	-192	-155	-123
8045 ØVRIGE STATSTILSKUDD	-41.345	-36.000	-31.000	-21.000
8046 TILSKUDD KIRKEORDNING (HUSBANKEN)	-118	-109	-100	-91
8050 STATSTILSKUDD FLYKTNINGER	-14.100	-8.453	-4.326	-2.106
8055 FLYKTNINGER UKRAINA - INTEGRERINGS	-32.800	-23.350	-11.570	-9.500
8099 KALKULATORISKE UTGIFTER (INTERN RE	-35.794	-38.902	-41.537	-43.956
TOTALT	-1.189.677	-1.187.968	-1.172.038	-1.163.304

Finansposter - drift

1 EIGERSUND KOMMUNE (2023) - År/Periode 2023 1 - 12

25.10.2022

	Budsjett 2023 2023/V:4	Budsjett 2022 2024/V:4	Budsjett 2022 2025/V:4	Budsjett 2022 2026/V:4
9000 RENTEKOSTNADER	67.200	73.850	75.500	73.600
9001 RENTEINNTEKTER	-8.498	-8.295	-7.986	-7.680
9009 AKSJEUTBYTTE	-39.130	-41.290	-43.450	-45.610
9010 AVDRAG PÅ LÅN	80.200	83.600	85.850	87.300
9020 RENTER / AVDRAG PÅ UTLÅN	2.997	4.024	3.314	2.778
9040 DISPOSISJONSFOND	-33.601	-21.747	3.837	4.300
9080 OVERFØRING TIL INVESTERINGSREGNSKAP	-3.100	-2.100	-1.300	-300
TOTALT	66.068	88.042	115.765	114.388

FORKLARING AV BEGREPER

Listen er felles for budsjett og regnskap. En del av begrepene finnes kun i regnskapsdokumentet.

Akkumulert premieavvik(pensjon)....	Opparbeidet differanse mellom innbetalt premie og beregnet pensjonskostnad.
Amortisert premieavvik(pensjon).....	Årlig premieavvik fordeles for føring de neste 15 år. Ny beregning foretas hvert år.
Anleggsmidler.....	Eiendommer, anlegg, utstyr, maskiner, biler, aksjer og andeler, pensjonsmidler samt utlån.
Anordningsprinsippet.....	Alle kjente inntekter og utgifter skal bokføres i den perioden det hører hjemme, uavhengig av betalingstidspunktet.
Ansvar.....	Den enkelte enhet eller spesielle områder vi ønsker å vise i regnskapet (4 sifret). Eks. Rundevoll skole, lønningskontoret m.m
Arbeidskapital.....	Omløpsmidler – kortsiktig gjeld.
Balanse.....	Balansen forteller hva kommunen eier, hvor stor gjeld samt egenkapitalen.
Brutto driftsresultat.....	Kommunens samlede inntekter fratrukket samlede utgifter.
Bundne fond.....	Består av midler som "andre" enn kommunen har øremerket spesielle formål.
Driftsbudsjett/regnskap.....	Budsjett/regnskap over løpende utgifter og inntekter.
Egenkapital.....	Alle fond, regnskapsmessig mer-/mindreforbruk, likviditetsreserve og kapitalkonto.
Eksterne finansutg./inntekter.....	Kommunenes samlede utgifter/inntekter til renter og avdrag.
Estimatavvik(pensjon).....	Antatte beregninger året før – faktiske tall.
Funksjon.....	Beskriver hvem eller hva pengene er benyttet til(3 sifret). Eks. grunnskole, hjelp i hjemmet, distribusjon av vann m.m.
Interne finanstransaksjoner.....	Avsetning og bruk av fond, samt dekning tidligere års merforbruk eller bruk av tidligere års mindreforbruk.
Investeringsbudsjett/regnskap.....	Budsjett/regnskap over nybygg, nyanlegg, aksjekjøp m.m.
Kapitalkonto.....	All av- og nedskrivning samt aktivering av anlegg føres mot denne. I tillegg føres alle avdrag på lån, endringer i pensjon samt kjøp og salg av aksjer og andeler.
Konto-art.....	Beskriver type utgift eller inntekt(5sifret). Eks. lønnsutgift, billettsalg m.m
Kontostreng.....	Består av ulike begreper som vi bokfører etter. Vi benytter 4 begreper i Eigersund kommune, hvorav 2 er pålagte(kostra). Ansvar-funksjon-konto/art og evt. prosjekt.
KOSTRA.....	Kommune-Stat-Rapportering. Pålagt rapportering.
Likviditetsreserve.....	Består av endringer i periodisering pålagt av staten.
Memoriakonti.....	"Huskekonti" – ubrukte lånemidler samt gamle refusjoner.
Momskompensasjon.....	Vi får kompensert betalt moms etter gitte regler, mot trekk i rammetilskuddet.
Netto driftsresultat.....	Kommunens samlede inntekter fratrukket samlede utgifter(brutto driftsresultat) samt de ekstern finansutgiftene/inntektene.
Nettorammer.....	Avdelingens budsjetterte utgifter fratrukket budsjetterte inntekter.
Omløpsmidler.....	Kortsiktige fordringer, premieavvik(pensjon), obligasjoner samt innestående i bank i kasser.
Premieavvik(pensjon).....	Innbetalt premie pensjon – beregnet pensjonskostnad på beregningstidspunktet.
Prosjekt.....	Benyttes når vi ønsker å se utgifter/inntekter samlet på tvers av ansvar. Eks. alle investeringsprosjektene våre, samt en del i drift hvor vi for eksempel mottar statsstøtte og det kreves særskilte regnskap.
Regnskapsmessig merforbruk.....	Det samme som underskudd.
Regnskapsmessig mindreforbruk.....	Det samme som overskudd.
Ubundne fond.....	Består av frie midler.
Utestående fordringer.....	Er midler som er inntektsført i regnskapet, men ikke betalt.

Kontaktinformasjon - Eigersund kommune

Postadresse: Postboks 580, 4379 Eigersund.

Besøksadresse: Rådhuset, Bøckmanns gate 2, 4370 Eigersund.

51 46 80 00

post@eigersund.kommune.no / www.eigersund.no

Formannskapssalen

Formannskapssalen er reservert for politisk møtevirksomhet alle dager etter endt arbeidstid og hele dagen lørdag og søndag i perioden fra budsjettpresentasjon til kommunestyrets budsjettmøte. For reservasjon, kontakt politisk sekretariat eller veiledningstorget på 51 46 80 00. Oppgi at det gjelder politisk møte.

Sentrale politikere

Odd Stangeland (Ap)

Ordfører

488 91 802

odd.stangeland@eigersund.kommune.no

Leif Erik Egaas (H)

varaordfører

901 25 117

leif.erik.egaas@eigersund.kommune.no

Formannskapet	Odd Stangeland	Løvenborgveien 22	4371 Eigersund	488 91 802	odd.stangeland@eigersund.kommune.no
Planteknisk utvalg	Kjell Vidar Nygård	Trosavigveien 218	4375 Hellvik	932 36 261	kjell.vidar.nygaard@euv.no
Levekårsutvalget	Beate Kydland	Hyvingeveien 7	4371 Eigersund	920 65 889	beate.kydland@dabb.no
Kontrollutvalget	Hans Petter Helland	Nedre Hellelandsv.	4375 Hellvik	901 99 852	
Felles brukerutvalg	Svenn Manum	Storgata 34	4370 Eigersund	918 32 519	svenn.manum@dabb.no
Gruppeleder AP	Bente Gravdal	Hjorteveien 46a	4373 Eigersund	902 31 716	bentegravdal@hotmail.com
Gruppeleder FrP	May Helen H. Ervik	Korvettveien 19	4374 Eigersund	993 38 850	may.ervik@eigersund.frp.no
Gruppeleder H	Anja hovland	Humlestadgaten 30	4370 Eigersund	930 65 647	anja@dabb.no
Gruppeleder KrF	John Mong	Mongveien 201	4372 Eigersund	400 21 891	johnmong58@gmail.com
Gruppeleder SP	May Sissel Nodland	Nodlandsveien 645	4372 Eigersund	936 65 221	maysisselnodland@gmail.com
Gruppeleder SV	Halvor Ø. Thengs	Tengsveien 11	4373 Eigersund	476 36 856	hthengs@gmail.com
Gruppeleder V	Øyvind Misje	Elverhøyveien 1	4370 Eigersund	934 26 267	seilar.boy@gmail.no

Administrasjon

Kommunedirektør	Siri A. Meling	913 81 322	siri.meling@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef helse og omsorg	Ingeborg Havso	991 68 405	ingeborg.havso@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef tekniske tjenester	Jone Omdal	957 57 317	jone.omdal@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef org. og læring	Arild Sandstøl	976 92 405	arild.sandstol@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef finans og analyse	Tore L. Oliversen	900 67 425	tore.oliversen@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef kultur og oppvekst	Jan Harald Forsmo	469 44 273	jan.harald.forsmo@eigersund.kommune.no
Kommunalsjef samfunnsutvikling	Arvid S. Røyneberg	475 15 151	arvid.royneberg@eigersund.kommune.no
Regnskapsleder	Bente Bø Torvaldsen	994 41 546	bente.boe.torvaldsen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Jorunn Stapnes	481 43 864	zorunn.stapnes@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Jan Henning Kristensen	986 65 232	jan.henning.kristensen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Ellen Nilsen Skogen	480 79 872	ellen.nilsen.skogen@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Ingebjørg Svihus	938 85 693	ingebjorg.svihus@eigersund.kommune.no
Økonomirådgiver	Siri Edland	915 93 102	siri.edland@eigersund.kommune.no
Kommunikasjonsjef	Leif E. Broch	908 81 568	leif.broch@eigersund.kommune.no
Politisk sekretær	Randi Haugstad	993 96 623	randi.haugstad@eigersund.kommune.no

Eigersund kommune

Postboks 580

4379 Eigersund

post@eigersund.kommune.no

www.eigersund.no

51 46 80 00